

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 14-9-2003

Στην Αθήνα, σήμερα, 14 Σεπτεμβρίου 2003, ημέρα Κυριακή και ώρα 10.30' π.μ., στην Αίθουσα Γερουσίας του Μεγάρου της Βουλής, συνεδρίασε η Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής των Εφήβων, υπό την Προεδρία του Βουλευτή Ηλείας κ. Γιάννη Ζαφειρόπουλου, με αντικείμενο την εξέταση των θεμάτων: «Αξιολόγηση – Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, Βιβλία - Βιβλιοθήκες, Γλώσσα (γλωσσική πείρα- νεανική γλώσσα), Εκπαιδευτικό σύστημα – Εξετάσεις, Ελληνική παράδοση, Θρησκεία – Εκκλησία – Κλήρος - Αιρέσεις, Επαγγελματικός Προσανατολισμός, Αναλφαβητισμός, Σχολική Ζωή – Ελεύθερος χρόνος, Αθλητισμός – Ολυμπιακοί Αγώνες, Πολιτισμός – Τέχνη και Βουλή των Εφήβων» της Σύνοψης Κειμένων των μαθητών της Α' και της Β' τάξης των Ενιαιών Λυκείων, των Τ.Ε.Ε. και των Σχολών Μαθητείας Α' Κύκλου του Ο.Α.Ε.Δ. από την Ελλάδα και τον Απόδημο Ελληνισμό και των μαθητών της Β' Τάξης των Λυκείων και των Τεχνικών Σχολών από την Κύπρο, που συμμετείχαν στο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα "Βουλή των Εφήβων", Η' Σύνοδος 2002 – 2003 (1η συνεδρίαση).

Στη συνεδρίαση της Επιτροπής συμμετείχαν οι Έφηβοι Βουλευτές: Αιγινήτη Γεωργία (Α' Αθήνας), Αλεξάκη Κωνσταντίνα (Β' Αθήνας), Αλεξίου Ευαγγελία (Ν. Λάρισας), Αλεξίου Βασίλης (Ν. Λάρισας), Αντωνογιαννάκης Αντώνιος (Ν. Ηρακλείου), Αργυρίου Ευαγγελία (Στουτγάρδη Γερμανίας), Βαγγέλη Σταυρούλα (Β' Αθήνας), Βογιατζάκη Στέλλα (Λευκωσία Κύπρου), Γάκη Γεωργία (Ν. Ιωαννίνων), Γεωργακάκη Διονυσία (Ν. Χανίων), Δουλάμη Χριστιάνα (Βερολίνο Γερμανίας), Δρακοπούλου Ελένη-Σταυρούλα (Καναδάς), Ευσταθάκη Ασημένια (Ν. Ροδόπης), Ζαπουνίδου Μαρία-Χριστίνα (Ντύσσελτορφ Γερμανίας), Ηλιοπούλου Σοφία (Β' Αθήνας), Ιωαννίδης Πρόδρομος (Κερύνεια Κύπρου), Κονδυλιώτου Ελένη (Ν. Κοζάνης), Καραϊσκού Δήμητρα (Β' Αθήνας), Καραχάλια- Σανδρή Αναστασία (Ν. Σερρών), Κατσαούνη Σταυρούλα (Ν. Αιτωλοακαρνανίας), Κελαράκης Θεόδωρος (Ν. Ηρακλείου), Κέλμαλη Ειρήνη (Ν. Λέσβου), Κοδοσάκη Ελευθερία (Α' Πειραιά), Κοντιζά Αι-

κατερίνη (Α' Αθήνας), Κοσμάς Νικόλαος (Ν. Δωδεκανήσου), Κουκουλιώτη Βασιλική (Β' Αθήνας), Κουτσογιάννης Εμμανουήλ (Ν. Αρκαδίας), Κουτσούκη Αικατερίνη (Ν. Πέλλας), Κουφάκης Άγγελος (Ν. Λασιθίου), Κρατημένος Νικόλαος (Β' Αθήνας), Κωνσταντινάκου Αντωνία (Ν. Αχαΐας), Λαγού Φωτεινή (Ν. Φθιώτιδας), Λημναίου Ιωάννα – Μαρία (Β' Πειραιά), Λιλή Αικατερίνη (Β' Πειραιά), Λοΐζος Κωνσταντίνος (Β' Αθήνας), Μακαρίου Θεανώ (Λευκωσία Κύπρου), Μαραγκού Αναστασία (Ν. Λέσβου), Μαροπούλου Ευρυδίκη (Ν. Κοζάνης), Μαυροειδή Βασιλική (Ν. Ηλείας), Μαχαλεπή Μαρία (Λευκωσία Κύπρου), Μιτσικίδου Σοφία (Ν. Χαλκιδικής), Μιχαλάκα Νίκη (Α' Πειραιά), Μιχάλαρος Χρήστος (Λεμεσός Κύπρου), Μιχαλοπούλου Ωραία (Ν. Μεσσηνίας), Μόρφης Αναστάσιος (Ν. Αχαΐας), Μουρατίδου Δέσποινα (Β' Αθήνας), Μπέλλας Αναστάσιος (Β' Αθήνας), Μπόμπου Κατερίνα (Α' Πειραιά), Μπουγιώτη Παναγιώτα – Χαρούλα (Β' Αθήνας), Ντούρος Βασίλειος (Ν. Μεσσηνίας), Οικονόμου Παναγιώτα (Β' Αθήνας), Οικονόμου – Βαμβακά Ευαγγελία (Ν. Καβάλας), Ομράν Τάμης (Α' Αθήνας), Ορφανόπουλος Λάμπρος (Β' Αθήνας), Παλιάγκα Σωτηρία- Σοφία (Ν. Εύβοιας), Πανοβράκος Γεώργιος (Ν. Αχαΐας), Παπαδάκη Μαρία (Α' Θεσσαλονίκης), Παπαδάς Θωμάς (Β' Πειραιά), Παπαδημητρίου Νικολέτα (Ν. Λάρισας), Παπαδήμος Βασίλειος (Ν. Σερρών), Προύντζου Στεφανία - Κλοτίλδη (Ν. Αργολίδας), Ρόιδος Χρήστος (Ν. Ξάνθης), Σαραμάντου Μαρία (Α' Θεσσαλονίκης), Σεφερλή Αικατερίνη (Α' Θεσσαλονίκης), Σιάνης Ελισαίος (Σικάγο Η.Π.Α.), Σιδηρόπουλος Γεώργιος (Ν. Περίας), Στεργίου Βικτωρία (Ν. Ιωαννίνων), Τάσιος Θωμάς (Ν. Κοζάνης), Τέσκου Αθηνά (Ν. Ευβοίας), Τζανιδάκη Άννα (Ν. Ρεθύμνου), Τσαμπαλά Ειρήνη (Ν. Ιωαννίνων), Τσαπραϊλή Παρασκευή (Επικρατείας), Τσατσάκη Μαρία (Ν. Ηρακλείου), Τυροβολά Θεοδώρα (Ν. Αρκαδίας), Υψηλάντη Ελένη (Ν. Μεσσηνίας), Φαρμάκη Μαρία (Ν. Σερρών), Χατζηναντωνίου Στυλιανή (Ν. Πέλλας), Χατζηγεωργίου Παυλίνα (Ν. Κυκλάδων), Χόρτης Παναγιώτης (Ν. Λευκάδας), Χρήστου Στέλλα (Ν. Ηλείας) και Χριστουλάκης Μιχάλης (Ν. Ρεθύμνου).

Στη συνεδρίαση παραβρέθηκαν και ο Αντιπρόεδρος της

Επιτροπής του Εκπαιδευτικού Προγράμματος «Βουλή των Εφήβων» κ. Ιωάννης Μαρκαντώνης, Ομότιμος Καθηγητής της Παιδαγωγικής και το μέλος κ. Χρήστος Σιγάλας, Σχολικός Σύμβουλος.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Σας καλωσορίζουμε στη Βουλή των Ελλήνων.

Θέλω και εγώ με τη σειρά μου να σας καλωσορίσω. Ονομάζομαι Γιάννης Ζαφειρόπουλος και είμαι Βουλευτής του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στο νομό Ηλείας. Έχω οριστεί από τον Πρόεδρο της Βουλής, τον κ. Κακλαμάνη, να ασκήσω τα καθήκοντα του Προέδρου στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της «Βουλής των Εφήβων», και ελπίζω ότι θα έχω και τη δική σας συμπαράσταση και υποστήριξη.

Για να βρίσκεστε εδώ, είστε από εκείνους τους μαθητές, τους εφήβους, οι οποίοι γνωρίζουν - και το επιβεβαίωσαν με τη συμμετοχή τους στη διαδικασία - την εκπαιδευτική αξία που έχει η λειτουργία του Εκπαιδευτικού Προγράμματος «Βουλή των Εφήβων». Σας συγχαίρω όλους και έναν-έναν ξεχωριστά και προσωπικά, γιατί βρίσκεστε σήμερα εδώ. Θα είναι μία εμπειρία, η οποία θα σας μείνει στο μυαλό και την ψυχή και ελπίζω για κάποιους να αποτελέσει και ένα κίνητρο για την ουσιαστικότερη συμμετοχή τους στα δημόσια πράγματα της χώρας και, βεβαίως, στην κοινοβουλευτική και πολιτική διαδικασία της χώρας.

Πριν ξεκινήσουμε τη διαδικασία θα ήθελα να σημειώσω με την ίδια τουλάχιστον οδύνη, που και εσείς και ο Πρόεδρος της Βουλής χθες το είχατε σημειώσει: την απουσία από τις εργασίες της φετινής Συνόδου της Βουλής των Εφήβων του Αντώνη Σαμαράκη, ο οποίος υπήρξε από τους σημαντικότερους συντελεστές αυτής της παιδευτικής διαδικασίας, και θα έλεγα της διαδικασίας ανάδειξης του πολιτικού πολιτισμού μας, την οποία εγκαινίασε ο Πρόεδρος της Βουλής, ο κ. Απόστολος Κακλαμάνης.

Τα ξέρετε όλα για τον Αντώνη Σαμαράκη. Δεν χρειάζεται να ειπωθούν πολλά λόγια. Αντίθετα πρέπει να κάνουμε εκείνο που τόνισε ο Πρόεδρος της Βουλής, την λύπη να την μετατρέψουμε σε κινητήρια δύναμη για να επιβεβαιωθούν και οι δικές του απόψεις, αυτές που εξέθεσε στο παρελθόν κατά τη λειτουργία της «Βουλής των Εφήβων».

Ο Σαμαράκης, αυτός που αποκλήθηκε «αιώνιος έφηβος», ήταν ένας άνθρωπος που άφησε την πνευματική σφραγίδα του, αλλά και την σφραγίδα της προσωπικότητάς του στο δημόσιο βίο της χώρας και όχι μόνον στην πνευματική και λογοτεχνική ζωή, γιατί με τα βιβλία του έδωσε μηνύματα που αγκαλιάστηκαν από την κοινωνία και όχι μόνο την ελληνική. Ο Σαμαράκης είναι από τους πιο πολυμεταφρασμένους Έλληνες συγγραφείς και θα τολμούσα να πω ότι, ίσως, είναι ο πιο πολυμεταφρασμένος μετά τον Καζαντζάκη και τον Καβάφη.

Με το σημαντικό βιβλίο του «Το Λάθος» έδωσε ένα μή-

νυμα και αυτό το βιβλίο αποτέλεσε ένα χτύπημα στον ολοκληρωτισμό. Με το «Αρνούμαι» οργάνωσε, συγκρότησε το «όχι» του αληθινά ελεύθερου ανθρώπου. Με το «Ζητείται Ελπίς» ο Σαμαράκης σημείωσε την ανάγκη, ο σημερινός άνθρωπος να αναζητά συνεχώς την ελπίδα. Τέλος, με το «Σήμα Κινδύνου» ο Σαμαράκης απήθυνε ένα σκληρό κατηγορώ ενάντια στον πόλεμο. Και μόνον αυτά να είχε κάνει, θα ήταν ένας σημαντικός πνευματικός άνθρωπος που θα άφηνε τη σφραγίδα του στην ιστορία του πνεύματος για τη χώρα μας, αλλά και για την Ευρώπη και για τον κόσμο.

Ξεκινούμε, σήμερα, την πρώτη μας συνεδρίαση. Η δική μου δουλειά, ως Πρόεδρου, είναι να συντονίσω, να οργανώσω τη συζήτηση. Δεν χρησιμοποιώ τη φράση «να διευθύνω τη συζήτηση». Αυτό θα συμβεί, εάν δεν μπορούμε όλοι μαζί να συνδιοργανώσουμε και να υλοποιήσουμε τη διαδικασία που έχει οριστεί.

Η Επιτροπή αυτή θα ασχοληθεί με τα θέματα που έγραψαν και για τα οποία ασχολήθηκαν 24.000 έφηβοι σαν και σας που συμμετείχαν στο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα «Βουλή των Εφήβων» από όλα τα σχολεία της Ελλάδας, της Κύπρου και από τον Απόδημο Ελληνισμό. Σύνοψη αυτών των θέσεων υπάρχει στη Σύνοψη Κειμένων που σας έχει διανεμηθεί και μάλιστα είναι το πρώτο τμήμα αυτής της Σύνοψης Κειμένων, από τις σελίδες 5 ως 19. Είναι καταγεγραμμένα, τα έχετε διαβάσει. Εσείς είστε επιμελείς και τα ξέρετε.

Η διαδικασία της συζήτησης, που θα ακολουθήσουμε, είναι ότι θα μιλήσει πρώτη η Εισηγήτρια της Επιτροπής και στη συνέχεια, για να μην υπάρχει πρόβλημα σε σχέση με την παρακολούθηση της εισήγησης που θα γίνει, αμέσως μετά το τέλος της εισήγησης για 2-3 λεπτά θα συλλεγούν τα σημειώματα με τα ονόματα εκείνων, δηλαδή, που θέλουν να ομιλήσουν. Οι ομιλητές στη συνέχεια θα έχουν το λόγο για 4 λεπτά.

Εύχομαι σε όλους να παρακολουθήσετε με ενδιαφέρον αυτή τη διαδικασία, να έχετε θετική συμβολή και, επίσης, να έχετε κατά νου ότι η Βουλή είναι ένα θέατρο συγκρούσεων ιδεών και όχι ένα θέατρο για παράσταση, για θέαμα με την τρέχουσα αντίληψη. Άρα, λοιπόν, με ακώλυτο, ελεύθερο και όσο γίνεται πιο αυθεντικό τρόπο, πρέπει να καταγράψετε τις απόψεις σας, εκθέτοντάς τες από το Βήμα της «Βουλής των Εφήβων».

Η εισηγήτρια που έχει οριστεί από την Επιτροπή του Προγράμματος είναι η Μαυροειδή Βασιλική, η οποία μάλιστα προέρχεται από σχολείο του Νομού Ηλείας, που είναι η πατρίδα μου.

Από ποιο σχολείο είστε, κυρία Μαυροειδή;

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΜΑΥΡΟΕΙΔΗ (Νομός Ηλείας-Εισηγήτρια):

Από το Β' Ενιαίο Λύκειο Αμαλιάδος.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Αρχίζουμε, λοιπόν.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Παρακαλώ την Βασιλική Μαυροειδή να έρθει στο Βήμα και να πάρει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΜΑΥΡΟΕΙΔΗ (Νομός Ηλείας-Εισηγήτρια):
Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, φίλες και φίλοι Έφηβοι Βουλευτές, θα σας παρουσιάσω τα σημαντικότερα θέματα όλων όσων συμμετείχαν στο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα «Βουλή των Εφήβων», γύρω από τις Μορφωτικές Υποθέσεις, ανεξάρτητα αν επελέγησαν ή δεν επελέγησαν Έφηβοι Βουλευτές.

Τα θέματα με τα οποία ασχολήθηκαν ήταν τα εξής: εκπαιδευτικοί και αξιολόγηση, βιβλία και βιβλιοθήκες, γλώσσα, εκπαιδευτικό σύστημα και εξετάσεις, ελληνική παράδοση, θρησκεία -Εκκλησία- κλήρος και αιρέσεις, Επαγγελματικός Προσανατολισμός, αναφαλβητισμός, σχολική ζωή και ελεύθερος χρόνος, αθλητισμός και Ολυμπιακοί Αγώνες, πολιτισμός και τέχνη και, τέλος, «Βουλή των Εφήβων».

Συνεχίζοντας, θα σας εκθέσω τις σπουδαιότερες ιδέες, που διατυπώθηκαν από τους μαθητές, οι οποίοι με ελεύθερο πνεύμα και κριτική σκέψη προσπάθησαν να συμβάλουν στη βελτίωση της ελληνικής παιδείας.

Όσον αφορά τους εκπαιδευτικούς, όλοι μας έχουμε τύχει μάτρωτες ανίκανων ή ακατάλληλων καθηγητών. Γι' αυτό προτείνουμε τη σωστή αξιολόγησή τους και την απομάκρυνσή τους, σε περίπτωση που δεν τηρούν τις προδιαγραφές.

Από την άλλη, οι ίδιοι οι εκπαιδευτικοί πρέπει να πράττουν, όπως υπαγορεύει ο ρόλος τους, που είναι η γενικότερη καλλιέργεια των παιδιών και η προβολή τους ως ηθικό παράδειγμα. Επίσης, πρέπει το κράτος να φροντίζει για την επιμόρφωσή τους και να εξασφαλίζει ότι οι εκπαιδευτικοί έχουν σωστές και έγκυρες γνώσεις, καθώς και γνώσεις παιδοψυχολογίας.

Είναι συχνό φαινόμενο να παρατηρούμε μαθητές που αποστρέφονται τα βιβλία, ενώ –και εδώ δίνω ιδιαίτερη βαρύτητα– τα βιβλία προσφέρουν γνώσεις, ενημερώνουν, διαμορφώνουν το χαρακτήρα, διευρύνουν τη φαντασία και ενθαρρύνουν την επικοινωνία.

Είναι απαραίτητη, λοιπόν, η ίδρυση βιβλιοθηκών σε όλα τα σχολεία, η οργάνωση εκθέσεων βιβλίων και η προβολή τους από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης. Επίσης, τα σχολικά βιβλία πρέπει να είναι εκσυγχρονισμένα, καλογραμμένα και αντικειμενικά, όσον αφορά στο μάθημα της ιστορίας.

Για το επόμενο θέμα αισθάνομαι και εγώ η ίδια κάπως ένοχη, καθώς αφορά τη γλώσσα και τη φθορά της από εμάς τους νέους που, επηρεασμένοι από την υπερπροβολή της εικόνας, συντομογραφούμε. Όμως, η γλώσσα είναι στοιχείο προσωπικότητας και φορέας πολιτισμού.

Γι' αυτό είναι απαραίτητη η βαθιά μελέτη της ελληνικής γλώσσας στα σχολεία και η γλωσσομάθεια που βοηθά στη μελέτη του τρόπου σκέψης και των άλλων λαών.

Επίσης, πρέπει να διασωθούν οι τοπικοί διάλεκτοι με πο-

λιτιστικές εκδηλώσεις και προσπάθειες στα σχολεία. Τέλος, είναι σημαντικό να γίνουν προσπάθειες για να εξαλειφθεί ο ρατσισμός προς τους δυσλεκτικούς μαθητές και να δημιουργηθούν ειδικά τμήματα για αυτούς.

Αισιόδοξο είναι, όπως αρκετοί μαθητές συνειδητοποίησαν, πως η γνώση που προσφέρεται στα σχολεία, εκτός από πρακτικό αντίκτυπο στην καθημερινότητα, προσφέρει τη δυνατότητα για δημιουργία ελεύθερου πνεύματος. Επίσης, το σχολείο συμβάλλει στην κοινωνικοποίηση του ατόμου.

Όμως, για να εξαλειφθούν φαινόμενα, όπως η λεξιπενία, η βαθμοθηρία αλλά και η βία και ο ρατσισμός, πρέπει να υπάρξουν οι κατάλληλες υποδομές, όπως φροντισμένα ολοήμερα σχολεία και τμήματα ταλαντούχων μαθητών, ενώ απαραίτητη πρέπει να είναι η μέριμνα του κράτους για την ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας του παιδιού.

Ακόμα, είναι αναγκαίο να αναβαθμιστούν μαθήματα, όπως ο Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός και η γυμναστική, ενώ, επιτέλους, πρέπει να υπάρξει σταθερότητα στο εκπαιδευτικό σύστημα.

Συνεχίζοντας, διατυπώνεται η άποψη πως η ελληνική παράδοση είναι ταυτόσημη του πολιτισμού μας και στοιχείο της εθνικής μας ταυτότητας, ενώ η παγκοσμιοποίηση αποτελεί κίνδυνο για την καταστροφή της, καθώς ήδη οι νέοι την θεωρούν ξεπερασμένη.

Προτείνουν, λοιπόν, να διδάσκεται στα σχολεία, να οργανωθούν σεμινάρια γι' αυτή και να υποστηριχθούν οικονομικά σύλλογοι που τη διατηρούν.

Όσον αφορά τα θέματα θρησκείας –και σας παρακαλώ δώστε έμφαση, γιατί είναι μια από τις βασικές ανησυχίες των εφηβικών μας χρόνων– οι νέοι επισημαίνουν πως υπάρχει απομάκρυνση από το Θεό και πως το μάθημα των θρησκευτικών δε συνεισφέρει στην παιδεία.

Γι' αυτό κρίνουν πως το μάθημα των θρησκευτικών πρέπει να είναι προαιρετικό, και καλό θα ήταν να διδάσκεται θρησκευσιολογία σε όλες τις τάξεις. Επίσης, το κράτος καλείται να προστατέψει τους εφήβους από το σατανισμό και τις αιρέσεις και συγχρόνως να δραστηριοποιηθεί η Εκκλησία.

Ένα άλλο θέμα, που, δυστυχώς, δεν τυχάνει μεγάλης προσοχής, είναι η επιλογή του επαγγέλματος. Γι' αυτό το λόγο, οι μαθητές πρότειναν ο σχολικός επαγγελματικός προσανατολισμός να βαθμολογείται, να αναβαθμιστούν τα βιβλία του και να γίνεται από ειδικούς καθηγητές. Επίσης, ήταν καλό να γίνονται διάφορα σεμινάρια στα σχολεία και οι μαθητές να επισκέπτονται τους εργασιακούς χώρους.

Ένα πρόβλημα, που υφίσταται ακόμα στην κοινωνία μας, παρ' όλο που θεωρείται ανεπτυγμένη, είναι και ο αναλφαβητισμός. Ο αναλφάβητος έχει προβλήματα συμπεριφοράς και δεν μπορεί να προσφέρει στην οικονομική πολιτική ζωή. Συμπερασματικά, πρέπει να ληφθούν ορισμένα μέτρα αντιμετώπισής του, όπως ίδρυση ελεύθερων πανεπιστημίων και ει-

δικών σχολικών τμημάτων για την επιμόρφωση ανηλίκων, οικονομική ενίσχυση στους αναλφάβητους και μέρη για την εκπαίδευση σε όλες τις απομακρυσμένες περιοχές.

Πολλοί μαθητές έθιξαν το ζήτημα του ανύπαρκτου ελεύθερου χρόνου και της βαρετής σχολικής ζωής, και ειδικότερα, όλοι οι μαθητές ανεξαιρέτως, πρότειναν τη μείωση της διδακτικής ύλης και την κατάργηση των πανελληνίων εξετάσεων της Β' Λυκείου, ώστε να έχουμε χρόνο για να συμμετέχουμε στα πολιτιστικά και αθλητικά κέντρα που πρόκειται να κατασκευαστούν σε όλη την Ελλάδα. Επιπρόσθετα, προκειμένου να έχουμε τις ενδιαφέρουσες και ευχάριστες διδακτικές ώρες, που όλοι ονειρευόμαστε, είναι αναγκαίο οι καθηγητές να είναι κάτω των πενήντα ετών, ώστε να μπορούν να μας τις προσφέρουν.

Μια και η Ολυμπιάδα το 2004 θα είναι γεγονός σε ένα μόλις χρόνο, μαθητές απ' όλη την Ελλάδα έχουν να παρατηρήσουν πως το αθλητικό ιδεώδες έχει αλλάξει και έχει δώσει τη θέση του στην εμπορευματοποίηση των αγώνων και στο «ντόπινγκ» των αθλητών. Ακόμα, η προβολή της χώρας, λόγω της Ολυμπιάδας σε τουριστικό επίπεδο δεν σημαίνει ότι πρέπει να παραμεληθούν ζητήματα, όπως ο εθελοντισμός, η Πολιτιστική Ολυμπιάδα και οι Παραολυμπιακοί Αγώνες. Επίσης, τα ακριβά εισιτήρια αποθαρρύνουν το ευρύ κοινό από το να κρατήσει θέση, για να δει κάποιον αγώνα. Και θα έπρεπε να κατασκευαστούν αθλητικές εγκαταστάσεις σε όλη τη χώρα, γιατί η Ολυμπιάδα δεν έγινε μόνο για την Αθήνα, έγινε και για την Ελλάδα.

Σε άλλους μαθητές προκάλεσε αίσθηση το γεγονός πως οι νέοι έχουν ελάχιστες γνώσεις για την τέχνη και τον πολιτισμό, ενώ η ελληνική και η κυπριακή παράδοση συνεχίζει να φθίρειται. Ζητούν, λοιπόν, να αναβαθμιστούν η μουσική και η ζωγραφική στα σχολεία και το κράτος να αυξήσει τις δαπάνες για τη χρηματοδότηση προγραμμάτων, ώστε να μπορέσει η νέα γενιά να έχει κάτι παραπάνω από στοιχειώδη πολιτιστική παιδεία και να διατηρηθεί η ελληνική πολιτιστική κληρονομιά. Ένα πολύ σωστό μέτρο θα ήταν, επίσης, η θέσπιση ελεύθερης εισόδου σε όλα τα μουσεία και τις πολιτιστικές εκδηλώσεις για τους μαθητές. Επίσης, μόνιμο αίτημα αποτελεί και η επιστροφή των μαρμάρων του Παρθενώνα.

Τελευταίο θέμα αποτελεί η ίδια η Βουλή των Εφήβων. Μαθητές υποστήριξαν πως, ενώ είναι ένας θεσμός που προσφέρει πολύ καλές εμπειρίες για όλους τους συμμετέχοντες μαθητές, οι λύσεις που προτείνουν είναι ανέφικτες και οι μαθητές μοιάζουν να εξουσιάζονται και να βρίσκονται σε ένα είδος πανηγυριού. Σας καλώ, λοιπόν, να αποδείξετε ότι αυτές οι κατηγορίες δεν ευσταθούν, αλλά ότι εδώ ήρθαμε γεμάτοι στόχους και όνειρα για το ύψιστο αγαθό του ανθρώπου, τη γνώση. Είμαστε όλοι έφηβοι και αυτό σημαίνει, όχι ότι προσπαθούμε απλά για το καλύτερο, αλλά έχουμε στόχο για το τέλειο.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Παναγιώτης Χόρτης.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΧΟΡΤΗΣ (Ν. Λευκάδας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί κυρίες και κύριοι Έφηβοι Βουλευτές, δεν χωρεί, νομίζω, καμία αμφιβολία πως ένα από τα μείζονα προβλήματα που απασχολεί όχι μόνο την Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων και τη Βουλή των Εφήβων, αλλά και ευρύτερα όλους εμάς τους μαθητές, είναι αυτό του εκπαιδευτικού συστήματος. Ίσως, η τόση πολλή συζήτηση και οι τόσες πολλές προτάσεις που εδώ και καιρό έχουν γίνει εκ μέρους των μαθητών για το εκπαιδευτικό μας σύστημα, να κάνουν οποιαδήποτε αναφορά σε αυτό το θέμα να μοιάζει με μία απλή κοινοτοπία.

Εν τούτοις, με μεγάλη μας απογοήτευση, δεν διαπιστώνουμε ουδεμία ουσιαστική βελτίωση σ' αυτό. Οι κατά καιρούς ενέργειες των μαθητών προς αυτή την κατεύθυνση έχουν προκλητικά απορριφθεί και υποβαθμιστεί από τους αρμόδιους, γιατί επικρατεί –δυστυχώς– η αντίληψη ότι οι λόγοι που επιθυμούμε μία αλλαγή ή έστω βελτίωση του συστήματος είναι η ραθυμία μας και το ότι δήθεν επιδιώκουμε υπέρμετρη και αδικαιολόγητη αύξηση του ελεύθερου χρόνου μας.

Βεβαίως, όλοι γνωρίζουμε ότι πίσω απ' αυτές τις φαιδρές προφάσεις κρύβονται οι αληθινοί λόγοι, το ότι δηλαδή η ζωή των μαθητών της Β' και Γ' Λυκείου έχει γίνει πραγματικό μαρτύριο, το ότι η έκφραση «ελεύθερος χρόνος» έχει διαγραφεί από το λεξιλόγιό μας, το ότι τα δύο τελευταία χρόνια της εφηβικής ηλικίας που από τους παλαιότερους έχουν βαφτιστεί ως τα καλύτερα χρόνια, είναι για μας δύο χρόνια ολοκληρωτικού αποκλεισμού από δραστηριότητες που για τους εφήβους του εξωτερικού είναι αυτονόητες. Φυσικά, υπάρχει και το γεγονός ότι η μέση ελληνική οικογένεια είναι αναγκασμένη εκ των πραγμάτων να ξοδεύει υπέρογκα ποσά για την ενίσχυση της απόδοσης των μαθητών σε φροντιστήρια και σε ιδιαίτερα μαθήματα, καθώς η διδασκαλία σε αρκετές περιπτώσεις δεν ανταποκρίνεται στο επίπεδο των εξετάσεων, επειδή οι καθηγητές αυτοί επαναπαύονται στη σκέψη ότι το φροντιστήριο θα φροντίσει για όλα. Όταν αυτή η σκληρή για τους μαθητές πραγματικότητα, λοιπόν, είναι επιτέλους αντιληπτή, γεννήθηκε, για να ωριοποιήσει κάπως τα πράγματα, ο θεσμός της πρόσθετης διδακτικής στήριξης, ο οποίος θεωρητικά είναι άριστος και δίνει πολλές ευκαιρίες στους μαθητές, αλλά στην πράξη κρίνεται αναποτελεσματικός σε ορισμένες σχολικές μονάδες, εξαιτίας της απουσίας οργάνωσης και άλλων παρεμφερών εμποδίων.

Καλούμε, λοιπόν, τον οποιοδήποτε αρμόδιο, ακόμα και τον ίδιο τον Υπουργό να ακολουθήσει, έστω και για μία ημέρα, το πρόγραμμα ενός μαθητή για να διαπιστώσει «ιδίως όμως», ότι όλα τα παραπάνω δεν είναι ένας μύθος. Ο μόνος μύθος είναι η έννοια του σχολείου, όπως τη γνωρίζουμε από την αρχαία εποχή, ως χώρο παιδείας που συνάμα διαμορφώ-

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

νει το ήθος του νέου. Αυτή η έννοια έχει χαθεί παντελώς και η φοίτηση στο σχολείο έχει γίνει απλά και μόνο μία διαρκής προσπάθεια για την εισαγωγή στην Τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Έχοντας, λοιπόν, υπόψη όλα τα παραπάνω έχω να κάνω τις ακόλουθες προτάσεις: Πρέπει, πρώτον, να μειωθούν τα πανελλαδικώς εξεταζόμενα μαθήματα με εξάλειψη μαθημάτων, όπως φυσική, μαθηματικά και βιολογία γενικής παιδείας, καθώς εξετάζονται ειδικότερα στην κατεύθυνση, έτσι ώστε ο αριθμός τους να είναι έξι ή επτά, εξοικονομώντας στους μαθητές χρόνο και χρήμα.

Επίσης, θα μπορούσε να διατηρηθεί ο πανελλαδικός χαρακτήρας των εξετάσεων της Β' Λυκείου, αλλά τα αποτελέσματα να μην έχουν λόγο στην εισαγωγή των υποψηφίων στην Τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Επίσης, θα μπορούσε να καταργηθεί το 10%, καθώς υποψήφιοι που έχουν τύχει συγκεκριμένου επιπέδου δυσκολίας θεμάτων σε περασμένα έτη, καταλαμβάνουν θέσεις που θα ανήκαν σε μαθητές που έχουν εξεταστεί με θέματα διαφορετικής δυσκολίας.

Αν για όλα αυτά απαιτείται να αλλάξει άρδην το εκπαιδευτικό σύστημα, ας είναι, καθώς η κατάσταση αυτή δεν γίνεται να συνεχιστεί. Βέβαια, γνωρίζουμε πως κάτι τέτοιο είναι δύσκολο, καθώς εμπλέκονται τεράστια οικονομικά συμφέροντα από την πλευρά των φροντιστηρίων, τα οποία αποκομίζουν τεράστια οφέλη απ' αυτά, και στα οποία συμφέροντα το εκπαιδευτικό σύστημα κινδυνεύει να γίνει έρμαιο, αν δεν έχει ήδη γίνει.

Τέλος, δεν αντιλέγουμε πως η Ελλάδα έχει πράγματι προχωρήσει σε μεγάλο βαθμό σε όλους τους τομείς. Όμως, το πρόβλημα αυτό της εκπαίδευσης έχει ριζώσει στη σχολική πραγματικότητα και πρέπει οπωσδήποτε να λυθεί αποτελεσματικά. Η υιοθέτηση, εξάλλου, κάποιων εκ των μέτρων που προτείνουμε σ' αυτή την αίθουσα θα αποδειξεί περίρρινα πως η Βουλή των Εφήβων ως θεσμός δεν είναι μία ανούσια συνάντηση νέων, αλλά μία ουσιαστική συζήτηση στην οποία ακούγονται οι φωνές των εφήβων, η πολιτεία είναι στο πλευρό τους και πραγματοποιεί τα οράματά τους και στην οποία η φαντασία είναι πραγματικά στην εξουσία.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει τώρα η Κουτσούκη Αικατερίνη από το Νομό Πέλλης.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΚΟΥΤΣΟΥΚΗ (Νομός Πέλλας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε της Επιτροπής, αγαπητοί φίλοι και συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές, τα πρόσφατα αποτελέσματα των εισαγωγικών εξετάσεων στην Τριτοβάθμια εκπαίδευση, καθώς επίσης και η θεαματική άνοδος των βάσεων όλων των παιδαγωγικών σχολών, επιβεβαίωσαν το γεγονός ότι η πλειοψηφία των μαθητών επιλέγουν τις σπουδές που θα ακολουθήσουν με μοναδικό κριτήριο τη βεβαιότητα σε ό,τι αφορά στην επαγγελματική τους αποκατάσταση.

Επιπλέον, ο δείκτης ανεργίας της Ελλάδας που είναι ο δεύτερος υψηλότερος στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κυρίως στην ειδική πληθυσμιακή ομάδα των νέων, καθιστά επιτακτική την ανάγκη για επανασχεδιασμό του εθνικού πλέον συστήματος του Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού, αφού προηγηθεί ένας παραγωγικός διάλογος θέσεων.

Παρ' όλα αυτά, διαπιστώνουμε μετά λύπης ότι η έλλειψη κεντρικού σχεδιασμού για τον επαγγελματικό προσανατολισμό, η χαμηλή χρηματοδότηση από την πολιτεία, οι ανειδίκευτοι εκπαιδευτικοί και πάνω απ' όλα η προσχηματική λειτουργία σε ένα εκπαιδευτικό σύστημα άκρως ανταγωνιστικό και υποταγμένο στις ανάγκες του συστήματος πρόσβασης στην Τριτοβάθμια εκπαίδευση, καθιστούν τον επαγγελματικό προσανατολισμό ελλιπή, ανεπαρκή και αναποτελεσματικό.

Έτσι, οδηγούμαστε σε μια προφανή αντίφαση: Από τη μία πλευρά, υπάρχει η διαρθρωτική ανεργία που σαρώνει και από την άλλη ο σχολικός επαγγελματικός προσανατολισμός, που ενώ χρειάζεται άμεση βελτίωση, τείνει σιγά-σιγά να περιθωριοποιηθεί.

Προφανής είναι, επίσης, και η αναντιστοιχία μεταξύ των απαιτήσεων μιας διαρκούς ρέουσας αγοράς εργασίας και της προσφερόμενης εργασίας.

Κυρίες και κύριοι, κατά τη γνώμη μου, υπάρχουν πολλές προτάσεις που μπορούν να εξυπηρετήσουν τον αναγκαίο πλέον διάλογο θέσεων, που προανέφερα και να βοηθήσουν στη δημιουργία ενός συστήματος ευέλικτου, σύγχρονου, αναπροσαρμοζόμενου στις συνθήκες που εκάστοτε επικρατούν στην αγορά εργασίας, και ικανού να επιβιώσει και να ικανοποιηθεί κάλλιστα.

Ως συνεισφορά σε αυτό το διάλογο, καταθέτω τα εξής: Αρχικά, ένταξη του μαθήματος στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση, διότι σε αυτό το στάδιο συγκροτούνται οι προσωπικότητες των μαθητών και σαφώς, λόγω του λιγότερου μαθησιακού φόρτου. Ένταξη του σχολικού επαγγελματικού προσανατολισμού στο μηχανισμό αξιολόγησης, σε μία προσπάθεια να γίνει ισοδύναμο με τα υπόλοιπα μαθήματα. Προπτυχιακή και μεταπτυχιακή εξειδίκευση των καθηγητών, προορισμένων για τη διδασκαλία του ΣΕΠ. Βιωματικός τρόπος διδασκαλίας του μαθήματος και έμφαση στο πρακτικό του χαρακτήρα του, με σκοπό εκτός των άλλων και την ανίχνευση ταλέντων. Ίδρυση και λειτουργία κέντρων συμβουλευτικής και προσανατολισμού, και μάλιστα παραρτημάτων αυτών, με έδρα σε όλους τους δήμους κάθε νομού, και στους μεγάλους δήμους, όπου υπάρχουν ομάδες σχολείων. Απαγκίστρωση της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης από το σύστημα πρόσβασης στην Τριτοβάθμια εκπαίδευση, για να γίνει πλέον το ΣΕΠ βιώσιμο ως μάθημα και η επιλογή των σπουδών συνειδητή διαδικασία και όχι μόνο αποτέλεσμα βαθμολογικής συγκυρίας.

Αν, λοιπόν, όλοι μας συμφωνούμε ότι η ανάπτυξη της χώρας μας είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με το εκπαιδευτικό σύστημα, τότε το θέμα του ΣΕΠ είναι και ζήτημα ανάπτυξης.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Αναστάσιος Μπέλλας από τη Β' Αθήνας.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΠΕΛΛΑΣ (Β' Αθήνας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, εκφράζοντας, πιστεύω, τα αισθήματα όλων των συνομήλικων μου μαθητών, θα ήθελα κατ' αρχάς να επιβραβεύσω την ύπαρξη του θεσμού αυτού, ενός θεσμού εξαιρετικά εποικοδομητικού, ειδικά για τη νεολαία μας, στην οποία και δίνει τη δυνατότητα να ανταλλάξει σκέψεις και απόψεις.

Ζούμε σε εποχές άγριες, εποχές, όπου κυριαρχεί το δίκαιο του ισχυρότερου, εποχές που κάποιοι αυτοανακηρύσσονται τιμωροί και υπερασπιστές του δικαίου με διάφορες προφάσεις και αφορμές, κάποιοι που απλά δεν ήταν και δεν είναι έτοιμοι να δεχθούν τις συνέπειες των πράξεών τους.

Η συνεννόηση των λαών και των εθνών προβάλλει, ίσως, περισσότερο από ποτέ ως μία επιτακτική ανάγκη. Για να επιτευχθεί, όμως, καταλυτικό ρόλο πρέπει να παίξει και η παιδεία και με αυτήν θα ασχοληθώ, γιατί αξίζει να ασχολούμεθα με αυτήν, ακόμη και αν ο σχεδιασμός μας είναι μακρόπνοος ή ακόμη και αν ό,τι λέμε δεν αποτελεί παρά μια όγλη-ση στο λήθαργο κάποιων.

Θα επικεντρωθώ στο σύστημα της ελληνικής δημόσιας εκπαίδευσης και στη λανθασμένη –το τονίζω εξ αρχής- νοοτροπία και κατεύθυνσή της.

Ας ξεκινήσουμε από το δημοτικό που δεν είναι μόνο η πρώτη βαθμίδα της εκπαίδευσης αλλά και η κρισιμότερη. Δυστυχώς, το πέρασμα του παιδιού από το δημοτικό είναι διαδικαστικό. Έτσι, χάνονται μεγάλες και μοναδικές ευκαιρίες, που αφορούν το πλάσιμο του χαρακτήρα του, την ανάδειξη των ταλέντων του, αλλά και την κοινωνικοποίησή του. Φυσικά, ας μην ξεχνάμε ότι το έργο και την προσπάθεια όλων των εμπλεκόμενων με τη δημόσια εκπαίδευση σε όλες τις βαθμίδες της, δυσχεραίνει σημαντικά η έλλειψη υλικοτεχνικής υποδομής.

Σήμερα, έχει παραγκωνισθεί εντελώς από το σχολείο η νοοτροπία της προετοιμασίας για την ένταξη στην κοινωνία. Επίσης, ελάχιστα η δημόσια εκπαίδευση στρέφεται στην καλλιέργεια της πνευματικότητας του παιδιού, στον ερεθισμό της απορίας, και, συνεπώς, ελάχιστα το ωθεί, αλλά και του επιτρέπει την αναζήτηση γνώσης.

Σε μία κούρσα ενάντια στο χρόνο, μαθητές και καθηγητές αγχώνονται για μια καλή επίδοση, για την εισαγωγή στην Τριτοβάθμια εκπαίδευση οι μεν, και για την παράδοση της ύλης οι δε. Πρακτικά δεν υπάρχει δυνατότητα για την προσφορά μιας πιο σφαιρικής και πολύπλευρης μόρφωσης. Δυστυχώς, χαρακτηριστικά παραδείγματα της παραπάνω κατά-

στασης είναι τα ελληνικά Γυμνάσια και Λύκεια. Αποτελούν κέντρα προετοιμασίας για τις πανελλαδικές εξετάσεις και ο ιδιαίτερος ρόλος τους πνίγεται κυριολεκτικά από το άγχος της επίδοσης και της παράδοσης της ύλης.

Ως μόνη λύση διαφαίνεται η κατάργηση από τις δύο τάξεις του Λυκείου ή η μείωση της σημασίας των Πανελληνίων εξετάσεων και η υιοθέτηση ενός διαφορετικού συστήματος εισαγωγής στην Τριτοβάθμια εκπαίδευση. Τονίζω, ότι η κατάργηση μόνο από τη Β' Λυκείου των Πανελλαδικών εξετάσεων δεν θα προσέφερε τίποτα, διότι, αν οι εξετάσεις πρόκειται να παραμείνουν και στην Γ' Λυκείου, το παιδί θα πρέπει οπωσδήποτε να έχει κάποια εμπειρία.

Ένα ακόμα πρόβλημα είναι η ικανότητα των καθηγητών να μεταδίδουν γνώσεις στα παιδιά. Χωρίς αμφιβολία, το έργο τους δυσκολεύει η έλλειψη υλικοτεχνικής υποδομής. Παρόλα αυτά, πολλοί απ' αυτούς είναι αντικειμενικά ακατάλληλοι να επιτελέσουν σωστά το λειτουργημά τους.

Προκύπτει, όπως είναι φανερό, άμεσα η ανάγκη για αξιολόγηση των καθηγητών τόσο από ανεξάρτητους δημόσιους φορείς, αλλά και από τους ίδιους τους μαθητές.

Σαν αποτέλεσμα του προβληματικού συστήματος παιδείας, ξεφυτρώνουν παντού νέα φροντιστήρια που αποτελούν πραγματικά στίγματα για την ελληνική παιδεία. Δεν είμαι εναντίον των φροντιστηρίων υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες, απλά καταναλώνουν σημαντικό κομμάτι του χρόνου των μαθητών που μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε άλλους τομείς. Κυριότερος, κατά τη γνώμη μου, είναι η κοινωνική εργασία και προσφορά.

Ελπίζω, αυτές οι σκέψεις και επισημάνσεις να αποτελέσουν αρχή σοβαρού προβληματισμού για μία παιδεία που θα μορφώνει και θα ενθαρρύνει, για μια παιδεία που δεν θα χωρίζει τα παιδιά της σε νικητές και ηττημένους.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Η Τσαπραϊλή Παρασκευή, παρακαλώ, να έλθει στο Βήμα.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΤΣΑΠΡΑΪΛΗ (Επικρατείας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε και αγαπητοί συμμαθητές, χαίρομαι που βρίσκομαι εδώ για να εκφράσω κάποιες απόψεις μου στο θέμα της παράδοσης και του οικουμενισμού.

Είναι γνωστό ότι πιο εύκολα μπορεί κάποιος να αποκτήσει κάτι, παρά να το διατηρήσει. Όμοια και οι κοινωνίες, για να διατηρηθούν, χρειάστηκαν στήριξη από ισχυρούς παράγοντες. Τέτοιοι είναι οι θεσμοί, οι αξίες και, κυρίως, η παράδοση. Με τον όρο αυτό αναφερόμαστε στις ρίζες μας, στην ιστορική κληρονομιά του έθνους μας. Στα πλαίσια αυτού του ευρύτατου θεσμού, περιλαμβάνονται τα ήθη και έθιμα, οι θρησκευτικές και εθνικές γιορτές, οι αντιλήψεις και οι αξίες. Τα ήθη της παράδοσης χάνονται στα βάθη του αιώνα. Μα και σήμερα θαυμάζουμε τα επιτεύγματα, τον τρόπο σκέψης και τις αξίες των προγόνων μας, πολύ περισσότερο που

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

τα χωριά θεωρούνται θεματοφύλακες της παράδοσης.

Αναμφισβήτητα η αξία της πολιτιστικής μας κληρονομιάς είναι ανυπολόγιστη. Αποτελεί το υπόβαθρο πάνω στο οποίο στηρίζονται οι Τέχνες, τα Γράμματα, οι Επιστήμες.

Μεγάλη είναι η συμβολή της παράδοσης και στον πνευματικό χώρο. Εκτός από τις μελέτες, οι πρόγονοί μας μάς κληροδότησαν ποιητικά, πεζογραφικά και φιλοσοφικά έργα, πάνω στα οποία βασίστηκε η ανθρωπιστική παιδεία. Αποτελούν τον αιώνιο παιδαγωγό που μας οδηγεί στην πνευματική και ηθική καλλιέργεια. Εξ' άλλου χάρη σ' αυτή γνωρίζουμε γεγονότα και λεπτομέρειες του παλαιότερου βίου. Παραδειγματιζόμαστε από τα κατορθώματα, ώστε να τα μιμηθούμε, αλλά και από τα λάθη των προγόνων μας, για να μην τα επαναλάβουμε.

Η παράδοση μας διδάσκει τις απαρασάλευτες και διαχρονικές αξίες, μας γαλουχεί με τα υψηλά και αιώνια ιδανικά που έθρεψαν γενιές και γενιές. Αυτά προβάλλουν την αξία της οικογένειας, της πατρίδας, της ελευθερίας και μας δίνουν τα εφόδια να τις υπερασπιστούμε σε περίπτωση που θα απειληθούν.

Οι παραδοσιακές αξίες εξανθρωπίζουν το άτομο, το κάνουν πιο αγνό και το φέρνουν πιο κοντά στη φύση του. Τα μέλη της κοινωνίας, λοιπόν, ηθικοποιούνται, χαρακτηρίζονται από δημιουργικότητα και παραγωγικότητα. Καθώς είναι υπερήφανα για την ηθική τους ταυτότητα, εργάζονται για την προώθηση και προβολή της χώρας τους σε παγκόσμιο επίπεδο.

Φυσικά, τα παραπάνω είναι δυνατά, με την προϋπόθεση ότι η παράδοση έχει δυναμικό και όχι στατικό χαρακτήρα. Όταν, όμως, η παράδοση συνδυαστεί αρμονικά με ανανεωτικά στοιχεία, προσφέρει πρωτοτυπία στη ζωή και συμβάλει στην οικοδόμηση του μέλλοντος σε γερά θεμέλια.

Η παράδοση δίνει στα άτομα την αίσθηση της ιστορικής συνέχειας. Αποτελεί θεμέλιο εθνικής συνέχειας και προσάτη του έθνους σε στιγμές δοκιμασίας.

Στο όνομα της οικογενεικότητας γίνονται δεκτές οι ξένες επιδράσεις και γίνεται προσπάθεια μίμησης. Το έθνος κινδυνεύει να υποβιβαστεί στα μάτια των άλλων και να γίνει υποχείριο της ξενόφερτης κουλτούρας. Το σωστότερο θα ήταν να επικρατήσει το ανθρωπιστικό πνεύμα και όχι ο σαρωτικός οικογενεισμός.

Επιβάλλεται, λοιπόν, σωστή αγωγή και ανθρωπιστική παιδεία. Απαραίτητη είναι η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας και η τόνωση του εθνικού συναισθήματος.

Εμείς οι νέοι, ειδικότερα, πρέπει να ιχνηλατήσουμε τα θετικά στοιχεία της παράδοσης και να απορρίψουμε, όσα αποτελούν νεκρούς τύπους, χωρίς αντίκρισμα. Οφείλουμε να βιώσουμε τις παραδοσιακές αξίες και να προχωρήσουμε στην αναδημιουργία της ιστορικής μας κληρονομιάς.

Έτσι, με αυτόν τον τρόπο, θα διατηρήσουμε την εθνική

μας φυσιογνωμία και θα αναπτύξουμε αξιόλογο πολιτισμό, πνευματικό και τεχνικό.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Παρακαλώ την Κατσαούνη Σταυρούλα από το Νομό Αιτωλοακαρνανίας να πάρει το λόγο.

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΚΑΤΣΑΟΥΝΗ (Νομός Αιτωλοακαρνανίας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, φοιτώ στο Ενιαίο Λύκειο Μύτικα Αιτωλοακαρνανίας και θα αναφερθώ σε ένα σοβαρό θέμα που μας απασχολεί και μας προβληματίζει όλους μας, που το συζητάμε μεταξύ μας, χωρίς, όμως, να κάνουμε παράπονα επισήμως. Το θέμα αυτό είναι η αξιοπιστία στη βαθμολογία των γραπτών των πανελληνίων εξετάσεων. Δεν μιλώ για διακρίσεις στους μαθητές, αλλά για την έλλειψη σοβαρής αντιμετώπισης από πολλούς εξεταστές της δουλειάς που έχουν αναλάβει.

Σαφέστερα πάρα πολλοί εξεταστές, οι περισσότεροι από ασυνειδησία, δεν έχουν κύριο μέλημά τους τη σωστή διορθωση των γραπτών. Ενδιαφέρονται να διορθώσουν, όσο το δυνατόν περισσότερα γραπτά σε όσο το δυνατόν μικρότερο χρονικό διάστημα, αφού πληρώνονται με το κομμάτι. Αυτό συμβαίνει, κυρίως, στα φιλολογικά μαθήματα που κάποιες ασκήσεις θεωρούνται υποκειμενικές.

Πόσο υποκειμενικές, όμως, μπορεί να είναι; Βλέπουμε πάρα πολλά γραπτά να πηγαίνουν για αναβαθμολόγηση. Πόση διαφορά μπορεί να υπάρξει στις αντιλήψεις των εξεταστών, αφού τις μισές μονάδες της βαθμολογίας πίνουν οι ασκήσεις που έχουν συγκεκριμένες λύσεις; Βλέπουμε γραπτά της έκθεσης –και μάλιστα όχι λίγα– που έχουν από τον πρώτο βαθμολογητή 11 και από το δεύτερο 19.

Νομίζετε πως είμαστε τόσο ανόητοι να πιστέψουμε πως είναι θέμα υποκειμενικότητας; Την ανευθυνότητα –και μιλώ ιδιαίτερα για το μάθημα της έκθεσης– τη βλέπουμε και στο γεγονός ότι πολλοί καλοί μαθητές, πάντα καλοί στο μάθημα αυτό, γράφουν λιγότερα από μαθητές μέτριους και κάτω του μετρίου. Και δεν μπορούμε να πιστέψουμε ότι οι μεν ήταν άτυχοι και οι δε είχαν έμπνευση, γιατί όλοι ξέρουμε περίπου τα όρια του καθενός μαθητή.

Επίσης, δεν είναι μία και δύο οι περιπτώσεις, γιατί αυτό το φαινόμενο παρατηρείται σε πολλά σχολεία.

Σε ένα εκπαιδευτικό σύστημα, λοιπόν, που για τους μαθητές μετράει και το μόριο, δεν είναι δυνατόν να έρχονται καθηγητές που κάνουν λάθη χιλίων και παραπάνω μορίων. Αυτό δείχνει ανευθυνότητα και έλλειψη σοβαρής και υπεύθυνης βαθμολόγησης των γραπτών. Όταν κάποιος καταδικάζει ένα μαθητή τόσο ανεύθυνα και άδικα, δεν σκέφτεται τους κόπους και τα ξενύχια αυτού του παιδιού. Δεν έχει υπόψη του πόσο θα του κοστίσει. Μπορεί από αμέλεια να γκρεμιστεί το όνειρο ενός μαθητή για την εισαγωγή του στη σχολή που του αρέσει.

Το πρόβλημα, λοιπόν, αυτό πρέπει να λυθεί, και μάλιστα

γρήγορα, πριν γίνουν και άλλα λάθη. Το Υπουργείο Παιδείας δεν γίνεται να μην το έχει εντοπίσει. Και αυτά που λέμε δεν είναι δικαιολογίες μαθητών που δεν πέτυχαν, αλλά κοινή διαπίστωση.

Εγώ, φέτος, θα δώσω Πανελλήνιες και όλοι έχουμε καταλάβει πως η βαθμολογία στο μάθημα της έκθεσης είναι θέμα τύχης.

Ζητάμε, λοιπόν, από τον Υπουργό Παιδείας να λάβει μέτρα για το υπάρχον σύστημα, την αξιολόγηση ή την αλλαγή του, ώστε να μην ξανασυμβούν τέτοια φαινόμενα ή, τουλάχιστον, να περιοριστούν.

Μία καλή ιδέα είναι η οριοθέτηση ενός χρονικού διαστήματος για τη διόρθωση ορισμένου αριθμού γραπτών, τον οποίον δεν θα μπορούν να τον υπερβούν οι βαθμολογητές.

Επίσης, θα μπορούσε να δημιουργηθεί μία ειδική ομάδα βαθμολογητών, στην οποία οι άνθρωποι αυτοί θα είναι επιμορφωμένοι και θα ελέγχονται κάθε φορά για την ποιότητα των γνώσεών τους.

Θέλουμε βαθμολογητές που θα αντιμετωπίζουν την εργασία που τους έχει ανατεθεί με σοβαρότητα και υπομονή. Να εμπνέουν εμπιστοσύνη. Να είναι αξιόπιστοι με πολλές γνώσεις στο αντικείμενό τους και να έχουν κύρος.

Τέλος, απαραίτητο στοιχείο τους να είναι η επιστημονική επάρκεια και η εμπειρία, πράγματα πολύ σημαντικά για τη σωστή βαθμολόγηση. Αντιμετωπίστε μας, λοιπόν, με μεγαλύτερη υπευθυνότητα. Εμπνεύστε μας την εμπιστοσύνη που έχει χαθεί. Οι φετινές και οι επόμενες Πανελλαδικές εξετάσεις, θα δείξουν πόσο σοβαρά λάβατε υπόψη σας αυτά που ειπώθηκαν. Περιμένουμε.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Νικόλαος Κοσμάς από το Νομό Δωδεκανήσου.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΟΣΜΑΣ (Νομός Δωδεκανήσου): Αγαπητοί φίλοι και φίλες, Έφηβοι Βουλευτές, φοιτώ στο 3ο Ενιαίο Λύκειο Ρόδου. Η ευρεία και συστηματική χρήση των φροντιστηρίων στο Γυμνάσιο και στο Λύκειο αποτελεί γεγονός για την ελληνική εκπαιδευτική πραγματικότητα. Οι άμεσα εμπλεκόμενοι είμαστε εμείς οι μαθητές. Υπάρχει, λοιπόν, προσπάθεια να βρεθούν οι αιτίες, λόγω των οποίων εμφανίζεται η εκτεταμένη χρήση της ιδιωτικής εκπαίδευσης και να διατυπωθούν λύσεις για τα προβλήματα που την προκαλούν, αλλά και αυτά τα οποία η ίδια συνεπάγεται.

Οι λόγοι για τους οποίους η ιδιωτική εκπαίδευση κρίνεται πλέον απαραίτητη είναι η κακή σχολική διδασκαλία, ο ελλιπής υλικοτεχνικός εξοπλισμός δημοσίων σχολείων και η μορφή του εκπαιδευτικού συστήματος της χώρας μας. Ειδικότερα για την ανεπαρκή ως κακή διδασκαλία ευθύνονται, κυρίως, οι καθηγητές. Ορισμένοι καθηγητές αδυνατούν να επικοινωνήσουν με τους νέους. Είναι αυστηροί, συντηρητικοί και, ίσως, δεν διαθέτουν πλέον διάθεση για μάθημα.

Λόγω της μονιμότητας της θέσης τους, καθώς και της απουσίας ελέγχου και επιτήρησή τους εφαρμόζουν, δικές τους τακτικές μαθήματος που ίσως να μην είναι δόκιμες. Τα βιβλία είναι ως επί το πλείστον αναχρονιστικά, μονότονα και με πολλές επαναλήψεις. Τα σχολικά εγχειρίδια της λογοτεχνίας δεν περιέχουν αναλύσεις των κειμένων, καθιστώντας, έτσι, τα εξωσχολικά βοηθήματα απαραίτητα. Τα αντίστοιχα εγχειρίδια της ιστορίας είναι μεροληπτικά και αναθεωρημένα, ως εκ τούτου ασαφή.

Το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα παρέχει γνώσεις στείρες, δεν αποτελεί φορέα κοινωνικοποίησης, ούτε το Γυμνάσιο, ούτε το Λύκειο. Τα εξεταζόμενα και διδασκόμενα μαθήματα είναι πάρα πολλά. Ο ασφυκτικός κλοιός που δημιουργείται γύρω από το μαθητή του απαγορεύει να έχει ελεύθερο χρόνο. Για να βελτιωθεί η κατάσταση επιβάλλεται να γίνουν αλλαγές.

Αρχικά, θα πρέπει να αρθεί η μονιμότητα των καθηγητών. Οι διδάσκοντες Γυμνασίου Λυκείου, να δίνουν κάθε χρόνο εξετάσεις για να εξασφαλίσουν την εργασία τους. Να απομακρύνονται οι τεμπέληδες και αδιάφοροι καθηγητές από τη θέση τους. Οι καθηγητές μεγάλης ηλικίας μπορούν να χρησιμοποιήσουν την εμπειρία τόσων ετών σε άλλες υπεύθυνες θέσεις.

Τέλος, πολύ σπουδαίο θα ήταν να υπάρχει δυνατότητα διαδικτυακής ή τηλεφωνικής επικοινωνίας μαθητή-καθηγητή. Ένα πολύ καλό μέτρο είναι η καθιέρωση point system στα σχολεία. Σε όλο το Λύκειο να κερδίζει ο μαθητής πόντους με τις επιδόσεις τους στις εξετάσεις, για να μην κρίνεται μόνο απ' αυτές της Γ' Λυκείου. Εκτός αυτού, είναι αναγκαίο να μειωθούν τα διδασκόμενα μαθήματα. Γι αυτό το λόγο, μαθήματα όπως: μουσική, καλλιτεχνικά, τεχνολογία και πληροφορική μπορούν να γίνουν επιλογής. Έτσι: οι ώρες διδασκαλίας θα είναι πέντε ή έξι κάθε μέρα.

Κλείνοντας και αφού έχουν παρατεθεί οι προτάσεις για αντιμετώπιση του φαινομένου της ανάπτυξης ιδιωτικής εκπαίδευσης, θεωρώ σκόπιμο να αναφέρω ότι το πρόβλημα αυτό δεν πηγάζει μόνο από τους καθηγητές, αλλά και από την κατάσταση στην οποία βρίσκεται σήμερα η εκπαίδευση. Γι' αυτό το λόγο η Κυβέρνηση και το Υπουργείο οφείλουν να πραγματοποιήσουν μια ριζική αναδιάρθρωση με σκοπό την επίλυση των προαναφερθέντων προβλημάτων. Μόνο έτσι, θα μπορέσουμε να ελπίζουμε σε μια δημιουργική αλλαγή πορείας και γόνιμη συνεργασία μεταξύ όλων των εκπαιδευτικών φορέων, με αποτέλεσμα μια ανθρώπινη και αποτελεσματική εκπαιδευτική διαδικασία.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Δέσποινα Μουρατίδου.

ΜΟΥΡΑΤΙΔΟΥ ΔΕΣΠΟΙΝΑ (Β' Αθηνών): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές, φοιτώ στο 1ο Ενιαίο Λύκειο Γλυφάδας.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Κάθε λαός έχει χρέος να προστατεύσει την εθνική του κληρονομιά. Η Ελλάδα ανέπτυξε έναν από τους ενδοξότερους πολιτισμούς και οφείλουμε να είμαστε περήφανοι γι' αυτό.

Με αφορμή τα έργα για τους Ολυμπιακούς Αγώνες, ξεκίνησε σχεδόν σε όλη την Αττική η μεγαλύτερη σε έκταση ανασκαφική δραστηριότητα. Τα έργα που έγιναν και γίνονται ακόμα έχουν διευκολύνει πολύ την καθημερινότητα των Αθηναίων. Το Μετρό, η Αττική Οδός και η μεταφορά του αεροδρομίου είναι λίγα μόνο παραδείγματα του συνολικού έργου. Το τίμημα, όμως, που πληρώσαμε είναι τεράστιο. Στο βωμό του χρήματος θυσιάσαμε έναν τεράστιο αριθμό αρχαιοτήτων. Στην προσπάθεια που έγινε για την παράδοση του έργου «Αττικό Μετρό», μέσα στα χρονικά περιθώρια που δόθηκαν, αγνοήθηκαν οι επισημάνσεις των αρχαιολόγων. Ανασκαφές έγιναν μόνο στους σταθμούς και σε μερικά φρεάτια εξαερισμού και όχι στις σήραγγες, που είναι και το μεγαλύτερο τμήμα του συνολικού έργου. Είναι άγνωστος ο αριθμός των αρχαιοτήτων, που καταστράφηκαν από τα μηχανήματα διανοίξεως σηράγγων.

Το πλούσιο αρχαιολογικό υπέδαφος των Αθηνών ήταν, κατά τη γνώμη πολλών ανθρώπων, ακατάλληλο για ένα τέτοιο έργο. Ότι έγινε, όμως, δεν μπορεί να διορθωθεί.

Εκτός από τη καταστροφή αναρίθμητων αρχαιολογικών ευρημάτων, όσα διασώθηκαν βρίσκονται κλεισμένα σε αποθήκες που ξεχειλίζουν, χωρίς καν τη στοιχειώδη μελέτη. Ότι έχει βρεθεί ανήκει στην εθνική κληρονομιά και πρέπει να είναι προσβάσιμο σε όλους.

Το Μετρό, όμως, δεν είναι το μόνο έργο. Πριν από λίγα χρόνια το ίδιο είχε επαναληφθεί και σε ένα βυζαντινό εκκλησάκι, το οποίο εμπόδιζε την κατασκευή του αεροδρομίου των Σπάτων. Τελικά μετά από έντονες διαμαρτυρίες, τόσο των ειδικών, όσο και των πολιτών, το εκκλησάκι μεταφέρθηκε στον Σχοινιά, όπου εκτελέστηκαν έργα για τη φιλοξενία των κωπηλατοδρομιών το 2004 και δημιουργήθηκε πάλι ένα παρόμοιο ζήτημα. Αν και οι υπεύθυνοι του έργου ισχυρίζονται πως εκεί που έγιναν τα έργα, στην αρχαιότητα υπήρχε θάλασσα, έχει σημειωθεί ένας μεγάλος αριθμός αρχαιολογικών ευρημάτων. Παρ' όλα αυτά, τα έργα τελείωσαν κανονικά. Μήπως θα έπρεπε να έχει γίνει κάτι;

Δεν είναι μόνο τα έργα για τους Ολυμπιακούς Αγώνες ή τα μέσα μαζικής μεταφοράς. Η οικοπεδοποίηση και η μετατροπή εκτάσεων σε πυκνοκατοικημένες περιοχές καθιστούν εξίσου δύσκολο το έργο των αρχαιολόγων. Ακόμα και η δημιουργία δρόμων σε καινούργιες περιοχές ή η διαπλάτυνσή τους, παραδείγματος χάρη η Λεωφόρος Βάρης-Κορωπίου, φέρνουν στο φως ολοένα και περισσότερες πληροφορίες, αλλά και πάλι σημειώνονται καταστροφές.

Αν και ο χρόνος δεν μπορεί να γυρίσει πίσω, υπάρχουν ακόμη πράγματα που μπορούμε να κάνουμε, για να αλλάξει

η κατάσταση, όσον αφορά τα αρχαία. Έτσι κι αλλιώς δεν είναι μόνο αυτές οι γενιές, αλλά και αυτές που θα ακολουθήσουν. Άρα, κανένας δεν έχει το δικαίωμα να καταστρέφει την εθνική κληρονομιά.

Πρώτο και κυριότερο βήμα που πρέπει να γίνει, για να αλλάξει η αντίληψη των ανθρώπων, όσον αφορά τα αρχαία, είναι η σωστή ενημέρωσή τους. Απίστευτο και όμως αληθινό, αλλά υπάρχουν ακόμη Αθηναίοι, οι οποίοι δεν έχουν επισκεφθεί ούτε μία φορά τον ιερό βράχο της Ακρόπολης!

Διαφημίσεις σε στάσεις λεωφορείων, στους ραδιοφωνικούς σταθμούς, αλλά και στην τηλεόραση δεν είναι μία άσχημη ιδέα. Ακόμη η διανομή μιας εφημερίδας με ανάλογο θέμα, είναι άλλη μία προσβάσιμη λύση.

Τα περισσότερα μουσεία της Ελλάδας βρίσκονται σε άσχημη κατάσταση. Η ανακαίνισή τους και ο εξοπλισμός τους με κατάλληλα όργανα είναι άλλη μία δαπάνη, που πρέπει να υποστεί το κράτος ως φόρο τιμής προς τους προγόνους μας. Η φύλαξη και η περιφράξη των αρχαιολογικών χώρων που βρίσκονται στο ύπαιθρο είναι κάτι βασικό. Δεν είναι σωστό να προκαλούμε τους αρχαιοκάπηλους, αλλά ούτε και τη φθορά τους από εξωγενείς παράγοντες.

Μιας και η χώρα μας έχει πρόβλημα ανεργίας, μερικές προσλήψεις στο χώρο των αρχαιοτήτων θα ήταν κάτι πάρα πολύ συνετό.

Χωρίς τους αρχαίους ένα τεράστιο κομμάτι της ιστορίας μας δεν θα υπήρχε και η Ελλάδα δεν θα ήταν η ίδια. Οφείλουμε να σεβόμαστε τον πολιτισμό και την κληρονομιά μας.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Διονυσία Γεωργακάκη από το Νομό Χανίων.

ΔΙΟΝΥΣΙΑ ΓΕΩΡΓΑΚΑΚΗ (Νομός Χανίων): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, συγκεντρωθήκαμε σήμερα εδώ για να εκφράσουμε τις απόψεις μας σε φλέγοντα θέματα, που αφορούν τη ζωή και την καθημερινότητά μας.

Μέσα από τη δική μου οπτική γωνία και τις εμπειρίες μου, θα σας παρουσιάσω το θέμα της αξιοποίησης του ελεύθερου χρόνου και τις πολιτιστικής δραστηριότητας των νέων ανθρώπων και ιδιαίτερα των μαθητών Λυκείου στην επαρχία, από όπου κατάγομαι και εγώ.

Βλέπετε, γεννήθηκα και μέχρι πέρυσι έζησα σε ένα απομακρυσμένο χωριό, στο βορειοδυτικότερο άκρο της Κρήτης και πρόσφατα αναγκάστηκα να εγκατασταθώ στην πιο κοντινή κωμόπολη της Κισσάμου Χανίων, όπως και άλλα παιδιά, για να μπορέσω να ανταπεξέλθω στις απαιτήσεις του λυκείου και κυρίως των δύο τελευταίων τάξεων.

Ο εξουθενωτικός κύκλος σπουδών του λυκείου και οι καθημερινές μετακινήσεις είχαν κατακεραματίσει τον ελεύθερο χρόνο μου. Αντίστοιχη κατάσταση, όπως και αρκετοί από εσάς έχετε διαπιστώσει, αντιμετώπισαν και αντιμετώπι-

ζουν πολλοί έφηβοι, με αποτέλεσμα η νεολαία να είναι αποστασιοποιημένη από την όποια πολιτισμική ζωή. Αυτό συμβαίνει για δύο λόγους: Πρώτον, λόγω του φόρτου μαθημάτων, φροντιστηρίων και διαβάσματος, και δεύτερον λόγω της έλλειψης υποδομών και πολιτιστικών δραστηριοτήτων στην επαρχία.

Αναμφισβήτητα οι περισσότεροι έχετε από την ως τώρα εμπειρία σας διαπιστώσει ότι το Λύκειο έχει χάσει το διαπαιδαγωγικό του χαρακτήρα, αυτό που κυρίως θα έπρεπε να έχει, δίνοντας σε μας τους νέους τις γνώσεις και τα ερεθίσματα, ώστε να αναπτύσσουμε την κριτική μας σκέψη, την καλαισθησία μας, τη δημιουργικότητα και τη φαντασία μας, με ποικίλες πρωτοβουλίες και δραστηριότητες. Πράγμα, όμως, που δυστυχώς δεν ισχύει, τουλάχιστον για το συντριπτικό ποσοστό των Ενιαίων Λυκείων.

Σαν αποδεικτικό στοιχείο για τα παραπάνω, σας αναφέρω το μάθημα της Φυσικής Αγωγής που έχει παραγκωνιστεί. Επίσης, το Λύκειο δεν αναλαμβάνει την πρωτοβουλία της διοργάνωσης μιας σχολικής θεατρικής παράστασης ή μιας καλλιτεχνικής εκδήλωσης. Και όσο και αν υπάρχει διάθεση για κάποια δραστηριότητα στα πλαίσια του σχολείου, δεν υπάρχει ούτε η κατάλληλη υποδομή στο χώρο του σχολείου ούτε και ο απαιτούμενος χρόνος για τους μαθητές και καθηγητές. Με αυτόν τον τρόπο το Λύκειο έχει γίνει ο προθάλαμος των ΑΕΙ. Δεν παρέχει μια ανθρωποκεντρική παιδεία, τουλάχιστον στο βαθμό που την έχουμε ανάγκη.

Όσον αφορά τις δυνατότητες για πολιτιστική ζωή στην επαρχία, από την πλευρά της Πολιτείας γίνονται κάποιες προσπάθειες, χωρίς, όμως, να καλύπτουν τις υπαρκτές ανάγκες των κατοίκων της και, κυρίως, των νέων. Βασικό αίτιο και σ' αυτήν την περίπτωση είναι η έλλειψη κατάλληλων υποδομών. Πιο συγκεκριμένα, οι αθλητικές εγκαταστάσεις της επαρχίας μου περιορίζονται σε δύο ανοιχτά γήπεδα, στα οποία προπονούνται πολλά παιδιά κατά τους θερινούς μήνες, αφού δεν υπάρχει κλειστό γυμναστήριο. Ωστόσο, δεν υπάρχει ενδιαφέρον για τη συντήρηση, επέκταση και ανακατασκευή τους.

Επιπλέον, η ψυχαγωγία των ανθρώπων της επαρχίας περιορίζεται στην πολύωρη παρακολούθηση της τηλεόρασης, ενώ δεν υπάρχει θέατρο, κινηματογράφος, εργαστήρι τέχνης, κέντρο νεότητας, ούτε καν Δημοτική βιβλιοθήκη.

Για να αντιμετωπιστεί αυτή η κατάσταση, πρέπει να μεριμνήσουν κράτος και Πολιτεία. Πρωτίστως, πρέπει να επαναπροσδιοριστεί ο ρόλος του Λυκείου και να εφαρμοστούν προγράμματα για τη διεξαγωγή ποικίλων δραστηριοτήτων στα πλαίσια του σχολείου. Επιπλέον, πρέπει να δοθούν τα απαραίτητα κονδύλια στους ΟΤΑ για τη δημιουργία Κέντρων νεότητας, Δημοτικών βιβλιοθηκών και αθλητικών εγκαταστάσεων, ώστε οι νέοι να αξιοποιούν σωστά και δημιουργικά τον ελεύθερο χρόνο τους.

Γενικότερα είναι επιτακτική ανάγκη να αποκεντρωθεί ο πολιτισμός και να δοθούν κατά το δυνατόν ίσες δυνατότητες στα παιδιά των επαρχιών και των πόλεων.

Φτάνοντας στο τέλος της σύντομης εισήγησής μου, ελπίζω να εξέφρασα σκέψεις και προβληματισμούς, που απασχολούν και πολλούς από σας. Πιστεύω ότι οι απόψεις μας θα εισακουστούν, γιατί αποτελούν ένα ζωντανό κομμάτι της κοινωνίας με οράματα και ιδέες για το μέλλον.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ο Άγγελος Κουφάκης, από το Νομό Λασιθίου, έχει το λόγο.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΚΟΥΦΑΚΗΣ (Νομός Λασιθίου): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές. Φοιτώ στο 1ο Ενιαίο Λύκειο Ιεράπετρας Λασιθίου, και θα ήθελα να σας απασχολήσω με το μείζον ζήτημα που ενδιαφέρει όλους τους νέους σήμερα, το δημιουργικό εκπαιδευτικό χρόνο.

Οι αρχικές μου επισημάνσεις αφορούν τους διδάσκοντες και τις σχέσεις τους με τους διδασκόμενους. Όλοι, νομίζω, συμφωνούν ότι οι καθηγητές οφείλουν να συνδυάζουν επαγγελματική συγκρότηση, άριστες επιστημονικές και παιδαγωγικές γνώσεις, συνέπεια στις υποχρεώσεις τους προς τους μαθητές και ευσυνειδησία κατά την άσκηση του καθήκοντός τους.

Δυστυχώς, όμως, καθημερινά διαπιστώνω ότι πολλοί εκπαιδευτικοί υστερούν σε πολλά απ' αυτά τα προσόντα. Φυσικά δεν αγνοώ και τη χαλαρότητα που υπάρχει στα σχολεία που φτάνει και οι ίδιοι οι μαθητές με την αδιάφορη και πολλές φορές απρεπή συμπεριφορά τους προς τη μάθηση. Όμως, οι μαθητές στρέφονται προς τη γνώση, όταν ο ίδιος ο καθηγητής δείχνει ενδιαφέρον για τη διδασκαλία, όταν διδάσκει το μάθημα με τέτοιο τρόπο που να γίνεται κατανοητό και ευχάριστο στους μαθητές και όταν προσπαθεί να είναι μεταδοτικός κατά τη διάρκεια του εκπαιδευτικού χρόνου.

Από την άλλη, υπάρχουν, επίσης, κάποιες καθηγητές, που στην προσπάθειά τους να βγάλουν την ύλη που καθορίζεται από το Υπουργείο, γίνονται πολλές φορές ανιαροί και δεν αφιερώνουν σχεδόν καθόλου χρόνο για να συζητήσουν με τους μαθητές θέματα εκτός του σχολικού βιβλίου. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να μισούν πολλές φορές οι μαθητές το μάθημα, και αφού δεν είναι δυνατόν να αφομοιώσουν τόσο μεγάλο τμήμα ύλης σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα, να αισθάνονται ανεπάρκεια γνώσεων, αβεβαιότητα για το πώς θα τα βγάλουν πέρα στις Πανελλήνιες εξετάσεις κλπ. Έτσι, μόνοι τους υποσυνείδητα οδηγούνται στην παραπαιδεία με αποτέλεσμα τα φροντιστήρια συνεχώς να αυξάνονται σε αριθμό, να απομυζούν οικονομικά την κάθε οικογένεια, να φαλκιδεύουν το νόημα της δωρεάν εκπαίδευσης και, το κυριότερο, να στερούν πολύτιμο χρόνο από τους νέους για προσωπική ζωή και όνειρα.

Επιπλέον, παρόλο που το παιδί διδάσκεται στο σχολείο

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

αρκετά χρόνια ξένες γλώσσες, δεν προετοιμάζεται κατάλληλα, έτσι ώστε να μπορεί να πάρει το πτυχίο γλωσσομάθειας στην γλώσσα που επιθυμεί. Αυτό το πτυχίο είτε του το παρέχει το κράτος είτε τα ξένα πανεπιστήμια. Με αυτόν τον τρόπο αναγκάζεται να παρακολουθεί φροντιστήρια, αν θέλει να έχει έναν ακόμα άσσο στο μανίκι του για να αντιμετωπίσει αργότερα την αγορά εργασίας.

Πού, όμως, χρόνος για όλα αυτά; Τελικά τί απομένει για τον προσωπικό χρόνο του καθενός και πώς τον διαθέτουν οι νέοι; Από την μία ο ύπνος και η σίτιση και από την άλλη τα φροντιστήρια του αφήνουν ελάχιστο χρόνο, τον οποίο οι καλοί μαθητές τον αφιερώνουν στο να διαβάσουν τα μαθήματα που τους έχουν βάλει στο σχολείο και στο φροντιστήριο.

Επομένως, ο ελεύθερός τους χρόνος γίνεται και αυτός μετρήσιμος. Άρα, πηγή άγχους και προετοιμασίας της επόμενης εργάσιμης εκπαιδευτικής μέρας. Αυτή η πραγματικότητα αναγκάζει τους νέους να βλέπουν τον ελάχιστο χρόνο που τους απομένει ως μέσο εκτόνωσης, με αποτέλεσμα πολλοί από αυτούς να στρέφονται σε ανούσιες μορφές διασκέδασης, αφού το μόνο που θέλουν να κάνουν είναι να εκτονωθούν και να ηρεμήσουν, να χαλαρώσουν από μία εξαντλητική για αυτούς μέρα.

Εγώ θα πρότεινα κατ' αρχάς να γίνεται από το κράτος πιο αυστηρή αξιολόγηση καθηγητών, όχι μόνο στις γνώσεις που διαθέτουν, αλλά και στην απόδοσή τους, τη μεταδοτικότητα τους μέσα στην τάξη, καθώς επίσης και στην ικανότητά τους να επιβάλλουν -όταν χρειάζεται- την τάξη. Επίσης, κάποιιοι αρμόδιοι θα έπρεπε να παρακολουθούν κάποιες τυχαία επιλεγμένες ώρες διδασκαλίας και να ελέγχουν με αυτόν τον τρόπο τις επιδόσεις κάποιου καθηγητή.

Πέραν αυτού, θα πρέπει να δοθούν οικονομικά και άλλα κίνητρα στους καθηγητές, ανάλογα με τη δουλειά τους και τις επιδόσεις τους, τόσο μέσα στην τάξη όσο και έξω από αυτήν. Έτσι, θα υπάρχει ενδιαφέρον για περισσότερη και σωστότερη δουλειά.

Επίσης, εξίσου σημαντική είναι η ριζική αλλαγή του αναλυτικού προγράμματος, ώστε να περιοριστεί η ύλη στα ουσιώδη και απαραίτητα και να υπάρχει μία συνέχειά της και όχι μία επανάληψή της, όπως γίνεται τώρα σε όλες τις βαθμίδες της επανεκπαίδευσης, από το δημοτικό μέχρι και το λύκειο.

Φυσικά, η αλλαγή θα πρέπει να περιλαμβάνει και μία καλύτερη κατανομή των ωρών διδασκαλίας. Ιδιαίτερα σημαντική θα ήταν η αύξηση των ωρών διδασκαλίας των αγγλικών, έτσι ώστε το παιδί να παίρνει το πτυχίο των αγγλικών μέσα από το ίδιο το σχολείο, χωρίς να χρειάζεται επιπλέον ώρες φροντιστηρίου.

Κάτι άλλο που θα έπρεπε να γίνει είναι το εξής: Αντί να γίνονται επαναληπτικά διαγωνίσματα σε κάθε τετράμηνο, χωρίς να σταματάνε τα άλλα μαθήματα και να δίνουμε Πα-

νελλήνιες εξετάσεις τον Ιούνιο εφ' όλης της ύλης, πιστεύω ότι θα ήταν καλύτερα -τόσο για τους μαθητές, όσο και για τους καθηγητές- να γράφουμε εξετάσεις δύο φορές το χρόνο και εκείνη την περίοδο να σταματάνε όλα τα άλλα μαθήματα και να δίνουμε κάθε φορά μόνο στη μισή ύλη.

Σήμερα, που τα όνειρα της δεκαετίας του '60 για ελαχιστοποίηση του χρόνου εργασίας και για βαθμιαία υποκατάσταση της από διαφορετικό χρόνο δημιουργικής απασχόλησης έχουν συρρικνωθεί από τις οικονομικές εξελίξεις, ένα άλλο αίτημα γίνεται επιτακτικό: Η επιστροφή της δημιουργικότητας στο χώρο της εργασίας.

Να ένα άλλο μεγάλο ερώτημα: Πώς το έργο της παιδείας θα καταφέρει να αγγίξει ένα μαθητόκοσμο όλο και πιο στεγανά απομονωμένο;

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Κανδυλιώτου, από το νομό Κοζάνης.

ΕΛΕΝΗ ΚΑΝΔΥΛΙΩΤΟΥ (Νομός Κοζάνης): Αξιότιμη κύριε Πρόεδρε, φίλες και φίλοι Έφηβοι Βουλευτές, φοιτώ στο 1ο Ενιαίο Λύκειο του νομού Κοζάνης.

Όλοι μας συμφωνούμε πως το εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας μας παρουσιάζει πολλά προβλήματα. Ένα από αυτά είναι και το ζήτημα της διδασκόμενης ύλης. Οι μαθητές βομβαρδίζονται με πάρα πολλές γνώσεις, πολλές φορές εξεζητημένες, γνώσεις δυσνόητες που δεν ανταποκρίνονται στις δυνατότητες του σημερινού μαθητή, γνώσεις για λίγους, οι οποίες πρέπει να διδαχθούν σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, με αποτέλεσμα να είναι σχεδόν αδύνατη η πλήρης κατανόησή τους.

Πιστεύω ότι ένας πολύ μεγάλος αριθμός μαθητών περνάει δίπλα από τη γνώση χωρίς να την αγγίζει. Επειδή ακριβώς η ύλη είναι πολύ εκτεταμένη και είναι πολύ δύσκολο να αφομοιωθεί μέσα στο διαθέσιμο χρονικό διάστημα, οι μαθητές προκειμένου να βελτιώσουν την επίδοσή τους παρακολουθούν, επιπλέον, μαθήματα σε ιδιωτικά φροντιστήρια, με την ανάλογη οικονομική επιβάρυνση των γονέων τους.

Το γεγονός αυτό της παραπαιδείας, φαινόμενο καθαρά ελληνικό, πρέπει να μας προβληματίσει. Όλοι καταδικάζουμε την παραπαιδεία, μα και όλοι καταφεύγουμε σε αυτήν. Είναι, λοιπόν, ένα αναγκαίο κακό, αποτέλεσμα του συγκεκριμένου εκπαιδευτικού συστήματος.

Προτείνω, λοιπόν, αναδιάρθρωση και μείωση της ύλης. Έτσι μόνο θα επιτευχθούν οι στόχοι του σχολείου που θέλω να πιστεύω ότι δεν είναι μόνο η αποστήθιση ξένων γλώσσων, αλλά και η κοινωνικοποίηση του μαθητή. Δεν είμαστε ρομποτάκια, αλλά άνθρωποι, με συναισθήματα, ανησυχίες, προβληματισμούς και ανασφάλειες. Στόχος του σχολείου πρέπει να είναι η δημιουργία ευσυνειδητών, ισορροπημένων, δημιουργικών και προβληματισμένων πολιτών με ιδανικά και οράματα για το μέλλον.

Θέλω το σχολείο να είναι χώρος δημιουργίας πολιτισμού. Θέλω το σχολείο να συμμετέχει ενεργά στη ζωή της τοπικής κοινωνίας, ευαισθητοποιώντας τους μαθητές σε περιβαλλοντικά και κοινωνικά προβλήματα. Θέλω να βλέπει κατάματα τα προβλήματα των νέων: τα ναρκωτικά, τον αλκοολισμό, την ανεργία. Να τους ενημερώνει και να τους προσφέρει ηθική και ψυχολογική υποστήριξη, με τη βοήθεια ψυχολόγων και κοινωνικών λειτουργών.

Θέλω, τέλος, το σχολείο να δίνει διέξοδο στην ενεργητικότητα μας με περισσότερα αθλητικά προγράμματα, με θεατρικές ομάδες, με αναβίωση της παράδοσης, με ενασχόληση με τις τέχνες και τη μουσική.

Ευχαριστώ που μου δώσατε την ευκαιρία να εκφράσω τους προβληματισμούς μου. Ελπίζω να τους λάβουν υπόψη τους οι αρμόδιοι και να δώσουν μια λύση στο πρόβλημα αυτό που απασχολεί τόσους Έλληνες εφήβους.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ειρήνη Κέλμαλη από το Νομό Λέσβου.

ΕΙΡΗΝΗ ΚΕΛΜΑΛΗ (Νομός Λέσβου): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, κυρίες και κύριοι, φοιτώ στο Ενιαίο Λύκειο Καλλονής Λέσβου.

Σύμφωνα με τον Αδαμάντιο Κοραή, το υπόδουλο έθνος είχε ανάγκη όχι μόνο από σκληρό αγώνα, αλλά και από κατάλληλη μόρφωση, για να επιτύχει την απελευθέρωσή του. Μια ανάλογη εκτίμηση της σημασίας της παιδείας θα πρέπει να προσδοκούμε και από τη σύγχρονη ελληνική εκπαίδευση για μια καλύτερη κοινωνία, στην οποία είναι απαραίτητοι οι άνθρωποι που υπάρχει μέσα τους η ψυχική γαλήνη και η ωριμότητα που τους προσέφερε η σωστή επαφή με το σχολείο, χωρίς να έχουν γίνει απαραίτητα επιστήμονες.

Ίσως, η άποψή μου ότι το σχολείο είναι χαμένος χρόνος να είναι υπερβολική, υπάρχουν, όμως, επιχειρήματα που τη δικαιολογούν, με κυριότερο αυτό της παραπαιδείας. Το θέμα δεν είναι, γιατί δέχονται οι καθηγητές να κάνουν τα μαθήματα, αλλά γιατί να είναι απαραίτητα αυτά στους μαθητές.

Επιπλέον, είναι κοινή πεποίθηση των γονιών ότι τελικά το ιδιωτικό σχολείο συμφέρει οικονομικά περισσότερο από το δημόσιο, λόγω των ενασχολήσεων, αλλά και των δυνατοτήτων ανάδειξης και προώθησης των χαρισματικών ατόμων, που προσφέρει σε αντίθεση με το αδιάφορο δημόσιο σχολείο. Και όλα αυτά, την ώρα που οι υπεύθυνοι του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου προσποιούνται άγνοια για την κατάντια της παιδείας και την υποχρέωση των γονιών να πληρώνουν 200 με 300 ευρώ το μήνα για φροντιστήρια, επικαλούμενοι τις στατιστικές που δείχνουν μείωσή τους και τις επισκέψεις τους στα πρότυπα σχολεία. Πώς να μην μειώνονται εξάλλου, αφού η παιδεία είναι είδος πολυτελείας για λίγους; Γιατί η δωρεάν παιδεία να μας κοστίζει τελικά τόσο ακριβά και γιατί ο ελπιδοφόρος θεσμός της πρόσθετης διδακτικής στήριξης

να έχει καταντήσει μια κακόγουστη απομίμηση της υπόλοιπης σχολικής πραγματικότητας;

Πιθανόν η ποιότητα να ανέβαινε, εάν εφαρμοστεί τελικά η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών, αρθεί η μονιμότητά τους, αλλά κι αν ήταν αυστηρότερες οι εξετάσεις από και προς κάθε εκπαιδευτική βαθμίδα για τους μαθητές, ώστε να γίνει, επιτέλους, ένας δίκαιος διαχωρισμός.

Ελπίζουμε στον εκσυγχρονισμό που θα φέρει τους νέους πιο κοντά στην ευρωπαϊκή και παγκόσμια πραγματικότητα, χωρίς ταμπού και ψευτοντροπές και θα σταθεί δίπλα τους, αναπληρώνοντας, όπου χρειάζεται, την οικογένεια, με ειδικά προγράμματα ενημέρωσης, μάθημα σεξουαλικής αγωγής, κοινωνικούς λειτουργούς και ψυχολόγους σε όλα τα σχολεία για μείωση των εξαρτημένων νέων, αυτών που νοσούν από σεξουαλικά μεταδιδόμενες ασθένειες, των ανεπιθύμητων εγκυμοσυνών και των αμβλώσεων.

«Η φωνή σου έχει δύναμη». Η Βουλή των Εφήβων υπήρξε ένα παιδικό όνειρο που ξεκίνησε για μένα το 1996 ακούγοντας αυτό το διαφημιστικό της μήνυμα. Το παιδικό όνειρο γίνεται πραγματικότητα αυτή τη στιγμή. Όμως, η φωνή μου δεν έχει δύναμη. Απλώς, ακούγεται σ' αυτή την Αίθουσα. Δύναμη είναι η δυνατότητα αλλαγής των καταστάσεων. Και εμείς, που ξεκινάμε τώρα, θα πρέπει, εκτός από το θάρρος της γνώμης μας, να έχουμε και το ψυχικό σθένος να υιοθετούμε τις απόψεις στον τρόπο ζωής μας. Διαφορετικά, κάνουμε αυτό για το οποίο κατηγορούμε τους πολιτικούς, δηλαδή μένουμε στα λόγια που δεν αλλάζουν τον κόσμο, όσο ωραία ή μεγαλόπρεπα και αν είναι.

Γι' αυτό πρέπει όλοι μαζί να ενώσουμε τη δύναμή μας για ριζικές αλλαγές στην κοινωνία, για καλύτερους ανθρώπους και συνεπώς έναν καλύτερο κόσμο.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Αντώνης Αντωνογιαννάκης από το Νομό Ηρακλείου.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΑΝΤΩΝΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ (Νομός Ηρακλείου): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, αγαπημένη Αντώνη Σαμαράκη, από όπου και αν μας ακούς, φοιτώ στο 4ο Ενιαίο Λύκειο Ηρακλείου.

Θα ήθελα να αναφερθώ στον αντίκτυπο που έχει το σημερινό εκπαιδευτικό σύστημα στον ψυχισμό των ανθρώπων που τώρα ανακαλύπτουν τον κόσμο των μαθητών. Συγκεκριμένα, θα ήθελα να κάνω κάποιες επισημάνσεις για τον χαρακτήρα και την ρευστότητα του εκπαιδευτικού συστήματος, καθώς και για τις Πανελλήνιες εξετάσεις.

Η εκπαίδευση σήμερα έχει αποκτήσει ένα αμιγώς τεχνοκρατικό χαρακτήρα, ο οποίος εξυπηρετεί τις ανάγκες της σύγχρονης επιστήμης, της τεχνολογίας και της παραγωγής. Ανεξάρτητα αν αυτό είναι καλό ή όχι, το εκπαιδευτικό σύστημα δεν παύει να παράγει σκεπτόμενες μηχανές ή σκεπτόμενα εξαρτήματα για αυτές τις μηχανές.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Αν κάποτε ο άνθρωπος διακρινόταν από τα ζώα, επειδή έχει μόνο λογική, σήμερα διαφοροποιείται ελάχιστα από τα μηχανήματα για τον ίδιο ακριβώς λόγο. Κατά συνέπεια, δεν ενεργοποιούνται τα ψυχικά και πνευματικά του ερεθίσματα, με αποτέλεσμα, παρόλες τις γνώσεις του, να μη μπορεί να επικοινωνήσει και να έλθει σε ουσιαστική επαφή με το συνάνθρωπό του. Απαιτείται, λοιπόν, να δοθεί περισσότερο βάρος σε μαθήματα που μπορούν να αφυπνίσουν όχι μόνο τον επιστήμονα, αλλά και τον άνθρωπο και τον ενεργό πολίτη, το μαθητή, έστω και ενδοσχολικά, όπως ψυχολογία, παιδαγωγική, ρητορεία, καλές τέχνες, δίκαιο, καθώς και να δίνεται στον καθένα η ευκαιρία να εκφράζεται ελεύθερα μέσα από ποικίλες σε σχολικό επίπεδο και όχι μόνο. Το ίδιο, όμως, το εκπαιδευτικό σύστημα κάνει το μαθητή να νιώθει μπλεδισμένος, φοβισμένος και ανασφαλής, καθώς αυτό αλλάζει συνεχώς με μεταρρυθμίσεις, με αποτέλεσμα ο κάθε άμεσα ενδιαφερόμενος να μην μπορεί να έχει μία ολοκληρωμένη και σφαιρική εικόνα για τα μαθήματα, τις διδακτικές ώρες, τις εξετάσεις και ότι άλλο μπορεί να τον ενδιαφέρει, οπότε ο μαθητής και κυρίως αυτός των τελευταίων τάξεων του Λυκείου δεν μπορεί να αποδώσει το 100% των δυνατοτήτων του και βαδίζει στο άγνωστο με βάρκα την ελπίδα.

Κατά την άποψή μου, την ευθύνη γι' αυτό το πρόβλημα έχει η επίσημη Πολιτεία, όχι τόσο για την ελλιπή ενημέρωση, όσο για την ευκολία με την οποία οι κυβερνήσεις αλλάζουν κάθε τόσο το εκπαιδευτικό σύστημα.

Ποιος μας εξασφαλίζει σήμερα ότι ο αυριανός Υπουργός Παιδείας δεν θα το αλλάξει ριζικά;

Πρώτασή μου και έκκληση προς τους άρχοντες, για τις γενεές που θα έλθουν, είναι να αφήσουν κατά μέρος τις ιδεολογικές τους αντιπαράθεσεις –άλλωστε η παιδεία δεν έχει χρώμα- να διαμορφώσουν με ισότιμο διάλογο ένα υπερκομματικό μοντέλο αποδεκτό από όλους, κόμματα και εκπαιδευτική κοινότητα και να δεσμευτούν σε αυτό, ώστε να μην αλλάξει ανάλογα με τις ορέξεις της εκάστοτε κυβέρνησης. Έτσι, και οι αντιδράσεις θα περιοριστούν και οι μαθητές θα μπορούν να αναδείξουν την πραγματική τους αξία.

Τέλος, όσον αφορά τις Πανελλήνιες εξετάσεις, χαρακτηρίζονται από δύο σημεία, τους ανειδίκευτους διορθωτές, οι οποίοι μένουν προσκολλημένοι σε σχολικά βιβλία προωθώντας την στείρα απομνημόνευση και την πάρα πολλή εξεταστέα ύλη, κυρίως στα θεωρητικά μαθήματα, όπως η ιστορία. Οι συνέπειες μόνο του τελευταίου είναι πολλές. Όχι μόνο δεν αφήνει ελεύθερο χρόνο, αλλά πολλές φορές δεν φθάνει ούτε ο σχολικός, οπότε οι μαθητές καταφεύγουν στα φροντιστήρια για να καλύψουν την ύλη.

Επιπλέον, το πλήθος των διδασκομένων βιβλίων είναι τέτοιο που προκαλεί σύγχυση και ημιμάθεια. Και ακόμη ζητάμε καθηγητές με όρεξη για κουβέντα και κατανόηση. Αλλά πώς είναι δυνατόν να γίνει αυτό, όταν οι ίδιοι τρέχουν για

να καλύψουν την ύλη; Ως αποτέλεσμα, οι μαθητές θεωρούν τις Πανελλήνιες ως κάτι το φοβερό, όπου όλη τους η ζωή κρίνεται από μία στιγμή και λίγη τύχη.

Κατά την άποψή μου, θα έπρεπε οι εξεταστές να περνούν οι ίδιοι από εξετάσεις ικανότητας, πριν πάρουν τη ζωή χιλιάδων παιδιών στα χέρια τους και να ευνοείται η προσωπική κρίση κατά τη διόρθωση και όχι το δόγμα «αναπτύξτε τον προβληματισμό σας», δηλαδή αυτά που θέλουμε να ακούσουμε.

Επιπλέον, εκτός από το κοινότοπο αίτημα σταθεροποίησης της ύλης και για καθαρά ψυχολογικούς λόγους, προτείνω οι Πανελλήνιες όχι μόνο να καταργηθούν στη Β' Λυκείου, αλλά να γίνονται αργατά πιο νωρίς, ώστε οι υποψήφιοι της Γ' Λυκείου τον Μάιο να έχουν απομυθοποιήσει πλήρως τις εξετάσεις και να έχουν αποβάλει το φόβο που τους περιβάλλει, παρά να βρίσκονται την τελευταία στιγμή προ απορόπτου.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Βασίλης Παπαδήμος από το Νομό Σερρών.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΟΣ (Νομός Σερρών): Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε της Επιτροπής, αγαπητοί συμμαθητές, Έφηβοι Βουλευτές, φοιτώ στο 4ο Ενιαίο Λύκειο Σερρών. Θα ήθελα και εγώ να καταθέσω την άποψή μου για το πολυσυζητημένο ζήτημα της γλωσσικής ένδειας, ιδιαίτερα στους νέους.

Η γλώσσα αποτέλεσε σε όλες τις φάσεις της ανθρώπινης ιστορίας το κυριότερο μέσο επικοινωνίας. Όπως είναι φυσιολογικό, το περιεχόμενο και η μορφή της καθορίζονται ανάλογα με τις απαιτήσεις της κάθε εποχής και προσαρμόζονται έτσι, ώστε να εξυπηρετούν τις ανάγκες των ανθρώπων. Ενώ, λοιπόν, θα περίμενε κανείς η ταχύτατη πρόοδος του 20ού αιώνα να οδηγήσει στη ραγδαία διεύρυνση της γλώσσας και τον εμπλουτισμό της με πληθώρα νέων εννοιών, παρατηρείται το φαινόμενο της συρρίκνωσης της νεοελληνικής γλώσσας σε τέτοιο βαθμό, ώστε να έχει αναπτυχθεί τα τελευταία χρόνια μεγάλη φιλολογία σχετικά με την υποβαθμισμένη μορφή της γλώσσας που χρησιμοποιούν, κυρίως, οι νέοι άνθρωποι.

Δεν είναι λίγοι εκείνοι που υποστηρίζουν πως η κατάσταση έχει ξεφύγει από κάθε έλεγχο. Με δεδομένη, μάλιστα, την σημασία της γλώσσας για την ίδια την ύπαρξη ενός έθνους εκφράζουν τις ανησυχίες τους για το μέλλον του ελληνισμού. Το σίγουρο είναι πως η σύγχρονη νεολαία έχει οδηγηθεί στη χρήση ενός πολύ περιορισμένου λεξιλογίου και οι κίνδυνοι που απορρέουν από αυτή την κατάσταση είναι ορατοί.

Κύριος υπεύθυνος για την σημερινή κατάσταση της γλώσσας είναι η κρίση που επικρατεί στην εκπαίδευση. Η παιδεία έχει αποκτήσει μια χρησιμοθηρική διάσταση και περιο-

ρίζεται στην προετοιμασία των νέων για την ένταξή τους στο τεχνοκρατούμενο σύστημα της εποχής, καθώς υποτάχθηκε στις επίκαιρες πρακτικές ανάγκες, αγνοώντας εντελώς την πνευματική και ηθική τους ανάπτυξη.

Είναι γεγονός ότι ο γρήγορος ρυθμός στις μέρες μας απαιτεί την μετάδοση μηνυμάτων με όσο το δυνατόν μεγαλύτερη συντομία και ακρίβεια. Γι' αυτό το λόγο τα ΜΜΕ χρησιμοποιούν καθημερινά κάποιες συνθηματικές προτάσεις, στερημένες από κάθε συναισθηματική χροιά, με αποτέλεσμα το κοινό, που βομβαρδίζεται καθημερινά από πληθώρα μηνυμάτων, χωρίς περιθώρια κριτικής, με μεγάλη ευκολία να αφομοιώνει, το τηλεγραφικό αυτό ύφος.

Επίσης, η εισβολή των ΜΜΕ στη σύγχρονη ζωή επέφερε τον παραγκωνισμό του βιβλίου που εμπειριέχει άπειρες δυνατότητες ανάπτυξης της φαντασίας, σκέψης και κατ' επέκταση της γλώσσας. Εξάλλου, η εποχή μας χαρακτηρίζεται από την αποξένωση των ανθρώπων, λόγω των σύγχρονων συνθηκών ζωής.

Ενώ, λοιπόν, παλαιότερα καλλιεργούνταν μεταξύ των ανθρώπων ο διάλογος, σήμερα αυτός αποτελεί σπάνιο φαινόμενο. Όμως, η καλλιέργεια της γλώσσας, προϋποθέτει την εξάσκηση στη χρήση της. Κατά συνέπεια, είναι λογικό να δυσχεραίνεται η επικοινωνία των νέων, αφού δεν αναπτύσσουν την ικανότητα του λέγειν και επομένως καταλήγουν στη χρήση συνθηματικών φράσεων.

Δεν πρέπει, βέβαια, να παραγνωριστούν και οι ευθύνες των νέων ανθρώπων που με τη ζωή τους και ιδιαίτερα τον τρόπο ψυχαγωγίας τους συντελούν στην όξυνση του φαινομένου. Συγκεκριμένα ελάχιστος χρόνος καταναλώνεται από τους σημερινούς νέους στην ανάγνωση λογοτεχνικών βιβλίων που θα μπορούσαν να πλουτίσουν το λεξιλόγιό τους και να οδηγήσουν στη σωστή χρήση της νεοελληνικής γλώσσας. Επιπλέον, ο μιμητισμός και η ξеноμανία, που χαρακτηρίζει τους νεαρούς, κυρίως, σε ηλικία, φέρει την ευθύνη κατά μεγάλο ποσοστό για την αθρόα εισροή ξένων όρων και ιδιωμάτων στην ελληνική γλώσσα, ενώ υπάρχουν ήδη αντίστοιχες ελληνικές λέξεις για να αποδώσουν τα ίδια νοήματα.

Η γλώσσα δεν αποτελεί μία μορφή επικοινωνίας. Αποτελεί, κυρίως, ένα από τα βασικότερα στοιχεία, αν όχι το κυριότερο, που εξασφαλίζουν την ιδιομορφία κάθε έθνους και το εξατομικεύουν.

Το πόσο σημαντικό ρόλο μπορεί να παίξει για ένα λαό η διατήρηση της εθνικής τους γλώσσας, φαίνεται ξεκάθαρα από την ίδια την ιστορία του ελληνικού Έθνους. Η ελληνική γλώσσα σε συνδυασμό και με τη θρησκεία, ήταν τα δύο στοιχεία που επέτρεψαν στον ελληνισμό να διατηρηθεί ως Έθνος και να επιβιώσει μέσα από τις μακροχρόνιες περιόδους υποδούλωσης, διαφορετικά ο κίνδυνος αφομοίωσης ήταν έκδηλος. Άλλωστε, η ιστορία αναφέρει πολλά παραδείγματα λαών που εύκολα αφομοιώθηκαν, γιατί υιοθέτη-

σαν τη γλώσσα των κατακτητών. Άρα, λοιπόν, σε επικίνδυνες για το Έθνος εποχές, όπως είναι και αυτή που διατρέχουμε, η γλώσσα είναι σε θέση να αποτελέσει το συνδετικό κρίκο μεταξύ των ομοεθνών και να ενισχύσει την εθνική συνείδηση. Γίνεται, λοιπόν, φανερό πως η γλωσσική πενία δεν περιορίζεται σε κάποιες επιπτώσεις από αυτούς που την προκαλούν, αλλά είναι δυνατόν να επιφέρει πιο δυσάρεστες συνέπειες σε όλο το ελληνικό Έθνος.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο κ. Μιχάλης Χριστουλάκης από το Νομό Ρεθύμνου.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΡΙΣΤΟΥΛΑΚΗΣ (Νομός Ρεθύμνου): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συμμαθητές, φοιτώ στο 3ο Ενιαίο Λύκειο Ρεθύμνου.

Όταν πριν λίγες εβδομάδες ενημερώθηκα ότι μπορούσα να ομιλήσω στην Επιτροπή στην οποία ανήκω, προβληματίστηκα πάρα πολύ. Στην αρχή σκέφθηκα να αναφερθώ στα εκπαιδευτικά θέματα, αφού άλλωστε λίγο πολύ όλοι έχουμε τους ίδιους προβληματισμούς, πώς θα πετύχουμε τους στόχους μας στη Β' και Γ' τάξη του Λυκείου, πώς θα φτιάξουμε το πρόγραμμά μας έτσι, ώστε να μας μένει έστω και ελάχιστος ελεύθερος χρόνος, πόσο χρόνο θα αφιερώνουμε στο διάβασμα, πώς θα τα καταφέρουμε με τα προγράμματα, αλλά και τα απογευματινά ιδιαίτερα ή φροντιστηριακά μαθήματα.

Όμως, επειδή όλα αυτά είναι γνωστά σε όλους, αποφάσισα να μιλήσω για κάτι πιο ευχάριστο που, ίσως, αρκετοί από εσάς δεν το γνωρίζετε, δηλαδή τα ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγής μαθητών.

Πριν δυο χρόνια, δηλαδή, όταν ήμουν μαθητής της Γ' Γυμνασίου, είχα την τύχη να συμμετάσχω στο Πρόγραμμα «Socrates Comenius». Και λέω «είχα την τύχη», γιατί, απ' ό,τι έμαθα εκ των υστέρων, ενώ υπάρχουν πολλά τέτοια προγράμματα, πολύ λίγα είναι αυτά που υλοποιούνται.

Οι λόγοι γι' αυτό είναι πολλοί και σας παραθέτω ορισμένους:

Πρώτα απ' όλα το ενδιαφέρον των εκπαιδευτικών είναι ελάχιστο. Λίγοι είναι αυτοί οι καθηγητές που έχουν τη διάθεση να δαπανήσουν το χρόνο τους πέραν του ωραρίου τους και μάλιστα αρκετοί είναι επιφυλακτικοί και διστάζουν να συνοδέψουν τους μαθητές για πέντε, δέκα ή και παραπάνω μέρες. Ευτυχώς στο Γυμνάσιο που φοιτούσα υπήρξαν καθηγητές με όρεξη και μεράκι που έφεραν εις πέρας το πρόγραμμα που ανέλαβαν με ιδιαίτερη επιτυχία και μας χάρισαν μια τόσο ωραία και πολύτιμη εμπειρία.

Ένας άλλος λόγος είναι η ίδια η απροθυμία των μαθητών. Οι περισσότεροι, φορτωμένοι με απογευματινά μαθήματα, ξένες γλώσσες κ.λπ., δεν είναι διατεθειμένοι να ζήσουν τίποτα άλλο κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς. Στο σχολείο μου, ενώ το Πρόγραμμα είχε ήδη εγκριθεί, με πολλή δυσκολία συμπληρώθηκε ο απαιτούμενος αριθμός μα-

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

θητών: είκοσι μαθητές σε σύνολο εκατόν είκοσι παιδιών της Γ' τάξης.

Όταν ξεπεράστηκαν αρκετά προβλήματα, στις αρχές του διδακτικού έτους αρχίσαμε να ζούμε μια από τις ωραιότερες εμπειρίες της ζωής μας. Στο Πρόγραμμα αυτό συμμετείχε και ένα άλλο σχολείο από το Ριβέσι, ένα χωριό της μακρινής Φιλανδίας. Ξεκινήσαμε να αλληλογραφούμε με τους Φιλανδούς συμμαθητές μας στην αγγλική γλώσσα. Παράλληλα αφιερώνοντας ήδη πολύ από τον ήδη περιορισμένο ελεύθερο χρόνο μας προετοιμάζαμε την εργασία μας «Παραδοσιακή κρητική διατροφή».

Όταν στα μέσα του Μάρτη βρεθήκαμε για δέκα πέντε μέρες φιλοξενούμενοι τους, βιώσαμε ανεπανάληπτες στιγμές. Ούτε η γλώσσα, ούτε η διαφορετική κουλτούρα, ούτε και οι διαφορετικές παραδόσεις στάθηκαν εμπόδιο στην ανταλλαγή σκέψεων και στο να κάνουμε γνωστό τον πολιτισμό μας μέσα από το τραγούδι, το χορό και την ιστορία μας.

Το ίδιο σκηνικό επαναλήφθηκε με την ίδια επιτυχία μετά από ένα μήνα στην πόλη μου, το Ρέθυμνο.

Όταν το Πρόγραμμα ολοκληρώθηκε, όλοι μας διαπιστώσαμε πόσο μεγάλη αξία έχουν τα ευρωπαϊκά εκπαιδευτικά Προγράμματα. Γίνονται γέφυρες επικοινωνίας και δημιουργίας ανάμεσα σε μαθητές από διαφορετικές χώρες. Οι οικογένειες επιβαρύνονται ελάχιστα οικονομικά, αφού το μεγαλύτερο μέρος από το απαιτούμενο ποσό χορηγείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Έχουν ήδη περάσει δυο χρόνια και συνεχίζω να επικοινωνώ με τη Φιλανδή συμμαθήτριά μου. Πολλές φορές, ιδιαίτερα τώρα που το άγχος και η αγωνία μου για τα δυο τελευταία χρόνια της σχολικής μου ζωής είναι μεγάλο, αναπολώ όσα βίωσα.

Τελειώνω, με την ελπίδα ότι θα συνεχίσουν να πραγματοποιούνται τέτοιου είδους Προγράμματα, γιατί σίγουρα αυτοί που βγαίνουν περισσότερο κερδισμένοι είναι οι ίδιοι οι μαθητές «μετατρέποντας την πραγματικότητα σε φανταστική», όπως θα έλεγε ο αείμνηστος Αντώνης Σαμαράκης.

Στο σημείο αυτό γίνεται διάλειμμα για 15'.

(ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΟΠΗ)

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Επαναλαμβάνεται η διακοπή συναεδρίαση.

Το λόγο έχει η Γεωργία Γάκη από το Νομό Ιωαννίνων.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΓΑΚΗ (Νομός Ιωαννίνων): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, φίλες και φίλοι, φοιτώ στο 5ο Λύκειο Ιωαννίνων.

Χαίρομαι που θα μοιραστώ, επιτέλους, τις σκέψεις μου και τα όνειρά μου μαζί σας. Δεν θα χρησιμοποιήσω την ξύλινη και τετριμμένη γλώσσα των μεγάλων. Επιλέχθηκα για τη Βουλή των Εφήβων, γιατί ασχολήθηκα στην εργασία μου με ό,τι ένιωθα, χωρίς ιδιαίτερη γλώσσα και ύφος. Έτσι, λοιπόν,

θα κάνω και τώρα. Το θέμα μου είναι οι Παραολυμπιακοί Αγώνες.

Ακούω συχνά να γίνεται λόγος για πολλά και αρκετά ουσιώδη θέματα, όμως κανένας έως τώρα δεν μίλησε για τους ανάπηρους και τη σχέση τους με τον αθλητισμό. Κανένας δεν σκέφθηκε πως χιλιάδες έφηβοι, σαν εμάς, έχουν ελπίδες και όνειρα που θέλουν να πραγματοποιήσουν κατά τη διάρκεια των Παραολυμπιακών Αγώνων το 2004. Κανένας δεν αναφέρθηκε στα αναρίθμητα προβλήματα που αντιμετωπίζουν όχι μόνο για να μορφωθούν, όχι μόνο για να κινηθούν σε μία πόλη, αλλά και το σημαντικότερο για να προπονηθούν, για να βιώσουν επιτέλους ένα όραμα. Φαντάζομαι ότι ξέρετε όλοι πόσο σημαντική είναι η άθληση για τους ανάπηρους. Τους διδάσκει την αυτονομία και την αυτοεξυπηρέτηση, που είναι βασικά μεγέθη στη ζωή τους. Τους βοηθάει στη φυσιολογική επανένταξή τους στην κοινωνία. Τους βγάζει από την απομόνωση. Τους κάνει να μη νοιώθουν περιθωριοποιημένοι. Αισθάνονται, επιτέλους, χρήσιμοι και ικανοί να καταφέρουν τους στόχους τους, να αποδείξουν πως μπορούν με τις δικές τους δυνάμεις. Δεν οφείλουμε να μην τους στερηθούμε αυτό το δικαίωμα, να τους ωθήσουμε να ανταπεξέλθουν;

Δεν θα ήθελα να κατηγορήσω κανέναν, ούτε το κράτος, ούτε την κυβέρνηση, ούτε τη Διεθνή Παραολυμπιακή Επιτροπή, φυσικά. Όλοι προσπαθούν να βοηθήσουν, και τους το αναγνωρίζω. Ξέρω ότι επιδιώκουν το καλύτερο. Φαίνεται, άλλωστε από τα είκοσι αγωνίσματα για τις έξι βασικές κατηγορίες των αθλητών από την ιστορία των Παραολυμπιακών Αγώνων.

Όμως, τους φθάνουν όλα αυτά; Δεν ξέρω αν θα με ακούσετε, αλλά εγώ ήρθα εδώ για να σας προτείνω λύσεις για μερικά από τα προβλήματά τους. Ούτως ή άλλως, αφορμή στάθηκε το αυτοκινητιστικό δυστύχημα μίας φίλης μου και η αστεϊρευτή δύναμη που έδειξε για να συνεχίσει μετά την αναπηρία της τον αθλητισμό. Πρώτα απ' όλα, πρέπει να ανεγερθούν αθλητικές εγκαταστάσεις σε αρκετά μέρη στη χώρα μας, όχι μόνο στην πρωτεύουσα, που να είναι ειδικά εξοπλισμένες για άτομα με ειδικές ανάγκες. Αν αυτό είναι δύσκολο και τα έξοδα δεν μπορούν να καλυφθούν, η λύση είναι απλή. Στις υπάρχουσες αθλητικές εγκαταστάσεις για τους αθλητές μπορούν να παραχωρηθούν χώροι για άτομα με σωματικά ή νοητικά προβλήματα.

Επιπλέον, είναι πολύ σημαντικό, όπως θα ξέρετε, να υπάρχουν οι κατάλληλοι προπονητές που να γνωρίζουν πολύ καλά τα αθλήματα αυτά, στα οποία παίρνουν μέρος οι ανάπηροι, με πολύ καλή διαπαιδαγώγηση και μεταδοτικότητα. Πώς μπορεί ένας προπονητής που εκπαιδεύει αθλητές στο στίβο να προπονήσει ένα άτομο με αναπηρικό αμαξίδιο; Κάτι τέτοιο είναι αδύνατο.

Τέλος, θα ήθελα να σας επισημάνω πως και εδώ τα Μέσα

Μαζικής Ενημέρωσης παίζουν σημαντικό ρόλο. Υπάρχουν έφηβοι με αναπηρικά προβλήματα που δεν έχουν ούτε καν ακουστά τους Παραολυμπιακούς Αγώνες. Πώς θα μπορέσουν να πληροφορηθούν και να ενδιαφερθούν, αν δεν φροντίσει ο Τύπος να το ανακοινώσει και να μεταδώσει το υπέροχο μήνυμα αυτών των αγώνων; Τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης ενδιαφέρονται για τόσα θέματα, χρήσιμα και μη. Γιατί όχι και γι' αυτό;

Παιδιά, οι Παραολυμπιακοί Αγώνες δεν είναι απλά ένα θέμα, είναι στάση ζωής. Τα άτομα αυτά δεν έχουν ανάγκη τον οίκτο μας, δεν χρειάζεται να τους υπενθυμίζουμε το πρόβλημά τους. Έχουν ανάγκη από αγάπη, ενθάρρυνση και κατανόηση. Χρειάζεται να ξεπεράσουν αυτό που λέμε «κόμπλεξ κατωτερότητας».

Τελειώνοντας, θα ήθελα να σας διαβάσω κάποιους στίχους ενός ποιητή που αναφέρονται στην Ολυμπία:

«Πέστε τους να ξεκινήσουν όλοι για την Ολυμπία, χιλιάδες, χιλιάδες, χιλιάδες έφηβοι, ζυμάρια από κορμιά, άσπρα, μαύρα, κίτρινα, να πάνε να ξεπλυθούν κοντά στην παλαίστρα από το χτες, από το σήμερα, από το αύριο. Να αλείψουν με λάδι την ψυχή και το νού τους και ύστερα να μπουν από την ορθάνοιχη πύλη στο στάδιο, για να πολεμήσουν».

Το αφιερώνω σε όλα τα άτομα με ειδικές ανάγκες που αγωνίζονται για μία θέση στον ήλιο.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Αυτοί οι στίχοι είναι από το ποίημα του Ηλείου ποιητή και λογοτέχνη, του αείμνηστου Τάκη Δόξα.

Το λόγο έχει η Δρακοπούλου Ελένη από το Μόντρεαλ του Καναδά. Την καλωσορίζουμε στην Ελλάδα.

ΕΛΕΝΗ-ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ (Καναδάς): Κύριε Πρόεδρε, φίλες και φίλοι Βουλευτές, φοιτώ στο Γυμνάσιο-Λύκειο ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ του Καναδά.

Το θέμα στο οποίο θα αναφερθώ έχει μάλλον επισημανθεί και σε προηγούμενες συνόδους της Βουλής των Εφήβων, αλλά πιστεύω ότι είναι σημαντικό να το αναφέρω και πάλι.

Από μικρή, σαν ελληνόπουλο του εξωτερικού, αισθανόμουν χαρούμενη που είχα την ευκαιρία να πάω σε τρίγλωσσο ελληνικό σχολείο. Ακόμα και σήμερα, είμαι χαρούμενη που μπορώ να συνεχίσω τα Σάββατα τα μαθήματά μου στο Γυμνάσιο-Λύκειο ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ. Όμως, χρειάστηκε χρόνος να καταλάβω ότι ήμουν πραγματικά προνομούχος που είχα μία τέτοια ευκαιρία στη ζωή μου. Έχω αρκετούς φίλους και φίλες που δεν ξέρουν καν τη μητρική τους γλώσσα, τη γλώσσα της χώρας τους, της καταγωγής τους, πολύ περισσότερο την ιστορία τους. Οι γονείς αυτών των παιδιών δεν έκαναν καμία προσπάθεια να κρατήσουν την επαφή με τη γλώσσα τους, ούτε καν μέσα στην οικογένεια.

Μ' αυτόν τον τρόπο, χάνεται η ταυτότητά μας στο εξωτερικό. Δυστυχώς, αρκετοί συμμαθητές μου στο ελληνικό σχολείο δεν έχουν συνειδητοποιήσει πόσο τυχεροί είναι που

έχουν την ευκαιρία να βρίσκονται στο ελληνικό σχολείο. Όμως, δεν μπορούμε να πούμε ότι το λάθος είναι ολοκληρωτικά δικό τους. Βρισκόμαστε πολλές ώρες στο καναδικό ημερήσιο σχολείο και όταν πηγαίνουμε στο σπίτι, έχουμε πάλι διάβασμα. Όταν έρχεται το Σάββατο, αντί να ξεκουραζόμαστε, όπως άλλοι συμμαθητές μας, ξυπνάμε νωρίς, για να πάμε στο ελληνικό σχολείο.

Δεν υπάρχει πάντα ενθουσιασμός για αρχαία ελληνικά ή θρησκευτικά. Όποιος έχει βρεθεί σ' αυτήν τη θέση, μάλλον έχει νιώσει το ίδιο συναίσθημα. Τον περασμένο χρόνο άκουσα πολλούς συμμαθητές μου να λένε ότι θα ήταν καλή ιδέα να έχουμε ένα καθημερινό τρίγλωσσο ελληνικό Γυμνάσιο και Λύκειο, όπως είχαμε Δημοτικό. Έτσι, οι μαθητές θα είχαν την ευκαιρία να έρχονται σε επαφή με τα ελληνικά καθημερινά. Κάτι τέτοιο θα μας βοηθούσε πολύ να εξασκούμαστε στη γλώσσα μας και να έχουμε καλύτερα αποτελέσματα στην εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας.

Ένα τρίγλωσσο ελληνικό Γυμνάσιο θα ήταν καλό για να κρατήσουμε την επαφή μας με τα ελληνικά γράμματα, αλλά από την άλλη πλευρά θα μας κρατούσε περισσότερο χρόνο μακριά από την πραγματικότητα του τόπου που ζούμε. Θα μας δημιουργούσε ένα σχετικό περιορισμό μέσα στο ελληνικό κλίμα, τη στιγμή που ζούμε στην καναδική κοινωνία, που είναι και πολυεθνική.

Δεν βρίσκω ότι είναι σωστό κάτι τέτοιο, από τη στιγμή που πρέπει να ζήσουμε σε αυτή την κοινωνία. Θα αισθανόμασταν ξένοι στη χώρα που γεννηθήκαμε και μεγάλωσαμε. Στον Καναδά και σε άλλες πολυεθνικές χώρες είναι σημαντικό ο άνθρωπος να μπορεί να συνυπάρχει με άλλες εθνικότητες και να αισθάνεται άνετα μαζί τους, να έχει ενδιαφέρον και περιέργεια να μάθει κάτι από τη δική τους κουλτούρα. Αυτό μας φέρνει πίσω στα σαββατιάνα μας σχολεία, που αρκετοί μαθητές δεν έχουν το ενδιαφέρον ή τον ενθουσιασμό να μάθουν τα μαθήματα του προγράμματος του σχολείου. Οι μαθητές έχουν δυσκολία να καταλάβουν τη γλώσσα, επειδή το επίπεδο των βιβλίων είναι για παιδιά που ζουν στην Ελλάδα, μιλούν, γράφουν και διαβάζουν την ελληνική γλώσσα καθημερινά.

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι Βουλευτές, θα ήθελα να κάνω μία πρόταση που μπορεί να μας βοηθήσει στο πρόβλημά μας. Προτείνω να στέλνετε βιβλία, όπου σας επιτρέπει το Πρόγραμμα, που να ενδιαφέρουν τους νέους που ζουν στο εξωτερικό, με ύλη σχετική με τις δικές μας εμπειρίες, εμπειρίες των εφήβων. Έτσι, τα παιδιά θα ενδιαφέρονται περισσότερο για τα θέματα, που θα αναφέρουν τα βιβλία, θα μπορεί να υπάρχει περισσότερη συζήτηση μεταξύ μαθητών και δασκάλων και το σπουδαιότερο, θα μάθουμε τη γλώσσα μας καλύτερα.

Στο σημείο αυτό προσέρχεται στην Αίθουσα ο Πρόεδρος της Βουλής κ. Απόστολος Κακλαμάνης για να παρακολουθήσει τη συνεδρίαση.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Νικόλαος Κρατημένος από τη Β' Αθήνας.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΡΑΤΗΜΕΝΟΣ (Β' Αθήνας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συναγωνιστές, πριν τα δευτερόλεπτα ξεκινήσουν να μετρούν αντίστροφα για το λόγο μου, θα ήθελα να σας ζητήσω να θυμηθείτε τα παιδιά-θύματα του δυστυχήματος στα Τέμπη, τα οποία σήμερα με τον ένα ή τον άλλο τρόπο είναι εδώ και μας παρακολουθούν.

Ο λόγος μου θα απασχολήσει την εφαρμογή στην πράξη των δυνατοτήτων της Βουλής των Εφήβων. Είναι, λοιπόν, ο θεσμός αυτός στην πράξη δυνατός να προσφέρει εφόδια και να αλλάξει καταστάσεις; Εγώ θεωρώ πως με τη σημερινή του μορφή δεν μπορεί να αλλάξει πράγματα. Εμφανιζόμαστε σε ένα θέατρο, υποκλινόμαστε, παρουσιάζουμε τις προτάσεις μας, που άλλες από αυτές είναι περισσότερο αποδεκτές και άλλες όχι, τα οράματά μας είναι το σενάριό μας και όταν η διαδικασία αυτή ολοκληρώνεται, η αυλαία πέφτει, όλοι φεύγουμε, παίρνουμε μαζί τις ιδέες μας και δεν μένει τίποτα.

Μιλάμε, αλλά δεν μας ακούνε. Ίσως, γιατί δεν θέλουν να μας ακούσουν. Οι προτάσεις μας αντιμετωπίζονται ως θεωρίες, αερολογίες νέων, οι οποίοι δεν μπορούν να προτείνουν όραμα. Και όμως, εμείς μπορούμε να προτείνουμε όραμα.

Επιπλέον, θα ήθελα να σας ρωτήσω εάν γνωρίζετε ποιες από τις προτάσεις, οι οποίες έγιναν τα τελευταία εφτά χρόνια, πραγματοποιήθηκαν μέσα από το θεσμό της Βουλής Εφήβων. Ελάχιστες έως και καμία.

Όσο για την εκπροσώπησή μας, είμαστε 350 συνολικά. Εκπροσωπούμε την Ελλάδα, το εξωτερικό, την Κύπρο. Είναι αρκετό για να εκπροσωπηθεί ολόκληρος ο Ελληνισμός; Οι μαθητές δεν είναι μία μάζα ανθρώπων, δεν έχουν όλοι τις ίδιες ιδέες. Όλοι έχουν ιδιαιτερότητες και διαφωνίες. Επιπλέον, ο θεσμός της Βουλής των Εφήβων δεν προσφέρει νέες απόψεις. Λίγες είναι οι νέες απόψεις που ακούγονται και, επίσης, αυτές δεν εφαρμόζονται, γιατί πολλοί δεν θέλουν μπροστά στην εξουσία να σπάσουν αυτό το γυάλινο τείχος της ομοιογένειας.

Πιθανότατα, γιατί δεν θέλουν να φαίνονται ότι εκφράζονται διαφορετικά απ' αυτό που όλοι περίμεναν να ακούσουν απ' αυτούς. Και, όμως, εγώ θα σας αποδείξω ότι η νέα γενιά εκτός από την κριτική που μπορεί να ασκήσει πολύ καλά, έχει και προτάσεις.

Ως προς τη Βουλή των Εφήβων μπορώ να τονίσω ότι θα ήταν καλό οι εξεταστές οι οποίοι με το σύστημα της έκθεσης μας κρίνουν και αξιολογούν αν θα συμμετάσχουμε ή όχι, να είναι νέα άτομα τα οποία έχουν συμμετάσχει ήδη στη Βουλή των Εφήβων, ξέρουν τα οράματά μας, ξέρουν τις ανάγκες μας και μπορούν να μας κρίνουν καλύτερα.

Επιπλέον, θα πρέπει να υπάρχει καλύτερη κάλυψη από

τον Τύπο. Η Βουλή δεν είναι ένα γεγονός, η Βουλή έχει περιεχόμενο. Δεν αξίζει να παρουσιάζεται η Βουλή ως ένα γεγονός το οποίο συμβαίνει τη συγκεκριμένη χρονιά. Θέλουμε το περιεχόμενο, το οποίο δεν υπάρχει.

Θεωρώ ότι δεν είναι δίκαιο οι μαθητές που θα μιλήσουν στην Ολομέλεια να επιλέγονται με κλήρωση. Θα πρέπει να επιλέγονται από τους ίδιους τους συμμετέχοντες στη Βουλή των Εφήβων, γιατί τους έχουν ακούσει, τους ξέρουν και πιστεύουν ότι μπορούν να τους εκπροσωπήσουν καλύτερα.

Σωστό θα ήταν να δημιουργηθεί μία ιστοσελίδα με συνεχή ανανέωση του περιεχομένου της, ώστε και οι μαθητές που δεν συμμετέχουν στο Πρόγραμμα να καταλαβαίνουν αυτά που προτείνονται.

Ήλθα εδώ σήμερα για να σας προτείνω να αγωνιστείτε, να μην προδώσετε το όραμά σας και να μην αφήσετε μαζί με την αυλαία να πέσει και η δική σας ζωή, οι δικές σας απόψεις. Έχετε όραμα, αγωνιστείτε, είστε συναγωνιστές.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Τη συνεδρίασή μας παρακολουθεί ο Πρόεδρος της Βουλής ο κ. Απόστολος Κακλαμάνης. Καλώς ήλθατε, κύριε Πρόεδρε.

Ο Πρόεδρος Ιωαννίδης από την Κερύνεια της Κύπρου έχει το λόγο. Καλώς ήλθατε στην Ελλάδα.

ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ (Κερύνεια Κύπρου): Κύριε Πρόεδρε, φίλοι και φίλες Έφηβοι Βουλευτές, έρχομαι από την Κύπρο και φοιτώ στο Λύκειο Βαλίτσης.

Όταν για πρώτη φορά ενημερώθηκα για το συγκεκριμένο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα «Βουλή των Εφήβων», ομολογώ, ότι το αντιμετώπισα πολύ νωθρά, ψυχρά και επιφυλακτικά. Από τη μία η ένταση και το άγχος της σχολικής χρονιάς και από την άλλη οι εξωσχολικές μου δραστηριότητες περιορίσαν πολύ τον ελεύθερό μου χρόνο, κατά τον οποίο θα ασχολούμην με αυτό το ζήτημα. Εν τούτοις, μετά από πολλές πιέσεις καθηγητών, γονέων και φίλων αλλά και μετά από πιο ώριμη σκέψη αποφάσισα να δω το όλο ζήτημα πολύ πιο ζεστά. Στο κάτω-κάτω δεν είχα τίποτα να χάσω παρά μόνο να κερδίσω. Ταξίδι στη μητροπολιτική Ελλάδα, είσοδο στην περίφημη και ιστορική Βουλή των Ελλήνων, συναναστροφή με συνομηλίκους μου, ανταλλαγή απόψεων, προβληματισμών, δημιουργία νέων φίλων.

Μ' αυτά και με εκείνα αποφάσισα να ασχοληθώ με ένα θέμα που με απασχολεί και με προβληματίζει από την παιδική ακόμη ηλικία. Το ζήτημα Εκκλησίας και θρησκείας. Είναι ένα ζήτημα για το οποίο ανάλωσα πολλές φορές σκέψεις και προβληματισμούς. Είναι ένα ζήτημα που μου προκάλεσε τα περισσότερα και μεγαλύτερα προβλήματα και στο μυαλό και στη συνείδησή μου.

Θρησκεία και Εκκλησία, λοιπόν, είναι αναπόσπαστα κομμάτια της ζωής μας. Είναι δύο θεσμοί, φορείς κοινωνικοποίησης, διαμόρφωσης χαρακτήρων, διατήρησης εθνικής

ταυτότητας και συνείδησης. Δυστυχώς, όμως, στη σημερινή κοινωνία της υπερκατανάλωσης, της κεφαλαιοκρατίας και της κρίσης αξιών και θεσμών, Εκκλησία και θρησκεία βαδίζουν στο ίδιο αυτό μονοπάτι του ηθικού ξεπεσμού. Τα ερωτικά και οικονομικά σκάνδαλα στα οποία εμπλέκονται υψηλόβαθμα στελέχη της Εκκλησίας, η γλιδή και η πολυτέλεια που χαρακτηρίζουν τη ζωή πλείστων ιερέων, καθώς και το γεγονός ότι η Εκκλησία μετατρέπεται στη μεγαλύτερη, ίσως, οικονομική επιχείρηση ανά τον κόσμο με αμύθητη περιουσία σε κινητά και ακίνητα, είναι στοιχεία που αφενός υποδηλώνουν την κρίση αυτή που περνά ο θεσμός και αφετέρου προκαλούν τον κάθε συνειδητοποιημένο, αξιοπρεπή και λογικά σκεπτόμενο πολίτη. Και αυτοί οι ελλεκτοί εκπρόσωποι του Θεού στη γη συνεχίζουν να υποκρίνονται διακηρύσσοντας τις ουτοπικές, πλέον, ιδέες, περί πίστης, αφοσίωσης, επουράνιας και αιώνιας ζωής, εγκράτειας, ευλάβειας και αλληλοβοήθειας.

Όλα αυτά τα στοιχεία οδηγούν αναπόφευκτα τους ανθρώπους μακριά από τη θρησκεία και την Εκκλησία, οι οποίες αντιμετωπίζονται πλέον με αδιαφορία, αποστροφή, επιφυλακτικότητα μέχρι και απέχθεια.

Για να επανέλθει ο άνθρωπος πρέπει αυτή να γίνει πιο ανθρώπινη και να ξεφύγει από τη θεωρία και τις τυπολατρίες.

Πρέπει να δει τις πραγματικές ανθρώπινες ανάγκες, ψυχικές και υλικές. Πρέπει να κατανοήσει και να νιώσει τα προβλήματα των ανθρώπων, έτσι ώστε να δίνει σωστές και πραγματοποιήσιμες λύσεις.

Ταυτόχρονα σχολείο, κράτος και κοινωνικοί φορείς πρέπει να συνεργαστούν με την Εκκλησία παραλείποντας μικροπολιτικά συμφέροντα και σκοπιμότητες για ένα όσο το δυνατόν καλύτερο αποτέλεσμα.

Τελειώνοντας, θα ήθελα να παρατηρήσω ότι η «Βουλή των Εφήβων» είναι μία μοναδική, ίσως, ευκαιρία για νέους ανθρώπους, ανοιχτόμυαλους και προοδευτικούς, προκειμένου να εκφράζουν απόψεις, ιδέες και «πιστεύω». Να κατηριάζουν, να κρίνουν, να αξιολογούν καταστάσεις και ταυτόχρονα να παρουσιάζουν τη δική τους πρόταση για έναν καλύτερο κόσμο, τον κόσμο του αύριο, τον κόσμο που τους ανήκει.

Κράτος, Πολιτεία, κοινωνία έχουν καθήκον να λάβουν σοβαρά υπόψη τα πορίσματα και τα συμπεράσματα που θα εξαχθούν από το όλο αυτό Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα και, γιατί όχι, και να προχωρήσουν και στην εφαρμογή του. Στο κάτω-κάτω αυτή είναι η απαίτηση της νέας γενιάς, η δημιουργία ενός ανθρώπινου και δίκαιου κόσμου.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Μαχαλεπή Μαρία από τη Λευκωσία της Κύπρου.

ΜΑΡΙΑ ΜΑΧΑΛΕΠΗ (Λευκωσία Κύπρου): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, Έφηβοι Βουλευτές, κα-

τάγομαι από την Κύπρο, φοιτώ στο Ενιαίο Λύκειο Πανουριώτισσας στην επαρχία Λευκωσίας.

Εμπνευσμένη από την ιδέα του Walt Disney «if you can dream, you can do it», δηλαδή, αν μπορείς να το ονειρευτείς, μπορείς και να το κάνεις, βρισκόμαστε σήμερα εδώ, για να παλέψουμε για την υλοποίηση των ονείρων μας. Οραματιζόμενοι ένα ιδανικό αύριο μέσα από τα γεμάτα φαντασία εφηβικά μας μάτια, συγκεντρωθήκαμε στο χώρο αυτό εφοδιασμένοι με προβληματισμούς, αλλά και με ιδέες στοχεύοντας στη συζήτηση, στο πάντρεμα της φαντασίας των νέων και του ρεαλισμού των ωρίμων για την ανεύρεση λύσεων που θα καλύτερεύσουν τον κόσμο μας.

Όταν μου ζητήθηκε να γράψω σε μία σελίδα ένα θέμα, μου φαινόταν αδύνατο να συνοψίσω τους προβληματισμούς και τις προτάσεις μου σε έναν τόσο περιορισμένο χώρο. Ομολογώ, πως δυσκολεύτηκα ιδιαίτερα στη σύνοψη του θέματός μου, ειδικά μετά τη μελέτη της Σύνθεσης Κεμμένων, όπου νέα πράγματα αναδύθηκαν στο μυαλό μου.

Με την ανησυχία, λοιπόν, μήπως παραλείψω κάτι καιρίο, θα αρκεστώ στην περιεκτική αναφορά της αρχικής μου εργασίας.

Όντας μαθήτρια, εδώ και κάποια χρόνια, πολλές ήταν οι καταστάσεις που με ξένιζαν και μου προκαλούσαν οργή. Φθάνοντας στη φετινή χρονιά, αντιλαμβάνομαι πως το μέγιστο της μόρφωσης που εισέπραξα τόσα χρόνια στα θρανία, βασιζόταν σε ένα εντελώς λανθασμένο και νοσηρό εκπαιδευτικό σύστημα.

Θα παρουσιάσω απλά και αναφορικά τους άξονες πάνω στους οποίους κινήθηκα. Είναι η παντελώς ακατάλληλη κτηριακή δομή, η εγκατάσταση και ο εξοπλισμός του σχολικού χώρου, οι αμόρφωτοι εκπαιδευτικοί, η υπέρογκη διδακτέα ύλη, η προώθηση της στειράς απομνημόνευσης, το χάσμα -τις περισσότερες φορές- μεταξύ καθηγητών και μαθητών και τέλος, η τυφλή αφοσίωση στην προετοιμασία για τις τόσο κρίσιμες εισαγωγικές εξετάσεις του πανεπιστημίου.

Θεωρώ κατακριτέο το σύστημα αφενός και αφετέρου την απάθεια των ιθυνόντων που, εκούσια, κλείνουν τα μάτια μπροστά από την πραγματικότητα, επαναπαυμένοι και συμβιβασμένοι στα παρόντα αρρωστημένα καθεστώτα. Δυστυχώς, χρειάζεται κάποιος να κάνει νύξη των προβλημάτων αυτών στις εξέχουσες μορφές του κράτους και να παλέψει για τη βελτίωση και, κατ' επέκταση, τη δικαίωση των προσπαθειών του.

Πολλά είναι τα ανοδικά βήματα που μπορούμε να πραγματοποιήσουμε. Το σφουγγάρι της παιδείας είναι ακόμα στεγνό και περιμένει τα υγρά που θα του προσφέρουμε για να διογκωθεί και να μπορεί να είναι χρήσιμο και λειτουργικό. Άπειροι είναι οι τομείς, στους οποίους εύκολα και απλά μπορούμε να επέμβουμε και να βελτιώσουμε. Τι είναι αυτό που μας εμποδίζει και μας καθυστερεί;

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Πρέπει να ασχολούμαστε με νέους ανθρώπους, με νέες ιδέες, συνήθειες και καταστάσεις. Η τακτική ανανέωση είναι αναγκαία και απαραίτητη, ώστε να αποφευχθεί η αθέμιτη οπισθοδρόμηση που θα σημάνει παράλληλα την αμετάκλητη υποκατάσταση της μόρφωσης με την παραμόρφωση. Χρειάζεται άμεση ενεργοποίηση τώρα, πριν να είναι πλέον αργά.

Είναι ευχάριστο το γεγονός ότι στο Εκπαιδευτικό αυτό Πρόγραμμα, που λαμβάνουμε μέρος, η κοινωνία εκφράζει την εμπιστοσύνη της στη νέα γενιά, δίνοντας μας μία ευκαιρία να επισημάνουμε μέσα από τη δική μας, μοναδική οπτική γωνία τυχόν προβλήματα, που, ίσως στα μάτια των μεγάλων μοιάζουν ασήμαντα ή και ανύπαρκτα καμιά φορά.

Είναι ωραίο τελικά το συναίσθημα να αναλαμβάνεις την ευθύνη, να προσπαθείς με τις δικές σου δυνατότητες και να παλεύεις για να σώσεις τον κόσμο σου.

Εύχομαι, με τη λήξη των εργασιών, να αποχωρήσουμε όλοι, νοιώθοντας μέσα μας την ικανοποίηση πως καταθέσαμε το λιθαράκι μας για ένα καλύτερο αύριο, αλλά συγχρόνως κερδισμένοι και εφοδιασμένοι με ηθικά αντισώματα για τη μετέπειτα ζωή μας, σε μία τόσο νοθευμένη και μολυσμένη κοινωνία.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Σταυρούλα Βαγγέλη από τη Β' Αθήνας.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Χρόνια Πολλά.

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΒΑΓΓΕΛΗ (Β' Αθηνών): Ευχαριστώ.

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί φίλοι και φίλες Έφηβοι Βουλευτές, φοιτώ στο 8ο Λύκειο της Νέας Ζωής Περιστερίου και είμαι πολύ υπερήφανη που ανήκω σ' αυτό το σχολείο.

Το θέμα, που θα ήθελα να θίξω σ' αυτήν εδώ τη συνεδρίαση, είναι η διατήρηση του πολιτισμού και της εθνικής μας ταυτότητας. Στην υλιστική εποχή μας, το παρελθόν και πιο συγκεκριμένα η παράδοσή μας δεν δείχνει να μας απασχολούν ιδιαίτερω. Αυτό πιστεύω πως συμβαίνει λόγω των νεωτερικιστικών ανέμων που φυσούν από τις χώρες που βρίσκονται γύρω μας. Σαν Έλληνες οφείλουμε να διατηρήσουμε την εθνική μας φυσιογνωμία και τη θρησκευτική μας συνείδηση, όπως αυτή παρουσιάζεται στον πολιτισμό μας. Να μην αφελληνιστούμε, ούτε να απομακρυνθούμε από την παράδοσή μας. Τώρα μάλιστα με την ένταξή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η προσκόλλησή μας στις συνήθειες των άλλων λαών θα γίνεται με εντονότερο ρυθμό και γι' αυτό εμείς έχουμε χρέος να κλείσουμε ερμητικά τα αυτιά μας στα ξένα κηρύγματα, έχοντας ως αποτέλεσμα τη διαφύλαξη της πολιτιστικής μας κληρονομιάς που με θυσίες και αγώνες κατάφερε να φθάσει σ' εμάς με ελάχιστες αλλοιώσεις. Πρέπει να σεβαστούμε τους προγόνους μας και να μην λεηλατήσουμε αυτά που μας εμπιστεύτηκαν.

Προτείνω, λοιπόν, να γίνουν από την Πολιτεία κάποια επιμορφωτικά σεμινάρια με ενημερωτικά φυλλάδια ή ακόμη και βιβλία, προκειμένου να ευαισθητοποιηθούμε, να αγαπήσουμε και, τέλος, να διατηρήσουμε τον πολιτισμό μας. Ακόμη, νομίζω πως πρέπει να διοργανώνονται κάποιες εκδηλώσεις μουσικού και χορευτικού περιεχομένου σε όλη την Ελλάδα, γιατί όχι μόνο τα παιδιά της πόλης, αλλά και τα παιδιά της επαρχίας που βρίσκονται πιο κοντά στην παράδοση δεν έχουν γνώση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς. Επιπλέον, θα πρέπει όλοι να καταλάβουμε ότι δεν είναι κακό να ασχολείται κάποιος με την παράδοση, ακόμη και αν αυτός είναι στην ηλικία μας. Αντιθέτως, θα πρέπει να επαινούμε αυτούς τους νέους, γιατί αποτελούν πρότυπα για τους μικρότερους.

Επίσης, κάτι που σίγουρα είναι σημαντικό είναι ότι η χώρα μας έχει πληθώρα αρχαιολογικών χώρων που οφείλουμε να τους προφυλάξουμε από όλους τους κινδύνους. Θα πρέπει να τοποθετήσουμε, δηλαδή, πιο πολλούς φύλακες και κάποιους συντηρητές, έχοντας σαν αποτέλεσμα τη μείωση του φαινομένου της αρχαιοκαπηλίας και την καλή συντήρηση των αρχαιολογικών ευρημάτων στο πέρασμα των χρόνων.

Η Πολιτεία τώρα θα πρέπει να στηρίξει οικονομικά κάποια σχολικά προγράμματα που περιεχόμενό τους είναι η εκμάθηση της ιστορίας άλλων λαών. Έτσι, πηγαίνοντας σε μία ξένη χώρα θα μπορέσουμε να προβάλλουμε τον πλούσιο πολιτισμό μας και συγχρόνως θα παίρνουμε πληροφορίες και στοιχεία για το δικό τους πολιτισμό. Αλλά αυτό δεν είναι το μόνο που μπορεί να γίνει μέσα από το σχολείο. Εξ αιτίας, όμως, του αυστηρού εκπαιδευτικού συστήματος δεν έχουμε το χρόνο να ασχοληθούμε με κάτι άλλο εκτός των σχολικών και φροντιστηριακών μαθημάτων. Πιστεύω, ακόμη, ότι ένας σημαντικός παράγοντας που μας επηρεάζει σε μεγάλο βαθμό εκτός από το σχολείο είναι η ίδια μας η οικογένεια. Γι' αυτό οι γονείς θα πρέπει στο εξής να μας ενημερώνουν για τον τρόπο ζωής τους στα χωριά, για το πως ψυχαγωγούνταν και για τις συνήθειες των ηλικιωμένων ανθρώπων.

Τέλος, θα ήθελα να τονίσω ότι θα πρέπει να δίνουμε σημασία στα λόγια των μεγαλύτερων, των οποίων η μνήμη και η ψυχή κουβαλούν αμέτρητα βιώματα παλαιότερων εποχών που έχουν σχέση με τον πολιτισμό μας. Αυτά τα βιώματα είναι αμέτρητα σε όλες τις γωνιές της γης και της πατρίδας μας και είναι τα καλύτερα σθηρίγματα και γιατρικά της εθνικής μας συνείδησης, σε καιρούς που έχουμε, ιδιαίτερα, ανάγκη να κρατήσουμε ή να ξαναβρούμε, αν το έχουμε χάσει, το εθνικό μας πρόσωπο και την ταυτότητά μας.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Αντωνία Κωνσταντινιάτου από το Νομό Αχαΐας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑΤΟΥ ΑΝΤΩΝΙΑ (Νομός Αχαΐας): Αξιότιμη κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, είμαι μία νέα 17 χρονών, κάτοικος της Ακρόατας της Αιγιαλίας,

γεμάτη φιλοδοξίες και οράματα, γεμάτη περηφάνια, γεμάτη έπαρση που η Ελλάδα, αυτός ο κόσμος ο μικρός, ο μέγας του Ελύτη, δεν είναι άλλος από την πατρίδα μου. Νοιώθω τόσο ευτυχής που ο Θουκυδίδης, ο Ηρόδοτος, ο Περικλής, ο Σωκράτης, ο Όμηρος και εκατοντάδες άλλοι επιφανείς άνδρες της αρχαιότητας ήταν πρόγονοί μου. Συνάμα νοιώθω τόσο δυστυχής, που εμείς που θέλουμε να ονομαζόμαστε Έλληνες, καταστρέφουμε ανελέητα χρόνο με το χρόνο, μέρα με τη μέρα την κληρονομιά που μας έχουν αφήσει.

Με πλημμυρίζει η οργή, όταν σκέφτομαι πως η γλώσσα μου, αυτή η λαλίστατη και εύχητη γλώσσα, κάθε στιγμή και κάθε λεπτό ευνουχίζεται, ακρωτηριάζεται. Και ακρωτηριασμένη γλώσσα είναι ακρωτηριασμένος νους. Ο θάνατός της ύπουλος, αργός, βουβός, βασανιστικός. Στην αρχή εκτοπίζεται η καθαρεύουσα. Έπειτα αποκοβόμαστε από τον αρχαίο λόγο με την κατάργηση των αρχαίων ελληνικών. Ακολουθεί η κατάργηση των κανόνων της γραμματικής και η επιβολή του μονοτονικού, που στην πράξη γίνεται ατονικό. Στη συνέχεια έρχεται η κατάργηση της ιστορικής ορθογραφίας και μετά η φωνητική γραφή και το λατινικό αλφάβητο.

Η ξύλινη, λοιπόν, γλώσσα, αυτό το δημοτικοφανές νεολατινικό ελληνόφωνο ιδίωμα των πεντακοσίων λέξεων, που είναι προϊόν ψυχοτεχνικών εργαστηρίων διαβουκολικής μαζικής πειθούς, τείνει να εξαπλωθεί στην πατρίδα μας, τείνει να περιορίσει την ελευθερία μας, γιατί η γλώσσα –όπως ορθώς αναφέρει ο εθνικός μας ποιητής Διονύσιος Σολωμός- είναι ελευθερία.

Οι τόνοι, τα πνεύματα, αλλά και τα φωνήεντα, που κάποιος τόσο βίαια και βίανυσα αφαίρεσαν, είναι πολύ σημαντικοί νοηματικοί παράγοντες στο λεκτικό μας σύστημα. Διότι, αν αλλάξει, έστω και ένα από αυτά, αλλάζει άρδην και η σημασία κάθε λήμματος. Έτσι, ο λεκτικός πλούτος της αρχαίας ελληνικής αποτελεί τη γλωσσική δεξαμενή, από την οποία άντλησαν και αντλούν όλες οι γλώσσες του κόσμου. Είναι η μοναδική που περιέχει έξι εκατομμύρια πρωτογενείς λεξιτύπους και άνω των 75.000 λημμάτων. Με τί θράσος, λοιπόν, μου ζητούν να την περιορίσω; Πώς μπορώ να καταργήσω μία γλώσσα, που η σαφήνεια, η συντομία, η κυριολεξία είναι μόνο μερικά από τα χαρακτηριστικά της; Πώς τολμούν να μου ζητούν κάτι τέτοιο, τη στιγμή που οι ξένοι, όταν θέλουν να δημιουργήσουν μία λέξη, ειδικά σε επιστημονικό πεδίο, χρησιμοποιούν πάντοτε και μόνο την ελληνική;

Με συγχωρείτε, αλλά δεν μπορώ. Δεν μπορώ να πετάξω, έτσι απλά, στον κάλαθο των αχρήστων τη γλώσσα μου, τη μοναδική γλώσσα που ομιλείται τουλάχιστον επί 4.000 συνεχής έτη. Μου είναι αδύνατον, όταν γνωρίζω ότι κάθε φθόγγος της είναι ένας αριθμός, μία μουσική νότα, όταν ξέρω πως δεν υπάρχει λέξη, δηλωτική έννοιας, σκέψης, συναισθήματος ή επιστήμης, που η παραγωγή της να είναι αδύνατη στην ελληνική γλώσσα.

Είναι γνωστόν τοις πάσι, πως η μαθηματική της δομή διαπιστώνεται στη «λεξαριθμητική θεωρία» και στους υπολογιστές προηγμένης τεχνολογίας, στους οποίους μπορεί να χρησιμοποιηθεί για συγκεκριμένους λόγους, και αυτό διότι μόνο στην ελληνική το «σημαίνον», δηλαδή η λέξη και το «σημαινόμενον», δηλαδή η έννοια, είναι το ίδιο και το αυτό.

Πώς, λοιπόν, θέλετε να μην εξοργίζομαι, όταν προτάσσεται η αγγλική γλώσσα σαν δεύτερη επίσημη γλώσσα στην Ελλάδα; Πώς μπορεί να μη με πνίγει η οργή, ο θυμός, η αγανάκτηση για την αδράνεια των υπευθύνων, τη στιγμή που ο Γάλλος Υπουργός Παιδείας Ζακ Λανγκ δηλώνει πως θα ήθελε να δει να διδάσκονται τα αρχαία ελληνικά, με τον ίδιο ζήλο που επιδεικνύουν οι ίδιοι, διδάσκοντας στα ελληνικά σχολεία; Πείτε μου. Το απαιτώ.

Τα μέτρα προστασίας είναι ήδη γνωστά. Απαγόρευση ξενόγλωσσων πινακίδων και καθιέρωση ελληνικών λέξεων αντίστοιχων των ξενικών. Διδασκαλία των αρχαίων από τις πρώτες τάξεις, με την έκδοση εικονογραφημένων περιοδικών, αύξηση των ωρών διδασκαλίας, ενίσχυση των τοπικών διαλέκτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Οι προτάσεις για εξυγίανση είναι αμέτρητες. Κανείς, όμως, δεν είχε το φιλότιμο. Κανείς δεν είχε την ευαισθησία, το ψυχικό σθένος να τις εφαρμόσει. Κλείνοντας, ένα έχω να πω. Αμύνεσθαι περί γλώσσης. Ας προσθέσουμε, λοιπόν, στο ομηρικό ιδεώδες «αμύνεσθαι περί πάτρης» το «αμύνεσθαι περί γλώσσης», γιατί ο Νίκος Καζαντζάκης με έμαθε πως η γλώσσα είναι πατρίδα.

Απευθύνομαι σε όλους εσάς και σας καλώ να αντιδράσετε.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Βασίλειος Αλεξίου από το Νομό Λάρισας.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΑΛΕΞΙΟΥ (Νομός Λάρισας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε της Επιτροπής, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, φοιτώ σ' ένα σχολείο της τέχνης, το Μουσικό Σχολείο της Λάρισας. Το θέμα με το οποίο ασχολήθηκα ήταν κάτι που βρισκόταν βαθιά μέσα μου και μου δόθηκε η ευκαιρία να το εξωτερικεύσω και αφορούσε την ελληνική παράδοση μέσω της μουσικής.

Το Μουσικό Σχολείο ήταν ικανό να μου αλλάξει τη ζωή προς το καλύτερο. Τόσο οι καθηγητές του, όσο και οι γνώσεις που μας παρέχει, είναι αρκετά για να μας εξαφανίσουν τυχόν προκαταλήψεις για θέματα που αφορούν, κυρίως, τη μουσική, αλλά και γενικότερα τον πολιτισμικό τομέα της χώρας μας.

Από προσωπική μου εμπειρία στην πρώτη τάξη του Ενιαιίου Λυκείου αποφάσισα να ασχοληθώ με ένα παραδοσιακό όργανο, το τουμπέλεκι αρχικά, με σκοπό να εμπλουτίσω τις γνώσεις μου σε όλα τα είδη της μουσικής, μιας και στο Γυμνάσιο ασχολήθηκα με την κλασική μουσική. Δεν μπορεί-

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

τε να φανταστείτε πόσο υπέροχα νιώθω όταν έρχονται στο μυαλό μου όλες οι γνώσεις που αποκόμισα για την παραδοσιακή μουσική και μέσω αυτής για την ελληνική παράδοση γενικότερα.

Η ενασχόλησή μου με την παραδοσιακή μουσική ήταν η σταγόνα που ξεχείλισε το ποτήρι. Ήταν η αφορμή για να διαπιστώσω, πόσο άδικος ήμουν, όταν άκουγα και μόνο τη λέξη «παράδοση» ή «δημοτικά τραγούδια» και τα αμφισβητούσα. Τα σνόμπαρα στην ουσία. Αμφισβητούσα τον ίδιο μου τον εαυτό. Γνώρισα, όμως, τον πλούτο της, την ομορφιά της αλλά και τη μοναδικότητά της. Αποκόμισα αρκετές γνώσεις για τα παραδοσιακά μουσικά όργανα, άγνωστα για τα αστικά κέντρα κατά το πλείστον, αλλά πασίγνωστα για τους τόπους καταγωγής τους.

Πού να φανταζόμουν ποτέ ότι θα μάθαινα να παίζω παραδοσιακά όργανα, όπως μπορείτε να δείτε στις εικόνες που σας δείχνω, νταούλι, πεντίρ, ρεκ, κοντάλια και ζήλια.

Πού να φανταστώ ότι θα ήξερα να διαβάζω και να ψάλλω βυζαντινή μουσική και πέρα από τη μουσική, πως θα μπορούσα να ερμηνεύω κάποια ζητήματα που αφορούν εμάς τους νέους, αν πρώτα δεν το ήθελα πραγματικά και δεν γνώριζα αρκετά πράγματα για την παράδοσή μας, ζητήματα όπως γιατί δεν μας αρέσει η παραδοσιακή μουσική; Γιατί να μένουμε καθηλωμένοι στην ποπ, ροκ και ντίσκο μουσική; Γιατί να μην γνωρίζουμε τα απλά βήματα ενός συρτού, καλαματιανού ή τσάμικου και όταν έρθει η σειρά μας να χορέψουμε, όταν με το καλό έρθει η ώρα της παντρειάς στην κυριολεξία να χοροπηδάμε; Και συγχέοντας την παράδοση με την ξενομανία, γιατί παράλληλα με την υπερδιάδοση των προαναφερόμενων ειδών μουσικής να μην προβάλλουμε ντόπιους ελληνικούς χορούς, παραδοσιακά ελληνικά τραγούδια, όπως τα μικρασιάτικα, τα ποντιακά ή τα κρητικά;

Η παράδοσή μας, λοιπόν, είναι η μόνη αρμόδια να μας δώσει την απάντηση σε τέτοιου είδους ερωτήματα και τη λύση παρόμοιων προβλημάτων. Γιατί η παράδοση είναι το θεμέλιο του πολιτισμού μας. Καλλιεργεί διαχρονικές αξίες, δημιουργεί νέα πρότυπα, ισορροπία στο χθες και στο σήμερα.

Για να διαπιστώσουμε και μόνοι μας πόσο ισχυρή είναι η παράδοσή μας, ακούστε αυτό: ο Έλληνας που ζει στην ξενιτιά, ξέρει πως νιώθει, όταν περνά κάτω από ένα παράθυρο και ακούει κλαρίνο ή περνά από κάποιο στενό με ελληνικά «στέκια», όπως στο Βερολίνο ή τη Μελβούρνη ή αλλού και ακούει πενιές από μπουζούκι. Μια γλυκιά ανατριχίλα τον συνεπαίρνει, γιατί βαθιά μέσα του, στο DNA του υπάρχει η ελληνική μοναδική παράδοση.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Χρήστος Μιχάλαρος από τη Λεμεσό της Κύπρου. Καλώς ήλθατε στην Ελλάδα.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΙΧΑΛΑΡΟΣ (Λεμεσός Κύπρου): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε της Βουλής, αξιότιμε κύριε Πρόεδρε της

Επιτροπής, αγαπητοί φίλοι Έφηβοι Βουλευτές, σήμερα ζούμε σε μια κοινωνία που οι ανάγκες των ανθρώπων -βασικές και μη- έχουν αυξηθεί κατά πολύ.

Καθένας μας, για να μπορέσει να επιβιώσει σαν πολίτης, είναι αναγκασμένος να έχει γενικές γνώσεις, πληροφορίες, ενημέρωση, αλλά πολύ περισσότερο ειδικές γνώσεις, πτυχία, μεταπτυχιακές σπουδές, πρακτική εξάσκηση, γλώσσες. Πρέπει, επίσης, να έχει απόψεις μελετημένες και ευέλικτες και όχι στερεότυπες και προκατειλημμένες, για να μπορεί να παίρνει αποφάσεις σοβαρές, που, ίσως, να καθορίζουν και την τύχη περισσότερων ανθρώπων.

Κατά την άποψή μου, όμως, ένας σωστός πολίτης δεν μπορεί να αρκεστεί μόνο σε αυτά. Πρέπει να κατέχει και τα εφόδια για να μπορεί να εκφράσει τις απόψεις του και να μεταφέρει τις γνώσεις του σε άλλους, βοηθώντας, έτσι, τη δική του κοινωνία. Το να εκφραστεί, όμως, κανείς στη σημερινή, εποχή πολλές φορές δεν είναι εύκολο, λόγω της πιθανής έλλειψης των κατάλληλων γνώσεων ως συνέπεια της λανθασμένης του εκπαίδευσης στον τομέα αυτό.

Είναι πολλές περιπτώσεις που, λόγω της δυσκολίας να εκφραστεί κανείς, οι λύσεις σε μεγάλα προβλήματα έχουν χαθεί. Ας κοιτάξουμε και λίγο γύρω μας: Είναι ελάχιστες οι περιπτώσεις που απλοί πολίτες, ανεξαρτήτου ηλικίας, κατάφεραν να εκφραστούν σωστά μπροστά στο κοινό που περιμένει κάτι απ' αυτούς, είτε μέσω της τηλεόρασης, είτε μέσω του ραδιοφώνου, ομιλιών κ.λπ.

Στις μέρες μας, λοιπόν, υπάρχει ένα μεγάλο πρόβλημα στο να εκφραζόμαστε, το οποίο πηγάζει μέσα από τον τρόπο που έχει εκπαιδευτεί κανείς από τα χρόνια της προσχολικής του αγωγής ως και το τέλος των λυκειακών χρόνων. Και, βέβαια, μιλώντας για έκφραση δεν μπορούμε να περιοριστούμε στα όρια του προφορικού και γραπτού λόγου που χρησιμοποιείται στην καθημερινότητα.

Η έκφραση απλώνεται πιο μακριά. Η έκφραση δεν έχει όρια. Η έκφραση είναι ο τρόπος που μιλάμε και γράφουμε, το ίδιο και η μουσική, η ζωγραφική, το θέατρο, ακόμα και ο χορός και η γλυπτική. Δεν είναι λίγα τα τραγούδια που έχουν καθιερώσει μεγάλους καλλιτέχνες, είτε ερμηνευόντάς τα, είτε γράφοντάς τα, είτε συνθέτοντάς τα. Τα έργα αυτά μπορούν να αυξηθούν σε αριθμό, όπως και οι καλλιτέχνες.

Θα μπορούσαν, όμως, οι τέχνες να αποτελέσουν μια πιο προσιτή πηγή έκφρασης; Θα μπορούσε να υπάρξει μια πλειοψηφία ανθρώπων που να κατέχει, τουλάχιστον τις βασικές αρχές μιας τέχνης, η οποία να την αγγίζει περισσότερο; Πρέπει, λοιπόν, να παρθούν μέτρα.

Ένα από τα μέτρα που θα μπορούσαν να παρθούν είναι η καθιέρωση των μαθημάτων μουσικής και ζωγραφικής στο δημοτικό και η συνέχισή τους στο Γυμνάσιο και το Λύκειο, ως επιλεγόμενα ή και ως υποχρεωτικά μαθήματα. Επίσης, καλό θα ήταν να διοργανώνονται περισσότεροι μαθητικοί

και εφηβικοί διαγωνισμοί, τουλάχιστον σε επίπεδο επαρχιακό για να μπορέσουν, έτσι, να ανακαλυφθούν νέα ταλέντα, με νέους ρυθμούς, νέες τεχνικές και, κατά συνέπεια, νέους τρόπους σκέψης.

Μια καλή αρχή θα μπορούσε να έρθει από το ενδιαφέρον των σχολείων και των καθηγητικών συλλόγων στις μαθητικές εκδηλώσεις και πολύ περισσότερο στις εθνικές εορτές, που, συνήθως, στις μέρες μας δεν αντιμετωπίζονται με τον πρόπονα σεβασμό.

Τέλος, για να φέρουμε και τα λόγια ακόμα πιο κοντά μας, θα ήταν καλό οι διοργανωτές της Βουλής των Εφήβων –στα πλαίσια βελτίωσης του Προγράμματος– να επιστρέψουν αντίγραφο του τετραδίου συμμετοχής, έτσι ώστε οι νέοι που συμμετέχουν σ' αυτό να έχουν μία επίσημη χειροπιαστή ανάμνηση, μια απόδειξη για τον εαυτό τους πως κάποτε τους δόθηκε η ευκαιρία –μέσω του γραπτού και του προφορικού τους λόγου– να εκφραστούν, να θέσουν τις προσωπικές τους απόψεις για μια ακόμα καλύτερη κοινωνία από τη σημερινή.

Εν κατακλείδι, οι τέχνες, π.χ. η μουσική, το θέατρο, ο χορός, η γλυπτική, η ζωγραφική είναι μορφές έκφρασης και θα πρέπει το κράτος να προνοήσει να καλλιεργηθούν μέσω του εκπαιδευτικού συστήματος.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Μαρία Σαραμάντου από την Α' Θεσσαλονίκης.

ΜΑΡΙΑ ΣΑΡΑΜΑΝΤΟΥ (Α' Θεσσαλονίκης): Αξιότιμη κύριε Πρόεδρε της Βουλής, αξιότιμη Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, φοιτώ στο 17ο Ενιαίο Λύκειο Θεσσαλονίκης. Είμαι εδώ, όπως κι εσείς, για να δείξω την κατάσταση στην οποία βρίσκονται οι μαθητές σήμερα.

Στις μέρες μας ο μέσος Έλληνας μαθητής αντιμετωπίζει την κρατική υποδομή, που τον αφήνει μετέωρο μετά από το Λύκειο. Το νέο εκπαιδευτικό σύστημα, που πραγματοποιήθηκε στα τέλη της προηγούμενης δεκαετίας, υποσχόταν πως θα έρχονταν καλύτερες μέρες για εμάς τους μαθητές, όχι με λιγότερες ώρες διαβάσματος, όπως βιάστηκαν πολλοί να κρίνουν, αλλά με περισσότερες ευκαιρίες. Δεν μπορούμε να κατηγορήσουμε την εκάστοτε κυβέρνηση, αλλά ούτε και τον λαό που ζητά ένα καλύτερο αύριο. Το θέμα είναι πως κουρασθήκαμε να ακούμε κούφια υποσχέσεις στις οποίες στηρίζουμε τα όνειρα και τα οράματά μας, για να τα δούμε στο τέλος να γκρεμίζονται.

Στο τέλος του Γυμνασίου καλούμαστε να πάρουμε μια πολύ σημαντική απόφαση: Ενιαίο Λύκειο ή Τ.Ε.Ε.; Αποφασίζουμε, χωρίς, ωστόσο, να έρθει κάποιος ειδικός να μας ενημερώσει, να μας εξηγήσει, ούτως ώστε να μπορέσουμε να διαλέξουμε. Η έλλειψη ενημέρωσης από τη μεριά του κράτους οδηγεί τους μαθητές σε επιλογές, για τις οποίες πιθανόν αργότερα να μετανιώσουν. Έχουμε να διαλέξουμε

μαθήματα επιλογής, τα οποία μπορεί και να μη διδαχθούμε, γιατί δεν υπάρχουν ειδικευμένοι καθηγητές. Πού είναι λοιπόν η δυνατότητα της ελεύθερης επιλογής, όταν δεν δισκόμαστε αυτό που επιλέξαμε;

Ένα φαινόμενο της εποχής είναι η προσφυγή των μαθητών στα φροντιστήρια. Και αυτό, γιατί το σχολείο δεν αρκεί, δεν προετοιμάζει και δεν έχει καθηγητές που να ενδιαφέρονται και να διδάσκουν σωστά. Αντίθετα, στα φροντιστήρια οι καθηγητές είναι σωστότεροι, διδάσκουν και ενδιαφέρονται.

Λένε πως οι ώρες διδασκαλίας δεν φθάνουν. Εμείς απαντάμε πως οι ώρες είναι αρκετές. Κάτι άλλο φταίει. Μάλλον η χαλαρή διάθεση.

Με όλες τις «τρύπες» της παιδείας ο γονιός στερείται ο ίδιος για να στείλει το παιδί του σε ένα φροντιστήριο, ανεξάρτητα από το εισόδημά του, για να καλύψει τα κενά που άφησαν τα σχολεία. Άλλοι στέλνουν τα παιδιά τους σε ιδιωτικά, γιατί όσο καλύτερη μόρφωση έχει το παιδί, τόσο καλύτερες και μεγαλύτερες πιθανότητες θα έχει στην αγορά εργασίας.

Αυτό που ζητάμε είναι να δουν τα προβλήματα οι αρμόδιοι, να καταλάβουν τη θέση μας και να κάνουν την ελληνική εκπαίδευση καλύτερη. Θέλω να πιστεύω πως, όταν μετά από δεκαπέντε χρόνια θα συγκρίνουμε το τότε με το τώρα, θα βρούμε σημαντική βελτίωση.

Η έλλειψη ενημέρωσης, συζήτησης και συμβουλών για την κατεύθυνση που θα ακολουθήσει ένας μαθητής είναι γεγονός. Στις επαρχίες τα σχολεία είναι σε δεινή κατάσταση: Έλλειψη καθηγητών, έλλειψη χώρων, έλλειψη ενημέρωσης, ίσως και έλλειψη ίσων ευκαιριών. Είναι άδικο εκ μέρους του κράτους το να μην πληροφορεί τους μαθητές του, αυτούς που σε λίγα χρόνια θα εργαστούν και θα πληρώνουν φόρους για να χτιστούν καινούρια σχολεία.

Και μετά το Λύκειο, τί; Η ανεργία πλήττει πολλές οικογένειες. Είναι γεγονός. Καλώ τους αρμόδιους να μειώσουν τη διδακτέα ύλη σε μαθήματα υπέρογκα, να βάλουν το μάθημα του Σ.Ε.Π. σε μια καλύτερη μοίρα, να τοποθετήσουν καθηγητές κάτω των πενήντα ετών, με όρεξη και γνώσεις πάνω στο επάγγελμα.

Επιπρόσθετα, να τοποθετηθούν καθηγητές ειδικευμένοι σε ανάλογα μαθήματα, όπως είναι, για παράδειγμα, η ψυχολογία και η πληροφορική.

Πάνω από όλα, όμως, θα πρέπει να αλλάξει η νοοτροπία της εκπαίδευσης. Το σχολείο είναι φορέας κοινωνικοποίησης και δεν είναι κτήριο καταναγκασμού και καταπίεσης, χωρίς αντικειμενικότητα.

Τέλος, θα έλεγα ότι η «Βουλή των Εφήβων» είναι ένας θεσμός που δίνει το λόγο σ' εμάς τους μαθητές, για να εκφράσουμε τα παράπονά μας και να ελπίσουμε σε ένα καλύτερο μέλλον.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Ετοιμαζόμαστε για την Ολυμπιάδα του 2004, ενώ οι μαθητές ζουν αβέβαιο. Το κράτος παραμένει απαθές σε ζητήματα της νεολαίας, ξεχνώντας πως εμείς οι νέοι είμαστε το μέλλον. Είμαστε αυτοί που θα δουλέψουν για να γίνουν έργα. Αυτοί που θα δουλέψουν για να έχουν οι ηλικιωμένοι σύνταξη. Εμείς είμαστε αυτοί που θα φέρουμε παιδιά στον κόσμο και θα παλέψουμε για ένα καλύτερο αύριο. Γιατί; Για να μην αντιμετωπίσουν τα παιδιά και τα εγγόνια μας τις πολλές ώρες διαβάσματος και το χειρότερο, την αδιαφορία του κράτους που εισπράττουμε εμείς, οι μαθητές της Ελλάδας του 2003.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Αικατερίνη Σεφερλή από την Α΄ Θεσσαλονίκης.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΣΕΦΕΡΛΗ (Α΄ Θεσσαλονίκης): Αξιότιμη κύριε Πρόεδρε της Βουλής, κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, φοιτώ στο 17ο Ενιαίο Λύκειο Θεσσαλονίκης και πρόκειται να αναφερθώ κι εγώ στο εκπαιδευτικό μας σύστημα.

Καθημερινά όλοι γινόμαστε μάρτυρες ατελειών συζητήσεων με κεντρικό θέμα την εκπαίδευση και τον επιθυμητό στόχο, τη συνεχή βελτίωσή της. Αυτό είναι λογικό, καθώς η εκπαίδευση αποτελεί θεμελιώδη κοινωνικό θεσμό, ο οποίος μέσα από συγκεκριμένες διαδικασίες προσπαθεί να υπηρετήσει ποικίλους στόχους.

Παρά τις αναλύσεις και τις μεταρρυθμιστικές προσπάθειες που έγιναν και εξακολουθούν να γίνονται, διαπιστώνουμε ότι το εκπαιδευτικό σύστημα εξακολουθεί να νοσεί. Πολλές είναι οι ελλείψεις που παρατηρούνται σε όλους τους τομείς. Τα αναλυτικά προγράμματα, παρότι μεταβάλλονται συνεχώς, εξακολουθούν να μην είναι λειτουργικά. Καλλιεργείται η αποστήθιση και όχι η κριτική ικανότητα, ο ανταγωνισμός και η βαθμοθηρία.

Επίσης, σε πολλά σχολεία παρατηρείται ανεπάρκεια υλικοτεχνικής υποδομής αλλά και απουσία καθηγητών με ψυχική διάθεση και γνώσεις, ώστε να σταθούν δίπλα στο μαθητή, να τον καθοδηγήσουν και να τον στηρίξουν ψυχολογικά.

Όλα τα παραπάνω απομακρύνουν από τη γνώση και το σχολείο. Ο όγκος της ύλης είναι τεράστιος. Οι καθηγητές αδιάφοροι και ανίκανοι να προσελκύσουν το ενδιαφέρον μας. Τα βιβλία απωθητικά. Έτσι, ανθεί η παραπαιδεία που επιβαρύνει τον οικογενειακό προϋπολογισμό και εξατμίζει τον ελεύθερο χρόνο μας.

Αυτό, βέβαια, προσπάθησε να το περιορίσει η Πολιτεία με το θεσμό της πρόσθετης διδακτικής στήριξης που, όμως, δεν φαίνεται να αποδίδει τα αναμενόμενα. Εκεί διδάσκουν, κυρίως, οι καθηγητές του σχολείου, οι οποίοι, συνήθως, αντιμετωπίζουν το θεσμό, σαν ένα εύκολο μέσο για να αυξήσουν το εισόδημά τους.

Είναι φανερό, λοιπόν, ότι θα πρέπει να ενταθεί η προ-

σπάθεια για τη βελτίωση του εκπαιδευτικού συστήματος. Πολύ μεγάλη ευθύνη σε αυτό τον τομέα έχει η Πολιτεία. Οφείλει να βελτιώσει την υποδομή των σχολείων, να αυξήσει τις αμοιβές των εκπαιδευτικών και να αλλάξει τα αναλυτικά προγράμματα, έτσι ώστε και ο μαθητής να μην εξοντώνεται, αλλά και να καλύπτονται οι ανάγκες της κοινωνίας.

Επίσης, θα ήταν απαραίτητο να διδάσκονται και μαθήματα που αφορούν τις Καλές Τέχνες, αλλά και να δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα στην ψυχολογική στήριξη των μαθητών από ειδικούς ψυχολόγους και κοινωνικούς λειτουργούς.

Ακόμα, κρίσιμο είναι το ζήτημα της σύνδεσης του σχολείου με την αγορά εργασίας. Πρέπει να πάρει η παιδεία μας να προετοιμάζει στρατιές νέων και να συντηρεί μια κοινωνία διακρίσεων. Όλοι οι μαθητές αξίζουμε τις ίδιες ευκαιρίες, ώστε να επιλέγουμε το επάγγελμα της αρεσκείας μας και όχι αυτό που μας επιβάλλεται από το σύστημα.

Συμφωνώ, λοιπόν, με αυτούς που υποστηρίζουν την αποδέσμευση του σχολείου από το σύστημα επιλογής φοιτητών για τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα. Θα μπορούσε αυτή η επιλογή να γίνεται από τα ίδια τα Α.Ε.Ι.

Η φετινή χρονιά αρχίζει, όπως πάντα, με πολλή αισιοδοξία αλλά και πολλά προβλήματα. Καταλαβαίνουμε, λοιπόν, ότι ο αγώνας για τη βελτίωση της εκπαίδευσης πρέπει να είναι συνεχής. Σε αυτό τον αγώνα έχουν χρέος να συμμετέχουν όλοι, η Πολιτεία, οι εκπαιδευτικοί, οι γονείς, οι πνευματικοί ηγέτες του τόπου και φυσικά εμείς οι μαθητές. Το μέλλον είναι στα χέρια μας. Δεν μπορούμε να το αφήσουμε στην τύχη. Ας το αξιοποιήσουμε δημιουργικά.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Γεώργιος Πανοβράκος από το Νομό Αχαΐας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΟΒΡΑΚΟΣ (Νομός Αχαΐας): Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να μιλήσω αύριο;

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Βεβαίως.

Το λόγο έχει η Στέλλα Βογιατζάκη από τη Λευκωσία Κύπρου. Καλώς ήρθατε.

ΣΤΕΛΛΑ ΒΟΓΙΑΤΖΑΚΗ (Λευκωσία Κύπρου): Αξιότιμη Πρόεδρε της Βουλής, αξιότιμη Πρόεδρε της Επιτροπής, φίλες και φίλοι Βουλευτές, ακούσαμε και θα ακούσουμε σήμερα εδώ αρκετούς ομιλητές να μιλούν για τα προβλήματα της κοινωνίας μας.

Εγώ θα ήθελα να αναφερθώ σε κάποιους που τόλμησαν να παινέσουν το εκπαιδευτικό σύστημα της Ελλάδος παρομοιάζοντας τα ελληνικά σχολεία μας με «μητρικές αγκαλιές» που είναι έτοιμες να αγκαλιάσουν με αγάπη τα νέα παιδιά και να τους δώσουν φερά δικά τους.

Ωστόσο, σε αυτό το σημείο θα ήθελα να ρωτήσω το εξής: Ποια μάνα ξεχωρίζει τα παιδιά της; Μήπως καμία; Μήπως ο πιο πάνω χαρακτηρισμός είναι λανθασμένος; Μάλλον, ναι.

Και αυτό, γιατί τα ελληνικά σχολεία είναι αυτά που ξεχωρίζουν τους μαθητές σε καλούς και άχρηστους -έτσι απλά- καταδικάζοντας μέρα με τη μέρα κάποιους μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες στην πλήρη αποτυχία. Χρησιμοποιώντας τώρα τη λέξη «αποτυχία», θα ήθελα να σταθούμε σε μια αρκετά μεγάλη μερίδα μαθητών με δυσλεξία. Και αυτό, γιατί, δυστυχώς, στον τόπο μας η λέξη «αποτυχία» συμβαδίζει απόλυτα με το φαινόμενο της δυσλεξίας, αφού οι μαθητές αυτοί αποτυγχάνουν στο σχολείο όχι τόσο, λόγω των μαθησιακών τους προβλημάτων, αλλά λόγω της άγνοιας που κυριολεκτικά «πνίγει» καθημερινά γονείς και εκπαιδευτικούς.

Είναι επιστημονικά αποδεδειγμένο πως οι νέοι με δυσλεξία, λόγω κάποιων διαφορετικών εγκεφαλικών λειτουργιών, παρουσιάζουν συγκεκριμένες δυσκολίες, άλλοτε στην ανάγνωση και άλλοτε στη γραφή, στα σύμβολα καθώς και στην ομιλία.

Αυτό έχει να κάνει με το είδος της δυσλεξίας. Τα προβλήματα που μόλις τώρα ανέφερα δεν έχουν καμία σχέση με την αντίληψη ενός δυσλεκτικού ατόμου, μιας και η αντίληψη του μπορεί να κυμαίνεται από φυσιολογική έως πολύ ανεπτυγμένη. Εδώ, λοιπόν, κρύβεται και το μεγάλο προτέρημα αυτών των ατόμων, που χάρι στις υψηλού επιπέδου διανοητικές τους ικανότητες μπορούν να παλέψουν και να μειώσουν τις ελλείψεις τους στις βασικές νοητικές δεξιότητες, όπως η ανάγνωση γραμμμάτων για παράδειγμα. Επίσης, είναι γεγονός πως η πλειονότητα αυτών των μαθητών διαθέτει ταλέντα στις θετικές επιστήμες, καθώς και στις καλές τέχνες.

Ο όρος «μαθησιακές δυσκολίες» αντικαταστάθηκε με τον όρο «μαθησιακές διαφορές», μία φράση κλειδί που χαρακτηρίζει απόλυτα τη δυσλεξία. Και αυτό, γιατί πρέπει όλοι να καταλάβουμε ότι αυτοί οι νέοι -μέσα στους οποίους βρίσκομαι και εγώ- μπορούν και έχουν τη θέληση αλλά και τη δυνατότητα να μάθουν, αρκεί το σχολείο μας να κάνει, επιτέλους, κάποια αποφασιστικά βήματα προς τα εμπρός.

Είναι κρίμα να αδικούνται καθημερινά τόσα παιδιά. Είναι καιρός το εκπαιδευτικό σύστημα της Ελλάδας να ενημερώσει και να εκπαιδεύσει το διδακτικό προσωπικό για το πώς θα πρέπει να αντιμετωπίζει τους δυσλεκτικούς μαθητές και φυσικά να διαμορφώσει ένα ειδικό πρόγραμμα για τους νέους αυτούς προσαρμοσμένο στις δικές τους ανάγκες, με φιλόξενους εκπαιδευτικούς και εξειδικευμένες μεθόδους γραπτής και προφορικής επικοινωνίας, μέσω των ηλεκτρονικών υπολογιστών για παράδειγμα, όπως γίνεται σε πολλές από τις ευρωπαϊκές χώρες. Η αγχαλιά του σχολείου μας πρέπει να μεγαλώσει και για αυτά τα παιδιά. Έτσι, θα δικαιωθεί και ο Γάλλος φιλόσοφος Πιαζέ, ο οποίος έλεγε ότι «κάθε παιδί έρχεται στο σχολείο ως άτομο και πρέπει να φύγει ως προσωπικότητα».

Κλείνοντας, επιτρέψτε μου να πω ωμή την αλήθεια. Τα δυσλεκτικά παιδιά στην Ελλάδα του σήμερα βρίσκονται στο

έλεος του Θεού. Μόνο ένας άνθρωπος μπορούσε να βοηθήσει, ένας αιώνιος έφηβος. Μόνο ο Αντώνης Σαμαράκης, που δυστυχώς δεν βρίσκεται πια μαζί μας. «Ζητείται ελπίς»!

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Σωτηρία-Σοφία Παλιάγκα από το Νομό Εύβοιας.

ΣΩΤΗΡΙΑ ΣΟΦΙΑ ΠΑΛΙΑΓΚΑ (Νομός Εύβοιας): Φοιτώ στο Λύκειο Κανίθου Χαλκίδας του Νομού Ευβοίας.

Κύριε Πρόεδρε της Βουλής, κύριε Πρόεδρε της Επιτροπής, παιδιά Έφηβοι Βουλευτές, θέλοντας να δείξω ότι είμαι γνήσια Ελληνίδα έγραψα το μικρό αυτό λόγο τελευταία στιγμή, μιας και τώρα μόνο βρήκα λίγο χρόνο να ξεφύγω από τις υποχρεώσεις μου. Αποφάσισα, λοιπόν, σε αυτό το λόγο, αφού μου δίνεται η ευκαιρία να μιλήσω και για κάτι άλλο που εντάσσεται στις μορφωτικές υποθέσεις: Επαγγελματικός Προσανατολισμός.

Ένα χρόνο πριν τη μεγάλη απόφαση είχε αρχίσει να με πιάνει το άγχος. Και πάλι αργά είναι, όπως ισχυρίζονται κάποιοι. Τί να πουν, όμως, και άλλοι, που αποφασίζουν τι θέλουν επιτόπου πάνω από το μηχανογραφικό; Από μικρή με ρωτούσαν «τί θέλεις να γίνεις όταν μεγαλώσεις;» και εγώ απαντούσα «Γιατρός, φυσικά». Το μεγάλο μου όνειρο μέχρι και πριν λίγο καιρό, που είδα ότι τα πράγματα είναι τόσο δύσκολα, που δεν είναι εφικτό να πραγματοποιηθούν κάποια όνειρα.

Τώρα πια δεν κάνω αυτή την ερώτηση στα παιδιάκια που γνωρίζω, γιατί δεν θέλω και αυτά να απογοητευθούν αργότερα.

Στη Β' Γυμνασίου, λοιπόν, αρχίσαμε στο σχολείο, κάθε Παρασκευή, για μία ώρα το μάθημα του Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού. Ωραίο ακουγόταν, χαβαλές γινόταν, ωραίες ασκήσεις κάναμε, μα την ουσία του την καταλαβαίνουμε τώρα. Όντας παιδί δεκατεσσάρων χρονών μου φαινόταν αδύνατο να πω τι θα γίνω, όταν μεγαλώσω. Μερικές φορές, βέβαια, ήταν και πανεύκολο, γιατί η άκριτη σκέψη με βοηθούσε να το ξεστομίσω, όποιο και αν ήταν αυτό. Και όμως, κάποιοι μας υπέβαλαν σε αυτή τη διαδικασία. Έπρεπε στα δεκατέσσερά μου να σκεφθώ τι θα γίνω στα εικοσιτέσσερά μου! Και τότε να φαντασθείτε δεν είχε και τόση σημασία. Στην Α' Λυκείου έπρεπε να έχω κατασταλάξει, τουλάχιστον στο τι είδους σπουδές ήθελα να κάνω, θεωρητικές, θετικές ή τεχνολογικές. Και αυτό ήταν δύσκολο για κάποιους που δεν ήταν ώριμοι. Τώρα την πάτησαν άσχημα. Καταλαβαίνετε.

Δεν ξέρω βασικά, αν ο Επαγγελματικός Προσανατολισμός βοηθάει. Ίσως, δεν εφαρμόζεται σωστά στο Δημόσιο για να λειτουργήσει ορθά. Τότε που εγώ χρειάστηκα να το γνωρίσω, περισσότερο με μπέρεψε παρά με βοήθησε. Δεν γνωρίζω, κατά πόσο, τα τεστ αυτογνωσίας ήταν έγκυρα, ώστε να μας δίνουν το σωστό αποτέλεσμα. Κατά τη γνώμη

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

μου, στο μάθημα του Επαγγελματικού Προσανατολισμού θα έπρεπε, κατά βάση, να αναλύονται τα περιεχόμενα όλων των σχολών στα πανεπιστήμια και τα Τ.Ε.Ι. όλης της χώρας, καθώς και ορισμένα γνωστά του εξωτερικού. Επίσης, θα έπρεπε μετά από συζητήσεις και σχόλια μεταξύ καθηγητού και μαθητών να δίνονται εναλλακτικές λύσεις για όποιον τυχόν αποτύχει στις Πανελλήνιες εξετάσεις για την εισαγωγή στην Ανώτατη εκπαίδευση. Θα ήταν πρόπον, βέβαια, το μάθημα να εφαρμόζεται στις απαιτήσεις του κάθε τμήματος, του κάθε σχολείου, της κάθε εποχής, ούτως ώστε είτε να μην γεμίζει τους μαθητές με φρούδες ελπίδες, είτε να μην τους κόβει τα φτερά.

Νομίζω πως οφείλετε όλοι να κοιτάξετε, τι θα κάνετε μ' αυτούς που έρχονται. Κανείς δεν πρέπει να γαθεί. Για να μη μακαρίσουμε πριν το τέλος, φροντίστε τους συνειδητά. Ο Επαγγελματικός Προσανατολισμός βοηθάει, αρκεί να εφαρμόζεται και να λειτουργεί σωστά και αρκεί, φυσικά, να υπάρχει θέληση.

Αυτά τα λίγα από εμένα, και ελπίζω οι ιδέες μου να συμφωνούν με αυτές των υπόλοιπων μαθητών.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Θεανώ Μακαρίου από τη Λευκωσία Κύπρου.

ΘΕΑΝΩ ΜΑΚΑΡΙΟΥ (Λευκωσία Κύπρου): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε της Βουλής, κύριε Πρόεδρε της Επιτροπής, αγαπητοί φίλοι Βουλευτές, φοιτώ στο Ενιαίο Λύκειο Ακροπόλεως της Λευκωσίας.

Φίλοι μου, πολλά όνειρα που βρίσκονταν καλά κλειδωμένα στην ψυχή μας, περίμεναν την τόλμη να έρθει να τα ελευθερώσει και να τα κάνει να πετάξουν ψηλά, να φθάσουν στον ένα και μοναδικό προορισμό που δεν είναι, παρ' όλο η «Βουλή των Εφήβων», που σήμερα μας δίνει την ευκαιρία να κάνουμε αιώνια τα οράματα και τις φιλοδοξίες μας.

Τολμώ, λοιπόν, και θέλω να μοιραστώ μαζί σας το όνειρό μου που η κοινωνία του χθες δεν το άφησε να πάρει σάρκα και οστά. Παντού σήμερα υπάρχουν παιδιά με ταλέντο σε πολλά είδη τέχνης. Τί γίνεται, όμως, μ' αυτά τα παιδιά; Το Υπουργείο Παιδείας της Κύπρου δεν κάνει τίποτα απολύτως που να τα ξεχωρίζει από την πλειοψηφία και να τα ολοκληρώνει ως καλλιτέχνες. Αυτά τα παιδιά, παρ' όλο που θέλουν να ασχοληθούν επαγγελματικά με κάποιο είδος τέχνης, έχουν την υποχρέωση να αντεπεξέλθουν και στο βαρυσφορτωμένο πρόγραμμα του Ενιαίου Λυκείου. Δεν είναι δυνατόν, όμως, ένας μαθητής που είναι δοσμένος στην τέχνη, να μπορεί να αποδίδει με επιτυχία στα μαθήματα του σχολείου. Είναι άκρως φυσιολογικό να τα αφήνει σε δεύτερη μοίρα, γιατί πολύ απλά δεν έχει το χρόνο που απαιτείται και για τα δύο.

Συμφωνώ ότι το σημαντικότερο πράγμα για έναν άνθρωπο είναι η ολοκληρωμένη μόρφωση. Ας μην ξεχνάμε, όμως,

τα λόγια του Πλάτωνα που είπε «το να τραγουδάς καλά και να χορεύεις καλά δηλώνει ότι είσαι καλά μορφωμένος». Αυτός ο υπέροχος συνδυασμός αποτελεί χωρίς αμφισβήτηση μία μόρφωση ξεχωριστή που κανένας όρος της χημείας ή της φυσικής δεν μπορεί να ανταγωνιστεί.

Τί είναι η μόρφωση, λοιπόν, μπροστά στις τέχνες; Καλλιερώντας οποιοδήποτε είδος τέχνης, μαθαίνεις να ενώνεις το αυθόρμητο με τη λογική, το σώμα με το πνεύμα, την καρδιά με το νου. Όπως είπε, μάλιστα, ο Μωρίς Μπεζάρ, για ένα παιδί το να χορέψει, να τραγουδήσει ή να παίξει θέατρο είναι τόσο σπουδαίο, όσο το να μιλήσει, να αριθμήσει ή να μάθει γεωγραφία. Έχει πρωταρχική σημασία για το παιδί να μην ξεμάθει τη γλώσσα των τεχνών κάτω από την επίδραση μίας καταπιεστικής παιδείας που το συνθλίβει.

Υιοθετώ, λοιπόν, τα λόγια του Μωρίς Μπεζάρ και λέω πως στις μέρες μας, ένα ταλαντούχο παιδί καταπιέζεται σε μεγάλο βαθμό στα σχολεία της Κύπρου. Δεν θα έπρεπε, λοιπόν, να γίνει κάτι; Οι τέχνες παίζουν θεμελιώδη ρόλο στις ανθρώπινες σχέσεις, είναι σχολείο κοινωνικής συμπεριφοράς, σχολείο της αριμονίας μίας ομάδας. Η ουσία σε όλα τα είδη τέχνης είναι το να προσφέρεις απόλαυση και να το απολαμβάνεις, κάτι που σε κάνει μεγαλύτερο, ισχυρότερο, ομορφότερο. Για μερικά λεπτά γίνεσαι ήρωας. Αυτό είναι δύναμη, αυτό είναι δόξα και είναι δική σου για πάντα.

Η τέχνη για μένα είναι η προσπάθειά μου να εκφράσω την αλήθεια της ύπαρξής μου με χειρονομίες και κινήσεις. Η τέχνη καθιστά το Θεό παρόντα και τον άνθρωπο ισχυρό. Εκφράζει την ενότητα και την υπεροχή της ομάδας. Γι' αυτό, αποκαλύπτει το μεγαλείο ή τις αδυναμίες ενός πολιτισμού.

Πιστέψτε με, λοιπόν, πως ο πολιτισμός της Κύπρου, αν και πλούσιος σε ταλέντα με ενασχόληση σε πολλά είδη τέχνης, είναι φτωχός στην προσπάθεια της εξελίξης τους και στην επίτευξη κάποιων καινούριων δεδομένων.

Πιστεύω, λοιπόν, πως οι τέχνες πρέπει να βρίσκονται στο κέντρο κάθε είδους εκπαίδευσης, γιατί αποτελούν τη ρίζα κάθε μόρφωσης και κουλτούρας. Σύμφωνα με τα λόγια του Φρειδερίκου Νίτσε «τότε, όταν μάθει την τέχνη, ο σκλάβος είναι ελεύθερος». Τότε σπάζουν όλοι οι άκαμπτοι και εχθρικοί φραγμοί, που η μιζέρια, το αυθαίρετο και η θρασύτητα της μόδας έχουν θεσπίσει στους ανθρώπους.

Όνειρό μου, λοιπόν, είναι ένα καλλιτεχνικό σχολείο που θα ικανοποιεί τις προσδοκίες και τα όνειρα πολλών παιδιών που είναι ολοκληρωτικά δοσμένα στις τέχνες. Θα είναι επιχορηγημένο από το Υπουργείο Παιδείας και θα αντικαθιστά το συνηθισμένο σχολείο. Αυτό το σχολείο θα είναι για μένα και για πολλά άλλα παιδιά, το ιδανικότερο. Για να εγγραφείς σ' αυτό το σχολείο, θα πρέπει να είσαι δώδεκα μέχρι δέκα επτά ετών. Τα παιδιά, προτού εισαχθούν εκεί, θα πρέπει να περνούν από μία ακρόαση που θα είναι ο εγγυητής για το αν πράγματι αρμόζουν σ' αυτό το σχολείο. Αφού επι-

λεγούν στην ακρόαση, η οποία θα περιλαμβάνει διάφορες καλλιτεχνικές δοκιμασίες, θα αρχίσουν κανονικά τη σχολική χρονιά. Το επίπεδο μόρφωσης του σχολείου θα είναι πανομοιότυπο μ' εκείνο που προσφέρεται σε ένα συνηθισμένο σχολείο.

Κλείνοντας, θα ήθελα να αναφέρω ότι αυτό το σχολείο θα έχει σίγουρα ανταπόκριση από πολλούς μαθητές.

Ας δημιουργηθεί, λοιπόν, στην Κύπρο αυτό το σχολείο, για να εκπληρωθούν τα όνειρα πολλών από εμάς. Κάτι το άπιαστο μπορεί να είναι το όνειρό μου, κάτι, όμως, που βγαίνει από τα βάθη της ψυχής μου.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Δεν γνωρίζω αν υπάρχει διαδικασία μεταφοράς των απόψεων των μαθητών από την Κύπρο στους αρμόδιους κρατικούς φορείς της Κύπρου. Υποθέτω ότι θα γίνεται, κύριε Πρόεδρε.

Το λόγο έχει η Ειρήνη Τσαμπάλα από το Νομό Ιωαννίνων.

ΕΙΡΗΝΗ ΤΣΑΜΠΑΛΑ (Νομός Ιωαννίνων): Θα ήθελα να μιλήσω αύριο, κύριε Πρόεδρε.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Εντάξει, κυρία Τσαμπάλα.

Το λόγο έχει η Ιωάννα-Μαρία Λημναίου από τη Β' Πειραιά.

ΙΩΑΝΝΑ-ΜΑΡΙΑ ΛΗΜΝΑΙΟΥ (Β' Πειραιά): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε της Βουλής, αξιότιμε κύριε Πρόεδρε της Επιτροπής, φίλες και φίλοι Έφηβοι Βουλευτές, αποφοίτησα φέτος από το Ε' Ενιαίο Λύκειο Νίκαιας.

Δεν θα υποκύνω στον πειρασμό να ασχοληθώ με τα τεχνοκρατικά και διαδικαστικά θέματα της εκπαίδευσης. Ολοήμερο σχολείο, 5% ή 15% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος για την παιδεία, 6, 9 ή 12 χρόνια υποχρεωτική εκπαίδευση, αναλυτικά προγράμματα, σχολικά βιβλία, κτήρια, υποδομές. Όλα αυτά είναι πράγματα που δεν μας αγγίζουν. Υπάρχουν άνθρωποι μεγάλοι, ειδικοί, επαίοντες για να ασχοληθούν με αυτά. Αρκεί να έχουν ένα χάρισμα, το θείο δώρο που εμείς ζητάμε, να αγαπούν αυτό που κάνουν και αυτούς για τους οποίους το κάνουν, τους νέους. Τέτοιους θέλουμε και τους δασκάλους μας.

Βρείτε ένα τρόπο –και θα αναφερθώ μόνο σ' αυτό– να διδάσκουν στα σχολεία μόνο αυτοί που διαθέτουν ό,τι ονόμασε ο μεγάλος δάσκαλος Ευάγγελος Παπανούτσος «αρετές του δασκάλου». Ενάρετος είναι ο εκπαιδευτικός που αγαπάει το ευγενές, σοβαρό και γι' αυτό ευαίσθητο λειτουργήμα που ανέλαβε, που αγαπάει τους μαθητές του και ξαναβρίσκει τον εαυτό του μέσα σ' αυτούς, που πιάνει τους κραδασιμούς και τις ανησυχίες του. Αυτός έχει τη στόφα του δασκάλου, αυτός που καίγεται από τον πόθο να τον ξεπεράσουν οι μαθητές του, να γίνουν ώριμες προσωπικότητες και αυθύπαρκτοι στις μεθοδεύσεις τους.

Αναμφίλεκτα η πιο συγκλονιστική ερωτική πράξη είναι η σχέση δασκάλου και μαθητών. Αυτό δεν είναι κάτι καινούργιο, πρώτος ο Πλάτων το ανέφερε. Ας μην κοιτάμε, λοιπόν, το δέντρο και χάνουμε το δάσος. Η ουσία του ζητήματος είναι να αγαπήσει το παιδί το σχολείο και κατ' επέκταση τη γνώση, σε βαθμό που και αν ακόμη η Πολιτεία το διώχνει, εκείνο να μη θέλει να φύγει.

Ποιο είναι το «διά ταύτα»; Ότι η εκπαίδευση δεν θα έπρεπε να είναι υποχρεωτική ούτε για ένα λεπτό. Ο υποχρεωτικός χαρακτήρας είναι που φτιάχνει εφήβους, που γράφουν στους τοίχους ότι μισούν το σχολείο. Πλειοδοτώντας, θα πω ότι ας πηγαίνουμε και είκοσι και σαράντα χρόνια σχολείο. Τί νόημα θα έχει, αν αυτό δε θέλγει και τον μαθητόκοσμο;

Στο πρυτανείο της σοφίας του αρχαίου κόσμου, ο καθένας πήγαινε και άκουγε όποιον ρήτορα ή σοφιστή ήθελε. Βεβαίως, η αρχαία Αθήνα βρίσκεται πολύ μακριά από τις δυνατότητές μας. Ας προσπαθήσουμε, τουλάχιστον, για ένα ελεύθερο, ανθρώπινο, όχι απρόσωπο σχολείο.

Δοκιμάστε μας, γιατί η εκπαίδευση πρέπει να διαμορφώνει πολίτες με όραμα και όχι ιδιώτες. Ζητάμε ένα νέο πνεύμα στη σχολική ζωή, φωτισμό του νου και καλλιέργεια του πνεύματος, τον αληθινό προορισμό του σχολείου. Μας προσφέρατε ως όραμα το δικό σας ρεαλισμό. Θέλουμε η ουτοπία μας να γίνει ο ρεαλισμός των μεγάλων. Μπορείτε; Μπορείτε. Θέλετε; Δείξτε το.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Νίκη Μιχαλάκα από την Α' Περιφέρεια Πειραιά.

ΝΙΚΗ ΜΙΧΑΛΑΚΑ (Α' Πειραιά): Καλημέρα σας. Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε της Βουλής, κύριε Πρόεδρε της Επιτροπής, φίλες και φίλοι Έφηβοι Βουλευτές φοιτώ στο Μουσικό Λύκειο Πειραιά.

Άραγε, είναι μόνο ένα κακό όνειρο η αποξένωση, ο καταναγκαστικός χαρακτήρας, ο εξοντωτικός καταμερισμός της εργασίας, η τόσο μεγάλη εξειδίκευση, η υποκλοπή του ελεύθερου χρόνου, το σαθρό εκπαιδευτικό σύστημα, η κολοβή Δημοκρατία, η καλλιέργεια του μονοδιάστατου λόγου με τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, οι φυλετικές διακρίσεις, τα προβλήματα των δύο φύλων, ο ανταγωνισμός των πυρηνικών εξοπλισμών και ο ψυχρός πόλεμος, η καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος, η νεοαποικιοκρατική εξάπλωση του πολυεθνικού κεφαλαίου, ο χωρισμός των χωρών σε ανεπτυγμένες, αναπτυσσόμενες και υποανάπτυκτες, η κρίση των ιδεολογιών, η απουσία του Homo humanus που θα συμφιλιωνόταν με το συνάνθρωπό του και τη φύση; Όχι, δεν είναι όνειρο είναι καθημερινή πραγματικότητα.

Δυστυχώς, ο άνθρωπος βυθισμένος στο λήθαργο της αναξιοκρατίας και της συμφεροντολογίας δεν έχει καταλάβει ότι ο παγκόσμιος ανθρώπινος πολιτισμός δεν συνεπάγεται

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

στην ιμπεριαλιστική παγκοσμιοποίηση. Πώς θα μπορέσει να ανασκουμπωθεί, να αφυπνίσει και να αναδειχθεί μέσα από το σκοταδισμό που ηθελήμενα έπεσε στο όνομα του χρήματος και της εξουσίας, στο βωμό της πλεονεξίας στο θυσιαστήριο ανθρώπων για την επικράτηση πάνω σε ανθρώπους;

Ο άνθρωπος οδηγήθηκε στον τραγικό θάνατο του πολιτισμού με τα ναρκωτικά να πλήττουν, λέω, ακόμα και σχολικά προαίμια και την ανεργία και τη βία να μασιτίζουν τους λαούς. Αθώα παιδιά του Τρίτου κόσμου να χάνουν τη μάχη με το θάνατο παλεύοντας με το AIDS και την ηπατίτιδα, ενώ κάποια ελλεκτά να απολαμβάνουν μια ζωή γεμάτη ανέσεις, πολυτέλεια, απαιτήσεις, αλαζονεία, ιδιοτελείς και εγωϊστικές πράξεις. Αυτό γίνεται γιατί ο άνθρωπος χειραγωγείται και διαμορφώνεται ολοκληρωμένα, εσκεμμένα και έμμεσα από τους ισχυρούς και υπεύθυνους που κάθε άλλο στις θέσεις αυτές έπρεπε να βρίσκονται.

Είναι ντροπή το τεράστιο έργο και η ανεκτίμητη αξία της παιδείας να αλλοιώνεται στο εκάστοτε εκπαιδευτικό σύστημα. Είναι φανερό ότι μεταδίδει απλώς κάποιες γνώσεις, χωρίς να στοχεύει στην πνευματική και ψυχική καλλιέργεια του μαθητή, προικισμένο με δημοκρατικά ιδεώδη, κρίση και εσωτερική ελευθερία, να έχει αυτογνωσία και ωριμότητα και σωστό επαγγελματικό προσανατολισμό, να διαμορφώνει προσωπικότητα για ομαλή κοινωνικοποίηση.

Ο Μάρξ έχει πει πώς σε κάθε παιδί που θα μπορούσε να γίνει Μότσαρτ θα πρέπει να δίνεται η ευκαιρία να γίνει. Όμως, κύριοι υπεύθυνοι που είναι η δωρεάν παιδεία, το δικαίωμα για όλους στη μάθηση, για ουσιαστική μόρφωση και όχι ημιμάθεια που είναι χειρότερο από κάθε άλλο; Δεν θέλουν, όμως, μορφωμένους και συνειδητοποιημένους πολίτες. Θέλουν και δημιουργούν αμόρφωτους, απολίτιστους.

Η Αμερική και όσοι κρύβονται πίσω απ' αυτήν κατάφερε επιδέξια – πρέπει να της το αναγνωρίσουμε αυτό – να εξαγοράσει τα πάντα και δουλεύει το σύστημα στο οποίο μας έχει υπάγει, υπέροχα, σαν ένα καλοκουρδισμένο παιχνιδάκι. Καταπατά κάθε ίχνος ανθρωπιάς και αξιοπρέπειας και διακυβεύει χρησιμοποιώντας την τεχνική πρόοδο σύμφωνα με τα ιμπεριαλιστικά και οικονομικά της συμφέροντα, τη ζωή ολόκληρου του πλανήτη.

Από το ύψιστο αυτό σημείο του πολιτισμού του 21ου αιώνα, οι απελευθερωτές του Ιράκ καίνε ότι πολυτιμότερο πολιτιστικό και ιστορικό στοιχείο βρίσκεται στη βιβλιοθήκη της γνωστής από την προϊστορία πόλης της Βαγδάτης μετά την αυταρχική κατάληψή της. Πού είναι, ο πολιτισμός της; Μήπως στην τεχνολογία των πυρηνικών και χημικών όπλων που γεμίζουν τον κόσμο καρκίνο και άλλες μεταλλαγμένες αρρώστιες; Οι Αμερικάνοι και γενικότερα ο καπιταλισμός έχουν επιβάλει παγκόσμια την υποκοιλτούρα της μαζικής κατανάλωσης, έχουν μετατρέψει τις αξίες σε αναλώσιμα εμπορικά προϊόντα αλώνοντας ακόμα και τα κινήματα αμφι-

σβήτησης με το να τα εντάσσει ύπουλα στο κατεστημένο.

Υπάρχουν και άλλοι τρόποι να επιβληθούν στην ανθρωπότητα, από τη μια τα ΜΜΕ μέσω της προβολής του μοντέλου που έχουν εκμαυλίσει το δυτικό πολίτη μετατρέποντάς τον σε ευτυχισμένο υπερχαταναλωτή, από την άλλη με τη βία, τα όπλα, το αίμα, τους φόνους αμάχων προσπαθούν να συντρίψουν εκείνους τους λαούς και πολιτισμούς που δεν μπορούν να τους αφομοιώσουν. Όλα, λοιπόν, είναι σκευωρίες και πολιτικές σκοπιμότητες, ένα κατεστημένο που το ενισχύουμε και το επιθυμούμε, θεωρώντας το αναγκαίο ακόμα και για την ίδια μας την ύπαρξη αν και στην πραγματικότητα μας υποβιβάζει, μας μειώνει.

Κύριοι, θα σας απογοητεύσω, αλλά συνένοχος στο φόνο αυτού του πολιτισμού και ανθρωπισμού μας δε θα μας έχετε. Εμείς, η νεολαία της Ελλάδας έχουμε, τουλάχιστον τη διάθεση, να προστατεύσουμε την πολιτιστική μας κληρονομιά και να φροντίσουμε να αποκτήσουμε την παιδεία που μας αρνούνται με τα σχολεία της μιζέριας.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Η Ασημένια Ευσταθάκη, από το νομό Ροδόπης έχει το λόγο.

ΑΣΗΜΕΝΙΑ ΕΥΣΤΑΘΑΚΗ (Νομός Ροδόπης): Αξιότιμη κύριε Πρόεδρε της Επιτροπής, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, ακούμε συχνά γύρω μας για το γέλιο και τις ευεργετικές του ιδιότητες στον άνθρωπο. Παρόλα αυτά, διαπιστώνουμε όλο και πιο πολύ την έλλειψη του από την κοινωνία και ειδικότερα από τα σχολεία, στα οποία παλαιότερα, στα πρώτα μαθητικά μας χρόνια, ακούγονταν συχνότερα και περισσότερα γέλια και επιφωνήματα χαράς μέσα και έξω από τις τάξεις.

Αν φέρουμε, λοιπόν, στο νου μας το σχολείο που πηγαίνουμε κάθε πρωί και περνάμε έξι με επτά ώρες καθημερινά, θα διαπιστώσουμε ότι οι αίθουσες, αλλά και οι υπόλοιποι χώροι είναι τόσο κρύοι και απρόσοιτοι. Τα χρώματα στους τοίχους, η έλλειψη προσωπικού στίγματος, αλλά και η υλικοτεχνική υποδομή απομακρύνουν κάθε είδους φιλική και οικεία ατμόσφαιρα.

Θα νοιώθαμε όλοι, καθηγητές και μαθητές, πιο όμορφα σε μία αίθουσα με ζωνρά χρώματα στους τοίχους, αφίσες, πίνακες και διάφορα διακοσμητικά αντικείμενα διαφορετικά σε κάθε τάξη, ανάλογα με τις προτιμήσεις των μαθητών. Η ατμόσφαιρα θα ήταν ζεστή, χαλαρή και ευχάριστη και όχι τόσο αποπνικτική και απρόσιτη, όπως σήμερα.

Δυστυχώς, όμως, αυτό δεν φτάνει. Είναι πολλά πράγματα και από την πλευρά των καθηγητών και από την πλευρά των μαθητών που απαιτούν αλλαγή.

Ας ξεκινήσω από τους καθηγητές. Η πίεση, το άγχος και συχνά η αυστηρότητα είναι αυτά που χαρακτηρίζουν μεγάλο μέρος τους. Η ύλη είναι μεγάλη και οι ώρες διδασκαλίας αντίθετα μικρές, με αποτέλεσμα να μην υπάρχουν περιθώ-

για χαλάρωσης και δημιουργίας μίας εύθυμης και φιλικής ατμόσφαιρας.

Ακόμη πολλοί καθηγητές φαίνονται σαν να μάχονται εναντίον του γέλιου, θεωρώντας το χάσιμο χρόνου, μέσο απόσπασης της προσοχής των μαθητών ή και μείωσης της δικής τους επιβλητικότητας και κύρους, αγνοώντας, βέβαια, τις θετικές του επιπτώσεις στην ψυχική και στη σωματική υγεία.

Και εμείς οι μαθητές, όμως, δεν ενεργούμε κατάλληλα για τη δημιουργία μίας όμορφης ατμόσφαιρας. Η γενιά μας έχει χαρακτηριστεί πολλές φορές από έλλειψη μέτρου και σεβασμού, όχι μόνο προς τους μεγαλύτερους μας, αλλά και τους συνομηλίκους μας, γεγονός που επιβεβαιώνεται, δυστυχώς, και εδώ. Συχνά το γέλιο χρησιμοποιείται ως μέσο γλευασμού εις βάρος άλλων συμμαθητών, προκαλώντας, έτσι, ψυχολογικά προβλήματα και φόβους για την ανάληψη των πρωτοβουλιών.

Ακόμη θεωρείται ότι χάνεται μάθημα, ξεχνώντας, όμως, τη μεγάλη σημασία του και το ότι το ίδιο αποτελεί ένα μάθημα ζωής.

Ωστόσο, υπάρχει και η δικαιολογία του πιεστικού προγράμματος που, αν και είναι γνωστή, δεν παύει να ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα.

Μέσα στην απεγνωσμένη, λοιπόν, αναζήτηση χαράς, γέλιου, ξεγνοιασιάς, ξεχνάμε κάθε είδους μέτρο και προβαίνουμε σε ενέργειες υπερβολικές και άσχημες που απ' ό,τι φαίνεται, δυστυχώς, λειτουργούν εις βάρος μας.

Κάτι τελευταίο που θα ήθελα να επισημάνω, είναι η έλλειψη χιουμοριστικών, σατιρικών και γενικά εύθυμων κειμένων από τα σχολικά βιβλία. Τα περισσότερα από αυτά είναι πολύ σοβαρά, δυσνόητα και δεν καλλιεργούν την αισθητική του γέλιου μας, γεγονός άκρως σημαντικό για την αντιμετώπιση του φαινομένου του αισχρού και ακαλαίσθητου χιούμορ.

Είναι φυσιολογικό να θέλουμε όλοι μας να περνάμε ωραία, να έχουμε όσο το δυνατόν περισσότερες χαρούμενες στιγμές, ακόμα και σε περιπτώσεις που το γέλιο δεν συνηθίζεται.

Ξέρουμε ότι με την προσπάθεια μπορούμε να κατακτήσουμε πολλά στη ζωή μας. Έτσι, λοιπόν, ας προσπαθήσουμε, ώστε να εισβάλει το γέλιο στην εκπαίδευση, προκειμένου να κάνουμε τη ζωή μας καλύτερη. Γι αυτό, εξάλλου, δεν πασχίζουμε όλοι μας;

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Μαρία-Χριστίνα Ζαπουνίδου από το Ντύσελντορφ της Γερμανίας. Καλώς ήρθατε.

ΜΑΡΙΑ-ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΖΑΠΟΥΝΙΔΟΥ (Ντύσελντορφ Γερμανίας): Κύριε Πρόεδρε της Επιτροπής, φίλοι και φίλες Έφηβοι Βουλευτές, φοιτώ στο Ενιαίο Ελληνικό Λύκειο του Βούπερταλ της Δυτικής Γερμανίας.

Όπως γνωρίζετε, υπάρχουν σε μερικές πόλεις της Γερμανίας ελληνικά σχολεία, είτε καθαυτό ελληνικά μητρικής γλώσσας είτε απογευματινά. Από όσο γνωρίζω υπάρχουν

δημοτικά, αλλά όχι παντού. Συχνά λειτουργούν με βάρδιες. Έτσι, οι γονείς αναγκάζονται και στέλνουν τα παιδιά τους σε γερμανικά σχολεία, πράγμα που συμβάλλει στην εκγερμανοποίησή τους.

Τα προβλήματα, βέβαια, ξεκινούν στο ελληνικό πλέον Γυμνάσιο, όπου αρχίζει να διαπλάθεται ο χαρακτήρας των παιδιών. Πώς, όμως, να γίνει αυτό δίχως ψυχολογική και ηθική υποστήριξη; Αναφέρομαι στους γονείς που λόγω του φόρτου εργασίας δεν έχουν το χρόνο να αντεπεξέλθουν στις υποχρεώσεις τους, με αποτέλεσμα ένα σημαντικό υποστηρίγματα να είναι ασταθές.

Στο σχολείο γίνεται, βέβαια, μία προσπάθεια προς την πειθαρχία, αλλά είναι αδύνατον να γίνουν οι καθηγητές αντικαταστάτες των γονέων. Έτσι, στην ουσία μόνοι μας μεγαλώνουμε σε μια ξένη χώρα. Θα έπρεπε, λοιπόν, να διοριστεί –κι όχι μόνο στα δικά μας τα σχολεία, αλλά σε όλη την Ελλάδα και την Κύπρο– ένας ειδικός ψυχολόγος στον οποίο θα μπορούμε να καταφύγουμε σε κάθε δύσκολη περίπτωση. Επίσης, θα έπρεπε, κάθε καθηγητής ο οποίος θεωρείται ακατάλληλος από τους μαθητές ή έχει περάσει το όριο της ηλικίας των πενήντα ετών να απομακρύνεται από το σχολείο, παρ' όλο που είναι δημόσιος υπάλληλος.

Τώρα, όσον αφορά τα μαθήματα. Σχεδόν κανένα σχολείο της Γερμανίας δεν έχει τις κατάλληλες υλικοτεχνικές υποδομές, δηλαδή, εργαστήρια φυσικοχημείας, αίθουσα φυσικής αγωγής, βιβλιοθήκες. Εκτός από αυτά, το μάθημα του ΣΕΠ δεν διδάσκεται σχεδόν ποτέ και, όταν συμβαίνει αυτό, γίνεται από ανειδίκευτους καθηγητές, με αποτέλεσμα την αποστολή πρόχειρων μηχανογραφικών. Τα δε κτήριά μας είναι σε άθλια κατάσταση, αν μή τι άλλο ετοιμόρροπα. Υγιεινή, μηδέν. Παρακαλώ, λοιπόν, τους αρμόδιους να αναλάβουν τις ευθύνες τους και να κινηθούν, ώστε να λυθούν όχι μόνο τα δικά μας προβλήματα, αλλά και τα προβλήματα των παιδιών εδώ στην Ελλάδα.

Στους υπόλοιπους, λοιπόν, σε σας τους Έλληνες, θα πω τι συμβαίνει με μας τους απόφοιτους των Λυκείων του εξωτερικού, που έχουμε περάσει δώδεκα έτη σκληρού αγώνα για να πάρουμε το πολυπόθητο αυτό απολυτήριο. Δίνουμε κατ' αρχάς εξετάσεις το Σεπτέμβριο, δηλαδή πολύ αργότερα από σας, με αποτέλεσμα να χάνουμε πολύτιμο χρόνο. Δεύτερον, δεν αναγνωρίζεται ο αγώνας μας. Δεν περνάμε έτσι εύκολα, όπως πιστεύεται, στα Τ.Ε.Ι. και Α.Ε.Ι.. Δεν είναι ο δρόμος στρωμένος με ροδοπέταλα, όπως πιστεύεται. Εγώ προσωπικά –και πιστεύω ότι με αυτό συμφωνεί όλος ο Απόδημος Ελληνισμός μαζί μου– δεν ανέχομαι να με προσφωνεί κάποιος Γερμανίδα. Είναι προσβλητικό και ας μην είναι κατορθωμένο αυτό το σχόλιο. Πληγώνει.

Σας λέω, λοιπόν, ότι εκτός από το να μας πληγώνει, ντροπιάζει. Αλλά εμείς επιμένουμε. Πηγαίνουμε στα ελληνικά σχολεία, υποστηρίζουμε πολιτιστικούς συλλόγους για να μπο-

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ρέσουμε να διατηρήσουμε την εθνική μας ταυτότητα. Και, όπως είπε ο Βασίλης από τη Λάρισα, όταν ακούμε μια πενιά από μπουζούκι, ένα αυθόρμητο χαμόγελο έρχεται στα χείλη μας. Δακρύζουμε όταν ακούμε τον Εθνικό μας Ύμνο. Πείτε μου, ποιος τολμά να πει τώρα ότι δεν είμαι εγώ Ελληνίδα;

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Τάμης Ουράν, από την Περιφέρεια Α' Αθήνας.

ΤΑΜΗΣ ΟΜΡΑΝ (Α' Αθηνών): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε της Επιτροπής, αγαπητοί φίλες και φίλοι, φοιτώ στο Β' Πειραματικό Ενιαίο Λύκειο Αθηνών. Δεν χρησιμοποίησα τη φράση «εκπροσωπώ», όπως έγινε με ορισμένους αγαπητούς φίλους μέχρι τώρα στη διαδικασία, καθώς, όπως καταλαβαίνετε, από την όλη δομή του θεσμού δεν τίθεται θέμα εκπροσώπησης των σχολείων των συμμαθητών μας.

Αρχικά θα ήθελα να εκφράσω τη μεγάλη μου χαρά για το γεγονός της παρουσίας μου εδώ, ανάμεσά σας, σε ένα τόσο ενδιαφέρον θεσμό, όπου μας δίνεται η σημαντική ευκαιρία να εκφράσουμε τις απόψεις μας για σοβαρά ζητήματα, τα οποία μας απασχολούν καθημερινά. Παρακάτω, θα προσπαθήσω να αναφερθώ σε ορισμένα από τα θέματα που, κατά πάσα πιθανότητα, θα απασχολήσουν την Επιτροπή –αν και την έχουν ήδη απασχολήσει- και τα οποία, έχω την εντύπωση, πως πρέπει να εξεταστούν εκτενώς από τη στιγμή που βιώνουμε καθημερινά πτυχές αυτών των θεμάτων.

Κατ' αρχάς, θα ήθελα να μιλήσω λίγο για το υπάρχον εκπαιδευτικό σύστημα, για το οποίο τόσοσ λόγος γίνεται συνεχώς με άμεσο κίνδυνο να καταλήξει τετριμμένο. Η παραδεκτή αλήθεια είναι πως το εκπαιδευτικό σύστημα στη χώρα μας δεν είναι τέλειο. Σε καμία περίπτωση δεν είναι τέλειο. Εν αντιθέσει, χρειάζεται μια σειρά βελτιώσεων σε ζωτικούς τομείς, έτσι ώστε η εκπαίδευση να λάβει τις πραγματικές της διαστάσεις, να τροφοδοτεί, δηλαδή, την κοινωνία με άτομα ολοκληρωμένα και ελεύθερα, τα οποία θα είναι σε θέση να εφαρμόσουν πρακτικά τις γνώσεις που αποκομίζουν, όπως, επίσης, και να τις εκμεταλλευτούν με απώτερο σκοπό τη βελτίωση και την ολοκλήρωσή τους ως άτομα.

Το λέω αυτό, γιατί, δυστυχώς, στις μέρες μας έχει παρατηρηθεί το φαινόμενο του αδιάφορου έφηβου, ο οποίος, λόγω της έλλειψης κριτικής σκέψης, αδυνατεί να εκφράσει την άποψή του. Δεν έχει δική του προσωπικότητα, με αποτέλεσμα να καταλήγει έρμαιο των καταναλωτικών προτύπων και της μόδας, να παρασύρεται από στείρες ιδεολογίες, που του επιβάλλουν άλλοι, να ζει σε έναν πλασματικό, απραγματοποίητο, ιδεολογικό κόσμο και πολλές φορές να μετατρέπεται σε επαναστάτη χωρίς αιτία.

Ο σύγχρονος έφηβος πρέπει να είναι σωστός επαναστάτης, εφοδιασμένος με κριτική σκέψη, προσωπική άποψη και κριτική ικανότητα. Όλα αυτά πρέπει να καλλιεργηθούν εντός του σχολείου, με ένα εκπαιδευτικό σύστημα, το οποίο

δεν θα εξαντλεί ψυχικά και σωματικά το μαθητή, αλλά θα ανοίγει νέους ορίζοντες, χρησιμοποιώντας αποτελεσματικές μεθόδους, αλλά και το διάλογο.

Οφείλουμε να παραδεχθούμε, ωστόσο, προκειμένου να μην καταλήξουμε σε ισοπεδωτικές κρίσεις, πως από το παρελθόν μέχρι σήμερα έχουν γίνει μια σειρά θετικών ενεργειών, που αν μη τι άλλο, έχουν βελτιώσει την κατάσταση στην εκπαίδευση. Χρειάζεται, όμως, πολλή δουλειά ακόμη, δουλειά για πρόοδο και βελτίωση.

Στη συνέχεια, θα αναφερθώ σε ένα άλλο ζήτημα, μειζονος σημασίας, κατά τη γνώμη μου, αυτό της αξιολόγησης των εκπαιδευτικών. Έχει παρατηρηθεί το φαινόμενο της ύπαρξης αρκετών καθηγητών, οι οποίοι όχι μόνο αδυνατούν να πράξουν το στοιχειώδες καθήκον τους, δηλαδή τη μετάδοση γνώσεων στους μαθητές, αλλά όντας άπειροι, αγενείς, συντηρητικοί, εριστικοί και θεωρώντας τους εαυτούς τους αυθεντίες, προκαλούν με τη συμπεριφορά τους και καταστρέφουν, κυριολεκτικά, τη θέληση των μαθητών για μάθηση.

Πρέπει, λοιπόν, να τετραματιστεί το φαινόμενο του καθηγητή που αδιαφορεί, του καθηγητή που περιμένει να πάει πρώτη του μηνός για να πληρωθεί, για να πάρει το μισθό του για ένα έργο, το οποίο κυριολεκτικά δεν επιτελεί και ωθεί τους μαθητές σε οποιαδήποτε μορφή παραπαιδείας. Πρέπει να τετραματιστεί, υιοθετώντας ουσιαστικά προγράμματα αξιολόγησης, αν θέλουμε ένα καλύτερο μέλλον για την ελληνική παιδεία.

Από την άλλη πάλι, και για να μη μετατραπούμε σε μηδενιστές, οφείλουμε να παραδεχθούμε την ύπαρξη σοβαρών καθηγητών, οι οποίοι επιτελούν το καθήκον τους, και με το παραπάνω μάλιστα, συμβάλλοντας στη διαδραστική σχέση μεταξύ μαθητή-καθηγητή και αποτελώντας πρότυπα προς μίμηση.

Κλείνοντας, θα ήθελα να εκφράσω για άλλη μια φορά τη χαρά μου για το γεγονός της παρουσίας μου εδώ, ανάμεσά σας, και να ευχηθώ, οι συζητήσεις που θα ακολουθήσουν να είναι ιδιαίτερα εποικοδομητικές.

Πιστεύω ότι πρέπει να δίνεται η ευκαιρία σε μας τους νέους να εκφράζουμε την άποψή μας, να αναμιγνυόμαστε με τα κοινά, έτσι ώστε κανείς από μας να μη διαμαρτυρηθεί πως «χωρίς περίσκεψη, χωρίς λύπη, χωρίς αιδώ, μεγάλα και υψηλά τριγύρω του έχτισαν τείχη».

Σας ευχαριστώ πολύ όλους, να είστε όλοι καλά.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Έφηβοι Βουλευτές, πριν λύσουμε τη σημερινή συνεδρίαση, θα ήθελα να σας ευχηθώ καλό μεσημέρι και καλή όρεξη.

Στο σημείο αυτό λύεται η συνεδρίαση.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΗΛΕΙΑΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 15-9-2003

Στην Αθήνα, σήμερα, 15 Σεπτεμβρίου 2003, ημέρα Δευτέρα και ώρα 17.00', στην Γερουσία (1ος όροφος) του Μεγάρου της Βουλής, συνεδρίασε η Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής των Εφήβων, υπό την Προεδρία του Βουλευτή Ηλείας κ. Γιάννη Ζαφειρόπουλου, με αντικείμενο την εξέταση των θεμάτων: «Αξιολόγηση – Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, Βιβλία - Βιβλιοθήκες, Γλώσσα (γλωσσική πείνα- νεανική γλώσσα), Εκπαιδευτικό σύστημα – Εξετάσεις, Ελληνική παράδοση, Θρησκεία – Εκκλησία – Κλήρος - Αιρέσεις, Επαγγελματικός Προσανατολισμός, Αναλφαβητισμός, Σχολική Ζωή – Ελεύθερος χρόνος, Αθλητισμός – Ολυμπιακοί Αγώνες, Πολιτισμός – Τέχνη και Βουλή των Εφήβων» της Σύνοψης Κειμένων των μαθητών της Α' και της Β' τάξης των Ενιαίων Λυκείων, των Τ.Ε.Ε. και των Σχολών Μαθητείας Α' Κύκλου του Ο.Α.Ε.Δ. από την Ελλάδα και τον Απόδημο Ελληνισμό και των μαθητών της Β' Τάξης των Λυκείων και των Τεχνικών Σχολών από την Κύπρο, που συμμετείχαν στο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα "Βουλή των Εφήβων", Η' Σύνοδος 2002 – 2003 (2η συνεδρίαση).

Στη συνεδρίαση της Επιτροπής συμμετείχαν οι Έφηβοι Βουλευτές: Αιγινήτη Γεωργία (Α' Αθήνας), Αλεξάκη Κωνσταντίνα (Β' Αθήνας), Αλεξίου Ευαγγελία (Ν. Λάρισας), Αλεξίου Βασίλης (Ν. Λάρισας), Αντωνογιαννάκης Αντώνιος (Ν. Ηρακλείου), Αργυρίου Ευαγγελία (Στουτγάρδη Γερμανίας), Βαγγέλη Σταυρούλα (Β' Αθήνας), Βογιατζάκη Στέλλα (Λευκωσία Κύπρου), Γάκη Γεωργία (Ν. Ιωαννίνων), Γεωργακάκη Διονυσία (Ν. Χανίων), Δουλάμη Χριστίνα (Βερολίνο Γερμανίας), Δρακοπούλου Ελένη -Σταυρούλα (Καναδάς), Ευσταθάκη Ασημένια (Ν. Ροδόπης), Ζαπουνίδου Μαρία -Χριστίνα (Ντύσσελντορφ Γερμανίας), Ηλιοπούλου Σοφία (Β' Αθήνας), Ιωαννίδης Πρόδρομος (Κερύνεια Κύπρου), Κονδυλιώτου Ελένη (Ν. Κοζάνης), Καραϊσκού Δημήτρα (Β' Αθήνας), Καραγάλια- Σανδρή Αναστασία (Ν. Σερρών), Κατσαούνη Σταυρούλα (Ν. Αιτωλοακαρνανίας), Κελαράκης Θεόδωρος (Ν. Ηρακλείου), Κέλμαλη Ειρήνη (Ν. Λέσβου), Κοδοσάκη Ελευθερία (Α' Πειραιά), Κοντιζά Αικατερίνη (Α' Αθήνας), Κοσμάς Νικόλαος (Ν. Δωδεκανήσου), Κουκουλιώτη Βασιλική (Β' Αθήνας), Κουτσογιάννης Εμμανουήλ (Ν. Αρκαδίας), Κουτσούνη Αικατερίνη (Ν. Πέλλας), Κουφάκης Άγγελος (Ν. Λασιθίου), Κρατημένος Νικόλαος (Β' Αθήνας), Κωνσταντινάκου Αντωνία (Ν. Αχαΐας), Λαγού Φωτεινή (Ν. Φθιώτιδας), Λημναίου Ιωάννα-Μαρία (Β' Πειραιά), Λιλή Αικατερίνη (Β' Πειραιά), Λοΐζος Κωνσταντίνος (Β' Αθήνας), Μακαρίου Θεανώ (Λευκωσία Κύπρου), Μαραγκού Αναστασία (Ν. Λέσβου), Μαρκοπούλου Ευρυδίκη (Ν. Κοζάνης), Μαυροειδή Βασιλική (Ν. Ηλείας), Μαχαλεπή Μαρία (Λευκωσία Κύπρου), Μιτσικίδου Σοφία (Ν. Χαλκιδικής), Μιχαλάκα Νίκη (Α' Πειραιά), Μιχαλάρος

Χρήστος (Λεμεσός Κύπρου), Μιχαλοπούλου Ωραία (Ν. Μεσσηνίας), Μόρφης Αναστάσιος (Ν. Αχαΐας), Μουρατίδου Δέσποινα (Β' Αθήνας), Μπέλλας Αναστάσιος (Β' Αθήνας), Μπόμπου Κατερίνα (Α' Πειραιά), Μπουγιώτη Παναγιώτα-Χαρούλα (Β' Αθήνας), Ντούρος Βασίλειος (Ν. Μεσσηνίας), Οικονόμου Παναγιώτα (Β' Αθήνας), Οικονόμου – Βαμβακά Ευαγγελία (Ν. Καβάλας), Ομράν Τάμης (Α' Αθήνας), Ορφανόπουλος Λάμπρος (Β' Αθήνας), Παλιάγκα Σωτηρία-Σοφία (Ν. Εύβοιας), Πανοβράκος Γεώργιος (Ν. Αχαΐας), Παπαδάκη Μαρία (Α' Θεσσαλονίκης), Παπαδάς Θωμάς (Β' Πειραιά), Παπαδημητρίου Νικολέτα (Ν. Λάρισας), Παπαδήμος Βασίλειος (Ν. Σερρών), Προύντζου Στεφανία - Κλοτίδη (Ν. Αργολίδας), Ρίδος Χρήστος (Ν. Ξάνθης), Σαραμάντου Μαρία (Α' Θεσσαλονίκης), Σεφερλή Αικατερίνη (Α' Θεσσαλονίκης), Σιάνης Ελισαίος (Σικάγο Η.Π.Α.), Σιδηρόπουλος Γεώργιος (Ν. Πιερίας), Στεργίου Βικτωρία (Ν. Ιωαννίνων), Τάσιος Θωμάς (Ν. Κοζάνης), Τέσκου Αθηνά(Ν. Ευβοίας), Τζανιδάκη Άννα (Ν. Ρεθύμνου), Τσαμπάλα Ειρήνη (Ν. Ιωαννίνων), Τσαπραΐλη Παρασκευή (Επικρατείας), Τσατσάκη Μαρία (Ν. Ηρακλείου), Τυροβόλα Θεοδώρα (Ν. Αρκαδίας), Υψηλάντη Ελένη (Ν. Μεσσηνίας), Φαρμάκη Μαρία (Ν. Σερρών), Χατζηαντωνίου Στυλιανή (Ν. Πέλλας), Χατζηγεωργίου Παυλίνα (Ν. Κυκλάδων), Χόρτης Παναγιώτης (Ν. Λευκάδας), Χρήστου Στέλλα (Ν. Ηλείας) και Χριστουλάκης Μιχάλης (Ν. Ρεθύμνου).

Στη συνεδρίαση παραβρέθηκε και ο Αντιπρόεδρος της Επιτροπής του Εκπαιδευτικού Προγράμματος «Βουλή των Εφήβων» κ. Ιωάννης Μαρκαντώνης, Ομότιμος Καθηγητής της Παιδαγωγικής και το μέλος Χρήστος Σιγάλας, Σχολικός σύμβουλος.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Καλησπεριζώ τους Έφηβους Βουλευτές.

Αρχίζει η συνεδρίαση της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής των Εφήβων.

Κατ' αρχήν, θέλω να σας ανακοινώσω ότι έχουν εγγραφεί ακόμα για να ομιλήσουν τριάντα επτά μέλη της Επιτροπής. Ο χρόνος ομιλίας είναι ο ίδιος και ελπίζω ότι θα μπορέσουμε να εξαντλήσουμε με ευκολία τον κατάλογο των ομιλητών.

Προηγουμένως, θέλω να θέσω υπ' όψη της Επιτροπής ότι πενήντα δύο εκ των μελών της, από εσάς δηλαδή, μου κατέθεσαν ένα κείμενο, με το οποίο εκφράζουν αντίθετη άποψη, τη διαφωνία τους σε σχέση με τον τρόπο με τον οποίο επιλέγονται οι ομιλητές στην Ολομέλεια.

Η διαδικασία ως τώρα είναι ότι δηλώνουν, όσοι θέλουν, να μιλήσουν στην Ολομέλεια από τα μέλη της Επιτροπής και αν είναι περισσότεροι από τον αριθμό που έχει οριστεί, γίνεται κλήρωση. Η διατύπωση αυτού του αιτήματος θέτει ξανά το ζήτημα αυτό. Έχει τεθεί και σε προηγούμενες συνόδους της Βουλής των Εφήβων.

Το Προεδρείο της Επιτροπής επιφυλάσσεται να τοποθε-

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

τηθεί, αφού προηγουμένα συνεννοηθεί και με τον Πρόεδρο της Βουλής, ο οποίος θα έχει και κάποια διαβούλευση με τα μέλη της Επιτροπής, για να υπάρξει αντιμετώπιση του ζητήματος, δεδομένου ότι η αντιμετώπιση πρέπει να είναι ενιαία. Δεν μπορούμε σ' αυτήν την Επιτροπή να επιλέξουμε τη μία διαδικασία και στις άλλες να επιλεγούν άλλες διαδικασίες. Γι' αυτό, λοιπόν, ελπίζω ότι πριν το τέλος της συνεδρίασης θα έχει υπάρξει επικοινωνία με τον Πρόεδρο της Βουλής και τα μέλη του Εκπαιδευτικού Προγράμματος για να συζητήσουμε αυτό το θέμα και για να δούμε πως θα αντιμετωπιστεί.

Θα ξεκινήσουμε με την εξάντληση του ανοιγμένου καταλόγου των ομιλητών. Παρακαλώ την Έφηβο Βουλευτή Ευαγγελία Αλεξίου από τον Νομό Λάρισας να πάρει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΑΛΕΞΙΟΥ (Νομός Λάρισας): Φοιτώ στα Εκπαιδευτήρια Ράπτου του Νομού Λάρισας.

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε της Επιτροπής, φίλες και φίλοι, η σημερινή σύνοδος διαφέρει από τις προηγούμενες για ένα λόγο θλιβερό. Λείπει ο εμπνευστής του προγράμματος, ο αγαπημένος μας συγγραφέας, ο φίλος μας, ο δικός μας Αντώνης Σαμαράκης. Αν μας ακούει από κάπου εκεί ψηλά, ας του πούμε όλοι μαζί πως είμαστε και φέτος εδώ και θα τα καταφέρουμε. Θα δώσουμε, όπως εκείνος μας έμαθε, κουράγιο και όνειρα στην Ελλάδα, στην Κύπρο, στην ομογένεια, σε πολίτες, γειτονιές, ψυχές, παντού όπου ζητείται ελπίς.

Αφού εκφράσω τη βαθύτατη λύπη μου για το θάνατο του πνευματικού πατέρα όλων των Εφήβων Βουλευτών, στρέφω το βλέμμα μου μπροστά, όπως και εκείνος θα το ήθελε και από αυτό το Βήμα, Βήμα Δημοκρατίας και Πολιτισμού. Θα μοιραστώ μαζί σας ένα κοινό μας όνειρο, την αναβάθμιση του ελληνικού σχολείου, γιατί το εκπαιδευτικό σύστημα δεν είναι κάτι απρόσωπο, δεν είναι μόνο τα νομοσχέδια. Είμαστε εμείς οι ίδιοι και είναι το μέλλον. Είναι η ελπίς που ζητούσε ο κ. Σαμαράκης.

Ονειρεύομαστε, λοιπόν, ένα δωδεκάχρονο υποχρεωτικό σχολείο που θα προσφέρει επαγγελματικό προσανατολισμό, ολυμπιακή παιδεία, σεξουαλική διαπαιδαγώγηση και κυκλοφοριακή αγωγή, ένα σχολείο που θα διδάσκει τη μουσική, το θέατρο, την ποίηση, τη λογοτεχνία, προσφέροντας παιδεία, όχι μόνο γνώση. Το είπε και ο Μακρυγιάννης «μορφωμένους θέλουμε, όχι εγγράμμτους».

Επίσης θέλουμε βιβλία σύγχρονα και καλογραμμένα, όχι όπως το περσινό βιβλίο Ιστορίας της Β' Λυκείου, που είχε αποσυρθεί το 1983 και επαναφέρθηκε ξαφνικά 20 χρόνια αργότερα για να αποτελέσει ύλη πανελλαδικών εξετάσεων.

Ας αφιερώνετε επίσης μία σχολική ώρα την εβδομάδα στο σχολιασμό της επικαιρότητας. Πέρσι γίνονταν τρομοκρατικές επιθέσεις στις Ηνωμένες Πολιτείες, γινόταν πόλεμος στο Ιράκ και εμείς εγκλωβισμένοι στις αίθουσες ενός σχολικού κτιρίου μελετούσαμε τους περσικούς πολέμους, τις

βυζαντινές μάχες ή στην καλύτερη περίπτωση την επανάσταση του 1821. Βέβαια η ιστορία επαναλαμβάνεται και το παρελθόν διδάσκει, ας μη χάνουμε όμως το σήμερα, το παρόν, τη μαγεία του να νιώθεις και να είσαι μέρος των πραγμάτων.

Τέλος θα αναφερθώ στο μάθημα της Ιστορίας. Η ιστορία, που διδάχτηκε η γενιά μας από την Γ' Δημοτικού έως σήμερα, δεν ξεπέρασε ποτέ τα χρονικά όρια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου και για την ακρίβεια δεν τα άγγιξε καν. Ο εμφύλιος, η δικτατορία, η γενιά του πολέμου, είναι ιστορία πρόσφατη και πολύτιμη, αλλά ωστόσο εξοστρακισμένη από την ελληνική μας εκπαίδευση.

Σ' αυτό το διάστημα όμως γεννήθηκαν τα σημερινά κόμματα. Βάσει αυτής θα κληθούμε να ψηφίσουμε σε λίγα χρόνια. Γιατί λοιπόν επιμένουν να μην μας τη διδάσκουν; Ίσως αυτή η άγνοια εξυπηρετεί κάποια συμφέροντα.

Και ως υστερόγραφο, παρακαλώ τους υπεύθυνους της Βουλής των Εφήβων να ανανεώσουν το διαδικτυακό τόπο του προγράμματος που παραμένει σχεδόν अपαράλλακτος εδώ και ένα χρόνο. Ας δημιουργήσουν έναν εικονικό χώρο συνομιλιών, ένα λεγόμενο chat room για τα παιδιά απ' όλη την Ελλάδα και την ομογένεια, που όπως και εμείς θέλουν να μιλούν και κυρίως να ακούγονται. Θέλουν να ονειρεύονται παρ' όλα αυτά.

Να ακουγόμαστε. Μόνο αυτό θέλουμε. Μη χρονομετράτε λοιπόν τις ιδέες μας. Δεν ήταν και ποτέ δεν θα μπορέσουν να γίνουν 4λεπτες. Μην καταγράφετε απλώς τα λόγια μας στα Πρακτικά. Μελετήστε τα. Δε χρειάζεται να φωτογραφίζετε και να βιντεοσκοπείτε. Μόνο κοιτάξτε μας στα μάτια και πείτε μας ότι νοιάζεστε. Λέτε «η φαντασία στην εξουσία». Φαντασία βλέπω άφθονη. Εξουσία όμως;

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Η Ευρυδίκη Μαρκοπούλου από τον Νομό Κοζάνης έχει το λόγο.

ΕΥΡΥΔΙΚΗ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Κοζάνης): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί μαθητές, το σχολείο, ως γνωστόν, είναι ένας από τους σημαντικότερους πολιτειακούς θεσμούς. Αυτοί όμως που αποφασίζουν για το σύστημα με το οποίο θα λειτουργήσει φαίνεται ότι έχουν ξεχάσει προ πολλού το σκοπό που αυτό οφείλει να υπηρετεί.

Η κατάσταση που επικρατεί στα ελληνικά σχολεία, όπως τουλάχιστον τη βιώνω εγώ καθημερινά, είναι η εξής. Καθηγητές πανικόβλητοι να ψάχνουν ώρες για να καλύψουν μια ογκώδη ύλη, που θα εξεταστεί πανελληνίως και μαθητές ρομποτάκια να ψάχνουν ώρες για λίγο ελεύθερο χρόνο.

Το σχολείο έχει απεμπολήσει το ρόλο του φορέα διάπλασης προσωπικότητων. Έτσι οι σημερινοί μαθητές και αυριανοί πολίτες αφήνονται έρμαιο στα χέρια παραδοσιακών στερεοτύπων και τηλεοπτικών προπαγανδών.

Τα αποτελέσματα είναι πασιφανή. Οι κριτικοί μας ονοματίζουν θύματα τηλεοπτικής λοβοτομής, χαμένη γενιά του

καναπέ. Οι εφημερίδες μας θρηνούν ως αμέτοχους τους πολιτισμού μας. Και όμως είναι κρίμα για τη σημερινή γενιά, που επιστήμονες την αναγνωρίζουν ως γενιά εξυπνότερη από τις προηγούμενες. Αυτό που της λείπει είναι κίνητρα, σωστές βάσεις και κυρίως μια ανθρωπιστική παιδεία.

Το σχολείο δεν είναι χώρος πειραματισμού, ούτε καταφύγιο για κάθε άνεργο πτυχιούχο, χωρίς παιδαγωγικές γνώσεις. Είναι ανάγκη, επιτέλους, να υπάρξει εξειδίκευση των καθηγητών και απορρόφησή τους μόνο στους τομείς, στους οποίους είναι ειδικευμένοι.

Απαραίτητη είναι και η πρακτική της εξάσκησης, στα πλαίσια της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης και όχι μόνο οι θεωρητικές γνώσεις. Δηλαδή, οι φοιτητές που προορίζονται για το ρόλο του παιδαγωγού, απαιτείται να παρευρίσκονται σε χώρους διδασκαλίας και να αποκτούν μέσω αυτού εμπειρία.

Πιστεύω, ότι και πάλι στα πλαίσια πανεπιστημιακού επιπέδου, αναγκαία είναι η διδασκαλία μαθημάτων ψυχολογίας και εφηβικής συμπεριφοράς.

Αξίζει να σημειώσω, ότι συχνά αναφέρεται πως μαθητές στην ηλικία των δεκαέξι με δεκαεπτά ετών βιώνουν τα καλύτερα χρόνια της ζωής τους. Τέτοια λόγια σήμερα απέχουν πολύ από την πραγματικότητα σε σημείο που ηχούν στα αυτιά μας σαν τραγική ειρωνεία ή, χειρότερα, σαν όνειρο θερινής νυκτός. Εκτός, αν αυτοί που αρέσκονται να διαδίδουν αυτούς τους μύθους του παρελθόντος, δεν έχουν στο μυαλό τους την επτάωρη σχολική διδασκαλία, την, πλέον, απαραίτητη ως αναγκαία διδασκαλία στα φροντιστήρια και το καθημερινό συστηματικό διάβασμα, που δεν αναγνωρίζει ούτε αργίες ούτε σαββατοκύριακα ούτε γιορτές.

Το επτάωρο της σχολικής διδασκαλίας είναι ανώφελο. Καλό είναι να καταργηθεί, εφόσον κουράζει τους μαθητές και περιορίζει τις αποδόσεις τους και το βαθμό συγκέντρωσής τους.

Η ύλη, στην οποία εξετάζονται πανελλαδικά οι μαθητές, πρέπει να μειωθεί.

Η διάρκεια κάθε σχολικής ώρας είναι απαραίτητο να καλύπτει πενήντα λεπτά και τα τμήματα να περιλαμβάνουν το πολύ δεκαπέντε μαθητές.

Ένα άλλο πρόβλημα, που προκύπτει σε αυτό το σημείο είναι, η έλλειψη επαρκών υποδομών και πόρων, κάτι που καταντά, ιδιαίτερα το τελευταίο, ανέφικτη λύση.

Όμως, κάποτε πρέπει να ξεφύγουμε από τα τμήματα των είκοσι πέντε και πάνω μαθητών, τα οποία πολλές φορές θυμίζουν πανηγύρι παρά σχολική τάξη.

Για την επίτευξη των παραπάνω αναφερθέντων χρειάζεται τα οργάνωση.

Τέλος, είναι απαραίτητος ο συνεχής και υπεύθυνος έλεγχος της δουλειάς που συντελείται στα σχολεία από ειδικούς συμβούλους.

Έτσι, μέσα από όλα αυτά το σχολείο δεν θα χρησιμοποι-

είται από τους μαθητές μόνο σαν όργανο για την εισαγωγή τους στα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα.

Επιπλέον, πρέπει να γίνει σαφές, ότι δεν έχει νόημα οι μαθητές αυτής της ηλικίας να γίνουν παντογνώστες. Κάτι τέτοιο μπορεί να επέλθει μέσα από την ωριμότητα του πανεπιστημίου.

Η σημερινή γενιά ξέρει να κρίνει και να αξιολογεί. Παραμένει δυναμική, αντιδρά και ονειρεύεται για το αύριο. Η σημερινή γενιά δεν είναι αδιάφορη. Εσείς την έχετε απογοητεύσει.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ευχαριστούμε την κ. Μαροκοπούλου.

Το λόγο έχει η Δουλάμη Χριστιάνα από το Βερολίνο.

Καλώς ήρθατε στην Ελλάδα, κυρία Δουλάμη.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΔΟΥΛΑΜΗ (Βερολίνο Γερμανίας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε της Επιτροπής, αγαπητοί συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές, χαίρομαι πολύ που βρίσκομαι κοντά σας και μπορώ να εκθέσω ελεύθερα τα προβλήματα που απασχολούν το Λύκειο του Βερολίνου. Βέβαια, ο χρόνος δεν μου επιτρέπει να σας μιλήσω για όλα τα προβλήματα του σχολείου μας, γι' αυτό θα αναφερθώ μόνο στο βασικό.

Εγώ μεγάλωσα στο Βερολίνο, στο οποίο επισκεπτόμουν μέχρι και την πρώτη λυκείου δύο σχολεία, το πρώτο το γερμανικό και το απόγευμα το ελληνικό, γιατί πάντα είχα και έχω ως στόχο να μάθω καλά την ελληνική γλώσσα, για να μπορέσω να σπουδάσω στην Ελλάδα.

Στη Γερμανία, το κάθε ομόσπονδο κράτος έχει τη δική του σχολική νομοθεσία. Ενώ στο Βερολίνο είναι υποχρεωτική η δεκαετής φοίτηση -γι' αυτόν ακριβώς το λόγο ήμουν υποχρεωμένη να πηγαίνω και στα δύο σχολεία-, στη Δυτική Γερμανία, στην οποία κατοικούν περισσότεροι Έλληνες μετανάστες και ισχύει άλλο σύστημα, υπάρχουν ενταγμένα ελληνικά σχολεία στα οποία διδάσκεται η γερμανική γλώσσα ως ξένη. Αυτό βέβαια είναι μεγάλο πλεονέκτημα για αυτά τα ελληνόπουλα, γιατί έτσι μπορούν από την αρχή της σχολικής τους ηλικίας να αφοσιωθούν απολύτως μόνο σε ένα σχολείο. Αυτό το πλεονέκτημα δεν το έχουμε στο Βερολίνο και αναγκαστικά οι μαθητές πρέπει να επισκέπτονται επί δέκα χρόνια τα δύο σχολεία.

Αυτό το σύστημα έχει ως αποτέλεσμα πολλοί μαθητές στις μεγαλύτερες τάξεις να σταματούν να επισκέπτονται το ελληνικό σχολείο και έτσι να επιταχύνεται η αφομοίωσή τους στη γερμανική κοινωνία. Ακόλουθο αυτού είναι ο αριθμός των παιδιών που επισκέπτονται το ελληνικό λύκειο να μειώνεται συνεχώς.

Θα ήθελα να σας αναφέρω, ως παράδειγμα, ότι πριν από μερικά χρόνια η τρίτη λυκείου αποτελείτο από τέσσερα τμήματα με περισσότερους από εκατό μαθητές. Σήμερα σε όλο το λύκειο φοιτούν μόνο τριάντα πέντε μαθητές. Αν συνεχιστεί αυτή η κατάσταση, σε λίγα χρόνια θα κλείσει αναγκα-

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

στικά το λύκειο από έλλειψη μαθητών. Και έτσι θα κλείσει η πόρτα για τα παιδιά των Ελλήνων που θέλουν να σπουδάσουν στην Ελλάδα.

Καλό θα ήταν το Υπουργείο Παιδείας να μεριμνήσει, ώστε τα παιδιά των Ελλήνων στο Βερολίνο να μπορούν να εγκαταλείψουν το γερμανικό σχολείο, τουλάχιστον στην πρώτη γυμνασίου, και έτσι να έχουν τη δυνατότητα να επισκέπτονται το ελληνικό λύκειο και να αφοσιωθούν μόνο σε αυτό.

Ίσως έτσι να αυξηθεί ο αριθμός των μαθητών στο ελληνικό λύκειο του Βερολίνου και να μείνει ανοικτή η πόρτα για τα παιδιά των Ελλήνων που θέλουν να σπουδάσουν στην Ελλάδα.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής):

Το λόγο έχει η Κατερίνα Λιλή από τη Β' Πειραιά.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΛΙΛΗ (Β' Πειραιά): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε της Επιτροπής, αγαπητοί συνάδελφοι Έφηβοι Μαθητές, όταν μιλώ θέλω να σας κοιτώ στα μάτια, γι' αυτό συγχωρέστε μου κάποια λάθη που θα γίνουν εν τη ρύμη του λόγου. Θα ήθελα να μιλήσω για την θέση που έχει αυτόν τον καιρό η τέχνη στο σχολείο και τον παραγκωνισμό αυτής.

Ήμουν πολύ τυχερή γιατί έτυχα σε φωτισμένους καθηγητές, οι οποίοι με βοήθησαν να καταλάβω την αξία της τέχνης. Παρ' όλα αυτά, κυριαρχεί μια νοοτροπία, η οποία θεωρεί την τέχνη ότι είναι δευτερεύον μάθημα στη ζωή των ανθρώπων. Δεν είναι όμως έτσι. Πολλά παραδείγματα –και θα ήθελα να αναφερθώ στο παράδειγμα του Αντώνη Σαμαράκη– μας έδειξαν πως η τέχνη κάνει τον άνθρωπο πιο ανθρώπινο.

Πολλές φορές επίσης, η τέχνη βοηθά σε πολλά άλλα θέματα, εκτός από το σχολείο. Αλλά τα μαθήματα είναι πολύ σημαντικά. Δεν αδιαφορώ γι' αυτό το θέμα. Παρ' όλα αυτά, θα ήθελα να τονίσω ότι δεν θα ήταν άσχημο μαθήματα όπως είναι η ζωγραφική και γενικότερα ότι αφορά την τέχνη, όπως είναι η μουσική, η ιστορία της τέχνης, ή η λαϊκή τέχνη, να γίνουν μαθήματα γενικής παιδείας, με τρόπο όμως ώστε να επιβαρύνουν τα παιδιά και να μην προστίθεται σε αυτούς το άγχος ενός ακόμη εξεταζόμενου μαθήματος.

Επίσης, όταν ήρθαμε εδώ αυτό που μας είπαν, όταν γράψαμε αυτήν την έκθεση, ήταν ότι η φαντασία είναι στην εξουσία. Τη φαντασία, λοιπόν, και την κριτική ικανότητα των νέων, γιατί δεν την χρησιμοποιούμε στις σχολικές εορτές, όπου θα μπορούσαμε να τις διοργανώνουμε μόνοι μας; Υπάρχει επίσης αυτή η διατυπωμένη νοοτροπία από μικρονοητικούς ανθρώπους, κατά τη γνώμη μου, οι οποίοι θεωρούν τα θετικά μαθήματα περισσότερο σημαντικά, γιατί βοηθούν σε μια καλύτερη επαγγελματική αποκατάσταση. Συμφωνώ με αυτό, βοηθούν, αλλά γιατί η τέχνη να μην έχει καμία θέση στα σχολεία; Γιατί οι καθηγητές να μην μπορούν να βοηθηθούν; Διό-

τι υπάρχουν. Υπάρχουν σίγουρα φωτισμένοι καθηγητές που μπορούν να συμπαρασύρουν τα παιδιά στον κόσμο της τέχνης. Πολλά είναι τα παραδείγματα.

Θα μπορούσαν τα μαθήματα να γίνουν ακόμα πιο καλά. Να γίνουν πιο ευχάριστα. Το μάθημα των νεοελληνικών κειμένων με κάποια εργασία και εντρύφηση θα μπορούσε να μην μείνει στείο και να μην περιορίζεται απλά και μόνο σε κάποιες αναλύσεις που δίνουν τα σχολικά βοηθήματα.

Πολύ σημαντικό επίσης είναι να έρχονται οι ίδιοι οι καλλιτέχνες με δική τους πρωτόβουλη δράση. Και μπορούν να τους καλούν και οι μαθητές. Αυτό μπορώ να σας το αποδείξω. Σε εμάς είχε έρθει η Ζώζα Σαρρή, της είχαμε πάρει συνέντευξη και αλληλογραφούσαμε μαζί της. Αυτό ήταν η πιο όμορφη εμπειρία που είχα από το γυμνάσιο.

Όλα αυτά, λοιπόν, μπορούν να γίνουν. Και εδώ ενέχεται και η δική μας συμμετοχή. Μπορούμε και εμείς να βοηθήσουμε. Πάνω απ' όλα όμως πρέπει να βοηθήσουν οι αρμόδιοι, οι οποίοι μπορούν να βοηθήσουν, τους καθηγητές. Αυτοί πρέπει να παίρνουν την κατάλληλη μόρφωση για να μας βοηθούν και να μας κατευθύνουν προς τα εκεί. Πρότυπα χρειάζομαστε.

Ευχαριστώ πάρα πολύ και ελπίζω μετά από μερικά χρόνια να να μπορούμε να κοιταζόμαστε και πάλι στα μάτια.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Αικατερίνη Μπόμπου, από την Α' Πειραιά.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΜΠΟΜΠΟΥ (Α' Πειραιά): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, πρόβλημα σημαντικό και ουσιαστικό στην εποχή μας είναι η συρρίκνωση και η κακοποίηση της γλώσσας μας, η γλωσσική πενία.

Το να μπορεί κανείς να χειρίζεται σωστά τη γλώσσα του, πράγμα σπάνιο σήμερα, έχει θετικές συνέπειες για το ίδιο το άτομο, αλλά και για τη γλώσσα μας, για το ότι τη διαφυλάσσει.

Αρχικά η σωστή γνώση και χρήση της γλώσσας έχει, ως αποτέλεσμα, την οξύνοια και την καλλιέργεια της κριτικής ικανότητας, αφού η γλώσσα είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με το λόγο των αρχαίων Ελλήνων. Έτσι όσο καλύτερα χειρίζεται κανείς τη γλώσσα του τόσο περισσότερο σκέπτεται, αλλά και αποκτά τη δυνατότητα να εκφράζει λεπτές σημασιολογικές αποχρώσεις μίας έννοιας.

Στο βαθμό που το κάθε έθνος έχει διαμορφώσει δικό του ιδιαίτερο γλωσσικό κώδικα, η γλώσσα έχει αξία και ως στοιχείο διαφοροποίησης που διακρίνει κάθε λαό από τους υπόλοιπους, εφόσον αποτελεί ειδοποιό διαφορά μεταξύ τους. Έτσι τονίζει την ιδιαιτερότητα του καθενός που είναι συνάρτηση της στοχαστικότητας, της ιδιότυπης ψυχολογίας, της ξεχωριστής πορείας, που διέγραψε, στοιχείο που καταγράφει στο σώμα της και διασώζει η γλώσσα.

Συνεπώς, η αξία της είναι πολλαπλή και η προστασία και

η περαιτέρω καλλιέργειά της είναι θέμα ζωτικής σημασίας για την πορεία του έθνους. Η γλώσσα είναι καθοριστικό συστατικό της προσωπικότητας του ατόμου και αναδεικνύεται σε υπαρκτικό στοιχείο. Συντελεί στη διαμόρφωση ήρεμης ψυχολογικής κατάστασης. Με τη γλώσσα το άτομο επιβεβαιώνεται, με αποτέλεσμα να καταπολεμά την εσωστρέφεια, τη μοναξιά και την ανασφάλειά του.

Η γλώσσα είναι ζωντανή, έχει διάρκεια και εξελίσσεται στο χρόνο γι' αυτό και αποτυπώνει όλα εκείνα τα πολιτισμικά στοιχεία κάθε εποχής. Συνεπώς, ως βασικό δηλωτικό στοιχείο της πολιτιστικής, άρα και της εθνικής ταυτότητας του λαού, έχει πρωταρχική σημασία για το παρόν και το μέλλον του.

Και για να μιλήσουμε για την ελληνική γλώσσα, δημοκρατία, φιλοσοφία, θέατρο, είναι λέξεις αποκλειστικά ελληνικές, με δύναμη και περιεχόμενο, καθρέφτες του πολιτισμού μας και του αρχαίου ελληνικού λόγου. Καμία γλώσσα δεν κατάφερε να αποδώσει αυτές τις λέξεις. Απλά τις μετέγραψε. Και εδώ ακριβώς αποδεικνύεται το μεγαλείο της ελληνικής σχέψης.

Η γλωσσική μας κοινότητα είναι και η εθνική μας κοινότητα με τον πολιτισμό της, την τέχνη της, τις αξίες, το ήθος, τις παραδόσεις και τα οράματά της.

Σήμερα είναι βέβαιο ότι υπάρχει οξύ γλωσσικό πρόβλημα. Τα αίτια είναι πολλά και ανιχνεύονται στις γενικές και ειδικές συνθήκες της σύγχρονης πραγματικότητας. Ένα σημαντικό αίτιο αυτής της κρίσης είναι η παιδεία, μία παιδεία τεχνοκρατική και εξειδικευμένη, που ολοένα χάνει το ανθρωπιστικό της περιεχόμενο. Έτσι η γλώσσα φθίνει, φτωχαίνει, αφού η ίδια η εκπαίδευση δεν συμβάλλει τόσο αποτελεσματικά όσο θα μπορούσε στην άμβλυνση του προβλήματος, καθώς ο χαρακτήρας της περιορίζει τη διδασκαλία γλωσσικών μαθημάτων, με αποτέλεσμα τη συρρίκνωση του λεξιλογίου και την αντιμετώπιση της γλώσσας, ως χρηστικό εργαλείο.

Σημαντική είναι και η ευθύνη των μέσων μαζικής ενημέρωσης. Ελληνικές λέξεις και φράσεις παραμερίζονται και υποκαθίστανται με πλήθος ξενικών. Παρατηρείται γλωσσικός βομβαρδισμός και κωδικοποιημένο λεξιλόγιο, λέξεις διφορούμενες, που αντιστοιχούν σε έννοιες συγκεχυμένες.

Επίσης, αρνητικά επηρεάζει τη γλώσσα και ο τρόπος που τη χρησιμοποιούν οι πολιτικοί ηγέτες. Η πολιτική αλλοτρίωση αντανακλάται στη γλώσσα, η οποία γίνεται μέσω προώθησης πολιτικών σκοπιμοτήτων. Ο λαϊκισμός, ο ξύλινος λόγος των πολιτικών συντελεί στην όξυνση της γλωσσικής αλλοτρίωσης. Χρησιμοποιείται γλώσσα συνθημάτων. Η ψυχολογία των μαζών λέει πως τίποτα δεν περνά στον όγκλο ευκολότερα όσο το σύνθημα που γίνεται ενοποιητικό στοιχείο και εντείνει την αδυναμία του ανθρώπου να σκεφθεί.

Πρέπει να ληφθούν κάποια μέτρα, ώστε να αναβαθμιστεί

η γλώσσα μας. Το θέμα της γλώσσας είναι πρωταρχικά θέμα παιδείας και εκπαίδευσης. Πρέπει να γίνει γνωστή η γλώσσα σε όλη την ιστορική της διαδρομή, την αρχαία, τη βυζαντινή και τη νεοελληνική φάση της. Είναι ανάγκη να διδαχθούμε σωστά τη γλώσσα μας, βιωματικά και όχι μόνο εγκεφαλικά και αποσπασματικά. Η μελέτη της νεοελληνικής λογοτεχνίας είναι ό,τι καλύτερο για τη σωστή μελέτη της γλώσσας μας.

Πρέπει να υπάρξει αύξηση των ωρών διδασκαλίας των γλωσσικών μαθημάτων, εξοικείωση του μαθητή με την ποίηση και τη λογοτεχνία των αρχαίων λόγων.

Ο κόσμος μας, ολόκληρος ο κόσμος και ο πολιτισμός μας είναι το σύνολο των γραπτών και προφορικών κειμένων. Είναι η γλώσσα μας μέσα από την οποία υπάρχουμε και δημιουργούμε όσο ζούμε. Και αυτό επιβάλλει σε κάθε λαό και σε κάθε κοινωνία την αναγνώριση της αξίας της γλώσσας. Καθιστά μάλιστα αναγκαία τη συνειδητή προσπάθεια για ανταπόκριση στις υποχρεώσεις που απορρέουν από μία τέτοια αναγνώριση.

Αξίζει να σταθούμε στα λόγια του Διονυσίου Σολωμού: «Μη θαρρείς έχω άλλο στο νου μου, πάρ' εξ ελευθερίας και γλώσσα».

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Σοφία Μιτσικίδου από το νομό Χαλκιδικής.

ΣΟΦΙΑ ΜΙΤΣΙΚΙΔΟΥ (Χαλκιδική): Κύριε Πρόεδρε, συναδέλφοι και συναδέλφισσες Έφηβοι Βουλευτές, συγγνώμη αν κάνω κάποιο λάθος. Σ' αυτό το Βήμα με έφερε η δυσλεξία μου. Δεν αστειεύομαι. Η εργασία που υπέβαλα για να συμμετέχω στις εργασίες της 8ης Βουλής των Εφήβων αφορούσε την προσωπική μου εμπειρία σαν δυσλεκτικό άτομο. Είμαι ευτυχημένη που βρίσκομαι ανάμεσά σας και επισημαίνω από το Βήμα αυτό πως ελάχιστοι άτομα έχουν τη δική μου τύχη, δηλαδή να βρίσκονται μαζί σας. Ζητώ μαζί τους από την πολιτεία να δημιουργηθούν όλες εκείνες οι προϋποθέσεις που θα βοηθήσουν αυτά τα παιδιά να είναι ίσα με τους υπόλοιπους συνομήλικους τους.

Προσωπικά δε στηρίχθηκα από το εκπαιδευτικό μας σύστημα. Η οικογένειά μου με βοήθησε να φτάσω εδώ. Αντεχε οικονομικά να με βοηθήσει και ταυτόχρονα οι καθηγητές μου με βοήθησαν να καταλάβω πως η δυσλεξία είναι ιδιαιτερότητα κι όχι πρόβλημα. Έτσι, κατάφερα να κάνω τον προσωπικό μου αγώνα και να ονειρευτώ το μέλλον μου.

Καταθέτοντας τις προσωπικές μου εμπειρίες, θέλω να πιστεύω πως εδώ δεν ήλθαμε για να μας καμαρώσουν κάποιοι ή για ιδιοτελείς σκοπούς, αλλά για να προτείνουμε τη δική μας πολιτική. Το μέλλον μας δεν πρέπει να καθορίζεται από λόγους κοινωνικούς, οικονομικούς και ρατσιστικούς.

Η δική μας Βουλή πρέπει να έχει πρακτική αποτελεσματικότητα και λειτουργικότητα. Πρέπει να υπάρχει ομάδα

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

επαφής και αντιμετώπισης νέων από όλα τα κοινωνικά στρώματα, πρέπει να υπάρχει πρόσβαση στα ΜΜΕ με μόνιμες εκπομπές και προπάντων πρέπει να υπάρχει συντονισμός και να γίνεται αγώνας για τις προτάσεις που έχουμε κάνει. Το σλόγκαν «η φαντασία στην εξουσία» πρέπει να πάψει να είναι κολακευτικό χάρδι στα αυτιά μας και ας γίνει πραγματικότητα στη δική μας Βουλή, στη Βουλή των Εφήβων.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Σοφία Ηλιοπούλου από τη Β' Αθήνας.

ΣΟΦΙΑ ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ (Β' Αθήνας): Κύριε Πρόεδρε, φίλες και φίλοι Έφηβοι Βουλευτές, όταν ήλθα εδώ χθες δεν είχα σκοπό να μιλήσω. Ακούγοντας, όμως, όσα είχατε να πείτε, βρήκα το θάρρος να εκφράσω κι εγώ την άποψή μου.

Αρχικά, δε θεωρώ ότι είναι λύση να κατηγορούμε τον πολιτικό φορέα για την κατάσταση της παιδείας στην Ελλάδα του σήμερα. Σέβομαι και συμμερίζομαι την άποψη όλων σας ότι η κατάσταση του εκπαιδευτικού συστήματος είναι ιδιαίτερα άσχημη. Τα προβλήματα που υπάρχουν αναφέρθηκαν ήδη χθες και σαφώς δικαιώνουν το μαθητή να διαμαρτύρεται.

Το θέμα είναι, όμως, κατά πόσο είμαστε επίκαιροι όταν ζητάμε σχολεία, αφού καταστρέφουμε αυτά που ήδη υπάρχουν, κατά πόσο είμαστε δίκαιοι όταν ζητάμε παιδεία, εφόσον δεν κατανοούμε καθαρά την έννοια της.

Κατά τη γνώμη μου, δεν καταφέρνουμε τίποτα προτείνοντας λύσεις που άλλοι πρέπει να υλοποιήσουν για μας. Δεν μπορεί να κάνουμε κανέναν να νοιαστεί για κάτι για το οποίο δεν νοιαζόμαστε εμείς οι ίδιοι. Σκεφθείτε μας, σαν ένα μνημείο, που χρειάζεται συντήρηση. Το αρχικό που πρέπει να συντηρηθεί είναι τα θεμέλια. Τα θεμέλια, λοιπόν, σ' αυτό το μνημείο είμαστε εμείς. Ας βοηθήσουμε εμείς, λοιπόν, για την αλλαγή. Ήρθε η ώρα να στηριχθούμε στις δικές μας δυνάμεις και να εκμεταλλευθούμε έστω και λίγο αυτά που μας έχουν προσφέρει. Ας καταλάβουμε ότι μπορούμε να στηρίξουμε τις ελπίδες μας μόνο στον εαυτό μας. Ας σκεφτούμε, τι μπορούμε εμείς να κάνουμε για μας.

Αν αναλογιστούμε μόνο πόσες φορές επιδιώξαμε να απουσιάσουμε από την τακτική ώρα, θα καταλάβουμε ότι κρατάμε λάθος στάση απέναντι στη γνώση. Το μόνο όπλο που διαθέτουμε είναι αυτή. Ας προσπαθήσουμε, λοιπόν, να την αποκτήσουμε.

Ο μόνος δρόμος για να προοδεύσει αυτός ο τόπος είμαστε εμείς. Εμείς και η διάθεσή μας για αλλαγή ριζική, η οποία θα ξεκινά από εμάς. Γιατί ο μαθητής που έχει διάθεση για διάβασμα, θα γίνει ο πολίτης που θα έχει όρεξη για δουλειά. Και ο επιμελής μαθητής θα γίνει αύριο ένα δημιουργικό μέλος της κοινωνίας μας.

Ας πάρουμε, λοιπόν, το μέλλον στα χέρια μας και ας μην

περιμένουμε από τους άλλους βοήθεια. Γιατί οι μαθητές πρέπει να αφυπνιστούν, να βρίσκονται σε συνεχή εγρήγορση, για να γίνει η Ελλάδα πάλι το λίκνο του πολιτισμού που ήταν.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Η Μαρία Παπαδάκη από την Α' Θεσσαλονίκης έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΠΑΠΑΔΑΚΗ (Α' Θεσσαλονίκης): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, θα ήθελα να εκφράσω ορισμένους προβληματισμούς μου σχετικά με τη γλώσσα σήμερα.

Είναι γεγονός ότι στη νεότερη τουλάχιστον ελληνική ιστορία όσοι πόλεμοι έγιναν, έγιναν για την υπεράσπιση της ελευθερίας, της θρησκείας, αλλά πρωτίστως της τιμής της γλώσσας. Η γλώσσα ταυτίζεται με την εθνική συνείδηση των Ελλήνων και παρά τις μικρές ή μεγάλες περιόδους μεταναστευσης του λαού μας ή κατοχής της χώρας μας διατηρήθηκε και μεταδόθηκε αλώβητη στις επόμενες γενιές. Αυτή είναι που καθορίζει την ταυτότητά μας και αποτελεί κύριο και αναπόσπαστο στοιχείο της.

Δυστυχώς, όμως, σήμερα βιώνουμε τον εκφυλισμό της γλώσσας μας. Ο εκφυλισμός αυτός δεν είναι παρά γέννημα της μηδαμινής μερίμνας του κρατικού παράγοντα, η οποία ήρθε σε επιμειξία με την ατομική αδιαφορία και τις νεοσυστατες συνθήκες ζωής.

Το εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας μας πάσχει. Δεν προσφέρει πλέον παιδεία που να γίνει αύριο υπόβαθρο όποιας πνευματικής ανέλιξης του ατόμου. Όχι. Παρέχει παιδεία ανταγωνιστική, παιδεία δηλαδή που αποσκοπεί απλά και μόνο στην επαγγελματική αποκατάσταση του εφήβου, γεγονός που σίγουρα μοιάζει με έναν μικρό εξαανδραποδισμό και έρχεται σε αντίφαση με τη χειραφέτηση που θα έπρεπε να αποκτήσει μέσα από την καλλιέργεια και της γνώσης.

Για να αφυπνιστείς, όμως, δεν αρκεί μόνο η θέληση για μάθηση. Χρειάζονται και οι κατάλληλες συνθήκες. Αν οι εκάστοτε αρμόδιοι προσδοκούν ότι ο μαθητής θα αγαπήσει τα αρχαία ελληνικά μέσα από την ακριβή μετάφραση των διαφόρων κειμένων, μέσα από την άριστη γνώση του συντακτικού και της γραμματικής, μέσα από τις ατέλειωτες ψυχρές φιλολογικές αναλύσεις είναι γελασμένοι. Αν προσδοκούν ότι ο μαθητής θα αγαπήσει την έκθεση μέσω της κοπιαστικής αποστήθισης των πολλαπλών τεχνικών της, βρίσκονται πάλι σε λάθος δρόμο.

Μα, και με καλύτερα βιβλία και με πιο ιδανικές αναλύσεις και με πιο απελευθερωμένες μεθόδους διδασκαλίας η κατάσταση δεν θα βελτιωθεί σημαντικά. Γιατί, πώς ένα παιδί, που εξαντλείται στα σχολεία και στα φροντιστήρια, στις πολλαπλές εξωσχολικές δραστηριότητες, πώς ένα παιδί που κατατρώγεται διαρκώς επί δύο ολόκληρα χρόνια από το άγ-

χος των πανελληνίων εξετάσεων, να καταφέρει έπειτα να βρει χρόνο και διάθεση για τη γλώσσα του; Πώς να καθίσει να μελετήσει και να απολαύσει αρχαίους συγγραφείς, να μελετήσει ποίηση, Καβάφη, Σεφέρη, Ελύτη, Σικελιανό –γιατί και αυτά γλώσσα είναι- Παπαδιαμάντη, Καζαντζάκη και Λουντέμη και να αποδεσμευθεί από την αλόγιστη βαθμοθηρική κρίση που αρχίζει να μας καταλαμβάνει σιγά σιγά όλους μας και να μας απομακρύνει από το στόχο του σχολείου και της εκπαίδευσης, που είναι η διαμόρφωση ολοκληρωμένων ανθρώπων και πολιτών; Το πρόβλημα όμως δεν οφείλεται μόνο στην απαράδεκτη στάση των εκάστοτε Κυβερνήσεων.

Οι Έλληνες γενικά ως λαός διακατεχόμαστε από ξενομανία και ξενολατρία. Έχουμε την τάση να ακολουθούμε πρότυπα και να εντασσόμαστε με τραγική ευκολοπιστία σε ομάδες που πρωτοπορούν στη νέα τάξη πραγμάτων. Και οι λέξεις, η γλώσσα, αυτά δεν επηρεάζονται; Φυσικά και επηρεάζονται. Γίνεται εύκολα αντιληπτό από τον καθένα πλέον καθώς κυκλοφορούμε στους δρόμους και τα μαγαζιά είναι κατακλυσμένα με ξενόγλωσσες πινακίδες και με ξενόγλωσσες φράσεις σε διαφημίσεις.

Το πρόβλημα είναι –και έχουμε όλοι πειστεί- ότι εσκεμμένα αν θέλετε αγνοούμε ή αδιαφορούμε σχετικά με τη φθορά και την αλλοίωση που προκαλεί το φαινόμενο αυτό και κάθε είδους παρόμοια φαινόμενα στη γλώσσα μας. Λέμε ότι τασσόμαστε κατά της παγκοσμιοποίησης και της γενικής μαζοποίησης των καιρών μας. Κι όμως, με τη συμπεριφορά μας, δηλαδή την αβουλία μας και την απραξία μας είναι σαν να γινόμαστε κι εμείς κατά ένα τρόπο συνένοχοι.

Δεν καταδικάζω απόλυτα τους ξενισμούς. Μα προτιμώ και προτείνω έστω μια πιο σωστή πολιτογράφηση τους με βάση κυρίως το αισθητικό κριτήριο.

Με την γέννηση των υπολογιστών οι άνθρωποι αποξενώθηκαν, έγιναν μοναχικοί και ακατάδεχτοι. Προτιμούν την συντροφιά ενός ρομπότ, γιατί αυτό δεν φέρνει ποτέ αντιρρήσεις, δεν έχει δική του άποψη και το κυριότερο δεν επιχειρεί να την επιβάλλει ούτε να την υπερασπίζεται. Ο διάλογος λοιπόν καταρρέει και μαζί του οι σχέψεις, οι ιδέες, η γλώσσα. Το να δώσεις λύση σε ένα τέτοιο πρόβλημα είναι πράγματι πολύ δύσκολο καθώς δεν χρειάζεται μόνο κοινωνική αφύπνιση και εγρήγορση. Πρωτίστως απαιτείται ατομική, προσωπική δουλειά, απαιτείται δουλειά με το εαυτό μας. Πρέπει έστω αυτόν τον ελάχιστο χρόνο που διαθέτει ο καθένας μας να τον αφιερώσει για να αγαπήσει τη γλώσσα του, στην ουσία για να αγαπήσει τον ίδιο του το εαυτό, να πετύχει ακόμη τον εξευγενισμό, όπως αναφέρει ο Θεοδωρακόπουλος σε ένα από τα δοκίμιά του, είναι μία ανάγκη του ανθρώπου σε όλα τα πεδία της ζωής, πόσο μάλλον για τη γλώσσα που είναι η ίδια η ζωή, γιατί γλώσσα σημαίνει σκέψη και σκέψη σημαίνει ζωή, όπως αναφέρει ο Παρμενίδης. Συνε-

πώς, όποιος ξέρει να μιλά, έχει νου και κρίση. Και όποιος έχει νου και κρίση, γίνεται αθάνατος.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Γεωργία Αιγινίτη, από την Α' Αθήνας.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΑΙΓΙΝΙΤΗ (Α' Αθήνας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί φίλοι, και φίλες έφηβοι Βουλευτές. Πρώτα από όλα θα ήθελα να εκφράσω τη μεγάλη μου χαρά που παραβρεθήκαμε όλοι εμείς σήμερα σε αυτό εδώ το μέρος. Σίγουρα ο καθένας από εμάς με βάση την κρίση και την αντίληψή του, αλλά και τους προβληματισμούς του, θα έχει να εκφράσει τη δική του άποψη και γνώμη πάνω σε ένα πολύ σημαντικό θέμα που αφορά όλους μας ανεξαιρέτως και αυτό είναι το εκπαιδευτικό μας σύστημα.

Στην εργασία την οποία παρέδωσα παρουσίασα αναλυτικά την σημερινή κατάσταση που επικρατεί στο χώρο της γενικής εκπαίδευσης και τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την βελτίωση των διάφορων τομέων της. Η εκπαίδευση η οποία παρέχεται σε μας, μέσω του σχολείου, γνωρίζουμε πολύ καλά ότι έχει πολλές ελλείψεις και βασικά μειονεκτήματα και έτσι δεν έχει τη δυνατότητα να λειτουργήσει αποδοτικά και όπως πρέπει.

Κάποιες από τις βασικές αδυναμίες του εκπαιδευτικού μας συστήματος είναι οι εξής: Η σύγχρονη εκπαίδευση ευνοεί τη στείρα εκμάθηση, την άγνη απομνημόνευση και τον καταστροφικό παπαγαλισμό. Η έλλειψη ολοκληρωμένου και έγκαιρου επαγγελματικού προσανατολισμού και ταυτόχρονα η έλλειψη ενημέρωσης γύρω από τις θέσεις εργασίας είναι οι κύριες αιτίες που συχνά οδηγούνται οι νέοι σε λανθασμένη επιλογή επαγγέλματος.

Ένα άλλο τρωτό της εκπαίδευσης είναι η από καθ' έδρας διδασκαλία, ή έλλειψη δημοκρατικότητας και αληθινούς διαλόγου, κάτι το οποίο δυσχεραίνει τις σχέσεις μεταξύ καθηγητών και μαθητών. Επίσης, η σύγχρονη εκπαίδευση δεν μπορεί να παρακολουθήσει τις νέες πνευματικές εξελίξεις καθώς η κατάρτιση και η ενημέρωση των εκπαιδευτικών γύρω από τα διάφορα ζητήματα είναι ελλιπής. Το εκπαιδευτικό σύστημα στρέφεται στην αξιολόγηση των μαθητών με αποκλειστικό κριτήριο την επίδοσή τους στα μαθήματα και προωθεί την ανελέητη βαθμοθηρία, καθώς το άγχος της διαρκούς αναμέτρησης καταλύει κάθε πνεύμα ομαδικότητας και συνεργασίας στα πλαίσια της σχολικής ζωής.

Προβλήματα παρατηρούνται και στον τομέα των κτιριακών εγκαταστάσεων και τον εξοπλισμό τους. Επίσης υπάρχουν οι άνισες ευκαιρίες σπουδών, η λανθασμένη κατανομή των ωρών διδασκαλίας του κάθε μαθήματος και τόσα άλλα.

Για να μη σας κουράζω άλλο, θα αναφερθώ και σε ορισμένα πολύ σημαντικά μέτρα που πρέπει να ληφθούν, όπως το ότι η εκπαίδευση οφείλει να είναι δημοκρατική ανοικτή στη σκέψη και να υπάρχει παιδευτικός διάλογος και αμοι-

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

βαίος σεβασμός στις σχέσεις μεταξύ διδάσκοντος και διδασκομένων, καθώς απαιτείται το διδακτικό προσωπικό να είναι επαρκώς ενημερωμένο πάνω στις εξελίξεις του αντικείμενου του.

Επίσης, κρίνεται απαραίτητη η καταπολέμηση της εκπαιδευτικής ανισότητας, δηλαδή πρέπει να υπάρχει παροχή ίσων ευκαιριών για την εισαγωγή στα ΑΕΙ. Η παροχή επαγγελματικού προσανατολισμού από εξειδικευμένα άτομα είναι αναγκαία, καθώς η οικονομική ενίσχυση της εκπαίδευσης θα λύσει το πρόβλημα της υλικοτεχνικής υποδομής.

Σαφώς, υπάρχει και ένα πλήθος μέτρων ακόμα στα οποία όμως δεν έχω τη δυνατότητα να αναφερθώ εκτενέστερα.

Συνοψίζοντας λοιπόν παρατηρούμε ότι το εκπαιδευτικό μας σύστημα υστερεί σε πολλά σημεία. Γίνεται δε κάποια αξιολογία προσπάθεια για την βελτίωσή του, αλλά αυτή δεν θεωρείται αρκετή.

Απαιτείται λοιπόν, ριζική αλλαγή στο χώρο της εκπαίδευσης και να σταματήσει η απαράδεκτη σημερινή κατάσταση.

Τα μέτρα που θα ληφθούν θα πρέπει, επομένως, να είναι άμεσα και δραστικά, γιατί έτσι μόνο θα οδηγηθούμε στη σταδιακή βελτίωση του συστήματος, αλλά και στην πλήρη αναδιοργάνωσή του. Πιστεύω ότι η πολιτική ηγεσία πρέπει να συνειδητοποιήσει ότι ο τομέας της παιδείας χρήζει ιδιαίτερης σημασίας και προσοχής, γιατί η εκπαίδευση είναι ένας άλλος κύριος θεσμός στον οποίο στηρίζεται η ανάπτυξη αυτής της χώρας και το υπόβαθρο της οποίας είμαστε εμείς και πρέπει με τη βοήθεια της γνώσης και της εμπειρίας των μεγάλων να διατηρήσουμε την ομαλή ανάπτυξη της χώρας μας και να διαφυλάξουμε τη μοναδικότητα του τόσο αξιολογού ελληνικού πολιτισμού μας.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Η Άννα Τζανιδάκη έχει το λόγο από το Νομό Ρεθύμνης.

ANNA TZANIDAKH (Νομός Ρεθύμνης): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, είναι γνωστό σε όλους σήμερα ότι ο στόχος των περισσότερων από εμάς είναι η εισαγωγή μας στο Πανεπιστήμιο, πράγμα που προϋποθέτει, σύμφωνα με το υπάρχον εκπαιδευτικό σύστημα, επιτυχία στις πανελλήνιες εξετάσεις.

Πρέπει, όμως, να αναρωτηθούμε τι άλλα μας προσφέρει ο τρόπος εκπαίδευσης σήμερα, εκτός από την προετοιμασία για την επίτευξη του συγκεκριμένου σκοπού.

Είναι γεγονός, ότι πλέον σκοπός του σχολείου είναι να παρέχει στους μαθητές τόσες γνώσεις, όσες θα του χρειαστούν για να ανταποκριθεί στις εισαγωγικές εξετάσεις. Όμως για τους νέους δεν τελειώνουν όλα εκεί, δεν τελειώνει η ζωή μετά τις εξετάσεις του Ιουνίου, αντίθετα τότε η ζωή αρχίζει. Και δυστυχώς, οι νέοι δεν έχουν αποκτήσει από το σχολείο τα κατάλληλα εφόδια για να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της.

Οι απαιτήσεις του σημερινού σχολείου δεν επιτρέπουν στους μαθητές να αποκτήσουν γνώσεις χρήσιμες για τη μετέπειτα ζωή τους. Οι γνώσεις που μεταδίδονται είναι μονόπλευρες, βασισμένες σε κακογραμμένα βιβλία, που δουλειά του μαθητή δεν είναι να κατανοήσει το περιεχόμενό τους, αλλά να το αποστηθίσει και να το συγκρατήσει στο μυαλό του κατά λέξη ως τη στιγμή που θα δώσει τις εξετάσεις. Στη συνέχεια, μπορεί να ξεχάσει όσα διάβαζε όλη τη χρονιά, αφού πλέον του είναι άχρηστα. Η απαίτηση για αποστήθιση δεν βοηθάει τους μαθητές να αναπτύξουν τη δική τους ικανότητα.

Το σύστημα των εξετάσεων δημιουργεί μεταξύ των μαθητών ένα κλίμα ανταγωνισμού και η συνεργασία φαντάζει κάτι ξένο στη σκέψη τους, αφού όπως έχουν τα πράγματα, όποιος αφήσει πίσω τους υπόλοιπους κερδίζει. Η συνεργασία μεταξύ μαθητών και καθηγητών και οι διάφορες συζητήσεις και επισκέψεις σε διάφορους χώρους, μεταφέροντας το μάθημα έξω από την τάξη, θα λειτουργούσε πιο εποικοδομητικά. Όμως, όλα θυσιάζονται στο βωμό της ύλης των μαθημάτων, μιας χαώδους ύλης την οποία κυνηγάνε αγχωμένοι καθηγητές και μαθητές. Τα μαθήματα που διδάσκονται προσφέρουν εξειδικευμένες γνώσεις, με αποτέλεσμα όσοι γνωρίζουν μαθηματικά να μην έχουν ιδέα από αρχαία ή το αντίστροφο.

Τα μαθήματα γενικής παιδείας περνάνε σε δεύτερη μοίρα, αφού όλοι ρίχνουν το βάρος τους στα μαθήματα κατεύθυνσης. Έτσι και αλλιώς, το σύνολο των μαθημάτων είναι πολύ μεγάλο για να μπορέσουν οι μαθητές να ανταποκριθούν το ίδιο καλά σε όλα. Στο πρόβλημα όμως υπάρχει λύση.

Πρέπει να γίνει ένας επαναπροσδιορισμός του ρόλου του σχολείου. Στόχος του πρέπει να γίνει ο εφοδιασμός των νέων με γνώσεις χρήσιμες για το μέλλον τους.

Πρέπει οι εξετάσεις στο τέλος του έτους να μην έχουν πια σχέση με την εισαγωγή στο Πανεπιστήμιο.

Θα πρέπει να μειωθεί η ύλη και να ξαναγραφούν τα βιβλία από την αρχή από ανθρώπους που θα γνωρίζουν περισσότερο για την ψυχολογία και την ηλικία των μαθητών, γιατί η ποιότητα μετράει περισσότερο από την ποσότητα.

Θα πρέπει να αυξηθούν τα μαθήματα γενικής παιδείας και να τους δοθεί η δέουσα σημασία.

Θα ήταν καλό να εισαχθούν νέα μαθήματα που θα έχουν να κάνουν με τη ζωή των νέων και θα έχουν περισσότερο ενδιαφέρον.

Οι εκπαιδευτικές εκδρομές και οι επισκέψεις σε άλλους χώρους σχετικά με κάθε μάθημα, π.χ. εργαστήρια, θα πρέπει να κριθούν υποχρεωτικές, ούτως ώστε ο μαθητής να μπορέσει να σχηματίσει μια ολόπλευρη εικόνα του μαθήματος.

Οι καθηγητές θα πρέπει να συζητάνε με τους μαθητές, αναπτύσσοντας την ικανότητα του διαλόγου. Και τα μαθήματα δεν θα πρέπει να σε καμία περίπτωση να απαιτούν αποστήθιση.

ση, αλλά κατανόηση και ανάπτυξη της κρίσης του καθένα.

Δεν θα πρέπει να λείπει και η ενημέρωση και οι συζητήσεις για τα διάφορα κοινωνικά προβλήματα και για όσα απασχολούν τους νέους. Το σχολείο δηλαδή θα πρέπει να παραδίδει μαθήματα ζωής, γνώσεις χρήσιμες, εποικοδομητικές και απόλυτα κατανοητές.

Αυτά είχα να πω, τίποτα καινούργιο δηλαδή. Ίσως, όλα να ήταν μια επανάληψη όσων έχουν συζητηθεί. Όμως αν, όπως λένε, η επανάληψη είναι η μήτηρ της μαθήσεως, τότε γιατί οι αρμόδιοι δεν δείχνουν να έχουν καταλάβει κάτι από αυτά που τόσα χρόνια τους επαναλαμβάνουμε;

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Θεοδώρα Τυροβόλα από την Αρκαδία.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΥΡΟΒΟΛΑ (Νομός Αρκαδίας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε της Επιτροπής, αγαπητοί φίλοι και φίλες Έφηβοι Βουλευτές, τα θέματα που απασχολούν την Επιτροπή μας είναι πολλά και εξίσου σημαντικά. Ωστόσο θα αναφερθώ σε ένα από αυτά, στο πρόβλημα του αναλφαβητισμού.

Σε έναν κόσμο τεχνολογικής εξέλιξης, όπου όλοι και όλα τρέχουν με γρήγορους ρυθμούς ανάπτυξης, το ποσοστό των αναλφάβητων σε παγκόσμια κλίμακα είναι περίπου 30% του πληθυσμού της Γης. Στην χώρα μας παρά την πολιτιστική μας παράδοση και την πατροπαράδοτη φιλομάθεια της ελληνικής φυλής, το ποσοστό των αναλφάβητων, δηλαδή των ανθρώπων που δεν γνωρίζουν ανάγνωση και γραφή, είναι 14% του συνολικού πληθυσμού της χώρας από ηλικία 10 ετών και πάνω. Το μεγαλύτερο ποσοστό αποτελούν οι γυναίκες.

Τα αίτια της μάστιγας είναι πολλά. Η μακροαίωνη δουλεία στους Τούρκους, οι πολεμικές και εθνικές περιπέτειες, η ανέχεια και οι άσχημες συνθήκες διαβίωσης, όπως και η έλλειψη χρημάτων για τη λύση των προβλημάτων της χώρας είχαν τη συνέπεια πολλοί συμπολίτες να στερούνται τα αγαθά της παιδείας και ψυχικές και πνευματικές αρετές να μένουν ακαλλιέργητες. Αυτό είχε δυσμενείς επιπτώσεις και για την ατομική, οικογενειακή και επαγγελματική τους εξέλιξη, αλλά και για την οικονομική ανάπτυξη της χώρας μας.

Ο αναλφάβητος στερείται τα αγαθά της παιδείας και της πνευματικής καλλιέργειας με δυσάρεστες συνέπειες για τη σταδιοδρομία του. Νιώθει συμπλέγματα κατωτερότητας στις κοινωνικές του σχέσεις. Λόγω της αδυναμίας του να εκφραστεί σωστά γίνεται αντικείμενο εκμετάλλευσης. Στερείται πρωτοβουλίας, αποφασιστικότητας και αυτοπεποίθησης και πολλές φορές καταρρακώνεται η ανθρώπινη αξιοπρέπειά του.

Λόγω του αναλφαβητισμού δημιουργούνται πολλά κοινωνικά προβλήματα. Επικρατεί κοινωνική ανισότητα και οικονομική παρακμή, καθώς και πνευματική και πολιτιστική καθυστέρηση. Μένει λοιπόν να εξετάσουμε πώς μπορεί αυτό το πρόβλημα να επιλυθεί.

Καταρχήν είναι ανάγκη να διατεθούν χρήματα για την κατασκευή περισσότερων νυκτερινών σχολείων, καθώς και ειδικών σχολείων για αναλφάβητους, όπως επίσης είναι ανάγκη να υπάρξει κρατική φροντίδα και παροχή δασκάλων για τους αναλφάβητους.

Εν συνεχεία, θεωρώ απαραίτητη την συγκρότηση μίας Εθνικής Επιτροπής Αναλφαβητισμού, όπως επίσης και την αυστηρή εφαρμογή της υποχρεωτικής εκπαίδευσης. Τέλος, θα μπορούσαν να ιδρυθούν σχολεία με δίγλωσσους καθηγητές, κέντρα επαγγελματικής αποκατάστασης, ελεύθερα ανοιχτά πανεπιστήμια, καθώς και σχολεία και νηπιαγωγεία και στα πιο μικρά χωριά.

Κλείνοντας, ήθελα να επισημάνω ότι στην Ελλάδα του 2004, στην Ελλάδα που εκσυγχρονίζεται καθημερινά, αποτελεί στίγμα για μας και τον πολιτισμό μας το φαινόμενο του αναλφαβητισμού. Πιστεύω ακράδαντα πως κάθε άνθρωπος έχει το δικαίωμα της πρόσβασης στα αγαθά της παιδείας και στην πνευματική καλλιέργεια.

Ο πολιτισμός μας μας φανερώνει κάτι σπουδαίο: Την αγάπη για τον άνθρωπο και την ελευθερία. Ο αναλφάβητος δεν είναι ελεύθερος, γιατί η αμάθεια είναι η χειρότερη σκλαβιά. Ας του δώσουμε λοιπόν τη δυνατότητα να μορφωθεί και να γίνει κοινωνικός και ηθικός οδηγός στη χαραυγή ενός νέου αιώνα, μιας νέας Ελλάδας.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Βικτωρία Στεργίου από τα Ιωάννινα.

ΒΙΚΤΩΡΙΑ ΣΤΕΡΓΙΟΥ (Νομός Ιωαννίνων): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε της Βουλής, κύριε Πρόεδρε της Επιτροπής, αγαπητοί φίλοι Έφηβοι Βουλευτές, φοιτώ στο Ενιαίο Λύκειο της Ζωσιμαίας Σχολής Ιωαννίνων και είναι για μένα μεγάλη τιμή και χαρά που θα μοιραστώ μαζί σας τις σκέψεις, τις προτάσεις, τις ανησυχίες μου.

Πολλοί μίλησαν για τη θρησκεία, την τέχνη, τη μουσική. Οι περισσότεροι επικεντρώθηκαν στο θεσμό της εκπαίδευσης στη σημερινή Ελλάδα. Εγώ όμως θα ήθελα να σας μιλήσω για μία άλλη Ελλάδα, μία Ελλάδα ξεχασμένη, απομονωμένη και αβοήθητη. Και πιστέψτε με είναι δύσκολο, όταν είσαι γέννημα θρέμμα αυτής της Ελλάδας, να μπορέσεις να είσαι δίκαιος και αντικειμενικός σε αυτά που θα πεις.

Μιλώ για μία Ελλάδα που για πολλά χρόνια μένει σιωπηλή, βουβή και υπομένει όλα όσα τη βασανίζουν και την πληγώνουν, με μόνο όπλο της τη νέα γενιά. Χαίρομαι, λοιπόν, που είμαι και εγώ ένας από τους πολλούς καρπούς της πατρίδας μου, της Βορείου Ηπείρου, και που με τον πιο απλό, τον πιο ταπεινό και παράλληλα διεκδικητικό τρόπο θα προσπαθήσω να την βοηθήσω.

Μπορεί στις μέρες μας για κάποια παιδιά το θέμα της παράδοσης, της πατρίδας, της διατήρησης των αξιών να μην αποτελεί βασικό στόχο. Για μένα και για πολλούς Έλληνες

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

της πατρίδας μου αποτελεί σκοπό ζωής. Ο τρόπος που θα το πετύχουμε αυτό δεν είναι απλός, αλλά εμείς θα αγωνιστούμε γιατί αυτό μας δίδαξε η γενέτειρά μας.

Έφυγα από την πατρίδα μου το έτος 1998 προς 1999 αναζητώντας ένα καλύτερο μέλλον κυρίως στην εκπαίδευση, η οποία δυστυχώς στην χώρα μου αντιμετωπίζει πολλά προβλήματα κι έχει πάρα πολλές ελλείψεις. Αν και είμαι μακριά ενημερώνομαι συχνά από φίλους συνομηλίκους για τα τοπικά προβλήματα και μερικών γι' αυτά όσο μπορώ. Και φυσικά η παρουσία μου εδώ ήταν όνειρο ζωής, γιατί ευελπιστώ ότι με τις παρακάτω προτάσεις, που θα ήταν καλό να πραγματοποιηθούν, θα βάλω κι εγώ ως νέα ένα λιθαράκι στις τόσες προσπάθειες που γίνονται καθημερινά για να σωθεί ο ελληνισμός και η παιδεία. Γνωρίζοντας, λοιπόν, το γεγονός ότι όλοι οι Έλληνες της Βορείου Ηπείρου εκτιμούσαν και εκτιμούν τις προσπάθειες του ελληνικού κράτους, σε έναν τομέα που παίζει καθοριστικό ρόλο στη συνέχεια της ύπαρξής μας δεν έχει χορηγηθεί μεγάλη βοήθεια. Και αυτός είναι ο τομέας της εκπαίδευσης.

Προτείνω λοιπόν τις ακόλουθες λύσεις: Παροχή σχολικών βιβλίων, διαμορφωμένων έτσι ώστε η ελληνική γλώσσα να μαθαίνεται σωστά και χωρίς ελλείψεις.

Να συνεχίσουν να υπάρχουν οικονομικά κίνητρα σε καθηγητές που διδάσκουν την ελληνική γλώσσα.

Να χορηγηθούν ειδικά εγχειρίδια για την εκμάθηση της ελληνικής ιστορίας.

Ανταλλαγή επισκέψεων των Ελλήνων μαθητών με αυτούς της Βορείου Ηπείρου.

Να γίνονται πολλά και ειδικά σεμινάρια με σκοπό την ενημέρωση των τοπικών καθηγητών.

Τέλος, να στηριχθεί ουσιαστικά το ελληνικό Πανεπιστήμιο Αργυροκάστρου.

Όλες αυτές οι προτάσεις, που θα ήταν καλό να πραγματοποιηθούν σωστά, θα αποτελούσαν σημαντικούς παράγοντες για την παραμονή των νέων στα μειονοτικά χωριά. Έτσι λοιπόν κανείς δεν θα επιθυμεί να ξενιτευτεί, ψάχνοντας ένα καλύτερο μέλλον στην εκπαίδευση, όπως εγώ, διότι είναι πραγματικά οδυνηρό να χάνεις την πατρίδα σου και να μην ξέρεις αν εκεί που πας θα είναι καλύτερα, ζώντας ένα αβέβαιο μέλλον.

Γι' αυτή την Ελλάδα σας μιλώ, αγαπητοί μου, και είναι για μένα σημαντικό να ξέρω πως νοιάζεστε πραγματικά και πως η Ελλάδα, η δεύτερή μου πατρίδα που με φιλοξενεί, θα βοηθήσει με κάθε τρόπο στην σωστή εκπαίδευση. Αφού λοιπόν είμαστε τόσο κοντά, όσον αφορά τη γεωγραφική θέση, γιατί να είμαστε μακριά στην επικοινωνία και το διάλογο; Ζητάμε αυτά που δικαιούμαστε. Δεν είμαστε απειλή για το ελληνικό έθνος, είμαστε ένα κομμάτι αυτού, που πάντα έμεινε στο περιθώριο. «Έχεις και άλλα παιδιά, Ελλάδα. Μην τα ξεχνάς. Αγκάλιασέ τα, φρόντισέ τα, μόρφωσέ τα και να εί-

σαι σίγουρη πως θα σου το ανταποδώσουν». Δώστε μας το δικαίωμα στη ζωή, στην παιδεία, στη μόρφωση, στην εκπαίδευση, στην κρίση. Βοηθήστε μας να παραμείνουν άθικτα και «πάντα ανοιχτά και πάντα άγρυπνα τα μάτια της ψυχής μας». Είμαστε κι εμείς Έλληνες και με την ουσιαστική εκπαίδευση θα συνεχίσουμε να υπάρχουμε και δεν θα ξεχάσουμε την ελληνική μας γλώσσα.

Κλείνοντας -και ζητώντας συγγνώμη γιατί ίσως να σας κούρασα- θα ήθελα να παρακαλέσω κι εσένα μητέρα Ελλάδα να μην ξεχάσεις ποτέ τους στίχους που παλιά τραγουδούσες: «Έχω μια αδερφή, κονκλίτσα αληθινή. Τη λένε Βόρειο Ήπειρο, την αγαπώ πολύ».

Ελπίζω να συνεχίσετε να μας αγαπάτε.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Αθηνά Τέσκου από το Νομό Ευβοίας.

ΑΘΗΝΑ ΤΕΣΚΟΥ (Νομός Ευβοίας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε της Επιτροπής, αγαπητοί συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές, όπως είναι γνωστό είμαστε στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων, οπότε το θέμα μου είναι αναμενόμενο ως εκπαιδευτικό σύστημα, ή καλύτερα, το θεωρούμενο ως εκπαιδευτικό σύστημα και τα σημαντικά λάθη τα οποία υπάρχουν σ' αυτό και τα οποία κάνουν τη δύσκολη ζωή των μαθητών ακόμη δυσκολότερη.

Αρχίζω, λοιπόν, για να μην σπαταλώ αδίκως τον χρόνο σας. Αρχίζω λέγοντας ότι σε πολλά λεξικά έχω δει ή έχω ακούσει από μορφωμένους ανθρώπους ότι «η εκπαίδευση είναι η συστηματική και με συγκεκριμένες μεθόδους, μέσω παιδαγωγικών ιδρυμάτων κάθε βαθμίδας, διαδικασία μετάδοσης γνώσεων και ανάπτυξης των πνευματικών, σωματικών και ηθικών ικανοτήτων του ανθρώπου», ορισμός που για μένα προσωπικά δεν αντιστοιχεί, σύμφωνα με τα σημερινά δεδομένα, στη σύγχρονη εποχή. Αυτά που βλέπω γύρω μου στην εκπαίδευση είναι αυτά που με οδηγούν στη διάψευση αυτού του ορισμού, ο οποίος παρουσιάζει αυτό που θα έπρεπε να γίνεται και χάρη στον οποίο συνειδητοποιώ για άλλη μια φορά πόσο διαφέρει η θεωρία από την πράξη και την πραγματικότητα στην οποία ζούμε. Αυτή η σκληρή πραγματικότητα είναι που με γεμίζει με θυμό, παράπονο, οργή και θλίψη. Είναι αυτή που με οδήγησε στο να γράψω και να βρισκομαι εδώ, γιατί πιστεύω ότι αξίζει τον κόπο να προσπαθήσουμε με κάθε τρόπο, έστω διαβάζοντας έναν απλό λόγο, να περάσουμε ένα μήνυμα στα πολιτικά πρόσωπα της κοινωνίας μας, κάτι που βέβαια είναι τρομερά δύσκολο και για πολλούς ακατόρθωτο. Εμείς, όμως, το τολμούμε και δεν μένουμε άπραγοι.

Συνεχίζω, λοιπόν, παραθέτοντας το πρώτο πράγμα που με προβληματίζει ιδιαίτερα, όντας η αρχή της σχολικής χρονιάς. Και αυτό είναι η διδακτέα ύλη, η οποία γίνεται ο εχθρός τόσο των καθηγητών όσο και των μαθητών, αφού ο

αριθμός των σελίδων κάθε μαθήματος είναι εξαιρετικά μεγάλος και συνάμα παράλογος.

Για παράδειγμα, στην περσινή ιστορία της Β' Λυκείου είχαμε να μάθουμε συνολικά περίπου διακόσιες πενήντα σελίδες, από τις οποίες θα μας ζητούνταν να απαντήσουμε σε δέκα το πολύ ερωτήσεις. Ποιος, λοιπόν, ο λόγος της τόσης κούρασης, αφού ειλικρινά κουραζόμαστε όχι τόσο σωματικά, αλλά ψυχικά και πνευματικά απομνημονεύοντας τόσες σελίδες, από τις οποίες δεν θα αποκομίσουμε καμία ιστορική γνώση; Γιατί πλέον το μάθημα έχει γίνει αγγαρεία.

Και όχι μόνο αυτό. Επειδή ο χρόνος είναι περιορισμένος, οι μαθητές έχουμε κατανήσει περισσότερο παθητικοί δέκτες γνώσεων παρά προβληματισμένα και σκεπτόμενα άτομα, αφού δεν μας δίνεται η δυνατότητα διαλόγου και επικοινωνίας με τον καθηγητή. Αυτό που κυριαρχεί στο μάθημα είναι ο μονόλογος, αφού οι καθηγητές δεν έχουν άλλη λύση.

Επομένως, οι αρμόδιοι θα έπρεπε να δείξουν λίγο ενδιαφέρον και να ασχοληθούν επιτέλους με την ύλη και τα βιβλία μας. Να ρίξουν μια προσεκτική ματιά και να δουν τι είναι αυτά που διδασκόμαστε, εάν αξίζουν και εάν θα έπρεπε να αλλάξει κάτι προς το καλύτερο, γιατί δεν νομίζω ότι θεωρείται επίτευγμα η απομνημόνευση τόσων σελίδων και η διαγραφή τους από τη μνήμη μας μέσα σε λίγες μέρες.

Ένα δεύτερο πρόβλημα είναι ο ελλιπής –αν όχι ανύπαρκτος– επαγγελματικός προσανατολισμός με αποτέλεσμα να παρατηρούνται λανθασμένες επιλογές επαγγελματίων, αύξηση των ανέργων πτυχιούχων, αναντιστοιχία στην προσφορά και στη ζήτηση εργασίας και άλλα πολλά.

Σε αυτό το σημείο πιστεύω, πως η πολιτεία έχει κάνει ένα πολύ μεγάλο λάθος. Οι μαθητές είμαστε ανενημέρωτοι. Όλα τα μαθαίνουμε τελευταία στιγμή και είμαστε υποχρεωμένοι να τα αντιμετωπίσουμε με άμεσο και σωστό τρόπο. Ωστόσο δεν θεωρώ ότι δε φταίμε κι εμείς οι ίδιοι που δεν ψάχνουμε και δεν ενημερωνόμαστε, όσο θα έπρεπε. Δεν λειτουργούμε ως ενεργοί πολίτες. Αλλά και να θέλαμε θα ήταν δύσκολο, αφού στο σχολείο δεν υπάρχουν αρμόδιοι καθηγητές για να διδάξουν το ΣΕΠ που θεωρώ απαραίτητο για την έγκυρη ενημέρωσή μας.

Γι' αυτό θα έπρεπε άμεσα να καλυφθούν αυτές οι θέσεις των καθηγητών με λίγους από τους εκατοντάδες αδιόριστων που υπάρχουν και δεν νομίζω πως ο μισθός των καθηγητών αυτών θα αποτελέσει τροχοπέδη στην οικονομία μας.

Επίσης θεωρώ σημαντικό λάθος το γεγονός ότι δεν υπάρχει κανένας έλεγχος και αξιολόγηση των διορισμένων καθηγητών, οι οποίοι έχουν τη δικαιοδοσία να κάνουν ό,τι θέλουν, να διδάσκουν, όπως θέλουν ή και να μην διδάσκουν καθόλου, εφόσον κανένας δεν τους ελέγχει. Έχουν παρατηρηθεί φαινόμενα πολλών καθηγητών που διορίστηκαν περνώντας τις εξετάσεις του ΑΣΕΠ και στην πορεία αποδείχθηκε ότι ήταν ανίκανοι να επικοινωνήσουν με τα παιδιά, διότι

δεν είχαν πολλή όρεξη να διδάξουν.

Συμπερασματικά, λοιπόν, θα πρέπει να υπάρχει έλεγχος τουλάχιστον κάθε χρόνο των καθηγητών και επανεξέταση τόσο των γνώσεων, αλλά και του χαρακτήρα και της ψυχολογικής τους κατάστασης. Ακόμη, θεωρώ ότι θα ήταν καλύτερο στα πενήντα χρόνια της ηλικίας τους να αντικαθίστανται από νέους που θα έχουν όρεξη, καινούργιες ιδέες και ευρηματικότητα στον τρόπο διδασκαλίας, περισσότερη υπομονή και κατανόηση, αφού θα βρίσκονται πιο κοντά στην ηλικία μας.

Ακόμη, να μην ξεχάσουμε το σημαντικό πρόβλημα των εισαγωγικών εξετάσεων, θεσμό που δεν θεωρώ καθόλου επιτυχημένο. Δεν είναι δυνατό να κρίνεται το μέλλον του οποιουδήποτε νέου από ένα γραπτό, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η συνολική του εικόνα όλη τη χρονιά, η προσωπικότητα του, η ψυχολογική του κατάσταση τη συγκεκριμένη στιγμή.

Μια λύση θα ήταν να γινόταν μια μεταρρύθμιση, σύμφωνα με την οποία θα υπήρχε πλέον ελεύθερη είσοδος στα πανεπιστήμια. Επίσης, σε περίπτωση που κάποιος εισηγημένος σε μια σχολή μετανιώσει να του δίνεται η δυνατότητα απομάκρυνσης και εισαγωγής του σε άλλη σχολή. Έτσι θα αποφεύγονται τα άγχη και η παπαγαλία και τα άτομα θα αποκτήσουν γνώσεις εφ' όρου ζωής.

Αυτά ήταν όσα ήθελα να σας πω.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ευχαριστούμε την κυρία Τέσκου.

Το λόγο έχει η κυρία Μαρία Τσατσάκη από το Νομό Ηρακλείου.

ΜΑΡΙΑ ΤΣΑΤΣΑΚΗ (Νομός Ηρακλείου): Αξιότιμε κυρία Πρόεδρε της Επιτροπής, αγαπητοί φίλοι και φίλες Έφηβοι Βουλευτές, στα πλαίσια της Η' Συνόδου των Εφήβων Βουλευτών και ως μέλος της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων θα ήθελα να αναφερθώ στη θέση που κατέχει η τέχνη στο σχολείο μας και να προτείνω τρόπους για ένα σχολείο ελεύθερης δημιουργίας που σέβεται τον πολιτισμό μας, την παράδοση μας και την αξία της τέχνης.

Πριν ξεκινήσω θα ήθελα να αφιερώσω την ομιλία μου στον ακούραστο αγωνιστή Αντώνη Σαμαράκη και στις είκοσι μία ψυχές που χάθηκαν τον Απρίλιο στα Τέμπη.

Αφορμή για το θέμα που επέλεξα να μιλήσω είναι η όλη συζήτηση που υπάρχει για τα ξενιτεμένα μάρμαρα του Παρθενώνα με αφορμή τους δικούς μας Ολυμπιακούς Αγώνες. Γνωρίζουμε όλοι μας τι μάρμαρα ζητάμε και ποια είναι αυτά; Είναι ίσως το μόνο που δεν γνωρίζουμε;

Οι Ολυμπιακούς Αγώνες, το κορυφαίο πολιτισμικό γεγονός στη χώρα μας ζει δίπλα μας πια και όμως εμείς καλυπτόμαστε κάτω από το πέπλο της διαφήμισης ΑΘΗΝΑ 2004 μη φανερώνοντας την άγνοιά μας για τον ίδιο μας τον πολιτισμό, ένα πολιτισμό που το σχολείο μας έχει τη δυνατότητα να μεταδώσει στους νέους της χώρας μας.

Στο σχολείο, λοιπόν, μπορεί να καταλογιστεί το μεγαλύ-

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

τερο μέρος αυτής της άγνοιας, γιατί τελικά ο πολιτισμός μεταδίδεται τυπικά μέσω των φιλολογικών μαθημάτων που η ύλη τους δεν αφήνει περιθώρια εμβάθυνσης. Το σχολείο μας δεν αφήνει την τέχνη και την παράδοση να το αγκαλιάσουν. Η παράδοση αργοπεθαίνει στα χέρια μας και το σχολείο δεν θέλει να εμποδίσει αυτό το γεγονός. Παραδοσιακές γιορτές ηχούν στα αυτιά μας ως ανιαρές επαναλήψεις και όχι ως ανακάλυψη του πολιτισμού μας και της ιστορίας μας.

Όμως, το σχολείο δεν δείχνει τις πτυχές αυτές. Αρχίζει και αυτό σιγά-σιγά να απομακρύνεται από τα πατροπαράδοτα ήθη και έθιμά μας και να απέχει από κάθε παραδοσιακή τοπική γιορτή χωρίς να υπάρχει καμιά συνεργασία με την τοπική αυτοδιοίκηση. Έτσι χάνουμε την ευκαιρία επαφής με την παραδοσιακή ζωή του τόπου μας.

Επίσης, η τέχνη χάνεται μέσα από την απέραντη ύλη των φιλολογικών μαθημάτων, την πίεση, το άγχος μας για τις εξετάσεις. Και η θέση της; Είναι ένα μάθημα επιλογής στην Α΄ Λυκείου που σχεδόν κανείς δεν το επιλέγει γιατί δεν διαθέτει τον απαιτούμενο χρόνο για να το μελετήσει. Το σχολείο αποφεύγει κάθε επαφή με τη σύγχρονη μορφή της τέχνης, όπως τα γκράφιτι, ο κινηματογράφος που οι προβολές ταινιών δεν γεμίζουν καμιά ώρα του σχολικού μας έτους. Οι επαφές τέχνης-σχολείου είναι τυπικές με ορισμένες εκδρομές σε αρχαιολογικούς χώρους ή σε μουσεία στο δημοτικό και στο γυμνάσιο. Στο λύκειο; Σταματούν λόγω πίεσης της ύλης. Θεατρικές απολαύσεις έχουμε ελάχιστες έως και καθόλου είτε οι ίδιοι ως δημιουργοί, είτε ως δέκτες για να μπορούμε να γεντούμε από κοντά τον κόσμο του θεάτρου.

Στις επαρχιακές πόλεις η έλλειψη αυτή είναι ακόμη πιο έντονη, εφόσον η πιθανότητα για την απόλαυση μιας καλής θεατρικής παράστασης είναι μηδαμινή. Με παράδειγμα τον τόπο κατοικίας μου, το Ηράκλειο Κρήτης, που θεωρείται τέταρτη πόλη σε ανάπτυξη της Ελλάδας το καλοκαίρι είναι η μόνη ευκαιρία να μας επισκεφθεί κάποιος καλός θίασος.

Για όλα τα παραπάνω, λοιπόν, θα ήθελα να προτείνω η τέχνη να διεισδύσει στα βιβλία μας. Στο μάθημα της ιστορίας να μην αποτελεί η τέχνη την τυπική αναφορά τρανών και μη καλλιτεχνών και στα έργα τους, αλλά να υπάρχει η δυνατότητα σχολιασμού, συζήτησης μέσα από διαφορετικές απόψεις και ιδεολογίες, παλαιότερων και νεότερων εποχών.

Βασική προϋπόθεση για την πραγμάτωση αυτού του τρόπου είναι η ύπαρξη οπτικοακουστικού υλικού που απουσιάζει απ' όλα τα μαθήματα. Τα αρχαία ελληνικά χάνουν το μεγαλείο τους εξαιτίας του τρόπου διδασκαλίας τους, μέσα από γρήγορους ρυθμούς για μια σειρά αποστήθιση που δεν μας οδηγεί στο επίπεδο της καλλιέργειας που θα μπορούσαν να μας προσφέρουν. Μαθαίνουμε αρχαία ελληνικά αριστουργήματα, χωρίς να μπορούμε να τα βιώσουμε. Δεν έχουμε χρόνο για τη διοργάνωση μιας παράστασης και ούτε

μπορούμε να δούμε ένα τέτοιο αρχαίο δράμα μέσα στα πλαίσια της σχολικής μας δραστηριότητας. Η νεοελληνική λογοτεχνία χάνει την αξία της, εφόσον οι ώρες της κάποιες φορές χρησιμοποιούνται για την αναπλήρωση μαθημάτων με πειστικότερη ύλη. Με αυτό τον τρόπο χάνει το βαθύ της νόημα ανάμεσα στα σχολικά μας μαθήματα.

Η λογοτεχνία και η ποίηση, η ύψιστη έκφραση της τέχνης, γίνονται αφορμή για μια ώρα συζήτησης χωρίς νόημα εφόσον ο σκοπός είναι να παπαγαλίσουμε τις ιδέες του συγγραφέα ή του ποιητή για τις εξετάσεις. Η τέχνη δεν οφείλει να είναι τυπική. Έτσι χάνει την αξία της και γίνεται στείρα γνώση. Η τέχνη δεν μπορεί να γίνει μάθημα για εξετάσεις. Είναι βίωμα και έτσι οφείλει να έχει ευρύτερο ρόλο μέσα στο σχολείο μας. Μέσα από σχολικές δραστηριότητες να έχουμε τη δυνατότητα να ζούμε την παράδοση, να μαθαίνουμε τον πολιτισμό μας, με λίγα λόγια να βιώνουμε την τέχνη μας. Να υποστηρίζεται από το κράτος κάθε προσπάθειά μας να δημιουργούμε τέχνη, όπως ο θεσμός του κινηματογράφου που εμφανίζεται τα τελευταία χρόνια στα σχολεία μας και έχει εντυπωσιακά αποτελέσματα. Πανελλήνιοι διαγωνισμοί ποίησης, τραγουδιού, θεάτρου, γλυπτικής, ζωγραφικής, χορού θα μπορούσαν να διοργανωθούν όχι σε ανταγωνιστικό επίπεδο, αλλά σε επίπεδο δημιουργίας, συνεργασίας, έκφρασης για την ομάδα και για τον εαυτό μας.

Απαιτούμενη βέβαια είναι η υποστήριξη του Υπουργείου Παιδείας με ποικίλους τρόπους όπως με προμодότηση παραπάνω μοριών στις διακρίσεις των παιδιών. Έτσι μπορεί ο καθένας μας να εκφράσει τους προβληματισμούς του και τις ανησυχίες του με τον πιο εύκολο και κατανοητό τρόπο από όλους.

Ο Σεφέρης ήταν εκείνος που έγραψε ότι ένας πίνακας ζωγραφικής μπορεί να συγκινήσει ολόκληρη την ανθρωπότητα. Αυτό θα ήταν περισσότερο εφικτό αν το πρόγραμμα των μαθητών και ιδιαίτερα του Λυκείου ήταν λιγότερο εξοντωτικό, ώστε να υπάρχει ο απαιτούμενος χρόνος γι' αυτές τις δραστηριότητες.

Σας ευχαριστώ θερμά που με ακούσατε και ας ελπίσουμε όλοι ότι ο κόσμος της τέχνης θα ανοιχτεί μπροστά μας μέσα από την ευαισθησία που μας διακατέχει και την έμφυτη τάση του ανθρώπου να δημιουργεί. Η αρχή ας γίνει από το σχολείο μας.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Νικολέτα Παπαδημητρίου από το Νομό Λάρισας.

ΝΙΚΟΛΕΤΑ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ (Νομός Λάρισας): Θα μιλήσω για ένα θέμα που όλοι μιλάμε, το εκπαιδευτικό σύστημα και ελπίζω να με ακούσετε.

Σε μια εποχή αλλαγών και συνεχών κοινωνικών προβλημάτων, σε αυτή την εποχή που διανύουμε η σπουδαιότητα της παιδείας μας είναι μεγάλη. Γι' αυτό είναι ανάγκη όλα τα

παιδιά αποφοιτώντας από το ενιαίο ή το τεχνικό λύκειο, όχι απλά να κατέχουν γνώσεις, αλλά και να έχουν ήδη διαμορφώσει μια σωστή προσωπικότητα. Που πήγε η παιδεία που δίδασκε τους νέους να πολεμούν για πρότυπα ιδανικά και αξίες; Δεν θα μπορούσε το σχολείο να βοηθήσει τα παιδιά να μορφώνονται, όπως τους αξίζει, να τους παρέχει γνώσεις και να τους πλάθει έναν σωστό χαρακτήρα;

Όμως, το σχολείο προσπαθεί να επιβάλει μία τάξη: Από τη μία πλευρά, θα υπάρχει πολλή οικειότητα μεταξύ των μαθητών και των καθηγητών και από την άλλη, οι καθηγητές θα είναι αυστηροί και απρόσιτοι στους μαθητές. Δεν λέω, το σχολείο λειτουργώντας σαν μία ελληνική γειτονιά βάζει τους πλούσιους, τους φτωχούς, τους Έλληνες, τους μετανάστες στην ίδια μοίρα. Με τις εξετάσεις του ΑΣΕΠ περνούν οι καλά διαβασμένοι καθηγητές του γνωστικού μέρους, παρέχοντας στα παιδιά σπουδαίες γνώσεις. Όμως, ο καθηγητής είναι και παιδαγωγός. Δεν θα μπορούσαν να οριστούν σχολικοί σύμβουλοι, οι οποίοι θα ελέγχουν την αποδοτικότητα των καθηγητών και στο γνωστικό και στο επιμορφωτικό μέρος της παιδείας μας; Ή καλύτερα, όπως οι καθηγητές μπορούν να βαθμολογούν τον κόπο των μαθητών, δεν θα μπορούσαν και οι μαθητές με τη σειρά τους να βαθμολογούν τον κόπο των καθηγητών;

Μ' αυτόν τον τρόπο θα καταργούνταν τα φροντιστήρια, ένας θεσμός που ως επί το πλείστον δεσπόζει στην Ελλάδα και αποτελεί τροχοπέδη στην υγεία της εκπαίδευσής μας. Οι καθηγητές των φροντιστηρίων θα μπορούσαν να ενσωματωθούν στα σχολεία, ενισχύοντας έτσι τη δημόσια παιδεία. Αυτό θα μπορούσε να επιτευχθεί με την επιβολή ενός χαμηλότερου ορίου συνταξιοδότησης, το οποίο όμως θα έχει μονάχα ως απώτερο σκοπό να διοριστούν περισσότεροι καθηγητές και, εν μέρει, να λυθεί η ανεργία σ' αυτόν τον τομέα ή αλλιώς με τον τεμαχισμό των τμημάτων σε μικρότερα τμήματα, για να γίνεται και σωστότερο το μάθημα, αλλά και να διοριστούν περισσότεροι πάλι καθηγητές.

Μέσα, λοιπόν, από τη δημιουργία προτύπων και ιδανικών από τα σχολεία, θα μπορέσει να εξαλειφθεί και η νοοτροπία αυτή που έχει επικρατήσει σε μαθητές και γονείς, σύμφωνα με την οποία το παιδί διαβάζει όχι με σκοπό να μάθει και να καλλιεργηθεί, αλλά με σκοπό να εξεταστεί. Βέβαια, σ' αυτό συμβάλλουν και οι υψηλές βαθμολογίες που οι καθηγητές βάζουν στα παιδιά, αφήνοντάς τα να επαναπαυθούν σ' αυτές και να ελαττώσουν την προσπάθειά τους για να μάθουν.

Θα μπορούσαν μέσα από μία αξιοκρατική βαθμολόγηση των μαθητών και στα δημόσια και στα ιδιωτικά σχολεία, να ενισχυθούν τα δημόσια κυρίως σχολεία, αποκλείοντας έτσι την έλευση των μαθητών σε ιδιωτικά.

Επιπλέον, για σωστότερη κατάρτιση των μαθητών, θα ήταν δυνατόν να μειωθεί η διδακτέα ύλη σε μαθήματα που δεν επιλέγουν και να αυξηθεί σ' αυτά που επιλέγουν. Για

παράδειγμα, αν μία μαθήτρια επιλέξει τη θεωρητική κατεύθυνση, θα μπορούσε να μάθει περισσότερη ιστορία ή αρχαία, παρά φυσική –το ίδιο ισχύει και για τις υπόλοιπες κατευθύνσεις- γιατί δεν θα είναι αναγκασμένη αυτή η μαθήτρια να αποσπάται και να αφιερώνει περισσότερο χρόνο σε ένα μάθημα που ακριβώς με την επιλογή της θέλησε να αποφύγει.

Τέλος, με τη σωστή υποδομή, δηλαδή με το να υπάρχουν σωστές αίθουσες για τη χημεία, τη μουσική και διάφορα άλλα μαθήματα, με το να υπάρχουν αίθουσες που θα έχουν ευχάριστη ατμόσφαιρα, για να κάνουν οι μαθητές τα διαλείμμά τους, όπως επίσης με τα καλογραμμένα, αλλά και πρωτότυπα βιβλία, για να τραβούν το ενδιαφέρον των μαθητών, όπως και με την ενίσχυση μέσα από περισσότερες ώρες διδασκαλίας των γλωσσικών μας μαθημάτων, θα βοηθηθούν οι μαθητές να αγαπήσουν την παιδεία, το σχολείο, τη γλώσσα μέσα από το σωστό χειρισμό της και να σπουδάζουν πέρα από τις γνώσεις και την ανθρωπιά, την αξία της ζωής.

Εύχομαι να είχα περισσότερο χρόνο στη διάθεσή μου, για να προτείνω και άλλες λύσεις, να «συζητούσα» μαζί σας. Θα κλείσω την αξέχαστη αυτή εμπειρία μου, κάνοντας για ακόμα μία φορά έκκληση στους μεγάλους, στους αρμόδιους που κάτι μπορείτε να αλλάξετε, να εμπιστευθείτε τον πιο αξιόπιστο σύντροφό σας, τη σημερινή νεολαία και να τη βοηθήσετε να πραγματοποιήσει τους στόχους της, τα όνειρα που τα ιδανικά της προστάζουν να υποστηρίξει με πάθος.

Είναι κρίμα η Ελλάδα που έδωσε τα φώτα του πολιτισμού σε όλο τον κόσμο, να μειονεκτεί σ' αυτόν τον τομέα εξαιτίας των μεγάλων δαπανών. Βοηθήστε μας να ανεβούμε ξανά στην πρώτη θέση, εμάς τη γενιά που έρχεται, εκεί που δικαιωματικά αξίζουμε να είμαστε, αφού ξέρετε πως δεν θα χάσετε.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Θωμάς Τάσιος από το Νομό Κοζάνης.

ΘΩΜΑΣ ΤΑΣΙΟΣ (Νομός Κοζάνης): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συμμαθητές και συνάδελφοι, θα ήθελα να αναφερθώ και εγώ στο εκπαιδευτικό σύστημα, το οποίο αφορά και πρέπει να απασχολεί όλους τους μαθητές, ενήλικες και μη, γιατί προσδιορίζει το μέλλον αυτού του τόπου.

Πρώτα απ' όλα, θα ήθελα να αναφερθώ στο πολύ γνωστό πρόβλημα των φροντιστηρίων. Στα φροντιστήρια παραδίδεται το μάθημα του σχολείου για δεύτερη φορά, ενώ δίδονται κάποιες επιπλέον ασκήσεις για εξάσκηση, για καλύτερη εμπέδωση που πράγματι γίνεται και στην πρόσθετη διδακτική στήριξη.

Αυτό, όμως, θέλω να γίνεται και μέσα στην τάξη. Έτσι, η πρόσθετη διδακτική στήριξη δεν λύνει το πρόβλημα της μείωσης του ελεύθερου χρόνου, του οποίου η αιτία βρίσκεται μέσα στην τάξη, είτε διότι είναι πολύ μεγάλη και δεν δίνω

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

νται περισσότερες ασκήσεις για καλύτερη εμπέδωση, είτε γιατί οι καθηγητές δεν παραδίδουν σωστά το μάθημα για πολλούς και διάφορους λόγους.

Δεύτερον, θα ήθελα να επισημάνω το ελαττωματικό και προς λανθασμένη κατεύθυνση εξεταστικό σύστημα. Είναι ελαττωματικό, γιατί πολλές φορές οι σχολές για τις οποίες ενδιαφέρεται κάποιος δεν χρειάζονται μερικά μαθήματα των κατευθύνσεων και βρίσκεται σε λάθος κατεύθυνση γιατί οδηγεί σε έναν αγώνα δρόμου για το ποιος μαθητής θα έχει το μεγαλύτερο βαθμό. Σ' αυτόν τον αγώνα ο μαθητής κρίνεται με λανθασμένα κριτήρια. Ένα πολύ απλό παράδειγμα είναι το εξής: Γιατί κάποιος ο οποίος είναι έξυπνος και πρακτικό μυαλό, αλλά άσπλαχνος, να γίνεται γιατρός και όχι κάποιος που συμπονάει το συνάνθρωπό του;

Επιπλέον, ο μαθητής δύσκολα μπορεί να εκφραστεί μέσω της τέχνης, καθώς αυτή είναι παραμερισμένη και στο σχολείο, αλλά παραμερίζεται και εξωσχολικά λόγω της πίεσης των φροντιστηρίων.

Έτσι, θέλουμε ένα σχολείο με καλούς καθηγητές, οι οποίοι θα αξιολογούνται και θα επιμορφώνονται συνεχώς, ένα σχολείο στο οποίο η ύλη θα αντιστοιχεί στις διδακτικές ώρες, ένα σχολείο το οποίο θα οδηγεί σ' ένα επάγγελμα, σύμφωνα με τις ικανότητες και το χαρακτήρα που απαιτούνται γι' αυτό, ένα σχολείο που βασική του επιδίωξη δε θα είναι η επιτυχία στις εξετάσεις, αλλά η δημιουργία ενός ολοκληρωμένου ατόμου, το οποίο θα ασχολείται και με τις τέχνες και με τον αθλητισμό. Η προσωπική μου άποψη είναι η δημιουργία ενός ολοήμερου σχολείου, έτσι ώστε και να εμπεδώνεται η ύλη καλύτερα και να υπάρχει ο χρόνος για ενασχόληση με τις τέχνες και τον αθλητισμό.

Αυτά είναι μερικά από τα όνειρα όλων των νέων, μαζί με αυτά που ακούστηκαν προηγουμένως, αλλά και χτες. Αραγε αυτά τα όνειρα θα εισακουστούν πραγματικά από τους υπεύθυνους ή θα συνεχιστεί το ψηφοθηρικό τους έργο με τον ένα να λέει «όχι, εμείς θα νικήσουμε» και τον άλλον «όχι, εμείς θα νικήσουμε, γιατί είμαστε καλύτεροι». Σα να αναφέρονται σε κάποιο αγώνα ποδοσφαίρου, αντί να συνεργαστούν για το καλό αυτού του τόπου.

Όπως και να έχει, όμως, εμείς οφείλουμε να αγωνιζόμαστε και να ελπίζουμε. Το οφείλουμε σε εμάς τους ίδιους, αλλά και σε κάποιους που αγωνίστηκαν για τα όνειρά μας, όπως ο αγαπητός σε όλους Αντώνης Σαμαράκης, τον οποίο πάντα θα έχουμε στην καρδιά μας.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Στέλλα Χρήστου από το Νομό Ηλείας.

ΣΤΕΛΛΑ ΧΡΗΣΤΟΥ (Νομός Ηλείας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε της Επιτροπής, αγαπητοί συνοροματιστές Έφηβοι Βουλευτές, φοιτώ στο Α' Ενιαίο Λύκειο Πύργου Ηλείας. Πρώτα απ' όλα αισθάνομαι την υποχρέωση να εκφράσω τα

συγχαρητήριά μου σε όλους αυτούς που συνέβαλαν, ώστε η Βουλή των Εφήβων να γίνει από ιδέα θεσμός, αλλά συγχρόνως και τη λύπη μου για την απουσία του Αντώνη Σαμαράκη από κοντά μας.

Το θέμα με το οποίο ασχολήθηκα, είναι ιδιαίτερα επίκαιρο. Ασχολήθηκα με την Ολυμπιάδα του 2004 και τη σχέση της με την Αρχαία Ολυμπία. Η Ελλάδα είναι πανέτοιμη να δεχθεί τους μεγάλους αυτούς αγώνες. Τα μεγάλα έργα υποδομής ολοκληρώνονται το ένα μετά το άλλο. Οι ελληνικές πόλεις, Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Πάτρα, Βόλος, Ηράκλειο, θα συμμετάσχουν στη λάμψη του φωτός των Ολυμπιακών Αγώνων.

Η μητέρα του Ολυμπιακού πνεύματος, η Αρχαία Ολυμπία, ποια θέση θα έχει στη μεγάλη αυτή γιορτή των λαών; Τη θέση του απλού θεατή, που παρακολουθεί με παράπονο και απογοήτευση, χωρίς καμία συμμετοχή στο φως που αυτή σκόρπισε σε ολόκληρο τον πλανήτη.

Εγώ, γέννημα της δοξασμένης ελληνικής γης, με πίσρα παρακολουθώ τον παραγκωνισμό του τόπου μου, τόπος χαρισματικός, προικισμένος με μοναδικές φυσικές ομορφιές. Γιατί να μη συμμετέχει η Αρχαία Ολυμπία στη λαμπρή αυτή γιορτή; Γιατί να μην αναβιώνουν οι αρχαίες τελετές στο στάδιο της Ολυμπίας, όπου γεννήθηκαν; Ερωτήματα απλά, εύλογα, που εκφράζουν το παράπονο το δικό μου και παράλληλα όλων των κατοίκων της Ηλείας.

Με σκοπό να αξιοποιηθούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τα φυσικά κάλλη της, εγώ θα πρότεινα: Πρώτα απ' όλα τη συμμετοχή της στους Ολυμπιακούς αγώνες με αναβίωση αρχαίων τελετών στο αρχαίο στάδιο της, διοργάνωση κάποιων τοπικών εκδηλώσεων, συναυλιών, παραστάσεων αρχαίου δράματος, πνευματικών αγώνων, που θα αναδείκνυαν το πνεύμα της παλιάς ολυμπιακής αίγλης.

Στη συνέχεια, θα μπορούσαμε να παρουσιάσουμε κάτι υπέροχο και συγχρόνως παραδοσιακό, αν ενόναμε τις ιστορίες των δύο ιερών πόλεων της αρχαιότητας, της γης του φωτός, της Ολυμπίας και της αρχαίας Ήλιδας, καθώς η τελευταία ως πρωτεύουσα της Ηλείας οργάνωνε τους Ολυμπιακούς Αγώνες και κατά παράδοση ήταν η ιερή πόλη του Ολυμπίου Διός.

Αυτό θα μπορούσαμε να το πετύχουμε, αν συνδέαμε την Ήλιδα με την Ολυμπία με το μονοπάτι που ακολουθούσαν οι αθλητές στην αρχαιότητα. Το θέαμα θα ήταν ανεπανάληπτο. Ποιος δεν θα ήθελε να μιμηθεί τους τότε αθλητές και να περπατήσει στην ιερή αυτή οδό, ξεκινώντας από την Αρχαία Ήλιδα και φθάνοντας μέχρι την Πισσάτιδα;

Άλλη μία σπάνια ομορφιά της Ηλείας είναι ο Καϊάφας, τόπος κοντά στη γη του Ολυμπισμού. Το δάσος, η θάλασσα, η λίμνη, όλα κράμα ανεξερεύνητης ομορφιάς. Στη λίμνη του θα μπορούσαν να διεξαχθούν αγώνες κωπηλασίας, όπως γινόταν μέχρι πριν από μερικά χρόνια, αλλά δυστυχώς κατα-

γήθηκαν. Γιατί να μη γίνει στόχος η ανάπτυξη αυτής της λίμνης που θα επιφέρει πολλαπλά οφέλη;

Επιπλέον, η πρωτεύουσα του νομού, ο Πύργος, θα μπορούσε να λειτουργήσει ως συνδυετικός κρίκος με τις άλλες πόλεις του νομού, αφού απέχει μόλις δύο χιλιόμετρα από τη γη του φωτός. Για το σκοπό αυτό, μπορούν να αξιολογηθούν και οι αρχαιολογικοί χώροι, αλλά και οι φυσικές ομορφιές του νομού, ώστε να αναδειχθεί το παρελθόν σε συνδυασμό με το παρόν της Ηλείας. Αυτό βέβαια θα γίνει με τη συμμετοχή όλων των φορέων του νομού, όπως είναι η εκπαιδευτική κοινότητα, οι πολιτιστικοί σύλλογοι, οι οργανώσεις της νεολαίας, οι τοπικοί άρχοντες και άλλα.

Ας φανταστούμε ότι πετύχαμε τις παραπάνω προτάσεις μας και ας αναλογιστούμε τα κέρδη μας, κέρδη ηθικά και υλικά.

Πρώτα απ' όλα θα είναι η ηθική ικανοποίηση που θα νιώσει ξεχωριστά κάθε Έλληνας πολίτης, καθώς θα βλέπει να δοξάζεται ο ιερός τόπος του, αποδίδοντας μια ένδειξη ευγνωμοσύνης και αναγνώρισης των όσων είχαν προσφέρει οι θεόπνευστοι πρόγονοί του.

Το όφελος όμως δεν θα σταματούσε εκεί. Η περιοχή θα αναβαθμιζόταν και θα αναδεικνυόταν. Η οικονομική ανάπτυξη της θα ήταν σημαντική και -αν και η φύση προνόησε γι' αυτήν- δεν θα ήταν σήμερα η Ηλεία ένας από τους τελευταίους νομούς ανάπτυξης. Τα έργα και οι εγκαταστάσεις που θα δημιουργούνταν θα έδιναν την ευκαιρία εκμετάλλευσής για απώτερους σκοπούς.

Η Ηλεία και ιδιαίτερα η αρχαία Ολυμπία θα ήταν μία πρόκληση για τους επισκέπτες που θα ονειρεύονταν να θαυμάσουν από κοντά τον τόπο που έζησαν οι πρώτοι Ολυμπιστές.

Μ' αυτούς τους συλλογισμούς εξέφρασα το παράπονο και την απογοήτευσή μου, γιατί δεν αποδίδεται ο ελάχιστος φόρος τιμής στην αρχαία Ολυμπία, το όνομα της οποίας ταυτίζεται με τους Ολυμπιακούς Αγώνες. Παράλληλα όμως ικανοποιήθηκα, γιατί μου δόθηκε η ευκαιρία να εκφράσω τη γνώμη μου, ώστε και εγώ με τον τρόπο μου να βοηθήσω στην αναβάθμιση της ιδιαίτερης πατρίδος μου.

Τελειώνοντας, θα ευχηθώ οι αγώνες του 2004 να έχουν τη μεγαλύτερη επιτυχία, γιατί θα διεξαχθούν στην πατρίδα που γεννήθηκαν και είμαι σίγουρη ότι θα επιτύχουν, γιατί πουθενά δεν είναι σαν το σπίτι τους.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ευχαριστούμε την κυρία Χρήστου.

Ο Θωμάς Παπαδάς από τη Β' Πειραιώς έχει το λόγο.

ΘΩΜΑΣ ΠΑΠΑΔΑΣ (Β' Πειραιώς): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, πολλά έχουν ειπωθεί για θέματα όπως η παιδεία, τα σχολεία, μα κανείς δεν έχει αναφερθεί και εργαστεί σοβαρά με το θέμα που νομίζω ότι είναι το πιο πρόσφατο και όπως λένε κάποιοι, από τα γεγονότα, θα αλ-

λάξει την Ελλάδα, τους δικούς μας Ολυμπιακούς Αγώνες.

Βλέποντας στην Αθήνα να κατασκευάζονται τα περισσότερα έργα και να ξεοδεύονται γι' αυτά και τη διαφήμισή τους τόσα χρήματα, αυτό με κάνει να αναρωτιέμαι: Κατασκευάζουμε αυτά τα έργα, μα τι κάνουμε για τους Έλληνες αθλητές που θα δώσουν το παρόν στα αθλήματα που θα διεξαχθούν σ' αυτά;

Αυτή την ερώτηση δεν μπορεί να την κάνει ένας διάσημος αθλητής του στίβου, ένας μπασκετμπολίστας, ένας ποδοσφαιριστής. Αυτή την ερώτηση θα την κάνει ένας αθλητής ενός αθλήματος που δεν προβάλλεται, που η πολιτεία δεν έχει μεριμνήσει ούτε στο ελάχιστο γι' αυτόν.

Αυτό το λέω από προσωπική εμπειρία. Αφιερώνω έως και οκτώ ώρες την ημέρα στο να προπονούμαι, που θα μπορούσα να κάνω κάτι άλλο, για να μπορέσω έτσι να ανέβω και άλλο στην επίδοση στο άθλημα που με ανέδειξε πανελλήνιο πρωταθλητή, το κανόε-καγιάκ flat water, δηλαδή ήρεμων νερών.

(Χειροκροτήματα)

Σ' αυτή την προσπάθειά μου όμως έρχονται κόντρα η έλλειψη υλικοτεχνικού εξοπλισμού και εγκαταστάσεων, βασικά στοιχεία για έναν αθλητή. Αυτή η έλλειψη δημιουργεί ένα γιατί. Γιατί να προσφέρονται χρήματα μόνο σε συγκεκριμένα αθλήματα; Για πόσο καιρό θα μας κρατάνε στην αφάνεια; Πότε θα σταματήσει αυτή η αδιαφορία;

Αυτή την ώρα στην Αμερική, άνδρες του αθλήματός μας παλεύουν για μια θέση που θα τους ανοίξει το δρόμο για τη συμμετοχή τους στους Ολυμπιακούς Αγώνες. Αυτοί τώρα αγωνίζονται, όχι μόνο για το άθλημά τους, αλλά και για να αποδείξουν κάποια πράγματα σ' αυτούς που επιμένουν ρατσιστικά να στρίβουν το κεφάλι στις επιτυχίες μικρών αθλημάτων, να στρίβουν το κεφάλι σε αθλητές που δουλεύουν σκληρά και χύνουν ιδρώτα στο να αναδεικνύονται, να αφήνουν πολλές ομοσπονδίες με άδεια ταμεία και να στερούν απ' αυτές τη δυνατότητα να πληρώσουν τα έξοδα για την αποστολή της εθνικής ομάδας.

Βλέποντας τη σημαία δακρύζω, βλέποντας τη σημαία ελπίζω. Ελπίζω στο στόχο, ελπίζω στον πόθο, ελπίζω πως αυτή η λαχτάρα και το μεγάλο πάθος που έχω για το άθλημά μου δεν θα χαθεί. Θα μπορέσω να αγωνιστώ για το μεγαλύτερο όνειρο της ζωής μου, όνειρο που δεν θα κάνει μόνο εμένα να δακρύσω, αλλά και όλους τους Έλληνες. Να μπορέσω να ανεβάσω τη γαλανόλευκη εκεί που της αξίζει, στον ψηλότερο ιστό. Εκεί που προσπαθούν να την ανεβάσουν και πολλοί αθλητές του καγιάκ. Η μόνη μας σκέψη είναι να μπορέσουμε να δοξάσουμε Έλληνες την Ελλάδα και όχι αλλοεθνείς.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Η Στέλλα Χατζηαντωνίου από το Νομό Πέλλας έχει το λόγο.

ΣΤΕΛΛΑ ΧΑΤΖΗΑΝΤΩΝΙΟΥ (Νομός Πέλλας): Αξιότι-

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

με κύριε Πρόεδρε, φίλες και φίλοι Έφηβοι Βουλευτές, κατ' αρχάς θα ήθελα να ευχαριστήσω την Επιτροπή Προγράμματος της Βουλής των Εφήβων που μας έδωσε την ευκαιρία να εμφανιστούμε εδώ και να εκφράσουμε τις απόψεις μας. Επειδή η ιδιαίτερη πατρίδα μου είναι μία επαρχιακή πόλη, οι βασικοί μου προβληματισμοί είναι για τους μαθητές της επαρχίας και για αυτούς θα σας μιλήσω σήμερα.

Ο μαθητής της επαρχίας έχει να αντιμετωπίσει τα προβλήματα κάθε σύγχρονου μαθητή. Το πιο σημαντικό και αυτό που μας απασχολεί όλους, είναι ότι η παιδεία είναι σε δεύτερη μοίρα για το κράτος. Το επίπεδο δεν είναι υψηλό και φυσικά μόνο δωρεάν δεν μας δίδεται.

Το ισχύον εκπαιδευτικό σύστημα δεν αφήνει περιθώρια ελεύθερου χρόνου στους μαθητές. Τρέχουμε σαν τρελοί στα φροντιστήρια και κνηγάμε το βαθμό. Τα σχολεία μας στεγάζονται σε άθλια κτίρια που πολλά μοιάζουν με φυλακή. Το εκπαιδευτικό μας σύστημα είναι βωμός άγχους.

Αποτέλεσμα όλων αυτών των προβλημάτων που πλημμυρίζουν τα κεφάλια των νέων; Να βλέπουμε τα όνειρά μας να βυθίζονται, αφού πιστέψαμε σε μία διαφορετική μαθητική ζωή και ενώ ελπίζαμε ότι θα ήμασταν εμείς οι πρωταγωνιστές της, μας την στέρησαν. Η μόνη διέξοδος που μας αφήνουν, για να ξεδέψουμε την ενέργειά μας, είναι να ξεσπούμε στα νυχτερινά κέντρα διασκέδασης με χορούς και τραγούδια που εξαγριώνουν.

Σαν να μην έφταναν όλα τα παραπάνω, ο νέος που ζει σήμερα στην επαρχία, έχει και άλλα να αντιμετωπίσει. Οι επαρχιακές πόλεις είναι μικρές κλειστές κοινωνίες. Οι περισσότεροι άνθρωποι γνωρίζονται μεταξύ τους και ο καθένας έχει παντού κάποιον γνωστό ή συγγενή.

Οι ενήλικες, όμως, δεν ενδιαφέρονται και δεν γνωρίζουν την ψυχολογία των νεαρών ατόμων. Κρίνουν την επιφάνεια της μικρής μας κοινωνίας. Με κάθε πράξη του ο νέος γίνεται αυτόματα αντικείμενο σχολιασμού και τα περισσότερα στόματα, αν όχι από όλα, εκτοξεύονται κακίες.

Έχει αναρωτηθεί ποτέ κανείς, αν αυτό μας επηρεάζει; Όχι. Και γιατί να το κάνει; Μήπως κλαίμε; Μήπως νοιάζονται για αυτό; Μήπως μελαγχολούμε, αποξενωνόμαστε, ξεχνάμε τα μαθήματα, νευριάζουμε με το παραμικρό;

Ε, ναι, λοιπόν! Τέτοια και άλλα παρόμοια είναι τα αποτελέσματα. Δυσκολευόμαστε να πάρουμε μία απόφαση. Κάποιοι λύκοι εκεί έξω μας περιμένουν. Και όλα αυτά, γιατί οι μεγαλύτεροι είναι ανί δεοι.

Μήπως εδώ τελειώνουμε; Όχι. Στην επαρχία υπάρχουν ελλείψεις, δεν υπάρχουν ευκαιρίες σωστής εκμετάλλευσης του ελεύθερου χρόνου. Ο μαθητής, ο νέος της επαρχίας, μόνο στις καφετέριες και τα νυχτερινά κέντρα μπορεί να καταναλώσει το χρόνο του. Και αυτό, πρώτα απ' όλα, εξαιτίας της έλλειψης παιδείας. Κανείς δεν μας έχει μάθει την αξία του βιβλίου ή άλλων δραστηριοτήτων.

Επιπλέον, ευθύνεται και η πολιτεία, καθώς απουσιάζουν κέντρα νεότητας, βιβλιοθήκες, θέατρα, κινηματογράφοι.

Επείγουν, λοιπόν, μέτρα για ανάπτυξη της επαρχίας και για αποκέντρωση.

Η καλύτερη εκπαίδευση και παιδεία είναι βασικά αιτήματα του καιρού μας. Επιμορφωμένοι, εξειδικευμένοι και όσο γίνεται νεώτεροι στη νοοτροπία καθηγητές, ώστε να καλύπτονται οι απαιτήσεις των μαθητών και να μην καταφεύγουν στα φροντιστήρια εξοικονομώντας περισσότερο ελεύθερο χρόνο, είναι απαραίτητοι για τη σημερινή νεολαία.

Δάσκαλοι, γονείς, καθηγητές πρέπει να δώσουν στους μαθητές να καταλάβουν τον αμύθητο θησαυρό γνώσης και τη μαγεία του εξωσχολικού βιβλίου. Με αυτόν τον τρόπο, θα ωθηθούν οι μαθητές στις βιβλιοθήκες και έτσι θα ζητούν περισσότερο και πιο αξιόλογα σχολεία.

Είμαστε, λοιπόν, εδώ. Είμαστε νέοι και το μέλλον μας ανήκει. Εσείς και εγώ μιλάμε. Ας ελπίσουμε ότι θα ακουστούμε και ότι θα γίνει αυτή η χώρα, που λέγεται Ελλάδα, πολύ καλύτερη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Ζαφειρόπουλος): Το λόγο έχει η Στεφανία Προύντζου από το Νομό Αργολίδας.

ΣΤΕΦΑΝΙΑ ΠΡΟΥΝΤΖΟΥ (Νομός Αργολίδας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συμμαθητές και φίλοι, φοιτώ στο 2ο Ενιαίο Λύκειο Ναυπλίου. Έχουμε τη μεγάλη ευκαιρία και τιμή να εκπροσωπούμε το σύνολο της μαθητικής κοινότητας σε έναν καταξιωμένο θεσμό, ένα θεσμό που καθιερώθηκε με τον ιδρώτα και τη σύσσωμη προσπάθεια των εκπροσώπων της Βουλής, των επώνυμων και αφανών εργατών του, και την αίγλη που έδωσε στο θεσμό ο μεγάλος δάσκαλός μας που χάσαμε πρόσφατα.

Με τον πρόποντα σεβασμό στον εαυτό μας, στους συμμαθητές μας, στο θεσμό του Κοινοβουλίου και στο θεσμό της Βουλής των Εφήβων πρέπει να αξιοποιήσουμε το Βήμα που μεγαλόψυχα και δημοκρατικά μας παραχωρήθηκε. Θα ζητήσουμε με την αριμύζουσα σεμνότητα τη βελτίωση όλων των θεσμών. Θα αγωνιστούμε με όραμα για μία κοινωνία αξιοκρατική, δίκαιη και κοινωνικά ευαίσθητη με όλους τους πολίτες να νιώθουν περήφανοι για αυτήν.

Τα τεράστια προβλήματα, που πρέπει να αντιμετωπίσει μία κοινωνία, χρειάζονται γνώσεις, θέληση, χρήματα και κυρίως αγώνα και αυταπάρηση των ανθρώπων που ορίστηκαν να προσφέρουν.

Έκφραση της κοινωνίας μας με τα τεράστια προβλήματά μας και την αστείρευτη δυναμική μας είμαστε εμείς οι μαθητές και με σεμνότητα μέσα από τα χιλιάδες προβλήματα που απασχολούν την κοινωνία μας, θα κάνω μόνο μερικές σκέψεις για εκπαιδευτικά θέματα.

Η πολιτεία πάντοτε με τις δυνατότητες που έχει προσπαθεί να προσφέρει στην εκπαίδευση, ανεξάρτητα αν τα αποτελέσματα δεν ήταν πάντα θετικά. Ως νέοι διεκδικούμε η πο-

λιτεία να σταθεί δίπλα μας, λύνοντας τα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε. Χρειάζονται συνεχείς βελτιώσεις κτιριακής υποδομής των μέσων διδασκαλίας και κύρια την επιμόρφωση των δασκάλων μας. Οι δάσκαλοί μας πρέπει να αφήνουν τα προβλήματά τους στο σπίτι, να μας αντιμετωπίζουν σαν παιδιά τους και με την αγάπη τους, τη στοργή τους και τις γνώσεις τους να εκπαιδεύουν πολίτες. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι εμείς οι μαθητές να τιμάμε τους δασκάλους μας όπως πρέπει. Θέλουμε οι καθηγητές μας να τιμούν το λειτούργημά τους και μέσα από σεμινάρια και διάλογο να βελτιώνουν τους συναδέλφους τους, οι οποίοι δεν τιμούν το λειτούργημά τους, ενεργώντας σαν δυνάστες των μαθητών που δεν φέρουν καμία ευθύνη για τα προβλήματά τους.

Θέλουμε καθηγητές, συλλόγους γονέων, ψυχολόγους και πολιτεία να μας προστατεύουν από αυθαίρετες και απαράδεκτες για εκπαιδευτικούς συμπεριφορές. Θέλουμε η πολιτεία στο σύνολό της να σεβαστεί τους θεσμούς και να τιμωρήσει υπονομευτές τους, κάνοντάς μας να νοιώσουμε ότι σαν πολίτες έχουμε τις ίδιες υποχρεώσεις και δικαιώματα. Χρειάζεται το σύστημα των πανελλαδικών εξετάσεων να βελτιωθεί. Ίσως, θα έπρεπε να εξετάζεται και η κριτική ικανότητα των υποψηφίων και όχι μόνο η αποστήθιση. Γνωρίζουμε όμως, ότι το πρόβλημα βρίσκεται και στους κρίνοντες. Παρά τις κριτικές και τις αδυναμίες τους οι πανελλαδικές εξετάσεις έχουν καταξιωθεί στη συνείδηση των μαθητών και της κοινωνίας ως δίκαιες και πρέπει όλοι να προστατεύουμε το θεσμό.

Ζητάμε από την πολιτεία να σταματήσει η βιομηχανία παραγωγής δυσλεκτικών μαθητών με τη βοήθεια γιατρών. Μαθητές που δεν έχουν κανένα πρόβλημα με αναληθή πιστοποιητικά παίρνουν τη θέση μαθητών με πραγματικές ανάγκες. Επίσης, δίνοντας προφορικά εξετάσεις –ίσως οι φροντιστές τους- ευνοούνται βαθμολογικά και υπονομεύεται ο θεσμός των πανελλαδικών.

Πρέπει να σταματήσουν οι μεταγραφές φοιτητών του εξωτερικού και οι μεταγραφές μέσα στην Ελλάδα με ψεύτικα ιατρικά πιστοποιητικά, ψεύτικα διαζύγια κλπ. Μόνο άτομα με οικονομική ευχέρεια και παρατρεχάμενοι πολιτικών γραφείων ίσως πετυχαίνουν τέτοιες μεταγραφές. Μπορεί ο αγρότης ορεινής περιοχής ή ο βιομηχανικός εργάτης να διεκδικήσουν τέτοιες μεταγραφές;

Αναφέρθηκα μόνο σε μερικές ενέργειες που υπονομεύουν τους θεσμούς και δημιουργούν κάποια κυκλώματα που μας βρίσκουν κάθετα αντίθετους. Περιμένουμε από τους καθηγητές μας, τους φορείς της παιδείας και την πολιτεία να καταξιώσουν τους θεσμούς. Θέλουμε η κοινωνία να προσταθεί συνεχώς για τη βελτίωση της εκπαίδευσης και να την προφυλάσσει σαν κόρη οφθαλμού.

Θα ήθελα οι λίγες μου σκέψεις να ενωθούν με τις πολλές τις δικές σας και να εκφράσουμε το σύνολο των προβληματισμών μας. Θέλω ο θεσμός της Βουλής των Εφήβων να δώσει

στην κοινωνία μας τον παλμό της, τις διεκδικήσεις της, τα ιδανικά της και την αποφασιστικότητά της. Είμαστε σίγουροι ότι η κοινωνία είναι δίπλα μας και είμαστε έτοιμοι να αγωνιστούμε γι' αυτή και τα ιδανικά μας. Ξέρουμε ότι ακούγεται η φωνή μας και ξέρουμε ότι η φωνή μας έχει δύναμη.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ευχαριστούμε την κυρία Προϋντζου.

Το λόγο έχει ο Βασίλειος Ντούρος από το Νομό Μεσσηνίας.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΝΤΟΥΡΟΣ (Μεσσηνία): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, θα ήθελα να αφιερώσω το λόγο μου στα παιδιά που χάθηκαν πριν μήνες –φαίνεται ότι κάποιος τους ήθελε κοντά του εκεί πάνω– και επίσης θα ήθελα να εκφράσω τα θερμά μου συλλυπητήρια για το θάνατο του Σαμαράκη. Βλέπετε και ο θάνατος μερικές φορές κάνει λάθος.

Θα ήθελα να διευκρινίσω αρχικά ότι δεν είμαι εδώ ούτε για να σας βρίσω, αλλά ούτε και για να αναλωθώ σε τυπικές επισημάνσεις. Είμαι εδώ για να σας πω μια ιστορία παλιά και ξεχασμένη για ένα χωριό παλιό και άγνωστο, χαμένο μέσα στα παρκαμύθια που είχε για κατοίκους ξωτικά και πεταλούδες. Αλλά είχε και πολλά παιδιά, πάρα πολλά παιδιά. Παιδιά που γέμιζαν τις νύχτες τους με όνειρα και ψιθύρους. Παιδιά που γέμιζαν τους ουρανούς τους με σπίθες σαν αστέρια. Παιδιά που αγαπούσαν τα όνειρά τους.

Ένα βράδυ, όμως, τα όνειρά τους ζωντάνεψαν και άρχισαν να γίνονται σύννεφα και χαρταετοί στον ουρανό. Τότε τα παιδιά φοβήθηκαν μην τα χάσουν και έχτισαν ένα μεγάλο σπίτι, για να χωρέσουν εκεί μέσα τα όνειρά τους. Για να μην τα κνηγάνε στον ουρανό κάθε πρωί. Νομίζω ότι καταλαβαίνετε εσείς τα παιδιά. Αυτό το σπίτι, λοιπόν, το ονόμασαν σχολείο. Όλα, όμως, χάλασαν όταν οι μεγάλοι ζήλεψαν και ξέρετε τι συμβαίνει όταν οι μεγάλοι ανακατεύονται με εμάς τα παιδιά. Θέλησαν να γίνουν οι φύλακες των ονείρων. Αυτοί, λοιπόν, ονομάστηκαν καθηγητές. Αλλά οι καθηγητές ήταν άνθρωποι χωρίς μέσα τους να χορεύει το φευγιό των σύννεφων και κατόντησαν το σχολείο των παιδιών σε ένα καταπράσινο κήπο περιφραγμένο με συρματοπλέγματα. Ανάγκασαν τα παιδιά να αρχίσουν να σκέπτονται όπως αυτοί. Να μιλούν με τυπικότητες και να μην δίνουν σημασία στα απλά πράγματα. Να άγχονται και να προσπαθούν να πετύχουν, γιατί η ζωή είναι σκληρή και η επιτυχία υποχρεωτική.

Να εξουσιάζουν, χωρίς να φαντάζονται. Έκαναν τα παιδιά να ξεχάσουν πώς να ερωτεύονται, να σταματήσουν να μελαγχολούν και να μην προλαβαίνουν ούτε να ονειρευτούν. Και τα παιδιά λυπήθηκαν, μαράζωσαν.

Τότε ήρθαν ξανά οι μεγάλοι και τους έταξαν όνειρα και συγκινήσεις καινούργιες που θα κέρδιζαν μετά τα σαράντα, όμως ξέχασαν κάτι, πως η ηλικία της αθωότητας τελειώνει

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

κάπου στα δεκαοκτώ και μέχρι τότε τα παιδιά πρέπει να ζουν χωρίς την υποχρέωση της επιτυχίας, να βάζουν τη φαντασία στην εξουσία, να ερωτεύονται και να μελαγχολούν.

Γι' αυτό, λοιπόν, οι μεγάλοι θα έπρεπε να φτιάξουν ένα σχολείο που να μην πασχίζει για την επαγγελματική κατάρτιση του μαθητή, αλλά να πασχίζει να εμφυσήσει τις αξίες του ανθρωπισμού στον άνθρωπο, ένα σχολείο απαλλαγμένο από το τόσο βαρύ πρόγραμμα των μαθηματικών, της φυσικής, της χημείας και περισσότερο στραμμένο προς την τέχνη είτε ζωγραφική είτε μουσική είτε κινηματογράφος είναι αυτό.

Ας εισαχθούν, λοιπόν, κάποιες ώρες αφιερωμένες στην επίσκεψη της δημοτικής βιβλιοθήκης. Ας εισαχθεί η μουσική στα σχολεία σε πρακτικό επίπεδο, γιατί τα μονοπάτια της τέχνης οδηγούν στα παλάτια των ονείρων.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Ωραία Μιχαλοπούλου, από το Νομό Μεσσηνίας, έχει το λόγο.

ΩΡΑΙΑ ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Μεσσηνίας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, φίλες και φίλοι Έφηβοι Βουλευτές, συχνά ακούμε να προφέρονται οι φράσεις «οι νέοι είναι το μέλλον μας», «οι νέοι θα σώσουν την κοινωνία μας», «οι νέοι είναι ζωή». Οι νέοι, λοιπόν, κρατούν στα χέρια τους τον κόσμο, οι μεγαλύτεροι παραχωρούν τα ηνία της ζωής σε μας τους νέους, που είμαστε γεμάτοι ζωή και θέληση, ζωντάνια, ζωτικότητα, φαντασία, δημιουργικότητα. Είμαστε γεμάτοι διάθεση να γευτούμε τους γλυκούς καρπούς της νιότης. Το πάθος, η αγάπη για έντονα βιώματα, η επιθυμία για ποικίλες εμπειρίες είναι συχνά συνοδοιπόροι μας. Εμείς οι νέοι είμαστε που ενστερνιζόμαστε ιδανικά και αξίες. Αντίθετα με τους μεγάλους, εμείς μέσα σε ένα κλίμα ασυγχρότητης ενεργητικότητας και αγωνιστικότητας, πηγαίου ενθουσιασμού και αυθορμητισμού θέλουμε και επιδιώκουμε να χτίσουμε ξανά τον κόσμο.

Όλα τα παραπάνω, όμως είναι τα πραγματικά χαρακτηριστικά των σημερινών νέων ή μήπως αντί για τη νεανική και αγνή μας φυσιογνωμία επικρατεί έλλειψη ευγένειας, ζήλια προς τους φίλους μας και πίστη στις απαξίες; Για σκεφθείτε το. Μήπως βρισκόμαστε σε μία κατάσταση αδιαφορίας και ανευθυνότητας; Μήπως τελικά εμείς οι νέοι είμαστε γέροι στην ψυχή και στο σώμα;

Ίσως, δεν είναι μόνο δικό μας το λάθος. Εσείς οι μεγάλοι πρέπει να αναζητήσετε τις αληθινές αιτίες αυτού του φαινομένου. Γιατί να μην αναγράψετε πρώτη στον κατάλογο την ανεργία που στερεί από τους νέους τη χαρά της δημιουργικότητας; Γιατί εσείς οι πολιτικοί μας απογοητεύετε με τις ανεκπλήρωτες υποσχέσεις σας και την αδιαφορία σας προς τα προβλήματα των νέων και της κοινωνικής μίστιγας, όπως AIDS, ναρκωτικά, αλκοολισμός;

Η αδιαφορία των μεγάλων, γονέων, καθηγητών, πολιτι-

κών, πνευματικών ανθρώπων μας πληγώνει. Έρχε ο καιρός να το καταλάβετε. Πρέπει, λοιπόν, όλοι μαζί εμείς οι νέοι να δράσουμε, να ενεργοποιηθούμε για το καλό το δικό μας, της κοινωνίας αλλά και του κόσμου ολόκληρου.

Καταγγέλλουμε όλα όσα γίνονται γύρω μας καθημερινά και καλούμε την πολιτεία, τους αληθινούς πνευματικούς ανθρώπους του τόπου αυτού να μας βοηθήσουν. Αν δεν το κάνουν αυτό; Φτάνει πια, είμαστε αποφασισμένοι να δράσουμε και με άλλους τρόπους που μόνο εμείς γνωρίζουμε.

Ας αγωνιστούμε, λοιπόν.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Παναγιώτα Οικονόμου από τη Β' Αθήνας.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ (Β' Αθήνας): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές και φυσικά Αντώνη Σαμαράκη, αιώνια έφηβε, που με το πνεύμα σας βρίσκεστε κάπου εδώ μέσα, σε ένα από αυτά τα έδρανα και μας παρακολουθείτε, πάντα λέγατε ότι πρέπει να ελπίζουμε και να ονειρευόμαστε.

Σήμερα είμαι απόλυτα σίγουρη ότι τα κατάφερα. Κατάφερα να ονειρευτώ ένα ιδανικό μάθημα γυμναστικής. Όσο ασήμαντο και αν είναι αυτό το θέμα, με απασχολεί ιδιαίτερα γιατί είμαι αθλήτρια και αυτό το μάθημα με αντιπροσωπεύει απόλυτα. Τα λέω αυτά, γιατί δεν υπάρχει αθλητικό λύκειο που να περιέχει το άθλημά μου, την κολύμβηση.

Το μάθημα της φυσικής αγωγής παρουσιάζει τρομερές ελλείψεις. Βέβαια, δεν είναι ένα από τα βασικά μαθήματα, αλλά αποτελεί μέσο ψυχαγωγίας, τρόπο χαλάρωσης και εκτόνωσης. Καλύτερα θα έλεγα ότι είναι μία διαφυγή από τα συνηθισμένα και βαρετά πολλές φορές μαθήματα. Δεν είναι λογικό τότε να χηρίζει λίγης προσοχής;

Ξεκινώντας, θα ήταν καλό να επισημάνουμε την ελάχιστη έως μηδαμινή υλικοτεχνική υποδομή του μαθήματος σε όλα σχεδόν τα σχολεία της Ελλάδας. Πώς είναι δυνατόν σε σχολεία με προαύλιο χώρο 15-20 μέτρων να ομαδοποιούνται οι μαθητές και να εξασκούνται σε διάφορα ομαδικά παιχνίδια; Με τι μπάλες και σε ποιο χώρο θα παίζουν, όταν από το σχολείο λείπει το αθλητικό υλικό; Υπό ποιανού την παρακολούθηση θα ασκούνται, όταν στα σχολεία δεν υπάρχει επάρκεια γυμναστών για όλες τις τάξεις;

Εκτός αυτού, είναι σημαντικό να αναφερθεί η έλλειψη αθλητικών λυκείων, ενώ υπάρχουν αθλητικά γυμνάσια, που ουσιαστικά δεν παρέχουν τις απαραίτητες γνώσεις, με αποτέλεσμα στο λύκειο οι μαθητές να αντιμετωπίζουν σημαντικά προβλήματα ελλείψεων.

Προτείνω, λοιπόν, να βρεθεί ένα πλαίσιο, ώστε οι κατά τόπους δημοτικοί αθλητικοί οργανισμοί, σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Φυσικής Αγωγής, να λειτουργούν συντονισμένα, με το απαραίτητο αθλητικό υλικό και να διοργανώνουν αγώνες και πρωταθλήματα.

Πρέπει να οργανωθούν αθλητικές ομάδες με βάση τις υπάρχουσες προδιαγραφές από μέρους των μαθητών και με βάση τις υποδομές κάθε σχολείου, ώστε να οργανώνονται αγώνες μεταξύ των ομάδων της περιφέρειας ή του δήμου. Πρέπει να υπάρχει απαραίτητα γιατρός και ψυχολόγος στο χώρο του σχολείου καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας των ομάδων, καθώς και εξοπλισμένο ιατρείο που θα καλύπτει ανάγκες όποτε χρειαστεί.

Πρέπει να διδάσκονται παραδοσιακοί χοροί σε όσα σχολεία δεν είναι εφικτό να πραγματοποιούνται ομαδικά παιχνίδια, ώστε να μη μένουν οι μαθητές άπραγοι και να γνωρίζουν τον πολιτισμό μας.

Πρέπει να τηρείται ο κανονισμός που έχει εκδοθεί για την ενδυμασία στην ώρα του συγκεκριμένου μαθήματος από τους μαθητές, αλλά και από τους καθηγητές.

Πρέπει να προσληφθούν περισσότεροι καθηγητές φυσικής αγωγής σε όσα σχολεία υπάρχει έλλειψη. Με αυτόν τον τρόπο και το μάθημα θα διευκολυνθεί, αλλά και θα δεχθεί ένα πλήγμα η ανεργία, που ομολογουμένως σ' αυτό το επάγγελμα είναι αυξημένη.

Το μάθημα της ολυμπιακής παιδείας που υπάρχει στο μάθημα της φυσικής αγωγής, πρέπει να συνοδεύεται από ιστορικό και ενημερωτικό εποπτικό υλικό και να διδάσκεται εγκαίρως, ώστε να έχουμε μία σφαιρική άποψη για την ιστορία των αθλημάτων.

Τέλος, καλό θα ήταν για όλους τους μαθητές-αθλητές να λειτουργούν περισσότερα αθλητικά λύκεια με όλα τα αθλήματα, για να μπορούν να συνδυάζουν γνώσεις και αθλητισμό και για να μη μένουν πίσω στα μαθήματα και να μην έχουν ελλείψεις.

Η βελτίωση των συνθηκών του μαθήματος της φυσικής αγωγής σίγουρα θα βοηθήσει και τις δύο πλευρές, μαθητές και καθηγητές, για την ομαλότερη έκβασή του. Ίσως αυτό να αποτελέσει κίνητρο για πολλούς μαθητές να ακολουθήσουν τον αθλητισμό, γιατί, όπως έλεγαν και οι αρχαίοι, «νους υγιής εν σώματι υγιές».

(Στο σημείο αυτό γίνεται διάλειμμα για 15')

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Κυρίες και κύριοι Έφηβοι Βουλευτές, επαναλαμβάνεται η διακοπή της συνεδρίασης.

Το λόγο έχει η Καραχάλια-Σανδρή Αναστασία από τον νομό Σερρών.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΚΑΡΑΧΑΛΙΑ-ΣΑΝΔΡΗ (Νομός Σερρών): Όπως ακούσατε είμαι η Αναστασία Καραχάλια-Σανδρή από το Νομό Σερρών και όπως βλέπετε δεν κρατώ σημειώσεις, γιατί εγώ δεν ήλθα εδώ ούτε να σας κρίνω, ούτε να εκφράσω κάποια άποψη που δεν έχει ακουστεί.

Ήλθα να μιλήσω σε 16χρονα και 17χρονα παιδιά τα

οποία ξέρω ότι μπορούν να με καταλάβουν γιατί βρίσκονται και αυτά σε καθημερινή βάση στο στίβο της ζωής, δηλαδή του σχολείου.

Πραγματικά για να είμαι ειλικρινής αυτή τη στιγμή έχω ταχυπαλμία. Ωστόσο, θα σας πω ότι το δικό μου όραμα για το σχολείο είναι όχι ένα σχολείο που θα μας δίνει στείρες και ξένες γνώσεις, όπως ακούστηκε, αλλά ένα σχολείο όπου θα μας δίνει παιδεία και όχι μόρφωση. Θα μας δίνει παιδεία για την παιδεία. Δηλαδή άνθρωποι οι οποίοι είναι φιλόανθρωποι, άνθρωποι οι οποίοι αγαπάνε τους άλλους χωρίς να τους ενδιαφέρει η πολιτική τοποθέτηση, χωρίς να τους ενδιαφέρει τίποτα ουσιαστικά. Δηλαδή να είναι άνθρωποι οι οποίοι να αγαπάνε ο ένας τον άλλον.

Θα ήθελα απλά ακόμη να πω ότι οι ακαδημαϊσμοί που άκουσα όσο βρισκόμουν, όχι εδώ στο βήμα, αλλά κάτω στα έδρανα, δεν μου άρεσαν καθόλου. Νομίζω ότι είναι πολύ δήθεν ρε παιδιά και δεν μας ταιριάζουν. Δε νομίζετε και σεις;

(Χειροκροτήματα)

Ήρθαμε εδώ απλά να μιλήσουμε, να συζητήσουμε και να σας πω ότι εμείς είμαστε τα πρώτα κοινωνικά όντα. Δε χρειάζεται να κρυφτούμε πίσω από το δάχτυλό μας, γιατί όλοι ξέρουμε πολύ καλά ότι αύριο, μεθαύριο θα κληθούμε να γίνουμε κυριολεκτικά πολίτες, με πολιτικά δικαιώματα που θα πρέπει να ψηφίσουμε, που θα πρέπει να πάρουμε όλα αυτά στα χέρια μας. Αυτός ο κόσμος είναι δικός μας. Τον κληρονομήσαμε από τους προγενέστερους και πρέπει και μεις να το παραδώσουμε κάπου. Ωστόσο, νομίζω ότι δεν πρέπει να τον αφήσουμε έτσι. Θα πρέπει μέσα από την παιδεία να αναλάβουμε εμείς τις ευθύνες μας και να μην προσπαθήσουμε να κρίνουμε το ήδη υπάρχον εκπαιδευτικό σύστημα. Εμείς έχουμε τις ευθύνες. Και όλα αυτά που άκουσα κατά καιρούς για τα φροντιστήρια, εμείς το αποφασίζουμε. Όλοι εμείς, που κατηγορούμε τον θεσμό των φροντιστηρίων, πρώτοι τρέξαμε και ενδιαφερθήκαμε από τον Αύγουστο να πάμε και να γραφτούμε στο καλύτερο κατά την άποψή μας φροντιστήριο. Γιατί; Γιατί δεν πιστεύουμε στον εαυτό μας, γιατί εμείς είμαστε αυτοί που σφίγγουμε τη θηλιά γύρω από το λαιμό μας. Δε νομίζετε; Εμείς οι ίδιοι αποφασίζουμε για το εκπαιδευτικό σύστημα που από μόνο του δεν είναι ούτε καλό ούτε κακό. Είναι απλά ένα σύστημα. Είμαστε μηχανές που αποθηκεύουν γνώσεις, επειδή εμείς οι ίδιοι το έχουμε αποφασίσει.

Νομίζω ότι εάν προσπαθήσουμε, τελικά δεν χρειαζόμαστε κανέναν. Αναλαμβάνουμε την ευθύνη της ζωής μας. Τίποτε άλλο. Και επειδή εγώ αυτή τη στιγμή βλέπω πρόσωπα τα οποία γνώρισα τώρα και επειδή παρόλα αυτά μου είναι πολύ οικεία, θέλω να σας πω ότι αισθάνομαι κάπως καλύτερα από τη στιγμή που ανέβηκα στο βήμα και ότι ακόμη και αν δεν συμφωνείτε μαζί μου με τον τρόπο που εξέφρασα αυτή τη στιγμή τη γνώμη μου, να ξέρετε ότι εγώ θα έδινα και τη

ζωή μου για να υπερασπιστώ το δικαίωμά σας να την εκφράσετε ακόμα και αν είναι διαφορετική από τη δική μου.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Αικατερίνη Κοντιζά από την Α' Αθήνας.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΚΟΝΤΙΖΑ (Α' Αθήνας): Σεβαστέ κύριε Πρόεδρε της Επιτροπής, αξιότιμοι κύριοι συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές, θεωρώ ότι είναι μεγάλη τιμή και για μένα και για το 67ο Ενιαίο Λύκειο Αθηνών στο οποίο φοιτώ, που βρίσκομαι στο Κοινοβούλιο και μου εδόθη βήμα για να εκθέσω τους προβληματισμούς μου για την ελληνική μας γλώσσα.

Η ελληνική γλώσσα η εμπνευσμένη από το λαμπρό αρχαίο ελληνικό πνεύμα, που κουβαλά τους θησαυρούς της ένδοξης ελληνικής ιστορίας, αποτελεί το μόνο εργαλείο για την καθημερινή επικοινωνία, αλλά κυρίως είναι η έκφραση της σκέψης και των συναισθημάτων μας, καθώς και αυτού του πνευματικού πολιτισμού μας.

«Η γλώσσα είναι η ψυχή μου» είπε ο Ελύτης. Αν η ψυχή μας έχει μολυνθεί, όπως αποδεικνύεται συχνά, τότε ένοχος δεν είναι ο λεξικογράφος, ο οποίος αφήνει να καταγράφει όσα λέγονται, γράφονται και ακούγονται, ένοχος είναι η απάθεια και η αδιαφορία όλων μας αντίκρου στη διαφθορά με λόγους και με πράξεις της ίδιας της ψυχής μας, όπως έχει επισημάνει ο μεγάλος απών Αντώνης Σαμαράκης.

Το ζήτημα της γλώσσας και της γλωσσικής πενίας είναι ένα από τα ζητήματα που μας απασχολεί όλους τους Έλληνες. Σ' αυτό το σημείο πρέπει να τονιστεί η σπουδαιότητα του ρόλου της παιδείας, καθώς είναι ο μοναδικός τρόπος αντιμετώπισης της γλωσσικής ένδειας, αλλά και του κινδύνου λατινοποίησης του ελληνικού αλφαβήτου, άρα και του τρόπου ζωής μας.

Η κακοποίηση των λέξεων από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, από εμάς τους μαθητές, αλλά και τους μεγαλύτερους, ειδικά κατά την ανάγνωση κειμένων που περιέχουν μονοσύλλαβες λέξεις, επιφέρει τραγελαφικά αποτελέσματα. Οι νέοι σήμερα διαβάζουμε και σκεφτόμαστε ολόένα και λιγότερο. Τα γκρόκλιν, οι συμβολισμοί, οι σημειολογικές αναφορές αντικατέστησαν την ορθή ομιλία μας και επικοινωνία μας. Παρ' όλα αυτά, όμως, παρατηρείται ανεπάρκεια γλωσσικής παιδείας στα σχολεία. Ποιος είναι ο παιδαγωγικός στόχος της γλωσσικής παιδείας, αν δεν είναι να μας κάνει να ερωτευτούμε τη γλώσσα, αυτό το μεγάλο θησαυρό που κληρονομήσαμε και διασώθηκε μέσα από σπουδαία κείμενα, όπως τα Ομηρικά Έπη, η Ηλειαδά και η Οδύσσεια; Αν ο τρόπος διδασκαλίας μας εμπνεύσει, τότε θα μελετούμε διαβίον. Γιατί μόνο όταν έχεις έρωτα για τη γνώση δεν σταματάς να ρωτάς. Μήπως έχουμε λησμονήσει την προσφορά της ελληνικής γλώσσας στην οικουμένη; Ας θυμηθούμε, όπως πολύ συχνά κάνουν οι ξένοι διανοούμενοι τον τελευταίο καιρό, τις αξίες που υπάρχουν στην ελληνική γλώσσα, τις ιδέες,

την πίστη στην αξία του ανθρώπου και όχι στο χρήμα, στις επιστήμες, των οποίων τα ονόματα και οι βάσεις τους είναι και παραμένουν ελληνικά. Αν κοιτάξουμε μέσα στις ίδιες τις λέξεις, θα μας αποκαλυφθεί η αλήθεια, διότι η γλώσσα κρύβει μηνύματα. Οι Νεοέλληνες πιστεύουν ότι η ελληνική γλώσσα είναι αναχρονιστική, ότι δεν προωθεί την ανάπτυξη και την εξέλιξη. Και όμως, ακόμη και σήμερα, αντλούμε από την Αρχαία λέξεις, για να δημιουργήσουμε το σύγχρονο λεξιλόγιο που αφορά στο τεχνολογικό περιβάλλον. Και καθημερινά καινούργια στοιχεία μας αποκαλύπτουν πως όλες οι γλώσσες δημιουργήθηκαν με βάση την ελληνική. Αν απ' αυτές αποσύραμε τις ελληνικές θα γνώριζαν την απόλυτη καταστροφή. Αντίθετα, αν εμείς αποσύραμε τις ξένες λέξεις από το λεξιλόγιό μας, το επίπεδο θα ανέβαινε κατακόρυφα. Η ελληνική γλώσσα είναι ενιαία. Το 60% των λέξεων που χρησιμοποιούσε ο Όμηρος στα έπη του είναι λέξεις που χρησιμοποιούμε και σήμερα, ανέκδοτα, ανίγματα, ρητά και παροιμίες που συνήθιζαν να λένε πριν δυόμισι χιλιάδες χρόνια οι πρόγονοί μας, τις ίδιες έχουμε και σήμερα στο στόμα μας.

Προτείνω να διαφοροποιήσουμε τη στάση και τη φιλοσοφία μας, να επιδειξουμε αγάπη και σεβασμό σ' αυτόν το θησαυρό και να αξιοποιήσουμε τη σύγχρονη ψηφιακή τεχνολογία και να την αναδειξουμε προς όλες τις κατευθύνσεις. Το κέρδος απ' αυτή την αλλαγή στάσης, θα είναι αδιαμφισβήτητο, αφού θα προωθηθούν αξίες και ιδανικά που θα οικοδομήσουν μια υγιή κοινωνία.

Πρέπει να εισαχθεί η διδασκαλία των αρχαίων ελληνικών από τις τάξεις του δημοτικού, όχι με σκοπό να μιλήσουν την αρχαία, αλλά να διασώσουμε τη δημοτική και να τη φροντίσουμε όπως της αξίζει. Ενώ μέσα από παραδείγματα από τους μύθους του Αισώπου θα ενσταλαχθεί στις αγνές παιδικές ψυχές το ήθος και η αγάπη προς το ωραίο και την αρετή.

Ακόμη, η εισαγωγή της ετυμολογίας μαζί με τα αρχαία πιστεύω ότι θα δώσει στα παιδιά νέο ενδιαφέρον στο γνωστικό αντικείμενο και θα απαλλάξει τους εκπαιδευτικούς από τη στείρα διδασκαλία.

Τέλος, θα κάνω την πρόταση: Να ιδρυθούν πανεπιστημιακές σχολές ανθρωπιστικών σπουδών απανταχού της Ελλάδας, έτσι ώστε, όπως η αρχαία Αθήνα ήταν Ελλάδα παιδείας, να γίνει και η Ελλάδα Υψηλίου παιδείας. Στην πραγματικότητα οι νέοι διψάνε για μάθηση, ενδιαφερόμαστε για τις ρίζες μας, φλεγόμαστε από επιθυμία να γνωρίσουμε τους αρχαίους Έλληνες φιλόσοφους και συγγραφείς, για να μην φθάσουμε κάποτε, για να παραφράζονται στίχοι του Καβάφη να λέμε: «Και τώρα πώς ξεπέσαμε, πώς γίναμε να ζούμε και να μιλούμε βαρβαρικά βγαλμένοι ως συμφορά από τον ελληνισμό;».

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Κωνσταντίνα Αλεξάκη έχει το λόγο από τη Β' Αθήνας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΑΛΕΞΑΚΗ (Β' Αθήνας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, φίλες και φίλοι Βουλευτές, αποφάσισα να σας μιλήσω για ένα θέμα που πιστεύω ότι απασχολεί όλους τους νέους. Σήμερα όλοι οι μαθητές έχουμε πλέον φθάσει σε οριακό σημείο.

Το πρόγραμμά μας είναι εξαντλητικό. Σχολείο-σπίτι, σπιτι-φροντιστήριο και από το φροντιστήριο πάλι στο σπίτι. Γινόμαστε χίλια κομμάτια για να μπορέσουμε να αντεπεξέλθουμε σε ένα τέτοιο πρόγραμμα. Και αν δε υπάρχει και μάθημα Αγγλικών, τότε «άντε γεια». Και όταν δεν έχουμε σχολείο ή φροντιστήριο πρέπει να μελετάμε για την επόμενη μέρα.

Έτσι, ο ελεύθερος χρόνος μας είναι ελάχιστος ή και ανύπαρκτος. Η φροντίδα του εαυτού μας και η ψυχαγωγία μας παραγκωνίζονται και πολλές φορές παραμελείται ακόμα και η ίδια μας η υγεία.

Πιστεύω πως για την καταπολέμηση αυτού του φαινομένου, θα έπρεπε τα σχολεία να γίνουν ολοήμερα. Αυτό, ίσως, ακούγεται ακατόρθωτο. Και όμως μπορεί να υλοποιηθεί. Για μας τους μαθητές θα ήταν ό,τι καλύτερο. Σε ποιον δεν θα άρεσε να κάνει όλες τις δραστηριότητες μέσα στο σχολείο; Ποιος δεν θα έμενε ικανοποιημένος αν απαλλάσσταν από τα φροντιστήρια; Ποιος θα εξακολουθούσε να έχει παράπονο αν μέσα στις ώρες του σχολείου συμπεριλαμβανόταν η διδασκαλία ξένων γλωσσών καθώς και η μελέτη των μαθημάτων; Ποιος θα έφευγε κατσουφιασμένος από το σχολείο γνωρίζοντας πως την υπόλοιπη μέρα μπορούσε να την αξιοποιήσει όπως εκείνος ήθελε;

Η απάντηση σε αυτές τις ερωτήσεις είναι «κανένας». Το ολοήμερο σχολείο θα ωφελούσε καλύτερα τους μαθητές, γιατί επιτέλους θα τους επέτρεπε να ψυχαγωγούνται τα δύο τελευταία χρόνια της εφηβείας τους, τα οποία πολλοί χαρακτηρίζουν ως τα καλύτερα χρόνια και τα οποία εμείς δεν βλέπουμε καθόλου με αυτό το μάτι. Γιατί είναι πολύ βαρύ το επτάωρο σχολείο και αμέσως μετά ένα τετράωρο ή πεντάωρο στο φροντιστήριο.

Οι μαθητές δεν είμαστε ρομποτάκια να μας κουρδίζουν το πρωί και να είμαστε σε θέση να ανταποκρινόμαστε στην κούραση της υπόλοιπης μέρας. Είμαι βέβαιη πως ούτε ένας από αυτούς που ευθύνονται για αυτή την κατάσταση είναι σε θέση να ακολουθήσουν έστω και για μία μέρα το πρόγραμμά μας.

Αποκτώντας, λοιπόν, ολοήμερα σχολεία εξαλείφουμε αυτόματα και την παραπαιδεία, γεγονός που πέρα από τους μαθητές, διευκολύνει άμεσα και τους γονείς, αφού τους μειώνει σημαντικά τα έξοδα. Διότι όλοι γνωρίζουμε τι ποσά αναγκάζονται να πληρώνουν οι γονείς μας σε Ινστιτούτα Ξένων Γλωσσών και φροντιστήρια, ώστε να βοηθούν τα παιδιά τους.

Βεβαίως, με αυτό τον τρόπο μπορεί να γίνεται και πάλι λόγος για ισοτήτα μεταξύ μαθητών, αφού σε περίπτωση που

κάποιες οικογένειες αντιμετωπίζουν οικονομικά προβλήματα, είναι αδύνατο να προσφέρουν στα παιδιά τους κάποια επιπλέον βοήθεια. Και είναι δίκαιο να γίνονται διακρίσεις ακόμα και στην εκπαίδευση; Δεν πρέπει να έχουν όλοι οι μαθητές ίσες ευκαιρίες;

Είναι καιρός να μπορέσουμε και πάλι να μιλήσουμε για δωρεάν παιδεία στην Ελλάδα. Είναι καιρός να αρχίσουμε να βλέπουμε το σχολείο από άλλο μάτι. Είναι καιρός να καθιερωθεί και στην χώρα μας το ολοήμερο σχολείο. Είναι καιρός η Βουλή των Εφήβων να δραστηριοποιηθεί και να τολμήσει να ζητήσει να αλλάξει που στο εξωτερικό θεωρούνται δεδομένα. Ήρθε η ώρα μας και πρέπει να δράσουμε!

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβη Βουλευτής Μαρία Φαρμάκη από τις Σέρρες.

ΜΑΡΙΑ ΦΑΡΜΑΚΗ (Νομός Σερρών): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε της Επιτροπής, φίλες και φίλοι Έφηβοι Βουλευτές, όπως οι περισσότεροι εδώ μέσα είμαι και εγώ μόλις 16 ετών. Είμαι ακόμα ένα παιδί που ξαφνικά, από την μία στιγμή στην άλλη, αναγκάστηκε να ξεχάσει την παιδική του ζωή, την ανεμελιά των καλύτερων χρόνων του. Είμαι ακόμα ένα παιδί που καλείται να πάρει τόσο νωρίς μία από τις σημαντικότερες αποφάσεις της ζωής του, μία απόφαση ζωής που θα κρίνει το μέλλον του. Ποια κατεύθυνση να ακολουθήσω; Τη θετική, την τεχνολογική ή τη θεωρητική; Δύσκολη απόφαση. Η προσωπική μου εμπειρία σίγουρα θα σας θυμίσει τη δική σας.

Το δεύτερο εξάμηνο της περυσινής χρονιάς εντάχθηκε στο σχολικό πρόγραμμα το μάθημα του Σ.Ε.Π. ή, όπως το ονομάζαμε εγώ και οι συμμαθητές μου, «Η ώρα του παιδιού». Ας πούμε την αλήθεια. Αυτή η ώρα για εμάς ήταν η καλύτερη ευκαιρία για να κάνουμε φασαρία, την πλάκα μας, για να ξεχάσουμε την πίεση των μαθημάτων. Όχι ότι δεν μας ενδιέφερε ο επαγγελματικός μας προσανατολισμός, αλλά πώς θα μπορούσε να μας βοηθήσει η γυμνάστρια του σχολείου μας;

Έτσι, λοιπόν, όταν ήρθε η ώρα να δηλώσω ποια κατεύθυνση θα ακολουθήσω βομβάρδισα κι εγώ τον εαυτό μου με τα ίδια ερωτήματα που έχουν σχεδόν όλοι οι συνομήλικοί μου. Ποια κατεύθυνση να ακολουθήσω; Σε ποια μαθήματα είμαι καλύτερη; Τι μου ταιριάζει; Ποιες σχολές να δηλώσω; Αυτές που θα με ικανοποιήσουν εσωτερικά ή αυτές που θα μου προσφέρουν ένα κερδοφόρο μέλλον;

Σε αυτή τη δύσκολη στιγμή, λοιπόν, ποιος μπορεί να μας βοηθήσει; Οι ανενήμερωτοι καθηγητές μας ή μήπως οι γονείς μας που, ενώ τρέφουν κάποια όνειρα για εμάς, δεν θέλουν να μας επηρεάσουν ολοκληρωτικά; Όλοι σηκώνουν τα χέρια ψηλά, προτείνοντάς μας να κάνουμε αυτό που πραγματικά θέλουμε. Τι θέλουμε όμως;

Έτσι κάθε χρόνο παρατηρούμε το ίδιο φαινόμενο: αναποφάσιστοι νέοι που συμπληρώνουν την τελευταία στιγμή το

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

μηχανογραφικό τους. Γιατί λοιπόν να μην μερμνήσει κανείς για εμάς;

Η αναβάθμιση των βιβλίων του Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού θα είναι μια καλή αρχή.

Επιπλέον, οι περισσότερες ώρες υποχρεωτικής διδασκαλίας του μαθήματος από εξειδικευμένο προσωπικό, που θέλει πραγματικά να βοηθήσει τους νέους, θα μας έκανε να δώσουμε μεγαλύτερη βαρύτητα σ' αυτό το μάθημα.

Όμως δεν θα έπρεπε να περιοριστούμε σε θεωρητικές γνώσεις. Ειδικά τέστ με στόχο την συνειδητοποίηση των ικανοτήτων κάθε νέου, σεμινάρια επαγγελματικού προσανατολισμού, αλλά και επισκέψεις σε τόπους εργασίας θα μας βοηθούσαν να ανακαλύψουμε άγνωστους τομείς εργασίας που ίσως να μας ενδιαφέρουν.

Το πρόβλημά μου κοινό με αυτό χιλιάδων άλλων νέων. Οι μόνοι που μπορούν να μας βοηθήσουν είστε εσείς, οι μεγάλοι. Μην μας αφήσετε να χαθούμε στο χάος της σημερινής κοινωνίας εξαιτίας των λάθος επιλογών μας.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Εμμανουήλ Κουτσογιάννης από το Νομό Αρκαδίας.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ (Νομός Αρκαδίας): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί φίλοι-συνάδελφοι, συμμερίζομαι και επικροτώ τις απόψεις και ανησυχίες των φίλων και συναδέλφων, οι οποίες είναι και δικές μου ανησυχίες.

Είμαι ευτυχής που είμαι Έλληνας πολίτης και από τους τυχερούς εκείνους που μπορούν να απολαύσουν το υπέρτατο αγαθό της παιδείας. Είναι, όμως, η παιδεία αγαθό για όλα τα ελληνόπουλα; Από το σχολείο, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και από τους εκλεγμένους αντιπροσώπους μας ακούω πως δεν υπάρχει ρατσισμός στην εκπαίδευση. Ναι, ο νόμος γύρω από το θέμα είναι ξεκάθαρος: Δωρεάν, υποχρεωτική, εννιάχρονη εκπαίδευση για όλους. Ισχύει, όμως, αυτός ο πραγματικά εποικοδομητικός νόμος;

Εγώ θα αναφερθώ σε τρεις από τις πολλές κατηγορίες παιδιών που ραπίζονται από ένα είδος σιωπηλού και αμείλικτου ρατσισμού. Είναι υπαρκτός ο ρατσισμός για τα παιδιά των απομακρυσμένων από τα αστικά κέντρα χωριών -και ιδίως των ορεινών χωριών της χώρας μας- που σηκώνονται από τις πέντε το πρωί για να προλάβουν το λεωφορείο της γραμμής για να φθάσουν κάποια στιγμή παγωμένα, κουρασμένα και νηστικά στο σχολείο. Το σχολείο του χωριού τους έχει κλείσει. Δεν διαθέτουμε για τα λίγα αυτά παιδιά δασκάλους, σαν να είναι δυσεύρετοι, παρ' όλη την ανεργία που επικρατεί στον κλάδο τους. Συχνά πολλά από αυτά διακόπτουν την εννιάχρονη εκπαίδευση στα τρία, πέντε ή έξι χρόνια και παίρνουν διαζύγιο από την μόρφωση και από τους στόχους.

Είναι υπαρκτός ο ρατσισμός για τα παιδιά που αντιμετωπίζουν ειδικά προβλήματα. Μα, πού βρίσκονται κρυμμένα

τα παιδιά αυτά στην πόλη μου, στο Νομό ολόκληρο; Πού είναι τα σχολεία τους; Πού είναι τα όνειρά τους, τα δικαιώματά τους; Γι' αυτά η δωρεάν εννιάχρονη παιδεία είναι ένας μύθος.

Είναι υπαρκτός ο ρατσισμός για τα παιδιά των πληθυσμιακών μειονοτήτων, όπως είναι οι τσιγγάνοι. Αυτοί μπαίνουν κατευθείαν στο περιθώριο της εκπαίδευσης και της κοινωνίας. Πού είναι τα φώτα της παιδείας γι' αυτούς; Δεν πιστεύω πως υπάρχει δικαιολογία από κανέναν μας για τον αναλφαβητισμό τους. Συνειδητά όλοι μας εθελουφλούμε. Απλώς περιοριζόμαστε στο να λέμε ότι δεν μπαίνουν σε καλούπι.

Ας μην γελιόμαστε! Το κράτος πρέπει να απαιτήσει -και είμαι σίγουρος ότι το μπορεί, αν πραγματικά το θέλει- να επεκταθεί η υποχρεωτική εκπαίδευση και σ' αυτά τα παιδιά, εξαντλώντας ακόμη και την αυστηρότητα του νόμου, όπως ακριβώς την εξαντλεί όταν τους ζητά την υποχρεωτική θητεία τους στον στρατό, την υποχρεωτική είσπραξη των φόρων από τις εργασίες τους, την υποχρεωτική ψήφο τους και την ποινική τιμωρία τους για τα ποινικά αδικήματα που διαπράττουν.

Για να περιοριστεί, λοιπόν, αυτός ο ρατσισμός και εκπαιδευτικοί πολλοί είναι διαθέσιμοι που περιμένουν να μεταδώσουν το φως της γνώσης με πολύ μεράκι και σχολικά κτίρια υπάρχουν σε κάθε χωριό της χώρας μας.

Ας ανοίξουν, λοιπόν, αυτά τα σχολεία. Μέσα από αυτά θα ανακαλύψουμε κρυμμένους θησαυρούς που ποτέ δεν θα βρούμε, εάν δεν τους αναζητήσουμε και δεν τους αξιοποιήσουμε. Ας δώσει η χώρα στη Στατιστική Υπηρεσία το στοιχείο μηδέν για τους αναλφάβητους.

Έχουμε να κερδίσουμε, κύριε Υπουργέ Οικονομικών, πολλαπλάσια κεφάλαια, από αυτά που θα διαθέσετε. Κάντε, κύριε Υπουργέ Παιδείας, το όνειρό μας πραγματικότητα. Όλοι να έχουμε πρόσβαση στο κεφάλαιο «Παιδεία».

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Αναστάσιος Μόρφης από το Νομό Αχαΐας.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΟΡΦΗΣ (Νομός Αχαΐας): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί φίλοι Έφηβοι Βουλευτές, ένας από τους ειδικότερους σκοπούς της εκπαίδευσης είναι να βοηθά τους μαθητές να κατανοούν τη σημασία της τέχνης, της επιστήμης και της τεχνολογίας.

Όμως στις μέρες μας υπάρχει ένας έντονος προβληματισμός σχετικά με τη δυνατότητα του ελληνικού σχολείου να αντεπεξέλθει στην υψηλή αποστολή του. Ενώ όμως η αποστολή του είναι ακριβέστατα προσδιορισμένη από τους νόμους του κράτους, πολλοί εξακολουθούν να υποστηρίζουν το αντίθετο.

Όγκοι από τοιμμένο αποτελούν το καθημερινό και μονότονο σκηνικό του σχολικού χώρου. Η έλλειψη χώρων, τα

μουντά χρώματα και το πολύβουο των σχολικών χώρων δεν συμβαδίζουν σε καμία περίπτωση με τα ζωντανά χρώματα, την απεραντοσύνη και τη μουσική αρμονία που διέπει τη φύση. Η αντιμετώπιση των σχολείων και των προαυλίων χώρων τους είναι πολύ χαρακτηριστική και παραπέμπει εξόφθαλμα στα ιδεολογήματα που προωθεί το σχολείο και στην ιεραρχική οργάνωση που συνοδεύει τη μεταβίβαση της γνώσης.

Πιστεύω ότι η χρήση του χρώματος στο σχολικό χώρο εκπέμπει μηνύματα για τη θεσμοθετημένη, ιερατικά ελεγχόμενη εκπαιδευτική διαδικασία με πολύ σαφή τρόπο. Επομένως, ο μαθητής μαθαίνει να ζει συμβατικά σε χώρους που περιορίζουν τη φαντασία και ναρκώνουν τις αισθήσεις του.

Από την άλλη φαίνεται να καταστρέφω την απόλυτη «αρμονία» του γκρίζου. Η γνώση που παραδίδεται μέσα στα σχολεία δεν συνοδεύεται από τη χαρά της ανακάλυψης και της δημιουργίας και δεν επιτρέπει το χάος και την αταξία, αλλά μεταβιβάζεται προκαθορισμένη, σοβαρή, κλειστή και φυσικά ασπρόμαυρα πακεταρισμένη.

Επίσης, η χρωματική ουδετερότητα και ομοιομορφία στο εξωτερικό των σχολείων ακολουθείται αυστηρά και στο εσωτερικό τους. Το μόνο στοιχείο που διαφοροποιείται χρωματικά είναι ο μαυροπίνακας, που και εδώ επιδεικνύεται η απόλυτη και μόνη αποδεκτή γνώση του σχολικού θεσμού με φορέα τον εκπαιδευτικό. Μπροστά σε αυτόν ανακρίνεται, ελέγχεται και αξιολογείται με τη μαρτυρία όλης της τάξης η ικανότητα του μαθητή να ανταποκριθεί σε κάθε κομματάκι της εξουσίας του εκπαιδευτικού απέναντι στους μαθητές.

Επίσης νιώθω έντονα ότι τα σχολεία εδώ στην Ελλάδα παραπέμπουν σε φυλακές. Η απόκτηση της γνώσης συνοδεύεται από μια λογική μακροχρόνιου εγκλεισμού παρόμοιου με αυτού που χαρακτηρίζει τις φυλακές. Οι αίθουσες θυμίζουν κελιά, οι εκπαιδευτικοί συχνά τους δεσμοφύλακες και οι πιο πειθαρχικοί μαθητές μπορούν να έρχονται σε επαφή με το διοικητικό μηχανισμό του σχολείου και να αντλούν προνόμια από αυτή την επαφή. Ακόμα και στα προαύλια υπάρχουν ελάχιστα δέντρα, πράγμα που αποτελεί οπτικό εμπόδιο στην πρακτική της απόλυτης και συνεχούς παρακολούθησης των δραστηριοτήτων των μαθητών.

Εν τούτοις εμείς οι μαθητές δεν είμαστε μόνο παραγόμενα προϊόντα και γρανάζια μιας μηχανής, αλλά διαθέτουμε ακόμα ψυχή, φαντασία και ελευθερία.

Τα γκράφιτι της δεκαετίας '80 και '90 τινάζουν στον αέρα τη χρωματική ουδετερότητα και ομοιομορφία που επιβάλλουν τα σχολικά κτίρια, σπάνε τα όρια της γκρίζας εκπαιδευτικής φυλακής και αμφισβητούν στην πράξη το ρόλο του χρώματος σαν μια περιττή πολυτέλεια.

Οι γκραφιτάδες, λοιπόν, πρώτα απ' όλα είναι ένα κίνημα, έστω και εάν δεν αυτοαποκαλούνται έτσι. Είναι ένα κίνημα που δεν ξεκινά από τις γκαλερί των διανοουμένων και καλλιτεχνών, αλλά από τις τάξεις-κελιά των ελληνικών scho-

λείων. Είναι ένα κίνημα που οι μαθητές δεν χρειάστηκε να διδαχθούν το νόμο και την πράξη της απόλυτης αρμονίας των χρωμάτων, αλλά ακριβώς με αυτά έρχεται σε ευθεία σύγκρουση.

Ωστόσο, η λέξη «γκράφιτι» έχει ένα πολυσήμαντο ιδεολογικό μήνυμα. Είναι λέξη που ξεφεύγει από την καθώς πρέπει ορολογία του σχολείου και δηλώνει ότι οι δημιουργοί έρχονται σε ευθεία σύγκρουση με το κατεστημένο του σχολείου, δηλώνει την εξέγερση απέναντι στην ανωνυμία και στη χρωματική ομοιομορφία.

Το χτύπημα των γκραφιτάδων είναι πριν από όλα η υπογραφή. Υπάρχω, είμαι εδώ, έχω όνομα, φωνή και τη συλλογιστότητά μου τη βιώνω μέσα από την ατομικότητά μου. Για την τέχνη του γκράφιτι έχουν γραφτεί ύμνοι και πολεμικές τα τελευταία χρόνια. Όμως δυστυχώς ο χώρος του έχει περιοριστεί σε περιοχές απόλυτα ελεγχόμενες χωρίς κανείς να ενοχλείται, καθ' ότι αναγνωρίστηκε ως μια ακίνδυνη ιδεολογικά νεανική κουλτούρα.

Το γκράφιτι με τη συμβολή των άλλων παραγόντων, όπως πολυεθνικές και φεστιβάλ κατάφερε να περιχαρακωθεί στο πλαίσιο που του επέβαλε η εμπορευματοποίησή του και να μείνει μόνο στο επίπεδο της τεχνικής. Δυστυχώς, δεν κατόρθωσε να προχωρήσει πέρα από την έντονη αντιεξουσιαστική του κατεύθυνση σε μια πραγματική ρήξη, έστω και διακοσμητικής αξίας.

Το σύνθημα της Βουλής των Εφήβων είναι, όπως όλοι ξέρουμε, «Η φαντασία στην εξουσία», σύνθημα εύστοχο για το κίνημα που ενσαρκώνει αρκετούς νεωτερισμούς και μια κραυγή αγωνίας ενάντια στην ομοιομορφία, μια κραυγή που μοιάζει επιθανάτια.

Βέβαια, παρ' όλο που γρήγορα τα προϊόντα της πολιτισμικής βιομηχανίας ήδη μας κατακλύζουν και τα αντισώματά μας σαν νέοι έχουν μειωθεί αρκετά, ένα πράγμα έχω να προτείνω, όσο ριζοσπαστικό και ρηξικέλευθο σας φαίνεται: Ας γκρεμίσουμε τα σημερινά σχολεία και μέσα από τις στάχτες τους. Ας βοηθήσουμε να ανατείλει ένα νέο σχολείο και ας έλθει πραγματικά η φαντασία στην εξουσία.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Παρακαλώ την Παυλίνα Χατζηγεωργίου από το Νομό Κυκλάδων να λάβει το λόγο.

ΠΑΥΛΙΝΑ ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ (Νομός Κυκλάδων): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές, φοιτώ στο 1ο Ένιαίο Λύκειο Σύρου.

Αισθάνομαι την ανάγκη να σας ευχαριστήσω που μου δίνεται η δυνατότητα να σταθώ στο Βήμα της Βουλής του ιερού γένους των Ελλήνων, που σήμερα αναδεικνύεται κατ' οικονομία σε Βουλή των Εφήβων. Θα σας εξομολογηθώ τις σκέψεις μου και την εσωτερική μου αγωνία να συνυπάρξω μαζί σας και να ενεργοποιησω το ενδιαφέρον σας, ώστε να διαμορφώσουμε κοινή συνείδηση γύρω από την πανανθρώ-

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

πινη αξία του θεάτρου και του θεατρικού λόγου ειδικότερα ως κατ' εξοχήν παιδαγωγικού τρόπου προσέγγισης, λύσης και απάντησης στην αγωνία του σύγχρονου ανθρώπου, ο οποίος βρίσκεται αντιμέτωπος, όπως πάντοτε άλλωστε, με το μυστήριο της ζωής και του θανάτου.

Η Ελλάδα, η οποία γέννησε τη δημοκρατία μας υποχρεώνει σήμερα να δώσουμε συνέχεια σε παγκόσμιο επίπεδο στη διαρκή αυτή αίσθηση των δημοκρατικών διαδικασιών και να αξιοποιήσουμε τη συλλογική διαβούλευση της σημερινής σύναξης ώστε να δημιουργήσουμε μία κοινή αντίληψη και στάση γύρω από τη θεατρική τέχνη, η οποία αποτελεί και αυτή εκλεκτό τέκνο του γένους των Ελλήνων.

Θέατρο, ετυμολογικά εκ του θεώμαι. Θεώμαι σημαίνει γίνονται ορατός. Και γίνομαι ορατός σημαίνει δείχνω στον άλλο, τον πλησίον μου, το συνάνθρωπό μου, το συμπολίτη μου, το συμμαθητή μου το πρόβλημα εξ ολοκλήρου. Έτσι τον βοηθώ να λάβει υπόψη του όλα τα δεδομένα, που θα του επηρεάσουν τη σωστή λύση.

Το θέατρο από καταβολής του υπήρξε η κατ' εξοχήν παιδαγωγική μέθοδος για όλο το λαό και προσπάθησε με τον πιο απλό και κατανοητό τρόπο να ερμηνεύσει τη ζωή και να αποδώσει δικαιοσύνη και ελευθερία επιλογών στην εναγώνια αναζήτηση των ανθρώπων να βρουν τρόπο ύπαρξης και συνύπαρξης με το σύμπαν. Κάθε διδάσκαλος, όσο μυστήριο και αν ακούγεται αυτό, για το οποιοδήποτε μάθημα είτε αυτό λέγεται ιστορία, είτε έκθεση, είτε φυσική, είτε θρησκευτικά, είτε αγωγή του πολίτη για να μπορέσει να αποδώσει τα μέγιστα και να πετύχει το στόχο του πρέπει να έχει την ανάλογη θεατρική παρουσία. Ο ρόλος του θα πρέπει να δραματιστεί με άριστη σκηνοθετική γραμμή, για να μπορέσει να προσεγγίσει και να αποδώσει το ζητούμενο. Καμία μέθοδος προσομοίωσης δεν θα ωφελήσει, αν δεν τηρήσει και δεν λάβει υπόψη του τους θεατρικούς νόμους. Διά ταύτα το θέατρο και οι θεατρικές σπουδές πρέπει να εισβάλουν στην καθημερινότητα και στη δυναμική της προσχολικής και της σχολικής εκπαίδευσης, σε όλες τις βαθμίδες της από τα προνήπια μέχρι την ανώτατη εκπαίδευση. Μόνο έτσι θα γίνει κατορθωτό να εκτεθούν τα δεδομένα, τα οποία είναι απαραίτητα σε κάθε κοινωνία για να μπορέσει να τα βγάλει πέρα με τις δυσκολίες, τις πολλές φορές σκληρά αδυσώπητες του καθημερινού βίου.

Η θεατρική παράσταση -γιατί κάθε ώρα διδασκαλίας ανάγεται σε θεατρική παράσταση- αποτελεί αυστηρά λογική και συναισθηματική πράξη. Χρησιμοποιεί δηλαδή από γεννησιμίου της τη λεγόμενη συναισθηματική νοημοσύνη. Έτσι, λοιπόν, οι θεατρικές σπουδές πρέπει να ενταχθούν με κάθε επισιμότητα και σχολαστικότητα στο πρόγραμμα σπουδών του Υπουργείου Παιδείας. Η υποκριτική τέχνη, η σκηνοθεσία, η σκηνογραφία, η ορθοφωνία, η ενδυματολογία, ενσωματώνονται έτσι στην καθημερινή δουλειά της εκπαίδευσης

και γίνεται κατορθωτό να γίνει πιο εύληπτο και αφομοιώσιμο από τα εκατομμύρια των μαθητών, οι οποίοι παραμένουν αξεδιάσπαστοι και άσχετοι μπροστά στον ανέραστο και στεγνό λόγο των καθηγητών και διδασκάλων τους.

Μ' αυτόν τον τρόπο, ο ανθρώπινος λόγος, αυτή η πολυσήμαντη λέξη στο ελληνικό λεξιλόγιο, καθίσταται από φαριμάκι σε φάρμακο, το οποίο ενδείκνυται απόλυτα για να θεραπεύσει πάσα νόσο της κοινωνίας των ανθρώπων.

(Στο σημείο αυτό η Έφηβη Βουλευτής κατεβαίνει από το βήμα και περπατώντας προς το έδρανό της λέει:)

Αυτό που έχω να σας πω σήμερα είναι ότι περπατώ μέσα στα υπόγεια, μέσα στα σκοτεινά, σκέπτομαι όσα είπα και τα αλλοτινά και έχω μόνο μου όπλο, μόνη μου άμυνα, τα νύχια μου τα μωβ σαν το κυκλάμινο.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Πολύ ωραία η περιπατητική, θα έλεγα, θεατρική έξοδος. Ο κ. Κακλαμάνης δεν θα το επέτρεπε αυτό, βέβαια, στη Βουλή, αλλά εδώ κατ' οικονομίαν μπορεί να γίνει και αυτό.

Το λόγο τώρα έχει ο Λοΐζος Κωνσταντίνος από τη Β' Αθήνας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΟΙΖΟΣ (Β' Αθήνας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, θέμα μου είναι οι υπολογιστές στην εκπαίδευση και το διαδίκτυο. Η ανάπτυξη των ηλεκτρονικών υπολογιστών επηρεάζει σε μεγάλο βαθμό τα μέσα και τις μεθόδους άσκησης του εκπαιδευτικού έργου. Ο δάσκαλος και το βιβλίο παύουν να αποτελούν μοναδική πηγή γνώσης για τους μαθητές και το έργο τους συμπληρώνει, ενισχύει και εμπλουτίζει ο ηλεκτρονικός υπολογιστής με τις απεριόριστες δυνατότητες που παρέχει.

Η ηλεκτρονική τεχνολογία στο χώρο της εκπαίδευσης χρησιμοποιείται με τρεις κυρίως τρόπους, για την επεξεργασία κειμένου, την κατασκευή προγραμμάτων και τη διδασκαλία σχολικών μαθημάτων. Γενικότερα, ο ηλεκτρονικός υπολογιστής παρέχει τη δυνατότητα συνδυασμού παιχνιδιού, διασκέδασης, αυτενέργειας με ταυτόχρονη απόκτηση γνώσης.

Μέσω του υπολογιστή μπορεί ο μαθητής να εισχωρήσει σε μεγάλες βιβλιοθήκες σε όλους τους χώρους της τέχνης και της επιστήμης. Η ηλεκτρονική τεχνολογία μπορεί να συμβάλει στην καλύτερη δυνατή κοινωνικοποίηση των παιδιών και στην ανάδειξη ορθών διαπροσωπικών σχέσεων μεταξύ των μελών μιας ομάδας.

Βέβαια, σε καμία περίπτωση δεν μπορούμε και δεν πρέπει να πιστέψουμε πως ο υπολογιστής μπορεί να υποκαταστήσει το έργο του δασκάλου. Η μηχανή, όσο εξελιγμένη και αν είναι, δεν μπορεί να απαντήσει άμεσα και ουσιαστικά στις ποικίλες ερωτήσεις των μαθητών, να τους εμπνεύσει, να τους οδηγήσει στην αυτογνωσία, στην αυτοβελτίωση. Ο ρόλος λοιπόν του δασκάλου πιστεύω ότι ήταν και παραμένει σημαντικός.

Ο κίνδυνος που συνοδεύει τους υπολογιστές είναι ο εύκολος τρόπος απόκτησης της γνώσης που ενδεχομένως εθίζει τους νέους στην ευκολία. Η καθημερινή πολύωρη γνώση μέσα από τη χρήση αυτών από τα νεαρά άτομα τόσο στο σχολείο όσο και στο σπίτι, η εισαγωγή τους στα σχολεία των αναπτυγμένων χωρών και η παράλληλη αδυναμία των υποανάπτυκτων όσον αφορά τη χρήση αυτών, οξύνει στο έπακρο τις μεταξύ τους διαφορές, διευρύνει το χάσμα ανάμεσά τους και διαιωνίζει την παγκόσμια ανισότητα.

Βλέπουμε, λοιπόν, ότι η εκπαιδευτική χρήση των υπολογιστών μπορεί να είναι τόσο ωφέλιμη όσο και βλαβερή. Γι' αυτό πρέπει η πολιτεία, οι εκπαιδευτικοί αλλά και οι κατασκευαστές των προγραμμάτων να περιορίσουν ή και να εξαλείψουν τους κινδύνους που συνοδεύουν τους υπολογιστές και να τους καταστήσουν ένα ακόμα εργαλείο στην υπηρεσία της πνευματικής, ηθικής και αισθητικής καλλιέργειας των μαθητών.

Τελευταία, πολύς λόγος γίνεται για το internet, καθώς όλο και πιο μεγάλος αριθμός ατόμων συνδέεται στο δίκτυο. Το σημαντικότερο πλεονέκτημα που προκύπτει από τη χρήση του διαδικτύου είναι η πληροφόρηση. Ο καθένας μας έχει τη δυνατότητα πρόσβασης στη σελίδα βιβλίων καθώς και σε ποικίλες πηγές, τομείς, πολιτισμούς.

Οι δυνατότητες που προσφέρονται στην οικονομική δραστηριότητα και στις συναλλαγές είναι σημαντικές. Το internet, με την ιδιόρρυθμη υποδομή του, βοήθησε στην παγκοσμιοποίηση παρέχοντας τη δυνατότητα για ανάπτυξη ηλεκτρονικών αγορών.

Το internet, επίσης, είναι δυνατόν να συμβάλλει θετικά στον τομέα της ψυχαγωγίας. Η σύνδεση των σχολείων με το διαδικτυο προσφέρει πολλαπλά μορφωτικά οφέλη, καθώς τα παιδιά μαθαίνουν, αξιολογούν, κρίνουν αλλά και διασκεδάζουν.

Τέλος, η χρήση του διαδικτύου επιφέρει σοβαρές θετικές αλλαγές και σε ευρύτερο κοινωνικό επίπεδο. Σήμερα, πλήθος εργασιών γίνονται με την αξιοποίηση των δικτυακών υποδομών γρήγορα, εύκολα και αποτελεσματικά.

Δυστυχώς, όμως, η χρήση διαδικτύου δεν έχει μόνο θετικά σημεία. Πολλοί επισημαίνουν κινδύνους, λάθη, παραλείψεις, καταχρήσεις, παρατυπίες. Πρώτα απ' όλα, οι πληροφορίες είναι πραγματικά αντικειμενικές; Υπόκεινται σε αυστηρό έλεγχο, πριν πάρουν τη θέση τους στον κυβερνοχώρο; Η απάντηση δεν είναι ενθαρρυντική. Η πολιτική προπαγάνδα, η πορνογραφία και το οργανωμένο έγκλημα ανά πάσα στιγμή δεσπόζουν στο internet ελεύθερα σε κοινή θέα ενηλίκων και ανηλίκων. Μέτρα και κανόνες δεοντολογίας λείπουν, ενώ η θέλησή τους είναι επιτακτική. Η πνευματική ιδιοκτησία προσβάλλεται και αποδεικνύεται ανυπεράσπιτη μπροστά στις νέες τεχνικές εξελίξεις.

Ένα άλλο αρνητικό είναι η αποξένωση των ανθρώπων

και ο περιορισμός της κατά πρόσωπο επικοινωνίας εκτός και εντός της οικογένειας και αυξάνονται τα συναισθήματα μοναξιάς, απομόνωσης ή κατάθλιψης. Αλλά και οι κοινωνικές ανακατατάξεις είναι ραγδαίες και ευρύτατες. Η εργασία και η απασχόληση πλήττονται και ακόμη διαμορφώνεται ένας πρόσθετος παράγοντας κοινωνικών διακρίσεων και αμβλύνεται το χάσμα μεταξύ φτωχών και πλούσιων χωρών.

Συμπερασματικά, το internet, τόσο στον εκπαιδευτικό όσο και στον επαγγελματικό και ευρύτερα κοινωνικό χώρο σε παγκόσμιο, άρα και σε ελληνικό επίπεδο, μας δίνει απεριόριστες δυνατότητες έγκαιρης και έγκυρης ενημέρωσης, αλλά αν δεν κάνουν ορθή χρήση αυτού, εγκυμονεί για όλους μας σοβαρούς κινδύνους. Ευχαριστώ.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Βασιλική Κουκουλιώτη από τη Β' Αθήνας.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΟΥΚΟΥΛΙΩΤΗ (Β' Αθήνας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε της Επιτροπής, φίλοι και φίλες Έφηβοι Βουλευτές, το ανεξάντλητο θέμα παιδεία, όπως διαπιστώνουμε από τις συζητήσεις των συμμαθητών μας που έρχονται από την Κύπρο και τον απόδημο ελληνισμό, δεν προβληματίζει μόνο εμάς αλλά ολόκληρη την ανθρωπότητα.

Αυτό δεν είναι καθόλου καθησυχαστικό, γιατί δεν αυξάνεται ο αριθμός των συναγωνιστών μας, αλλά αντίθετα αυξάνεται ο αριθμός των θυμάτων της πολιτικής που παραγωνίζει και αδρανοποιεί την πιο δημιουργική μερίδα του πληθυσμού και στενεύουν οι ορίζοντες της ελπίδας των νέων και η πραγματοποίηση των ονείρων τους.

Η οικουμενική διακήρυξη των δικαιωμάτων του ανθρώπου υποστηρίζει πως καθένας έχει δικαίωμα στην εκπαίδευση, πως η εκπαίδευση πρέπει να παρέχεται δωρεάν, πως η πρόσβαση στην ανώτατη παιδεία πρέπει να είναι ανοιχτή σε όλους υπό ίσους όρους ανάλογα με τις ικανότητές τους.

Ακόμη, όμως, και αν εξασφαλίζεται δωρεάν εκπαίδευση, το πρόβλημα της μόρφωσης των αυριανών πολιτών δεν λύνεται και αυτό γιατί η μόρφωση περιλαμβάνει δύο διαφορετικούς εννοιολογικά όρους, την παιδεία που δημιουργεί ανθρώπους με άλφα κεφαλαίο και την εκπαίδευση, που αποσκοπεί στην επαγγελματική αποκατάσταση.

Δυστυχώς, όμως, παιδεία και εκπαίδευση ταυτίζονται στην Ελλάδα. Τριάντα χρόνια μετά το σύνθημα «ψωμί, παιδεία, ελευθερία», με ντροπή πρέπει να αντιλαμβανόμαστε ότι οι θυσίες των μαχόμενων Ελλήνων φοιτητών επιβραβεύονται με ένα νέο σύνθημα, «ανεργία, παραπαιδεία, ασυδοσία».

Το σχολείο φυσικά διδάσκει, με τη διαφορά ότι δεν προσφέρει γνώση, αλλά την επιβάλλει. Η ψύχωση της βαθμοθηρίας καταπνίγει τη δίψα για μάθηση και τη φαντασία, ενώ ευνοείται η αντικατάσταση της ευγενούς άμιλλας από το φθόνο. Οι μαθητές περιορίζονται σε ένα μηχανικό τρόπο

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

σκέψης, κατασκευάσιμα της τεχνοκρατίας. Έτσι, ως κάτοχοι μιας τυφλής γνώσης, χωρίς γνώμη, προστιθέμεθα στον κατάλογο των μονοδιάστατων και πανομοιότυπων ατόμων. Γινόμαστε ένα ακόμη τούβλο στον τοίχο των PINK FLOYD.

Πρώτη και σημαντικότερη στα τρωτά σημεία του σχολείου τοποθετείται η ανεπάρκεια στην καλλιτεχνική παιδεία των μαθητών. Όσοι υστερούν οικονομικά, απέχουν πολύ από τη δυνατότητα να καλλιεργηθούν αισθητικά ή, ακόμη πιο άδικο, να αξιοποιήσουν το ταλέντο τους, το οποίο όχι μόνο με καταπιεστικό τρόπο πνίγεται, αλλά πολλές φορές δεν αντιμετωπίζεται καν. Έτσι, οι καλλιτεχνικές δραστηριότητες καταλήγουν να είναι ταξικό προνόμιο.

Εκτός από αυτές τις κοινωνικές διακρίσεις, στο σχολείο καλλιεργούνται και ρατσιστικά συναισθήματα. Αναφέρομαι στους αλλοδαπούς που φοιτούν. Μπορεί το κράτος να φοβάει επιδεικτικά τη μάσκα του Ξένιου Δία, όμως τα προγράμματα απορρόφησης και προσαρμογής των αλλοδαπών είναι ανύπαρκτα, κάτι που δημιουργεί και θα δημιουργήσει πολλά προβλήματα.

Ερχόμαστε στο γνωστό θέμα του σημερινού εκπαιδευτικού συστήματος και των γενικών εξετάσεων, που αποτελούν την αποκορύφωση της φοίτησης στο ελληνικό σχολείο. Το παράλογο σημείο του συστήματος εντοπίζεται στο ότι οι βάσεις δεν διαμορφώνονται με βάση το επίπεδο των γνώσεων αλλά με βάση τον ανταγωνισμό και τη ζήτηση.

Έτσι μπορούμε άνετα να μιλάμε για διαγωνισμούς, αλλά όχι για εξετάσεις.

Σε βάρος της γνώσης ισχύει το καθεστώς του ενός και μόνο διδακτικού βιβλίου, το οποίο προκαλεί στους νέους πνευματικό εφησυχασμό και περιορίζει τους καθηγητές που αποφεύγουν επεκτάσεις και δημιουργία διαλόγου. Επιπλέον τα περισσότερα βιβλία επιβαρύνουν με χίλιες δυο λεπτομέρειες, ενώ πολλά είναι κακογραμμένα. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι το βιβλίο των Θρησκευτικών που μας αναγκάζει να αποστηθίσουμε κάθε λεπτομέρεια της παράδοσης και ιστορίας του Ισραήλ, ενώ καλά-καλά δεν γνωρίζουμε τι γιορτάζουμε την 25η Μαρτίου και τι την 28η Οκτωβρίου.

Ουσιαστικά όλα ξεκινούν από το κύτταρο της δημοκρατίας που είναι η σχολική τάξη, με κυβερνήτες τους διδάσκοντες και δήμο τους μαθητές. Πρέπει να μιλάμε όχι απλά για μορφωμένους εκπαιδευτικούς, αλλά για καθηγητές με ψυχοπαιδαγωγική κατάρτιση, που θα αντιλαμβάνονται τον πολυδιάστατο κοινωνικό τους ρόλο, κάτι που απαιτεί ευρυχωρία ψυχής και υψηλό πνεύμα.

Δυστυχώς, όμως, οι εκπαιδευτικοί στην Ελλάδα κάνουν κατάχρηση της θέσης τους ή καταλήγουν κόλακες των μαθητών. Με τέτοιους συντηρητικούς και οπισθοδρομικούς καθηγητές δημιουργείται πνεύμα αμφισβήτησης και δυσπιστίας και η εικόνα ενός καθηγητή προτύπου παύει να υφίσταται.

Η παιδεία, όμως, εκτός από φορέας γνώσεων καλλιεργεί

το πνεύμα και την ψυχή, αλλά και το εθνικό φρόνημα, με αποφυγή σοβινισμού και συμφιλίωση με την παγκόσμια κοινότητα.

Αν θέλουμε, όμως, μια νέα Ελλάδα πρέπει να αποδεσμευτούμε από την μακαριότητα κάποιων και πρέπει να προηγηθεί μια νέα παιδεία. Θα πρέπει να εξασφαλιστεί η διαμόρφωση κτιρίων που δεν θα θυμίζουν φυλακές, αλλά θα στεγάζουν γυμναστήρια και βιβλιοθήκες και επαρκώς εξοπλισμένες αίθουσες, ξεχωριστές για κάθε μάθημα.

Απαραίτητο είναι να αναβαθμιστεί η διδασκαλία των ξένων γλωσσών, έτσι ώστε να μην απαιτείται προσφυγή στην ιδιωτική εκπαίδευση, στα φροντιστήρια.

Κάτι επίσης πολύ σημαντικό είναι η αξιολόγηση των διδασκόντων και όχι μόνο στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, μια αξιολόγηση που θα χωρίζεται σε εσωτερική και εξωτερική. Η εσωτερική θα γίνεται φυσικά από τους ίδιους τους μαθητές, για να περιοριστεί έτσι η αυθουσία πολλών καθηγητών που θα περνούν πλέον από το κόσκινο των μαθητών.

Τέλος, ως επιτακτική ανάγκη για την καταπολέμηση της απομόνωσης μας και της αδυναμίας του λόγου μας κρίνεται η αναβάθμιση των μαθητικών κοινοτήτων. Όχι μόνο να εκλέγονται τα δεκαπενταμελή κάθε σχολείου που ουσιαστικά έχουν διακοσμητικό ρόλο, αλλά να συγκαλούν συνδιάσκεψη για την εκλογή μιας επιτροπής, που θα έρχεται σε επαφή για σοβαρά ζητήματα με το Υπουργείο Παιδείας και εκπροσώπους όλων των πολιτικών παρατάξεων, τους οποίους σήμερα το κράτος αγνοεί.

Έτσι θα αποκτήσει βάρος ο λόγος μας και πολλά δικά μας προβλήματα θα λυθούν για μια παγκόσμια κοινότητα που θα στεγάζει άτομα με οράματα, εφηβικές ψυχές, έντονη δραστηριότητα, που θα εκμεταλλεύονται κάθε λεπτό σαν το τελευταίο τους, μέχρι να έρθει το τελευταίο τους.

Αιωνία η μνήμη του Αντώνη Σαμαράκη.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η κα Εύα Οικονόμου-Βαμβακά από το νομό Καβάλας.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ-ΒΑΜΒΑΚΑ (Νομός Καβάλας): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές, άλλη μια καινούργια σχολική χρονιά δίπλα στις δεκάδες, στις εκατοντάδες που κάποιοι άλλοι επίσης ξεκίνησαν και παρήλθαν. Θα είναι μια από τα ίδια;

Ουδείς αμφισβητεί, ιδιαίτερα σήμερα, το τέλμα της εκπαίδευσης. Η ελληνική όμως πραγματικότητα αντιλαμβάνεται την παιδεία ως εκπαίδευση που υπάρχει και εξελίσσεται μέσα από τις αλλαγές στα εκπαιδευτικά συστήματα -συχνό φαινόμενο ανά δύο ή τρία χρόνια- και τους πίνακες με τους εκάστοτε ευτυχιμένους επιτυχόντες.

Γι αυτό, λοιπόν, σήμερα, με σημείο αναφοράς αυτή τη συνεδρίαση της Βουλής και με την έναρξη της καινούργιας σχολικής χρονιάς, θα ήθελα να καταγράψω τα δεδομένα που

υπάρχουν. Η φετινή σχολική χρονιά αρχίζει με πολλά προβλήματα κατά τους εκπαιδευτικούς και αντιφατικά, καλύτερα από κάθε άλλη φορά κατά το Υπουργείο Παιδείας. Απεργίες ή κινητοποιήσεις, άρα θερμό φθινόπωρο από τη μια και ολοήμερα δημοτικά από την άλλη.

Όμως, τα παιδιά μαθητές γίνονται καθημερινά αποδέκτες μιας προβληματικής παιδείας που εμφανίζεται σε αυτή τη μορφή σε όλες τις βαθμίδες της και αφορά ολόκληρη την κοινωνία. Καθημερινά εκπίπτει από το ρόλο της ως κοινωνικό αγαθό, καθώς είναι πια κοινό μυστικό το γεγονός ότι δεν παρέχεται από το κράτος σε όλους ανεξαρτήτως τους πολίτες, χωρίς οικονομικές ή άλλες διακρίσεις.

Το λύκειο, σε όποια τη μορφή, εμφανίζει καθοδική εκπαιδευτική κινητικότητα για τα φτωχά παιδιά.

Επιπλέον, ο αριθμός των εξετάσεων στις οποίες οφείλουμε να αποδυθούμε οι Έλληνες μαθητές για την είσοδό μας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, έχει μετατρέψει το λύκειο σε ένα τεράστιο εξεταστικό κέντρο, αυξάνοντας συνακόλουθα τις οικογενειακές δαπάνες. Ατέλειωτες οι ώρες φροντιστηριακής προετοιμασίας, ενώ ο ελεύθερος χρόνος απολήγει λέξη άγνοση σε ερμηγεία.

Ακόμα και τα σχολικά κτίρια εκφράζουν την πραγματικότητα της κοινωνίας μας. Νιώθω ότι οι χώροι έχουν δημιουργηθεί, για να μας καθυποτάξουν. Η τέχνη, η αισθητική, η δημιουργική παρέμβαση δεν υπάρχουν και το παράξενο; Δεν μας ζητήθηκε ποτέ να ζωγραφίσουμε, να κοσμήσουμε ακόμα και να φορτώσουμε αισθητικά τους χώρους μας, αν και νομοθετικά μας επιτρέπεται.

Στα ήδη υπάρχοντα προβλήματα που μαστίζουν την ελληνική νεολαία, έρχονται να προστεθούν και άλλα σοβαρότερα που καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε εμείς, ως παιδιά της επαρχίας, την έλλειψη παροχής μίας ευρύτερης παιδείας που προσφέρεται μέσα από την τέχνη σε όλες τις εκφάνσεις της.

Ο κινηματογράφος στη δική μου πόλη είναι ανύπαρκτος, ενώ το θέατρο λειτουργεί μόνο μέσα στα πλαίσια του ΔΗ.Π.Ε.Θ.Ε., προσπαθώντας να καλύψει το πολιτισμικό κενό.

Προβληματίζομαι γιατί, ενώ είμαι μία σκεπτόμενη έφηβος και διψώ για γνώση και μάθηση, είχα την ατυχία να γεννηθώ σε μία επαρχιακή πόλη και γι' αυτό πειθαναγκάζομαι καθημερινά να βλέπω τις ευκαιρίες μου να χάνονται και τους ορίζοντες της εξέλιξής μου να στενεύουν δραματικά.

Σκέφτομαι ότι, όταν τελειώσω το λύκειο, θα είμαι ένα άπογο φερέφωνο απόψεων που θα έχει καταφέρει να πετύχει το μεγαλειώδες στίχο του. Τι; Να αποκτήσει ένα μεγάλο φάσμα επιφανειακών και εφήμερων γνώσεων, καταφέροντας να περάσει στη σχολή της προτίμησής τους. Δύο από τα πιο ζωτικά και δραστήρια χρόνια της ζωής μου θα έχουν σπαταληθεί πάνω από πολυσέλιδα βιβλία, καθώς και στα

θρανία των εμπορών της μάθησης, των φροντιστηρίων. Για δύο χρόνια θα έχω υποβάλλει τον εαυτό μου να σκέπτεται και να ενεργεί σαν ένα καλοκουρδισμένο ρομπότ που θα έχει ως μόνο του μέλημα την επιτυχία, παραμερίζοντας κάθε φιλικό ή ερωτικό δεσμό.

Πραγματικά πικραίνομαι. Όλοι δείχνουν συγκαταβατικά να με καταλαβαίνουν. Τα λόγια τους, όμως, τρυπάνε καθημερινά τα αυτιά μου: «Η μόνη σου έγνοια είναι το διάβασμα και οφείλεις να περάσεις». Και εγώ θα πρέπει να συμβιβαστώ, να περιορίσω τις απαιτήσεις μου από τη ζωή και να μάθω να ζω συμβατικά, όπως τόσοι άλλοι.

Δεν ελπίζω στην αποσχολοποίηση της εκπαίδευσης. Αλλά πιστεύω ότι σκοπός σήμερα δεν πρέπει να είναι μοναδικά η μετάδοση γνώσεων και πληροφόρησης, αλλά το σχολείο να μεταμορφωθεί σε ένα βασικό θεσμό που διαμορφώνει το μέλλον μίας ανοιχτής κοινωνίας με ανανεωτικό πνεύμα.

Ο βασικός στόχος του νέου σχολικού προγράμματος θα είναι να ξεπεραστεί ο εγκυκλοπαιδικός χαρακτήρας του σχολείου, δηλαδή τη συσσώρευση γνώσεων, με τον παράλληλο αναχρονιστικό διαχωρισμό σε θεωρητικά και θετικά μαθήματα, σε πνευματική και χειρωνακτική εργασία.

Επίσης, να ενσωματωθούν στο πρόγραμμα νέες ανάγκες, όπως η προστασία του περιβάλλοντος, η εκπαίδευση για τα ναρκωτικά και το AIDS, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το πνεύμα της παγκοσμιοποίησης. Χρειάζεται, δηλαδή, μία διαφορετική οργάνωση των γνωστικών αντικειμένων, αντιεραρχική και διεπιστημονική που θα δίνει έμφαση στην προσέγγιση της γνώσης, στην τακτική αξιοποίηση και αξιολόγησή της. Βασική αρχή είναι να υπάρξει ευελιξία του προγράμματος με τον καθορισμό ενός βασικού πυρήνα υποχρεωτικών μαθημάτων και ενός μεγάλου φάσματος προαιρετικών, ανάλογα με τις κλίσεις των μαθητών και κυρίως ανάλογα με τις τοπικές ανάγκες.

Παράλληλα, θέλω να καταθέσω το τι θα ήθελα να είχα μάθει στα χρόνια που πέρασα στα θρανία.

Αρχικά θα ήθελα να γνωρίζω να καλλιεργώ τη γη, να φροντίζω τα λουλούδια, να χαίρομαι τη φύση, να χειρίζομαι και να επιδιορθώνω μηχανήματα, να παρέχω στον εαυτό μου και τους άλλους ιατρικές βοήθειες, να παίζω μουσική. Θεωρώ αναγκαίο να μην διαχωρίζω την απαραίτητη προετοιμασία μου για τη ζωή από την ίδια μου τη ζωή, αλλά να μου δίνουν το δικαίωμα όχι μόνο να μαθαίνω, αλλά και να ποιά με την αρχαιοελληνική έννοια του όρου.

Ακόμα θα ήθελα να μάθω να συνεργάζομαι με τους συμμαθητές μου και όχι να τους ανταγωνίζομαι. Δηλαδή, έχοντας διαφορετική προσέγγιση και γνώμη με τους γύρω μου, να μπορούμε παράλληλα να συνεργαζόμαστε και να φτιάχνουμε μαζί τους κανόνες.

Σημαντική συμβολή σε αυτό θα ήταν η κατάργηση των

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

εξετάσεων αυτής της μορφής. Το όραμά μου δεν είναι η προσπάθεια υπεγκυγής της μελέτης και η ανάπτυξη της μαθησιακής οκνηρίας. Δεν έχω την αλαζονεία να πιστεύω ότι είμαι αλάθητη, αλλά θεωρώ ότι είμαι, όπως όλοι οι άνθρωποι, μία πολυσύνθετη προσωπικότητα. Έχω ενδιαφέροντα, κλίσεις και δεξιότητες. Θα ήθελα να ανιχνευτούν και να αξιολογηθούν ως σύνολο, ως έφηβη, που στην πορεία μου μέσα από τις σπουδές και τη δημιουργική εργασία μου θα φέρω, στο βαθμό που μου αναλογεί, την εξέλιξη στον τόπο μου, την ιδιαίτερη πατρίδα μου, αλλά και τη χώρα μου.

Στο σχολείο της δημιουργικότητας που οραματίζομαι, θα συνδυάζεται η ελευθερία με την υπευθυνότητα, όπου οι γενιές των Ελλήνων δεν θα καταποντίζονται, αλλά έχοντας γίνει κοινωνοί της ελληνικής παιδείας, που με τόσο θαυμασμό αντιμετωπίζεται από τους ξένους που τη διδάσκονται, θα συμβάλλουν στην ανανέωση και στην εξέλιξη του πολιτισμού μας. Το σχολείο αυτό θα είναι ένα κέντρο μάθησης με μεγάλη ποικιλία προγραμμάτων και δραστηριοτήτων, όπου θα καταργηθεί η μετωπική διδασκαλία και η μάθηση θα γίνει πιο συναρπαστική υπόθεση.

Τέλος, έχω την απαίτηση από όσους σχεδιάζουν, υποβάλουν και επιβάλλουν τα εκπαιδευτικά συστήματα να ψάξουν να βρουν σε εμένα από την επαρχία και σε σένα από τη μεγάλη πόλη, αν τυχόν έχουμε άλλες ευαισθησίες που μπορούν να καλλιεργηθούν, όχι μόνο στη μόρφωση αλλά τις προϋποθέσεις μίας καλλιέργειας κοινωνικής και γνωστικής, ώστε να μην χρειάζεται να τα καλύψουμε όλα μόνοι μας ή με τη βοήθεια τρίτων έξω από το σχολείο χρόνια μετά.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Ελευθερία Κοδοσάκη, από την Α΄ Πειραιά.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΟΔΟΣΑΚΗ (Α΄ Πειραιά): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές, γεια σας. Φοιτώ στο Ράλλειο Λύκειο Πειραιά. Είμαστε εδώ για να καταθέσουμε τις προτάσεις μας, προκειμένου να βελτιωθεί το παρόν αλλά και το μέλλον μας, όπως κάνουν οι νέοι εδώ και επτά χρόνια. Καμία όμως απ' αυτές τις προτάσεις δεν φάνηκε αρκετά σοβαρή. Και αυτό φαίνεται από το γεγονός ότι καμία δεν έχει υλοποιηθεί.

Σκέπτομαι, λοιπόν, πώς μπορούν οι μεγάλοι να μας χρεώνουν ένα καλύτερο μέλλον, ενώ δεν πραγματοποιούν ούτε μία από τις ιδέες μας. Ο λόγος γι' αυτό μπορεί να είναι ότι για μερικούς η λέξη «νέος» ισούται με τη λέξη «ανώριμος». Για μερικά πράγματα μπορεί να είμαστε λίγο ανώριμοι, αλλά όταν μιλάμε για το μέλλον μας, μιλάει η ψυχή μας και η ψυχή μας δεν είναι ανώριμη.

Όλοι μας έχουμε όνειρα για το μέλλον. Δεν ζητάμε από τους άλλους να τα κάνουν για μας πραγματικότητα, αλλά να μας δώσουν την ευκαιρία να τα κάνουμε πραγματικότητα μόνοι μας. Ίσως αυτές τις σκέψεις να τις έκαναν κάποτε οι

σημερινοί μεγάλοι. Δεν ξέρω γιατί τις πρόδωσαν, γιατί συμβιβάστηκαν με το μέτριο. Αν και χθες άκουσα ότι μερικά όνειρα είναι απραγματοποίητα, ελπίζω ότι κανένας από εμάς δεν έχει συμβιβαστεί κι ούτε πρόκειται να συμβιβαστεί με το μέτριο. Η μετριότητα δεν ταιριάζει ούτε με την ηλικία μας, ούτε με το ουσιαστικό «άνθρωπος», το οποίο προέρχεται από το άνω θρώσκι. Η σημασία του; Κοιτάω ψηλά. Είμαι αισιόδοξος, θέλω παραπάνω. Πιστεύω ότι, αφού αποκαλούμαστε άνθρωποι, πρέπει το «άνω θρώσκι» να μας χαρακτηρίζει. Όλοι έχουμε τις ικανότητες να γίνουμε και να κάνουμε αυτό που θέλουμε. Εκτός όμως από τις ικανότητες χρειαζόμαστε δύο ακόμα πράγματα: θέληση και ευκαιρίες.

Το πρώτο υπάρχει. Για εμάς δεν πρέπει να υπάρχει το «δεν μπορώ», παρά μόνο το «δεν θέλω». Μπορούμε να κάνουμε οτιδήποτε, αρκεί να το πιστέψουμε. Το δεύτερο, το ζητάμε από τους μεγάλους, προκειμένου να κάνουμε το μέλλον μας όσο πιο καλό μπορούμε. Το μέλλον στηρίζεται σε εμάς -για να γίνει καλύτερο- κι εμείς στους μεγάλους για να μας δώσουν τις ευκαιρίες στην επιτυχία. Αυτό που ουσιαστικά ζητάμε είναι τα δικαιώματά μας στην εκπαίδευση τώρα και στην εργασία αργότερα.

Οι μεγάλοι μας λένε να μην βάζουμε μεγάλους στόχους, γιατί το πιο πιθανό είναι να μην τους πετύχουμε. Για το καλό μας, για να μην πληγωθούμε. Εγώ λέω ότι σε έναν αγώνα υπάρχουν πάντα τραυματισμοί και στον αγώνα για ένα καλύτερο μέλλον θα υπάρξουν πολλοί, αλλά εάν δεν σταματήσουμε τη μάχη, θα νικήσουμε. Στο κάτω κάτω, ποιοι είναι αυτοί που θα μας πουν τι μπορούμε να καταφέρουμε και τι όχι; Δεν πρόκειται να αφήσω κανέναν να γκρεμίσει τα όνειρά μου. Ελπίζω ούτε κι εσείς.

Τέλος, θα σας πω μία φράση που ταιριάζει σε άτομα σαν κι εμάς: αξίζει να υπάρχουν για ένα όνειρο και ας είναι η φωτιά του να σε κάψει.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Γεώργιος Πανοβράκος, από το Νομό Αχαΐας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΟΒΡΑΚΟΣ (Νομός Αχαΐας): Κύριε Πρόεδρε, εκλεκτοί σύνεδροι, στην τοποθέτησή μου θα ήθελα να αναφερθώ σε ένα θέμα επίκαιρο και καινούριο, το οποίο πριν λίγες μέρες σε όλη την Ελλάδα ήταν πρώτη είδηση. Τα τελευταία χρόνια στη χώρα μας παρατηρείται μία διαρκώς αυξανόμενη ροπή των νέων προς τα ανώτερα και ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, γεγονός που αποδεικνύεται από τον διαρκώς ογκούμενο αριθμό των νέων μαθητών, που παίρνουν μέρος στις γενικές εξετάσεις.

Πρόκειται άραγε για μία απότομη εκδήλωση φιλομάθειας των Ελλήνων μαθητών; Πρόκειται μήπως για έκφραση ευγενικών φιλοδοξιών από την πλευρά των νέων, που ξαφνικά τα τελευταία χρόνια ανακάλυψαν στην απουσία της πανεπιστημιακής σπουδής τη βασική αιτία της κακοδιαμονίας

μας; Αν ξεφύγουμε λίγο από το χώρο των αυτονόητων παραδοχών, θα αντιληφθούμε πως η νοοτροπία της ελληνικής κοινωνίας αποτελεί τον πρώτο και κυρίαρχο ρόλο. Μια κοινωνία που έχει θέσει το επάγγελμα ως κριτήριο κοινωνικής κατάταξης και έχει συνδέσει τη γρήγορη επαγγελματική αποκατάσταση με την επιστημονική ιδιότητα.

Η κοινωνία, η πολιτική και οι πολιτικοί, μιας και βρισκόμαστε στο χώρο που διαμορφώνεται η πολιτική από τους πολιτικούς, είναι αυτοί που διαμορφώνουν το εκπαιδευτικό σύστημα. Επικριτικά πρέπει να σταθούμε στη δομή του, καθώς παρατηρείται υποβάθμιση της τεχνικής και επαγγελματικής μέσης εκπαίδευσης, υπέρ της γενικής.

Η μεταβίβαση από τάξη σε τάξη είναι εφικτή και στους πιο αδιάβαστους μαθητές. Έτσι το Λύκειο λειτουργεί ως προθάλαμος του πανεπιστημίου. Έτσι ο μαθητής φτάνει εύκολα στο στάδιο των εξετάσεων, κάνοντας χρήση του δικαιώματός του, χωρίς όμως να έχει τις κατάλληλες δυνατότητες πολλές φορές.

Η νοοτροπία της ελληνικής οικογένειας, είναι ένας ακόμα παράγοντας που θέλει τους γονείς να πιέζουν τα παιδιά τους προς την επιστημονική εκπαίδευση, έστω και αν αυτά δεν έχουν τις σχετικές δυνατότητες και ενδιαφέροντα. Έτσι ο νέος επηρεάζεται καθώς βρίσκεται σε διαρκή σχέση και αλληλεξάρτηση με το οικογενειακό και ευρύτερο κοινωνικό περίγυρο.

Προκειμένου λοιπόν η τάση αυτή προς τα επιστημονικά επαγγέλματα να ελεγχθεί, είναι ανάγκη η πολιτεία και οι αρμόδιοι φορείς να προβούν σε όλες εκείνες τις κατάλληλες ενέργειες που θα πείσουν ένα μεγάλο αριθμό νέων να στραφούν προς άλλες κατευθύνσεις για να αποκατασταθούν επαγγελματικά.

Η αναβάθμιση της παιδείας και η αναδιάρθρωση του εκπαιδευτικού συστήματος είναι επιτακτική ανάγκη. Στο σχολικό επαγγελματικό προσανατολισμό, ένα μάθημα παρεξηγημένο και σε πολλά σχολεία ανύπαρκτο, που είναι η αφορμή για μία ακόμα ώρα χαβαλέ, πρέπει να δίνεται μεγαλύτερο βάρος, ώστε να μπορέσει να συμβάλει στη διαμόρφωση άποψης του μαθητή για το επάγγελμα που σχετίζεται με τις ικανότητες και τα ενδιαφέροντά του.

Κίνητρα όμως πρέπει να δοθούν και στους λοιπούς τομείς της οικονομίας, πρωτογενείς και δευτερογενείς, με την εξασφάλιση κατάλληλης υλικοτεχνικής υποδομής.

Με τις επισημάνσεις που έκανα αρχικά και αφορούσαν τη στροφή των νέων στα Ανώτερα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, πιθανόν να δημιουργησα την εντύπωση πως η ανώτατη και ανώτερη εκπαίδευση είναι άνευ ουσίας και αντικειμένου. Κάθε άλλο. Η αναπτυγμένη πανεπιστημιακή εκπαίδευση ολοκληρώνει την προσωπικότητα κοινωνικά και πολιτικά, σφυρηλατεί αξίες, ενώ παράλληλα διαπλάθει την κοινωνική ανάπτυξη και προβάλλει λύσεις σε ποικίλα αδιέξοδα, αρκεί

να είναι συνειδητή επιλογή των υποψηφίων και όχι άμεσος ή έμμεσος πιθαναγκασμός τους.

Τελευταίες έρευνες και ανακοινώσεις στον Τύπο αναφέρουν στροφή των νέων προς τα Ενιαία Λύκεια και μείωση του ενδιαφέροντος στα ΤΕΕ. Όταν βαθμός πρόσβασης σε πανεπιστημιακές σχολές είναι το 2,6 γιατί οι νέοι να γυρίσουν την πλάτη στο Ενιαίο Λύκειο; Για να μην πάρει η αυξανόμενη ζήτηση των νέων στα πανεπιστήμια, διαστάσεις κοινωνικού προβλήματος αρκεί να συνειδητοποιήσουμε ότι το επάγγελμα δεν καταξιώνει τον άνθρωπο, αλλά ο άνθρωπος το επάγγελμα.

Πρέπει να είμαστε σίγουροι ότι ο ζήλος και η έμφαση των νέων για μόρφωση είναι γνήσιος και έμφυτος. Έτσι η έφεση για μόρφωση θα επηρεάσει όλες τις εκφάνσεις της ατομικής και κοινωνικής ζωής.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Ειρήνη Τσαμπαλά από το Νομό Ιωαννίνων.

ΕΙΡΗΝΗ ΤΣΑΜΠΑΛΑ (Νομός Ιωαννίνων): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, φίλοι Έφηβοι Βουλευτές, φοιτώ στο 8ο Ενιαίο Λύκειο Ιωαννίνων.

Κάποτε ο Πλάτωνας θεώρησε ότι η παιδεία θα ήταν το βασικότερο συστατικό για την διάρθρωση της ιδανικής πολιτείας που οραματίστηκε. Και όντως κανείς δεν μπορεί να αμφισβητήσει ότι η παιδεία καθορίζει κατά ένα μεγάλο μέρος την προσωπικότητα, το ήθος και γενικότερα τη ζωή ενός ατόμου.

Μου φαίνεται, όμως, ότι το ελληνικό κράτος, όχι μόνο δεν μεριμνά κατά το πρόβλεπον για την ελληνική παιδεία, αλλά μάλλον πασχίζει να μετατρέψει τα σχολεία σε εργοστάσια που θα παράγουν κατευθυνόμενα ρομποτάκια, έτοιμα να ενταχθούν χωρίς αντιρρήσεις στα καλοδουλεμένα γρανάζια, μιας επερχόμενης παγκοσμιοποίησης. Μιας παγκοσμιοποίησης που θα ισοπεδώσει, θα καταπιεί την εθνική μας ταυτότητα και πολιτισμικής μας κληρονομιά. Άλλωστε αυτό αποδεικνύεται περίτρανα από το ίδιο το εκπαιδευτικό σύστημα και τον τρόπο που λειτουργεί, γιατί αυτό το εκπαιδευτικό σύστημα αποκλείει από την εκπαιδευτική διαδικασία τον αθλητισμό και την τέχνη.

Η τέχνη, όπως μας λένε –και είναι αλήθεια– εξυψώνει το πνεύμα και διαπλάθει μία ελεύθερη προσωπικότητα. Αντίθετα, αυτό που ξέρει να κάνει πάρα πολύ καλά το σύστημα, είναι να μετατρέπει τα σχολεία σε προθαλάμους και προπαρασκευαστικά στάδια για τις ανώτερες και ανώτατες σχολές.

Αυτό το σύστημα μας θέλει τυφλούς, αφού ο χρόνος δεν μας επιτρέπει να έλθουμε σε επαφή με καλλιτεχνικές δημιουργίες, ούτε μας διδάσκουν μουσική, ποίηση, χορό, θέατρο ή ζωγραφική. Η λογοτεχνία, αν και υπάρχει σαν ενδοσχολικό μάθημα της Β' και Γ' Λυκείου, θυσιάζεται κι αυτή στο βωμό των πανελληνίων εξετάσεων.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Και αν το σχολείο δε με βοηθήσει να ενταχθώ στο θαυμαστό κόσμο της τέχνης, τότε ποιος θα το κάνει; Ποιος θα με κάνει να νιώσω εθνική υπερηφάνεια δείχνοντάς μου έργα του Ξενόπουλου, του Μητσάκη ή του Καζαντζάκη; Ποιος θα μου δώσει μία εξήγηση γι' αυτά τα ανακατεμένα σχέδια και χρώματα που ο Ντα Βίντσι και ο Ελ Γκρέκο θεώρησαν αναγκαία για να δημιουργήσουν τέχνη;

Εγώ πιστεύω ότι όλα αυτά αποτελούν τη σπουδαιότερη παιδεία και αν αυτά ο άνθρωπος δε τα γνωρίσει, τότε όσα μαθηματικά και αν του μάθουν, ποτέ δε θα διαφωτιστεί αληθινά το μυαλό του, η ψυχή του και το πνεύμα του.

Αφού το σχολείο δεν προσφέρει τίποτε από αυτά, τότε πρέπει να αλλάξει. Πρέπει να γίνει πραγματικός αρωγός του μαθητή και όχι εξαναγκαστική εργασία που θα αποβλέπει μόνο σε μία θέση στα ΑΕΙ και στα ΤΕΙ.

Το μέλλον μας ανήκει. Απαιτούμε μία καλύτερη και ουσιαστικότερη προετοιμασία για να αντιμετωπίσουμε με επιτυχία το μέλλον μας.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Παναγιώτα Μπουγιώτη από τη Β' Αθήνας.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΜΠΟΥΓΙΩΤΗ (Β' Αθήνας): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί φίλοι Έφηβοι Βουλευτές, φοιτώ στο ΤΕΕ μαθητείας του ΟΑΕΔ Καλαμακίου. Για όσους δε γνωρίζουν, αυτό είναι ανάλογο με το ΤΕΕ του Υπουργείου Παιδείας, μόνο που ο ΟΑΕΔ ανήκει στο Υπουργείο Εργασίας. Τον πρώτο χρόνο πραγματοποιείται πραγματική παρακολούθηση μαθημάτων, αλλά το δεύτερο και τον τρίτο χρόνο, παράλληλα με τα μαθήματα, μας δίνεται η δυνατότητα να βρούμε κάποια δουλειά σε έναν εργοδότη μέσω του ΟΑΕΔ.

Είμαι απόφοιτη του ενιαίου Λυκείου και μάλιστα ανήκω στην πρώτη «φουρνιά» που κατάφερε να αποφοιτήσει με το καινούργιο σύστημα, δηλαδή είμαι ένα «πειραματόζωο». Είμαι πλέον και φοιτήτρια στο ΤΕΙ Βιβλιοθηκονομίας και παράλληλα εδώ και χρόνια ασχολούμαι με τον κλασικό χορό.

Τι δουλειά έχω εδώ, λοιπόν; Τι είναι αυτό που με γύρισε πίσω στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και στην αρχική κατάρτιση; Θα αναρωτιέστε κι εσείς τι είναι αυτό που με κάνει να ασχολούμαι ταυτόχρονα με τριτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, αλλά και με κάτι που με εκφράζει, δηλαδή με το χορό.

Όλα αυτά γιατί; Διότι οι επιλογές είναι δύσκολες. Κατά κάποιο τρόπο έχουμε αποκοπεί από το δικαίωμα της επιλογής για το πώς θέλουμε τη ζωή μας και το μέλλον μας και απλά καθοδηγούμαστε σύμφωνα με το πώς κάποιος άλλος θέλουν να χτίσουμε το μέλλον μας.

Αναρωτιέμαι, λοιπόν, αν ανήκω στην ελληνική δημοκρατία ή αν είμαι ένα από τα πιόνια μιας σκακιέρας. Οι απαιτήσεις στον επαγγελματικό χώρο αυξάνονται χωρίς να εξασφαλίζουν σταθερότητα και χρήματα. Οι ανασφάλειες πλη-

θαίνουν για το ποια επιλογή είναι τελικά η σωστή, ακόμα και αν βρίσκεσαι στην ηλικία των είκοσι ετών. Η ανάγκη για το καλύτερο για τη ζωή μου, κι όχι απλά για την επιβίωσή μου, με απασχολεί συνεχώς.

Άκουσα τους συναδέλφους μου και μπορώ να πω ότι με κάλυψαν αρκετά με τους προβληματισμούς τους, αφού κάποτε ήταν και δικοί μου. Αν μου επιτρέπετε, όμως, εγώ θα σας δείξω κάποιες σκηνές από το μέλλον σε όσους δεν έχουν ζήσει ακόμη σαν φοιτητές και θα σας προβληματίσω λίγο ακόμα. Πρέπει να το έχετε αυτό στο μυαλό σας, γιατί εγώ, δυστυχώς ή ευτυχώς, πέρασα απ' αυτό το στάδιο.

Είναι ωραία ιδέα να ξέρεις, μετά από τόσους κόπους και θυσίες, άγχη και χρόνια στα θρανία και ένα νευρικό σύστημα έτοιμο να σπάσει, ότι έχεις καταφέρει να εισαχθείς σε κάποιο κλάδο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Αν, όμως, πρέπει να μετακομίσεις από τον τόπο σου για να σπουδάσεις, δεν είναι τόσο απλά τα πράγματα.

Πρώτα απ' όλα, απομακρύνεσαι από το σπίτι σου. Ναι μεν έχεις καινούργια ζωή, κάνεις καινούργιες γνωριμίες, υπάρχει αλλαγή περιβάλλοντος και ανανέωση, αλλά, κακά τα ψέματα, είσαι ο κύριος του εαυτού σου, άρα και υποχρεωμένος απέναντι στον εαυτό σου. Υπάρχει δυσκολία στην οργάνωση της καθημερινότητας. Ζεις μόνος σε ένα σπίτι και αυτό για κάποια παιδιά είναι δύσκολο. Τρομοκρατούνται στην ιδέα της αυτονομίας.

Το οικονομικό θέμα είναι ένα από τα πολλά που απασχολούν τους φοιτητές. Είναι μεγάλη η εκπαίδευση του να διαχειρίζεσαι τα δικά σου χρήματα, από τη στιγμή που σου δίνεται η ευκαιρία.

Μόνο που η οικογένεια κάθε φοιτητή επιβαρύνεται κατά πολύ οικονομικά και οι συνειδητοποιημένοι φοιτητές πιέζονται. Άλλο το χαρτζιλίκι και άλλο πως θα περάσει το μήνα ένας φοιτητής. Φθάνει το ποσό όσο και αν είναι να μπορεί να καλύψει στέγαση, διατροφή, προσωπικές ανάγκες, φροντιστήρια κλπ.; Που τελικά δεν μπορείς να τα αποφύγεις ειδικά όταν έχεις εισαχθεί σε σχολή διαφορετική της κατεύθυνσής σου.

Για ποια λοιπόν δωρεάν παιδεία μιλάνε οι πολιτικοί; Ή μήπως τα εκατό ευρώ θα σώσουν την κατάσταση; Αυτά τα εκατό ευρώ θα δοθούν σε όλους; Και με ποιες προϋποθέσεις; Έτσι και κατάφερες να εισαχθείς σε μια σχολή είναι αυτή που έχεις επιλέξει και που μπορεί ή επιθυμεί ο κάθε υποψήφιος φοιτητής;

Έτσι όπως είναι φτιαγμένο το σύστημα αναγκαζόμαστε περισσότερο να ακολουθήσουμε με πολύ έντονα αρνητικά συναισθήματα, κάτι που δεν μας αρέσει και συγχρόνως να κάνουμε οτιδήποτε άλλο για να έχουμε τη δυνατότητα να ανταπεξέλθουμε στις απαιτήσεις της κοινωνίας μας. Έγινε και η παιδεία τζόγος; Κάνε ό,τι μπορείς και μπορεί κάπου να μπει;

Πώς φαντάζεστε τη φοιτητική ζωή; Όπως είναι σήμερα μόνο μια ψευδαίσθηση είναι. Ναι μεν υπάρχουν ιδανικές καταστάσεις ελευθερίας αλλά αυτά στην αρχή.

Συνέπεια των παραπάνω είναι ότι πολλά παιδιά εγκαταλείπουν τις σπουδές γιατί δεν συμβαδίζουν με τις επιθυμίες, τις δυνατότητες, την πνευματική τους κατάσταση και τις προοπτικές για το μέλλον.

Δεν θέλω να σας πανικοβάλλω και να σας αποτρέψω, αλλά απλά να σας προσγειώσω σε μια πραγματικότητα. Να είστε ρεαλιστές όπως έλεγαν οι φοιτητές του Μάη του 1968, που επιδίωκαν τη φαντασία στην εξουσία να ζητάν το αδύνατο.

Πρόσφατα υπήρχε μια διαφήμιση –πάντα πριν τις εκλογές- με τίτλο «Η παιδεία μπροστά». Όσοι την πρόσεξαν ίσως να συμφωνούν ότι είναι διαφήμιση με ουσία, κάλυπτε θεωρητικά τα προβλήματα της παιδείας και υπόσχεται αναβαθμίσεις και λύσεις αρκετών προβλημάτων της σημερινής παιδείας. Ανακουφιστική ήταν η διαφήμιση ίσως για πολλούς. Κάποιοι ίσως να ευαισθητοποιήθηκαν. Μόνο που αυτή η διαφήμιση σε τέσσερα χρόνια από τώρα έως το 2008, ή μήπως έως το 2012;

Σύμφωνα με τα παραπάνω, έχω να κάνω κάποιες προτάσεις που θα ήθελα να λάβει σοβαρά υπόψη η Βουλή των Ελλήνων: Κριτήριο εισαγωγής σε μια σχολή να παίζει σημαντικό ρόλο ο τόπος καταγωγής.

Η ίδρυση των φοιτητικών εστιών να είναι ανθρώπινες, μεγαλύτερες και δωρεάν για όλους τους φοιτητές και όχι ημίμετρα.

Να αλλάξει το σύστημα εισαγωγής έτσι ώστε να μην περνάμε σε σχολές διάσπαρτες και άσχετες, διαφορετικών επισημονικών πεδίων.

Να γίνει στόχος μας οι βασικές γνώσεις και όχι μόνο η εισαγωγή μας κάπου.

Αν όπως λέτε μας θεωρείτε το μέλλον της Ελλάδας αντιμετωπίστε μας όπως λέτε ότι θέλετε να είναι το μέλλον της Ελλάδας, χωρίς να είστε προσκολλημένοι στο παρελθόν και σε όσα σπουδαία θεωρείτε ότι έχετε κάνει. Το λέω παραφράζοντας τη γνωστή ινδιάνικη ρήση: «Αυτή τη χώρα δεν την κληρονομήσατε από τους προγόνους σας, αλλά την κληρονομήσατε από τα παιδιά σας».

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο κ. Λάμπρος Ορφανόπουλος από τη Β' Αθηνών έχει το λόγο.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΟΡΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ (Β' Αθήνας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε της Επιτροπής, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, μαζετήκαμε εδώ πέρα όχι να διασκεδάσουμε και όχι για να τονώσουμε το ηθικό μας ότι είμαστε παιδιά και πρέπει να αγωνιστούμε για το μέλλον, αλλά για να δώσουμε μια φωνή και στα υπόλοιπα που δεν κατάφεραν να περάσουν, όπως περάσαμε εμείς και να τονώσουμε και το δικό

τους ηθικό ότι υπάρχει τελικά μέλλον στην Ελλάδα. Για ποιο λόγο;

Βλέπω ακόμα ανθρώπους να κοιμούνται στα παγκάκια σε μια Αθήνα του 2004 που θα έρθουν ξένοι, να δουν την πολυακουσμένη Αθήνα που έχει ζήσει φοβερές καταστάσεις.

Τι κάνουμε εμείς γι' αυτό; Ο πολιτισμός μας ευνουχίζεται. Το πνεύμα μας, η γλώσσα μας, τα ήθη και τα έθιμά μας. Θέλουμε να γυρίσουμε σε μια δυτική μορφή. Για ποιο λόγο; Ίσως τελικά μας θέλουν να είμαστε ρομποτάκια και όχι άνθρωποι με ελεύθερο πνεύμα σε μια χώρα που μας έδωσε το ελεύθερο πνεύμα. Για ποιο λόγο; Γιατί μάλλον εκπροσωπούν τους δικούς δεοντολογικούς τρόπους. Γιατί μάλλον δεν αγαπάν αυτή τη χώρα. Αυτά είχα να πω.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Αναστασία Μαραγκού από το Νομό Λέσβου έχει το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΜΑΡΑΓΚΟΥ (Νομός Λέσβου): Να αρχίσω και εγώ με τα τυποποιημένα.

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε της Επιτροπής, φίλοι Έφηβοι Βουλευτές και όλοι εσείς που απουσιάζετε από εδώ και όλοι εσείς που βρίσκεστε εδώ έστω και μόνο με το πνεύμα, αρκετοί από εσάς, αγαπητοί φίλοι, αναφερθήκατε σε ένα από τα σημαντικότερα και πιο επικίνδυνα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο σύγχρονος ελληνικός πολιτισμός, το οποίο βέβαια αποτελεί και μείζον πρόβλημα για τους πολιτισμούς πολλών άλλων εθνών. Αναφερθήκατε, λοιπόν, στην αλλοίωση του ελληνικού πολιτισμού με την εισροή σε αυτόν αμερικανικών στοιχείων ως επί το πλείστον δυτικής κουλτούρας, φαινόμενο που σταδιακά οδηγεί στην απώλεια του ιδιαίτερου ελληνικού χαρακτήρα από τον πολιτισμό μας και την ταυτοποίηση αυτού με το δυτικό πολιτισμό. Για την οριστική επίλυση αυτού του προβλήματος προτείνονται κάποια μέτρα, όπως π.χ. οι πληροφορίες στις πινακίδες να πάνε να γράφονται στην αγγλική γλώσσα ή τουλάχιστον οι αγγλικές λέξεις να είναι γραμμένες με μικρά γράμματα και άλλα παρόμοια.

Θεωρώ πως τέτοια μέτρα ακόμα και αν εισακουστούν από την πολιτεία -πράγμα που μάλλον βρίσκεται στο χώρο του ονειρικού- δεν θα φέρουν κανένα αποτέλεσμα και αυτό γιατί δεν έχουν ουσία. Η αγγλική ερμηνεία των πληροφοριών στις πινακίδες απλώς και μόνο εξυπηρετεί τα άτομα που δεν γνωρίζουν την ελληνική γλώσσα, τίποτα άλλο. Πού, λοιπόν, το κακό σε αυτό; Αλλού είναι οι ρίζες του προβλήματος. Δεν βρίσκονται ούτε στις γραμμένες στα αγγλικά πινακίδες, ούτε στην εκμάθηση της αγγλικής γλώσσας, ούτε καν στην καθιέρωση της αγγλικής γλώσσας ως δεύτερης επίσημης γλώσσας του κράτους που συζητείται, γιατί όλα αυτά είναι τυπικά. Η αιτία του προβλήματος έγκειται σε μας τους ίδιους. Σκεφθείτε, ουσιαστικά έχουμε καταντήσει να τρώμε, να ντυνόμαστε, να συμπεριφερόμαστε, να ζούμε κατά τα δυτικοφερμένα πρότυπα που μας επιβάλλουν ακόμα και να

χρησιμοποιούμε στην επικοινωνία μας ξένες λέξεις, κυρίως αγγλικές, αντί αντίστοιχων ελληνικών, πράγμα που διαφέρει πολύ από το να γνωρίζουμε μια ξένη γλώσσα. Και εμείς στην προσπάθειά μας να μιμηθούμε και ταυτόχρονα να ξεχωρίσουμε από τους άλλους, αδυνατούμε να αποδεχθούμε ή ακόμα και να συνειδητοποιήσουμε τι συμβαίνει. Αυτή την αδυναμία μας εκμεταλλεύονται κάποιοι για να εξαφανίσουν τον πολιτισμό μας -που ως γνωστό εξαρτάται και φαίνεται πρώτα από τον τρόπο ζωής των ανθρώπων και έπειτα από τα επιτεύγματά τους στις τέχνες, στα γράμματα και στις επιστήμες- και μαζί με αυτόν τις ηθικές αξίες, τις αρχαίες αντιλήψεις, τις ιδέες, την στάση ζωής μας και να μας οδηγήσουν στην υιοθέτηση ενός νέου τρόπου ζωής, ο οποίος δεν θα στηρίζεται στα ιδανικά που τόσους αιώνες τώρα αποτελούν το καύσιμο που δίνει ενέργεια στους ανθρώπους για κάθε τι μεγάλο και ωραίο, αλλά στην προσπάθεια για τη διασφάλιση του προσωπικού συμφέροντος. Και έτσι, ενώ μας κρατάνε απασχολημένους όπως ακριβώς οι μαμάδες τα μικρά παιδιά, ώστε να μπορέσουν να εργαστούν απερίσπαστες, παράλληλα φροντίζουν να παίρνουμε αυτό το δρόμο της αποσύνθεσης για να εξυπηρετήσουν τα συμφέροντά τους.

Αν, λοιπόν, κάθε λαός κατάφερε να διατηρήσει τον πολιτισμό του, ίσως κάναμε ένα βήμα μπροστά γι' αυτόν τον κόσμο. Το αν όμως εμείς θα μπορέσουμε να διασώσουμε τον ελληνικό πολιτισμό εξαρτάται μόνο από μας, μόνο από τη στάση μας και τίποτα άλλο. Βέβαια για να μπορέσουμε να αποκτήσουμε ορθή στάση, χρειάζεται ουσιαστική παιδεία, που θα διαμορφώνει ανθρώπους με την πραγματική σημασία της λέξης, ανθρώπους πάνω από όλα με κριτική σκέψη, με ήθος και προσωπικότητα, ανθρώπους που μπορούν να δουν την ουσία και δεν μένουν στους τύπους. Πάνω από όλα όμως απαιτείται υπευθυνότητα, αποφασιστικότητα και αγώνας. Γι' αυτό, αν θέλουμε να καταφέρουμε όλα αυτά, πρέπει πάντα να είμαστε μαζί, γιατί μόνοι δεν μπορούμε να καταφέρουμε τίποτα. Μαζί, όμως, μπορούμε να κάνουμε κάθε ανέφικτη λύση εφικτή.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η τελευταία ομιλήτρια για τη σημερινή συνεδρίαση, η Ελένη Υψηλάντη από το Νομό Μεσσηνίας.

ΕΛΕΝΗ ΥΨΗΛΑΝΤΗ (Νομός Μεσσηνίας): Γεια σας. Ας το αλλάξω λίγο. Αγαπητοί συμπορευτές, περνάω καλά, όπως και εσείς, τρώω, πίνω, κάνω χαβαλέ, βόλτες. Αλήθεια, αυτό προσδοκούσαμε; Γιατί είναι μετρημένοι στα δάχτυλα αυτοί που σηκώθηκαν και φώναξαν γι' αυτό που τους πνίγει; Ποιος δεν περιορίστηκε σε μια καλογραμμένη διαβαστή έκθεση; Ποιος δεν φοβήθηκε το ζωντανό λόγο και δεν αρκέστηκε σε ξύλινα λόγια, σαν αυτά που όλοι ήλθαμε εδώ υποτίθεται για να καταδικάσουμε;

Μήπως γινόμαστε, ή τελικά είμαστε αυτό που αποφεύγουμε; Γιατί τα τετριμμένα λόγια μας είναι αρκετά; Ο Ελύ-

της μας συμβούλευσε: «Παραλαμβάνεις από τον Δία τον κεραυνό και ο κόσμος σου υπακούει. Εμπρός λοιπόν, από σένα η άνοιξη εξαρτάται. Τάχυνε την αστραπή. Πιάσε το «πρέπει» από το γιώτα και γδάρε το ίσα με το πι». Αντιμετωπίζοντας νυχθημερόν τέλματα που καταστρέφουν την αβρότητα της ηλικίας μου νιώθω να ξεφεύγω από το συνήθη ηθικό προβληματισμό και να βυθίζομαι στο αίσθημα της απαισιοδοξίας συνειδητοποιώντας την ασχήμια του κόσμου που ζω. Και ενώ η απαισιοδοξία γίνεται επικίνδυνη και οδυνηρή συγκρούεται μοιραία με την ελπίδα. Τι άλλο εκτός από την ελπίδα θα ήταν στήριγμα εν όψει ενός κομματιασμένου κόσμου που τον εξουσιάζει το πολεμόχαρο κέρδος!

Απογοητευμένη λοιπόν απ' όλους αυτούς που κάθονται στα έδρανα ήλθα να συναντήσω τη γενιά μου, τη γενιά που ζει ανάμεσα στον ύπνο και την αφύπνιση. Μα, πού κρύβεται η αλήθεια; Πού παράπτεσε ο δυναμισμός μας που θα ωθήσει την αλήθεια στην επιφάνεια; Πού βρίσκεται η φαντασία, όπως λέει το σλόγκαν μέσα σ' αυτές τις αίθουσες; Γιατί η οργή μας σιωπά; Γιατί η κριτική μας δεν είναι καυστική απέναντι στην ολοένα αυξανόμενη ανεργία, στις ψεύτικες υποσχέσεις των πολιτικών στη μιζέρια, στην ημιπαιδεία, στη φτώχεια, στην αδιαφορία και τον εγωισμό, στα καταχθόνια παιχνίδια των κοσμοκρατόρων ή ακόμα και στα κούφια λόγια που ακούστηκαν εδώ μέσα; Γιατί καθησυχάζομαστε με ρηχές, ανεκπλήρωτες προτάσεις, στολισμένες με περιττά λόγια; Γιατί συμβιβάζομαστε;

Ένα απόσπασμα ενός ποιήματος του Μιχάλη Κατσαρού ίσως μας παρακινήσει: «Αντισταθείτε στην κρατική εκπαίδευση. Αντισταθείτε στις φοβερές σημαίες των κρατών και τη διπλωματία, στα εργοστάσια πολεμικών υλών. Αντισταθείτε σε όλους αυτούς που λέγονται μεγάλοι, ως και σε μένα, σε μένα ακόμη που σας εξιστορώ, αντισταθείτε. Τότε μπορεί βέβαιοι να περάσουμε προς την ελευθερία».

Ναι, είμαστε γενιά που ζει ανάμεσα στο όνειρο και στον εφιάλητη, στον εφιάλητη που θέλουν κάποιοι να μας βυθίσουν και στο όνειρο που τα νιάτα κρατούν ζωντανό με πείσμα. Ας το δείξουμε.

Για την ώρα χαιρετίσματα στην εξουσία, εγώ κρατάω την ουσία και ονειρεύομαι.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Κυρίες και κύριοι Έφηβοι Βουλευτές, θέλω να σας εκφράσω τις ειλικρινείς ευχαριστίες μου πρώτα πρώτα για τον τρόπο με τον οποίο καταθέσατε τις απόψεις σας. Ήταν παραδειγματικός, μεστός, συμπτυκνωμένος ο λόγος σας και σας συγχαίρω γι' αυτό, ακόμα και αν δεν συμφωνούμε με όλοι μεταξύ μας για εκείνα που ακούμε ή πιστεύουμε.

Εκείνο που θέλω να σημειώσω είναι πως είχα την ευτυχία στη ζωή μου να είμαι φίλος με τον Αντώνη Σαμαράκη, γιατί μας ένωσε η κοινή αγάπη μας -έτσι γνωριστήκαμε- προς ένα ξεχασμένο ποιητή που ο Ελύτης λέει ότι, αν ζούσε

θα ήταν κάτι ανάμεσα σε αυτόν και το Σεφέρη. Είναι ο Γιώργος Σαραντάκης. Ήταν φίλος του Αντώνη Σαμαράκη.

Ο Σαραντάκης, λοιπόν, λέει κάπου ότι η ελπίδα είναι εκείνη που πεθαίνει τελευταία. Δεν το είπε, όμως, έτσι. Το είπε αλλιώς, ότι εφόσον δεν πέθανες, είναι καιρός ακόμα να κοιτάξεις τη θάλασσα και να της πεις πως αγαπάς τον ήλιο, αμφισβητώντας ακόμη και την ουσία αυτού του ήλιου, παίρνοντας κάποιες απόψεις από το Ροζέ Γκαροντί που λέει ότι νέος δεν είναι κανένας, αν δεν είναι έτοιμος να αμφισβητεί και τις πίστεις του και τις αμφιβολίες του, ενώ ταυτόχρονα πρέπει να ακούμε όλοι και εμείς οι γεροντότεροι, αλλά, κυρίως, εσείς οι νέοι ότι πρέπει να παλεύουμε κάποια στιγμή να φτιάχνουμε ημέρες και εποχές στο μπόι των ονειρών μας, λέει ο Πωλ Γκαρ.

Εγώ θέλω ειλικρινά να σας συγχαρώ όλους σας, ακόμα και εκείνους που λειτούργησαν με ένα γνώμονα σωφροσύνης, αλλά και εκείνοι που ήσαν καταγγελτικοί, ακόμα και εκείνοι που ήταν εισαγγελικοί. Όλοι έχετε μέσα σας την ελπίδα της δημιουργίας για το μέλλον και το μέλλον ανήκει σε σας. Και βεβαίως ανήκει σε σας, μόνο εφόσον το προετοιμάσετε.

Μπαίνω τώρα σε ένα διαδικαστικό θέμα...

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΠΕΛΛΑΣ (Β' Αθήνας): Μπορώ να έχω το λόγο;

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ορίστε, έχεις το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΠΕΛΛΑΣ (Β' Αθήνας): Θα ήθελα να αναφερθώ σε κάτι που σκεπτόμουν τις τελευταίες μέρες, όσο είμαστε εδώ. Άκουσα από πολλούς: «Ωραία, ερχόμαστε στη Βουλή, λέμε αυτά που έχουμε να πούμε και κάνουμε τις προτάσεις μας, αλλά δεν γίνεται τίποτα».

Εγώ ξέρω ότι ο καθένας ήρθε για διαφορετικούς λόγους εδώ και πως έχει διαφορετικές σκέψεις. Παρ' όλο που πολλοί κάνουν και επισημάνσεις, σίγουρα όλοι έχουν κάποιες προτάσεις. Για να έχουν αυτές τις προτάσεις και για να τις έχουν σκεφθεί, αυτό σημαίνει πως πιστεύουν στο βάθος της καρδιάς τους και του μυαλού τους ότι αυτές μπορούν να πραγματοποιηθούν. Αν αυτό συμβεί, έχει κάποιο νόημα.

Γι' αυτό πιστεύω ότι πρέπει να μη σκεπτόμαστε έτσι. Είναι μια κακή σκέψη για να ξεκινήσεις και έτσι και αλλιώς θέλουμε να έρθουμε εδώ για να εκφράσουμε τις ιδέες μας και να αγωνιστούμε, αφού άλλωστε αυτός είναι και ο ρόλος μας στην κοινωνία. Είμαστε ομάδες πίεσης. Όπως η αντιπολίτευση κρίνει και ελέγχει την κυβέρνηση, έτσι πρέπει να κάνουμε εμείς με αυτούς που εξουσιάζουν γενικότερα.

Θα ήθελα να σας δώσω ένα παράδειγμα: Σκεφθείτε ένα βιβλίο που πέφτει από τη θέση που έχει στη βιβλιοθήκη. Πέφτει από το ράφι και είναι έτοιμο να πέσει πάνω μας. Μπορεί εμείς με μια κίνηση να μην μπορούμε να το ξαναβάλουμε στη θέση του, αλλά σίγουρα πρέπει να βάλουμε τα χέρια μας

για να το σταματήσουμε ώστε να μην πέσει στο κεφάλι μας και μας πλακώσει.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Έχω την πεποίθηση πως όλοι γνωρίζετε, ότι η Σύνοψη Κειμένων, που περιλαμβάνει επισημάνσεις και προτάσεις 24.000 περίπου παιδιών που συμμετείχαν στο πρόγραμμα, καθώς και τα πρακτικά των συνεδριάσεων της Βουλής των Εφήβων δένονται σε έναν τόμο και διανέμονται στην Κυβέρνηση, την Εκκλησία, διάφορους φορείς, τοπική αυτοδιοίκηση κ.λπ.. Λαμβάνονται σοβαρά υπόψη από το Προεδρείο της Βουλής, από τα Προεδρεία των Επιτροπών της Βουλής και από την Κυβέρνηση και όπου αλλού στέλνονται. Πολλές απ' αυτές τις προτάσεις σας είναι χρήσιμες και βοηθούν στη συγκρότηση γενικότερων πολιτικών.

Έρχομαι τώρα σε ένα διαδικαστικό θέμα. Είπα, λοιπόν, ότι μου κατετέθη στην αρχή της συνεδρίασης -από σχεδόν την παμπηφιά των μελών της επιτροπής- ένα κείμενο το οποίο σας ανέφερα, σε σχέση με τον τρόπο επιλογής των ομιλητών από την επιτροπή για την αυριανή συνεδρίαση.

Υποθέτω ότι όλοι έχετε στα χέρια σας και έχετε διατρέξει -όχι με επιμέλεια, αλλά με κάποια προσοχή- τις οδηγίες που ενσωματώνουν τον τρόπο, τον κανονισμό θα λέγαμε λειτουργίας των επιτροπών και της ολομέλειας. Αυτός ο κανονισμός έχει προκύψει μέσα από μια διαδικασία αναλογικής εφαρμογής του Κανονισμού της Βουλής και βεβαίως με την ευθύνη του Προεδρείου της Βουλής και της Επιτροπής του Εκπαιδευτικού Προγράμματος, η οποία λειτούργησε μέχρι πριν από λίγο καιρό με την ευθύνη και την καθοδήγηση ως Προέδρου του Αντώνη Σαμαράκη.

Προβλέπεται, λοιπόν, ότι στην Ολομέλεια μιλούν, από εκείνους που δηλώνουν ότι θέλουν να μιλήσουν, εκείνοι που επιλέγονται με κλήρωση. Έχει επιλεγεί αυτή η διαδικασία, ακριβώς, για να μην υπάρχει κάποιο στοιχείο τεχνητής διαδικασίας, το οποίο ενσωματώνει κάθε εκλογική διαδικασία. Ιδιαίτερα, μάλιστα, στη Βουλή αυτή η διαδικασία έχει αυτά τα χαρακτηριστικά, διότι η Βουλή συγκροτείται από κόμματα, άρα τα κόμματα ψηφίζουν με κάποιο τρόπο που υπακούει στην εσωτερική δομή και λειτουργία τους και στις πολιτικές τους απόψεις.

Δεν θέλαμε να έχουμε μια διαδικασία, όπου μέσα από ψηφοφορία θα αναδεικνύονταν οι ομιλητές, δεδομένου ότι αυτή η διαδικασία που έχει επιλεγεί οδηγεί στο να εκφράζουν την επιθυμία τους, όσοι θέλουν να ομιλήσουν. Αν είναι περισσότεροι από τον αριθμό, η κλήρωση εξασφαλίζει με αντικειμενικότερο τρόπο και χωρίς τη παραμικρή τριβή, την ανάδειξη εκείνων που, βεβαίως, η τύχη τους ευνόησε, αλλά εξίσου, αν θέλετε, θα μπορούσε να ευνοήσει και τους άλλους.

Εν πάση περιπτώσει, ήθελα να σας πω ότι αυτή η διαδικασία που έχει επιλεγεί και έχει εκδοθεί και από την Επι-

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

τροπή του Εκπαιδευτικού αυτού Προγράμματος δεν μπορεί να αλλάξει με ψηφοφορίες στις επιτροπές, γιατί τότε θα υπήρχε ένα θέμα το οποίο δεν θα κολάκευε κανένα. Δεν αναφέρομαι σ' αυτό, ενδεχομένως, όμως, θα μπορούσαν να δημιουργηθούν πολλά προβλήματα στη λειτουργία της Βουλής των Εφήβων.

Βέβαια θέλω να σας διαβεβαιώσω ότι αυτή η πρόταση, την οποία ήδη γνώρισα στον Πρόεδρο της Βουλής και στους υπεύθυνους της Επιτροπής του Προγράμματος, θα τεθεί υπόψη τους και θα αποτελέσει για άλλη μία φορά αφορμή για μια ουσιαστική συζήτηση για ζητήματα που σχετίζονται με τη βελτίωση και την αναπροσαρμογή, σε κάποιες πλευρές, του τρόπου λειτουργίας της Βουλής των Εφήβων.

Θέλω, κλείνοντας, να σας ευχαριστήσω για άλλη μία φορά και να σας ευχηθώ «Καλό βράδυ»...

ΤΑΜΗΣ ΟΜΡΑΝ (Α' Αθήνας): Κύριε Πρόεδρε, επί της διαδικασίας μπορώ να πάρω κι εγώ το λόγο για δύο λεπτά;

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Σε ποιο θέμα θέλετε να αναφερθείτε;

ΤΑΜΗΣ ΟΜΡΑΝ (Α' Αθήνας): Θέλω να αναφερθώ γενικά στο ζήτημα που αναφέρθηκε τελευταία.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Αυτό το θέμα έκλεισε. Καταθέσατε την άποψή σας. Σας δίνω την εξήγηση από την πλευρά της Επιτροπής και της Επιτροπής του Προγράμματος. Τις απόψεις σας τις είπατε. Σας εξήγησα πώς ακριβώς διαμορφώνει τη λειτουργία της Βουλής των Εφήβων το Προεδρείο και η Επιτροπή του Προγράμματος. Βεβαίως, οι απόψεις σας σε σχέση με τη λειτουργία της Βουλής των Εφήβων και κατεγράφησαν και θα ληφθούν υπόψη. Νομίζω ότι θα είναι μια σκιαμαχία το να συνεχίζουμε έναν διάλογο για ένα θέμα το οποίο δεν μπορεί να λυθεί αυτή τη στιγμή.

Θέλω λοιπόν να σας ευχηθώ «Καλό Βράδυ» και το πρωί να είστε ορεξάτοι, για να ολοκληρώσουμε αυτή τη διαδικασία.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

Στη συνέχεια και περί ώρα 20.28' λύθηκε η συνεδρίαση.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΗΛΕΙΑΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 16-9-2003

Στην Αθήνα, σήμερα, 16 Σεπτεμβρίου 2003, ημέρα Τρίτη και ώρα 09.10', στην Αίθουσα Γερουσίας του Μεγάρου της Βουλής, συνεδρίασε η Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής των Εφήβων, υπό την Προεδρία του Βουλευτή Ηλείας κ. Γιάννη Ζαφειρόπουλου, με αντικείμενο την εξέταση των θεμάτων: «Αξιολόγηση – Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, Βιβλία - Βιβλιοθήκες, Γλώσσα (γλωσσική πενία- νεανική γλώσσα), Εκπαιδευτικό σύστημα – Εξετάσεις, Ελληνική παράδοση, Θρησκεία – Εκκλησία – Κλήρος - Αιρέσεις, Επαγγελματικός Προσανατολισμός, Αναλφαβητισμός, Σχολική Ζωή – Ελεύθερος χρόνος, Αθλητισμός – Ολυμπιακοί Αγώνες, Πολιτισμός – Τέχνη και Βουλή των Εφήβων» της Σύνθεσης Κειμένων των μαθητών της Α' και της Β' τάξης των Ενιαίων Λυκείων, των Τ.Ε.Ε. και των Σχολών Μαθητείας Α' Κύκλου του Ο.Α.Ε.Δ. από την Ελλάδα και τον Απόδημο Ελληνισμό και των μαθητών της Β' Τάξης των Λυκείων και των Τεχνικών Σχολών από την Κύπρο, που συμμετείχαν στο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα "Βουλή των Εφήβων", Η' Σύνοδος 2002 – 2003 (3η Συνεδρίαση).

Στη συνεδρίαση της Επιτροπής συμμετείχαν οι Έφηβοι Βουλευτές: Αιγινήτη Γεωργία (Α' Αθήνας), Αλεξάκη Κωνσταντίνα (Β' Αθήνας), Αλεξίου Ευαγγελία (Ν. Λάρισας), Αλεξίου Βασίλης (Ν. Λάρισας), Αντωνογιαννάκης Αντώνιος (Ν. Ηρακλείου), Αργυρίου Ευαγγελία (Στουτγάρδη Γερμανίας), Βαγγέλη Σταυρούλα (Β' Αθήνας), Βογιατζάκη Στέλλα (Λευκωσία Κύπρου), Γάκη Γεωργία (Ν. Ιωαννίνων), Γεωργακάκη Διονυσία (Ν. Χανίων), Δουλάμη Χριστίνα (Βερολίνο Γερμανίας), Δρακοπούλου Ελένη -Σταυρούλα (Καναδάς), Ευσταθάκη Ασημένια (Ν. Ροδόπης), Ζαπουνίδου Μαρία -Χριστίνα (Ντύσσελντορφ Γερμανίας), Ηλιοπούλου Σοφία (Β' Αθήνας), Ιωαννίδης Πρόδρομος (Κερύνεια Κύπρου), Κονδυλιώτου Ελένη (Ν. Κοζάνης), Καραϊσκού Δημήτρα (Β' Αθήνας), Καραχάλια- Σανδρή Αναστασία (Ν. Σερρών), Κατσαούνη Σταυρούλα (Ν. Αιτωλοακαρνανίας), Κελαράκης Θεόδωρος (Ν. Ηρακλείου), Κέλμαλη Ειρήνη (Ν. Λέσβου), Κοδοσάκη Ελευθερία (Α' Πειραιά), Κοντιζά Αικατερίνη (Α' Αθήνας), Κοσμάς Νικόλαος (Ν. Δωδεκανήσου), Κουκουλιώτη Βασιλική (Β' Αθήνας), Κουτσογιάννης Εμμανουήλ (Ν. Αρκαδίας), Κουτσούνη Αικατερίνη (Ν. Πέλλας), Κουφάκης Άγγελος (Ν. Λασιθίου), Κρατημένος Νικόλαος (Β' Αθήνας), Κωνσταντινάκου Αντωνία (Ν. Αχαΐας), Λαγού Φωτεινή (Ν. Φθιώτιδας), Λημναίου Ιωάννα-Μαρία (Β' Πειραιά), Λιλή Αικατερίνη (Β' Πειραιά), Λοΐζος Κωνσταντίνος (Β' Αθήνας), Μακαρίου Θεανώ (Λευκωσία Κύπρου), Μαραγκού Αναστασία (Ν. Λέσβου), Μαρκοπούλου Ευρυδίκη (Ν. Κοζάνης), Μαυροειδή Βασιλική (Ν. Ηλείας), Μαχαλεπή Μαρία (Λευκωσία Κύπρου), Μιτσικίδου Σοφία (Ν. Χαλκιδικής), Μιχαλάκα Νίκη (Α' Πειραιά), Μιχαλάρος

Χρήστος (Λεμεσός Κύπρου), Μιχαλοπούλου Ωραία (Ν. Μεσσηνίας), Μόρφης Αναστάσιος (Ν. Αχαΐας), Μουρατίδου Δέσποινα (Β' Αθήνας), Μπέλλας Αναστάσιος (Β' Αθήνας), Μπόμπου Κατερίνα (Α' Πειραιά), Μπουγιώτη Παναγιώτα-Χαρούλα (Β' Αθήνας), Ντούρος Βασίλειος (Ν. Μεσσηνίας), Οικονόμου Παναγιώτα (Β' Αθήνας), Οικονόμου – Βαμβακά Ευαγγελία (Ν. Καβάλας), Ομράν Τάμης (Α' Αθήνας), Ορφανόπουλος Λάμπρος (Β' Αθήνας), Παλιάγκα Σωτηρία-Σοφία (Ν. Εύβοιας), Πανοβράκος Γεώργιος (Ν. Αχαΐας), Παπαδάκη Μαρία (Α' Θεσσαλονίκης), Παπαδάς Θωμάς (Β' Πειραιά), Παπαδημητρίου Νικολέτα (Ν. Λάρισα), Παπαδήμος Βασίλειος (Ν. Σερρών), Προύντζου Στεφανία -Κλοτίδη (Ν. Αργολίδας), Ρόδος Χρήστος (Ν. Ξάνθης), Σαραμάντου Μαρία (Α' Θεσσαλονίκης), Σεφερλή Αικατερίνη (Α' Θεσσαλονίκης), Σιάνης Ελισαίος (Σικάγο Η.Π.Α.), Σιδηρόπουλος Γεώργιος (Ν. Πιερίας), Στεργίου Βικτωρία (Ν. Ιωαννίνων), Τάσιος Θωμάς (Ν. Κοζάνης), Τέσκου Αθηνά (Ν. Ευβοίας), Τζανιδάκη Άννα (Ν. Ρεθύμνου), Τσαμπαλά Ειρήνη (Ν. Ιωαννίνων), Τσαπραΐλη Παρασκευή (Επιτρατείας), Τσατσάκη Μαρία (Ν. Ηρακλείου), Τυροβόλα Θεοδώρα (Ν. Αρκαδίας), Υψηλάντη Ελένη (Ν. Μεσσηνίας), Φαρμάκη Μαρία (Ν. Σερρών), Χατζηαντωνίου Στυλιανή (Ν. Πέλλας), Χατζηγεωργίου Παυλίνα (Ν. Κυκλάδων), Χόρτης Παναγιώτης (Ν. Λευκάδας), Χρήστου Στέλλα (Ν. Ηλείας) και Χριστουλάκης Μιχάλης (Ν. Ρεθύμνου).

Στη συνεδρίαση παραβρέθηκαν και ο Αντιπρόεδρος της Επιτροπής του Εκπαιδευτικού Προγράμματος «Βουλή των Εφήβων» κ. Ιωάννης Μαρκαντώνης, ομότιμος Καθηγητής της Παιδαγωγικής και το μέλος κ. Χρήστος Σιγάλας, Σχολικός Σύμβουλος.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Καλημέρα σε όλους σας. Ελπίζω να περάσατε πολύ καλά χθες βράδυ.

Κατ' αρχήν, θέλω να θέσω υπόψη σας τη διαδικασία που θα ακολουθήσουμε στη σημερινή τελευταία συνεδρίαση της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων. Είμαι βέβαιος ότι έχετε μελετήσει αυτό το έντυπο που φέρει τον τίτλο «ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ». Πρώτο κομμάτι αυτού του κειμένου, από τη σελίδα 15 έως 19, είναι οι προτάσεις που αφορούν την Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων.

Η Σύνθεση των Κειμένων, αναφορικά με την Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων, έχει χωριστεί σε θέματα. Όλα τα θέματα περιέχουν, κατ' αρχήν, επισημάνσεις επί του θέματος και στη συνέχεια προτάσεις επί του θέματος. Τα θέματα αυτά, καθώς και οι προτάσεις, έχουν προκύψει από την καταγραφή όλων των απόψεων των 24.000 περίπου μαθητών που συμμετείχαν στο Πρόγραμμα της Βουλής των Ελλήνων. Από αυτές τις καταγραφές ξεχωρίστηκαν οι επισημάνσεις και οι προτάσεις και δημιουργήθηκε η Σύνθεση των Κειμένων.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Το πρώτο, λοιπόν, κεφάλαιο είναι: Αξιολόγηση, Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών. Το δεύτερο είναι για Βιβλία, Βιβλιοθήκες. Το τρίτο είναι η Γλώσσα, με ιδιαίτερη αναφορά στη γλωσσική πενία και τη νεανική γλώσσα. Το τέταρτο είναι το Εκπαιδευτικό Σύστημα, Εξετάσεις. Το πέμπτο είναι η ελληνική παράδοση. Το έκτο είναι Θρησκεία, Εκκλησία, Κλήρος, Αιρέσεις. Το έβδομο είναι Επαγγελματικός Προσανατολισμός. Το όγδοο είναι Αναλαβησιμότητα. Το ένατο αφορά τη σχολική ζωή και τον ελεύθερο χρόνο. Το δέκατο είναι για τον Αθλητισμό και τους Ολυμπιακούς Αγώνες. Το ενδέκατο είναι για τον Πολιτισμό και την Τέχνη και το δωδέκατο αφορά τη Βουλή των Εφήβων.

Θα αρχίσουμε τις ψηφοφορίες, για να ψηφίσουμε κατά κεφάλαιο τη Σύνθεση Κειμένων, αρμοδιότητας Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων. Θα κάνουμε, δηλαδή, δώδεκα συνολικά ψηφοφορίες με ανάταση του χεριού.

Όποιος ψηφίζει «ΝΑΙ» σηκώνει το χέρι του την ώρα που ρωτάμε, ποιοι ψηφίζουν υπέρ. Όποιος ψηφίζει «ΟΧΙ» σηκώνει το χέρι του, όταν διαφωνεί με το κεφάλαιο που τίθεται σε ψηφοφορία. Τέλος, όποιος ψηφίζει λευκό ή θέλει να απέχει, σηκώνει το χέρι του στην τρίτη πρόσκληση που κάνουμε.

Θα ήθελα να παρακαλέσω να μην ξεχνιέστε και σηκώνετε το χέρι σας σε περισσότερες από μία προσκλήσεις που θα κάνω. Δηλαδή, όταν θα πω, ποιοι ψηφίζουν υπέρ της πρόσκλησης, τότε σηκώνουν το χέρι δέκα. Μετά, απ' αυτούς τους δέκα δεν σηκώνουν ξανά το χέρι τους σε άλλη πρόσκληση που θα κάνω, για να μην μπερδευτούμε.

Έχουμε, λοιπόν, μία Σύνθεση Κειμένων. Αρχίζουμε την ψηφοφορία επί της αρχής, δηλαδή, κατ' αρχήν, εάν συμφωνούμε ή διαφωνούμε με αυτό το σύνολο των προτάσεων, γιατί μπορεί να ψηφίσουμε υπέρ κατ' αρχήν και να υπάρξουν κεφάλαια που να απορριφθούν.

Τώρα ερωτάται η Επιτροπή, εάν γίνεται δεκτή η Σύνθεση των Κειμένων επί της αρχής. Ποιοι ψηφίζουν κατ' αρχήν υπέρ της Σύνθεσης των Κειμένων και για τα δώδεκα κεφάλαια που αναφέρονται στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων;

Ποιοι αποδέχονται τη Σύνθεση Κειμένων αρμοδιότητας της Επιτροπής.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

Επομένως, η Σύνθεση Κειμένων, αρμοδιότητας Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων, γίνεται δεκτή επί της αρχής ομόφωνα.

Μάλιστα, θα ήθελα να πω, γιατί το παραλείψαμε, ότι παρακολουθούν τη συνεδρίασή μας δύο μαθήτριες που είναι μέλη μίας συντακτικής ομάδας μίας εφημερίδας -είναι δημοσιογράφοι δηλαδή- και δεν ψηφίζουν.

Από ποιο σχολείο είστε;

ΒΑΡΒΑΡΑ ΠΑΤΡΑ: Εγώ είμαι από το Β' Γυμνάσιο Κορίνθου.

ΧΑΡΟΥΛΑ ΧΑΤΖΗΤΟΛΟΥ: Εγώ είμαι από το Α' Δημοτικό Σχολείο Παλαιού Ψυχικού.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Συγχαρητήρια. Πώς τις λένε τις εφημερίδες σας;

ΒΑΡΒΑΡΑ ΠΑΤΡΑ: Η δική μου εφημερίδα ονομάζεται «Το Περιβόλι».

ΧΑΡΟΥΛΑ ΧΑΤΖΗΤΟΛΟΥ: Η δική μου εφημερίδα ονομάζεται «Η Παρεούλα».

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Εγώ είχα την τύχη το 1963 να εκδώσω μία από τις πρώτες μαθητικές εφημερίδες, τη «Φωνή του Μαθητή», στο Γυμνάσιο της Ζαχάρας και αυτό είχε ως συνέπεια να αποβληθώ από όλα τα γυμνάσια της Ελλάδας.

Και, αν μου επιτρέπεται, να πω το εξής: Για πρώτη φορά τότε έγραφα το όνομά μου, που είναι Ιωάννης, ως «Γιάννης» και εθεωρήθη στη μικρή κοινωνία του χωριού μου ότι ήμουν κομμουνιστής, αφού χρησιμοποιούσα το «Γιάννης». Σας συγχαίρω, λοιπόν. Είναι πριν σαράντα χρόνια αυτή η ιστορία, αλλά κρατώ ακόμα ως τιμαλφές το αντίτυπο των φύλλων που εξέδωσα τότε. Είχα γράψει και μια έκθεση περί ελευθερίας στη μικτή γλώσσα της εποχής -το θυμάμαι ακόμα δηλαδή, ενώ πέρασαν σαράντα χρόνια- λέγοντας «αι χώραι καλλιεργούνται καλώς όχι ενόσω είναι γόνιμοι, αλλά ενόσω είναι ελεύθεροι». Τυπικότητες για τώρα, αλλά τότε ήταν κάτι.

Προχωρούμε τώρα στην ψήφιση κατά κεφάλαια.

Γίνεται δεκτό το κεφάλαιο 1 «Αξιολόγηση-Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών»;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Συνεπώς, το κεφάλαιο 1 έγινε δεκτό, κατά πλειοψηφία.

Γίνεται δεκτό το κεφάλαιο 2 «Βιβλία-Βιβλιοθήκες»;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Όχι, όχι.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Συνεπώς, το κεφάλαιο 2 απορρίφθηκε, κατά πλειοψηφία.

Γίνεται δεκτό το κεφάλαιο 3 «Γλώσσα (Γλωσσική Πενία-Νεανική Γλώσσα)»;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Συνεπώς, το κεφάλαιο 3 έγινε δεκτό, κατά πλειοψηφία.

Γίνεται δεκτό το κεφάλαιο 4 «Εκπαιδευτικό Σύστημα-Εξετάσεις»;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Συνεπώς, το κεφάλαιο 4 έγινε δεκτό, κατά πλειοψηφία.

Γίνεται δεκτό το κεφάλαιο 5 «Ελληνική Παράδοση»;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Όχι, όχι.

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Συνεπώς, το κεφάλαιο 5 απορρίφθηκε, κατά πλειοψηφία.

Γίνεται δεκτό το κεφάλαιο 6 «Θρησκεία- Εκκλησία – Κλήρος - Αιρέσεις»;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Όχι, όχι.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Συνεπώς, το κεφάλαιο 6 απορρίφθηκε, κατά πλειοψηφία.

Προχωρούμε στο κεφάλαιο 7 «Επαγγελματικός Προσατολισμός».

Γίνεται δεκτό το κεφάλαιο 7;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Συνεπώς, το κεφάλαιο 7 γίνεται δεκτό, κατά πλειοψηφία.

Προχωρούμε στο κεφάλαιο 8 «Αναλφαβητισμός».

Γίνεται δεκτό το κεφάλαιο 8 ;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Συνεπώς, το κεφάλαιο 8 έγινε δεκτό, κατά πλειοψηφία.

Προχωρούμε στο κεφάλαιο 9 «Σχολική ζωή – Ελεύθερος χρόνος».

Γίνεται δεκτό το κεφάλαιο 9;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Συνεπώς, το κεφάλαιο 9 έγινε δεκτό, κατά πλειοψηφία.

Προχωρούμε στο κεφάλαιο 10 «Αθλητισμός – Ολυμπιακοί Αγώνες».

Γίνεται δεκτό το κεφάλαιο 10 ;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Συνεπώς, το κεφάλαιο 10 γίνεται δεκτό, κατά πλειοψηφία.

Προχωρούμε στο κεφάλαιο 11 «Πολιτισμός – Τέχνη».

Γίνεται δεκτό το κεφάλαιο 11;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Συνεπώς, το κεφάλαιο 11 έγινε δεκτό, κατά πλειοψηφία.

Προχωρούμε στο κεφάλαιο 12, «Βουλή των Εφήβων».

Γίνεται δεκτό το κεφάλαιο 12 ;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Όχι, όχι.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Συνεπώς, το κεφάλαιο 12 απορρίφθηκε, κατά πλειοψηφία.

Προφανώς εσείς συμμετείχατε στο Πρόγραμμα και ήλθατε εδώ για να καταψηφίσετε. Θα μπορούσατε να μην συμμε-

τάσχετε. Θα μπορούσατε να πείτε «δεν έρχομαι». Με εκπλήσσει λίγο το αποτέλεσμα αυτό.

Πάμε τώρα στις προτάσεις, που διατυπώθηκαν στις προηγούμενες συνεδριάσεις και δεν περιλαμβάνονται στη Σύνοψη Κειμένων. Πολλοί από τους συναδέλφους-μέλη της Επιτροπής κατέθεσαν προτάσεις, οι οποίες περιέχονται στη Σύνοψη Κειμένων. Άρα, δεν κατεγράφησαν ως νέες προτάσεις.

Ακόμα, πολλά από τα μέλη της Επιτροπής κατέθεσαν προτάσεις που, συνδεδεμένες με τις απόψεις τους για τα θέματα της Επιτροπής, ανήκουν στην αρμοδιότητα άλλης Επιτροπής, δηλαδή στην Κοινωνικών Υποθέσεων, για παράδειγμα όταν αναφερόμαστε σε θέματα κοινωνικά ή θέματα απασχόλησης, ανεργίας, κ.λπ. Ή, ας πούμε, σε θέματα εξωτερικής πολιτικής, αν αναφερόμαστε στην ανάγκη άσκησης πολιτικών υπέρ των Ελλήνων της Νότιας Αλβανίας, Βόρειας Ηπείρου. Λέω ένα παράδειγμα, επειδή το θυμούνται. Αυτές οι προτάσεις δεν είναι αρμοδιότητας της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων.

Εδώ, λοιπόν, έχουν καταγραφεί οι νέες προτάσεις, οι οποίες καθαρά εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων. Όποιος νομίζει ότι έχει καταθέσει πρόταση που δεν έχει περιληφθεί στην υπάρχουσα Σύνοψη Κειμένων ή εμπίπτει οπωσδήποτε στην αρμοδιότητα της Επιτροπής και δεν την ακούσει, θα παρακαλούσα στο τέλος να τη θέσει υπόψη, για να το διαπιστώσουμε αυτό και τότε να τη θέσουμε σε ψηφοφορία, εάν πληροί τις προϋποθέσεις που έχουμε θέσει.

Στη συνέχεια οι νέες προτάσεις, που δεν περιλαμβάνονται στη Σύνοψη Κειμένων και διατυπώθηκαν στις προηγούμενες συνεδριάσεις, τέθηκαν σε ψηφοφορία και έγιναν δεκτές ή απορρίφθηκαν, ως ακολούθως:

1) Ο «Έφηβος Βουλευτής» Παναγιώτης Χόρτης από το Νομό Λευκάδας προτείνει: α) Μείωση του αριθμού των πανελλαδικώς εξεταζόμενων μαθημάτων, που έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

β) Διατήρηση του πανελλαδικού χαρακτήρα των εξετάσεων της Β' Λυκείου, χωρίς όμως τα αποτελέσματα να υπολογίζονται για την εισαγωγή των υποψηφίων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, που απορρίφθηκε, κατά πλειοψηφία.

γ) Κατάργηση του δικαιώματος εισαγωγής στην Τριτοβάθμια εκπαίδευση υποψηφίων σε ποσοστό 10%, διατηρώντας τη βαθμολογία των προηγούμενων ετών, που απορρίφθηκε, κατά πλειοψηφία.

2) Η «Έφηβος Βουλευτής» Επικρατείας Παρασκευή Τσαπραϊλή προτείνει: την αναβίωση των παραδοσιακών αξιών και την αναδημιουργία της ιστορικής μας κληρονομιάς, που έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

3) Η «Έφηβος Βουλευτής» Σταυρούλα Κατσαούνη από το Νομό Αιτωλοακαρνανίας προτείνει: α) αλλαγή του συστήματος αξιολόγησης των γραπτών στις πανελλήνιες εξετά-

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

σεις, ώστε να αποτραπούν φαινόμενα μη αντικειμενικής βαθμολόγησης, που έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

β) Καθορισμό συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος για τη διόρθωση ορισμένου αριθμού γραπτών, τον οποίο δεν θα μπορούν να υπερβούν οι βαθμολογητές, που έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

γ) Τη συγκρότηση ειδικής ομάδας βαθμολογητών με επιστημονική επάρκεια και εμπειρία, οι οποίοι θα ελέγχονται για την ποιότητα των γνώσεών τους και θα αντιμετωπίζουν την εργασία τους με σοβαρότητα και υπομονή, που έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

4) Ο «Έφηβος Βουλευτής» Νικόλαος Κοσμάς από το Νομό Δωδεκανήσου προτείνει: α) Την καθιέρωση point system στο Λύκειο, ώστε οι μαθητές να συγκεντρώνουν πόντους από τις επιδόσεις τους στις εξετάσεις όλων των τάξεων του Λυκείου και η εισαγωγή τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση να μην εξαρτάται μόνο από τις εξετάσεις της Γ' Λυκείου, που έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

β) Μείωση των διδασκομένων μαθημάτων, ώστε να μειωθούν οι ώρες διδασκαλίας, που έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

γ) Να μπορούν να γίνουν μαθήματα επιλογής τα μαθήματα όπως η μουσική, τα καλλιτεχνικά, η τεχνολογία και η πληροφορική, που έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

5) Η «Έφηβος Βουλευτής» Δέσποινα Μουρατίδου από τη Β' Αθήνας προτείνει: α) Ανακαίνιση των μουσείων της Ελλάδας, που έγινε δεκτή, ομόφωνα.

β) Προβολή της εθνικής μας κληρονομιάς και των μνημείων από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και διανομή εντύπου με ανάλογο θέμα, που έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

6) Ο «Έφηβος Βουλευτής» Άγγελος Κουφάκης από το Νομό Λασιθίου προτείνει: α) Να υπάρχει συνέχεια και όχι επανάληψη της διδακτέας ύλης από το Δημοτικό μέχρι το Λύκειο, που έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

β) Καθιέρωση εξετάσεων δύο φορές το χρόνο ώστε οι μαθητές να εξετάζονται κάθε φορά στη μισή ύλη, που απορρίφθηκε, κατά πλειοψηφία.

7) Η «Έφηβος Βουλευτής» Γεωργία Γάκη από το Νομό Ιωαννίνων προτείνει: α) Ανέγερση αθλητικών εγκαταστάσεων στην επαρχία, εξοπλισμένων για άτομα με ειδικές ανάγκες ή παραχώρηση χώρων στις ήδη υπάρχουσες εγκαταστάσεις για άτομα με σωματικά ή νοητικά προβλήματα, που έγινε δεκτή, ομόφωνα.

β) Διορισμό ειδικευμένων προπονητών για τους ανάπηρους που θα διαθέτουν μεταδοτικότητα και άρτια γνώση των αθλημάτων, που έγινε δεκτή, ομόφωνα.

γ) Προβολή των Παραολυμπιακών Αγώνων από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, που έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

8) Η «Έφηβος Βουλευτής» Ελένη-Σταυρούλα Δρακοπούλου από τον Καναδά προτείνει: «Αποστολή στα σχολεία του εξωτερικού βιβλίων γραμμένων με τρόπο κατανοητό στα

παιδιά που δεν ζουν στην Ελλάδα και δεν έρχονται σε καθημερινή επαφή με την ελληνική γλώσσα», που έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

9) Ο «Έφηβος Βουλευτής» Νικόλαος Κρατημένος από τη Β' Αθήνας προτείνει: α) Η επιλογή των συμμετεχόντων στο Πρόγραμμα «Βουλή των Εφήβων» να γίνεται από νέα άτομα που έχουν ήδη συμμετάσχει στο Πρόγραμμα αυτό, που έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

β) Πληρέστερη κάλυψη του Εκπαιδευτικού Προγράμματος «Βουλή των Εφήβων» από τον Τύπο, που έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

γ) Η επιλογή των ομιλητών της Ολομέλειας στη «Βουλή των Εφήβων» να γίνεται από τους ίδιους τους συμμετέχοντες και όχι με κλήρωση, που έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

δ) Δημιουργία ιστοσελίδας για το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα «Βουλή των Εφήβων» που θα ανανεώνεται συνεχώς ώστε να ενημερώνονται όσοι δεν συμμετέχουν στο πρόγραμμα αυτό, που έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

10) Ο «Έφηβος Βουλευτής» Πρόδρομος Ιωαννίδης από την Κερύνεια Κύπρου προτείνει: α) Υλοποίηση των πορισμάτων και συμπερασμάτων που εξάγονται από το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα «Βουλή των Εφήβων».....;.

β) Συνεργασία της Εκκλησίας με το σχολείο, το κράτος και τους κοινωνικούς φορείς, χωρίς μικροπολιτικά συμφέροντα και σκοπιμότητες, που έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

11) Η «Έφηβος Βουλευτής» Σταυρούλα Βαγγέλη από τη Β' Αθηνών προτείνει:

«Οικονομική στήριξη από την Πολιτεία σχολικών προγραμμάτων για την εκμάθηση της ιστορίας άλλων λαών», που απορρίφθηκε, κατά πλειοψηφία.

12) Ο «Έφηβος Βουλευτής» Χρήστος Μιχάλαρος από τη Λεμεσό Κύπρου προτείνει: «Επιστροφή του τετραδίου συμμετοχής στη «Βουλή των Εφήβων», ώστε οι συμμετέχοντες στο Πρόγραμμα αυτό να έχουν μία επίσημη χειρολαστή ανάμνηση, μία απόδειξη ότι κατέθεσαν τις προσωπικές τους απόψεις για μια κοινωνία καλύτερη από τη σημερινή», που έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

13) Η «Έφηβος Βουλευτής» Θεανώ Μακαρίου από τη Λευκωσία Κύπρου προτείνει: «Δημιουργία καλλιτεχνικού σχολείου στην Κύπρο για παιδιά ολοκληρωτικά δοσμένα στις τέχνες, το οποίο θα επιχορηγείται από το Υπουργείο Παιδείας και θα αντικαθιστά το συνηθισμένο σχολείο», που έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

14) Η «Έφηβος Βουλευτής» Ιωάννα-Μαρία Λημναίου από τη Β' Πειραιώς προτείνει: «Άρση του υποχρεωτικού χαρακτήρα της εκπαίδευσης», που απορρίφθηκε, κατά πλειοψηφία.

15) Η «Έφηβος Βουλευτής» Ευαγγελία Αλεξίου από το Νομό Λάρισας προτείνει: «Ανανέωση διαδικτυακού τόπου του προγράμματος «Βουλή των Εφήβων» και δημιουργία

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

«chat room» για την ανταλλαγή απόψεων», που έγινε δεκτή, ομόφωνα.

16) Η «Έφηβος Βουλευτής» Χριστιάνα Δουλάμη από το Βερολίνο Γερμανίας προτείνει: «Μέριμνα του Υπουργείου Παιδείας, ώστε τα παιδιά των Ελλήνων στο Βερολίνο να εγκαταλείπουν το γερμανικό σχολείο πριν τη συμπλήρωση 10ετούς κύκλου σπουδών, για να έχουν τη δυνατότητα να φοιτούν αποκλειστικά στο ελληνικό Λύκειο», που έγινε δεκτή, ομόφωνα.

17) Η «Έφηβος Βουλευτής» Κατερίνα Μπόμπου από την Α΄ Πειραιά προτείνει: «Διδασκαλία της γλώσσας σε όλη την ιστορική της διαδρομή: αρχαία, βυζαντινή και νεοελληνική», που απορρίφθηκε, κατά πλειοψηφία.

18) Η «Έφηβος Βουλευτής» Άννα Τζανιδάκη από το Νομό Ρεθύμνου προτείνει:

α) Αύξηση των μαθημάτων γενικής παιδείας, που απορρίφθηκε, κατά πλειοψηφία.

β) Υποχρεωτικές εκπαιδευτικές εκδρομές και επισκέψεις σε χώρους σχετικούς με κάθε μάθημα, που έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

19) Η «Έφηβος Βουλευτής» Μαρία Τσατσάκη από το Νομό Ηρακλείου προτείνει:

α) Η αναφορά των μεγάλων καλλιτεχνών στο μάθημα της ιστορίας να συνδέεται με σχολιασμό του έργου και της εποχής τους, που έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

β) Διοργάνωση Πανελλήνιων μαθητικών διαγωνισμών ποίησης, τραγουδιού, θεάτρου, γλυπτικής, ζωγραφικής και χορού με στόχο τη δημιουργία και την έκφραση και προμοδότηση από το Υπουργείο Παιδείας των μαθητών που διακρίνονται, που έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

20) Η «Έφηβος Βουλευτής» Νικολέτα Παπαδημητρίου από το Νομό Λάρισας προτείνει: «βαθμολόγηση-αξιολόγηση των καθηγητών από τους μαθητές», που έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

21) Η «Έφηβος Βουλευτής» Στέλλα Χρήστου από το Νομό Ηλείας προτείνει: «Αξιοποίηση του ιερού χώρου της Αρχαίας Ολυμπίας και συμμετοχή της στους Ολυμπιακούς Αγώνες με αναβίωση των αρχαίων τελετών στο στάδιο της και τη διοργάνωση θεατρικών παραστάσεων, συναυλιών και πνευματικών αγώνων», που έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

22) Η «Έφηβος Βουλευτής» Αικατερίνη Κοντιζά από την Α΄ Αθήνας προτείνει: «Ίδρυση πανεπιστημιακών σχολών ανθρωπιστικών σπουδών απανταχού της Ελλάδας», που έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

23) Η «Έφηβος Βουλευτής» Παναγιώτα Οικονόμου από τη Β΄ Αθηνών, προτείνει: α) Δημιουργία αθλητικών ομάδων στα σχολεία με σκοπό τη διοργάνωση αγώνων μεταξύ των ομάδων της περιφέρειας ή του Δήμου και λειτουργία εξοπλισμένου ιατρείου που θα στελεγχώνεται απαραίτητα από γιατρό και ψυχολόγο, που έγινε δεκτή, ομόφωνα.

β) Διοργάνωση αγώνων από τους κατά τόπους δημοτικούς αθλητικούς φορείς σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Φυσικής Αγωγής, που έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

γ) Εμπλουτισμός του μαθήματος της Ολυμπιακής Παιδείας με ιστορικό και ενημερωτικό εποπτικό υλικό, που έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

δ) Ίδρυση περισσότερων Αθλητικών Λυκείων, που έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

24) Η «Έφηβος Βουλευτής» Παναγιώτα Μπουγιώτη από τη Β΄ Αθηνών, προτείνει: α) Εισαγωγή στα Α.Ε.Ι. με κριτήριο τον τόπο καταγωγής, που απορρίφθηκε, κατά πλειοψηφία.

β) Εξασφάλιση καλύτερων συνθηκών διαβίωσης στις φοιτητικές εστίες, οι οποίες πρέπει να είναι δωρεάν για όλους, που έγινε δεκτή, ομόφωνα.

25) Η «Έφηβος Βουλευτής» Παυλίνα Χατζηγεωργίου από το Νομό Κυκλάδων, προτείνει «Ένταξη των θεατρικών σπουδών σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης», που έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Υπάρχει κάποιο μέλος της Επιτροπής, που θεωρεί ότι κάποια πρότασή του δεν περιέχεται στη Σύνοψη Κειμένων ή δεν καλύπτεται από τις νέες προτάσεις που ετέθησαν σε ψηφοφορία και ανήκει πράγματι στην αρμοδιότητα της Επιτροπής;

Ο Νικόλαος Κοσμάς έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΟΣΜΑΣ (Ν. Δωδεκανήσου): Θεωρώ σωστό να υπάρχει η δυνατότητα διαδικτυακής τηλεφωνικής επικοινωνίας μαθητή-καθηγητή, όμοια μ' αυτήν που υπάρχει μεταξύ μαθητή και φροντιστή.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το κράτος τί παρέμβαση θα έχει σ' αυτό; Θα εξασφαλίζει στον καθηγητή αυτήν τη δυνατότητα;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΟΣΜΑΣ (Ν. Δωδεκανήσου): Μάλιστα.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ο Αναστάσιος Μπέλας έχει το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΠΕΛΑΣ (Β΄ Αθηνών): Με μία μικρή επιφύλαξη, επειδή δεν ξέρω, αν έχει συμπεριληφθεί στη Σύνοψη Κειμένων, προτείνω την κατάργηση των Πανελληνίων και από τις δύο εξετάσεις και την καθιέρωση προπαρασκευαστικού έτους για την εισαγωγή στα Α.Ε.Ι.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Η γραμματεία με διαβεβαιώνει ότι αυτό υπάρχει.

Ο Αντώνης Αντωνογιαννάκης έχει το λόγο.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΑΝΤΩΝΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ (Ν. Ηρακλείου): Προτείνω να συσταθεί άμεσα, όχι μονάχα από την Κυβέρνηση, αλλά από ολόκληρη τη Βουλή, ένα εκπαιδευτικό σύστημα που να είναι αποδεκτό, ώστε να μην αλλάξει κάθε χρόνο και να συμφωνούν μ' αυτό όλα τα κόμματα.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Αυτό υπάρχει στη Σύνοψη Κειμένων.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Ο Μιχάλης Χριστουλάκης έχει το λόγο.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΡΙΣΤΟΥΛΑΚΗΣ (Ν. Ρεθύμνου): Προτείνω την αύξηση των ευρωπαϊκών προγραμμάτων ανταλλαγής μαθητών.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Αυτό υπάρχει ως πρόταση και στην Επιτροπή Άμυνας και Εξωτερικών Υποθέσεων, αλλά υπάρχει και στη δική μας Σύνοψη Κειμένων.

Η Ειρήνη Κεσμαλή έχει το λόγο.

ΕΙΡΗΝΗ ΚΕΣΜΑΛΗ (Ν. Λέσβου): Ζητώ την ύπαρξη ειδικών προγραμμάτων ενημέρωσης από κοινωνικούς λειτουργούς και ψυχολόγους, καθώς και την ύπαρξη του μαθήματος της σεξουαλικής αγωγής στα σχολεία.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Υπάρχουν ήδη αυτές οι προτάσεις.

Ο Θωμάς Παπαδάς έχει το λόγο.

ΘΩΜΑΣ ΠΑΠΑΔΑΣ (Β' Πειραιά): Ζητώ την ενίσχυση των μικρών αθλημάτων, των ομίλων και των ομοσπονδιών τους.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ο Βασίλης Αλεξίου έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΑΛΕΞΙΟΥ (Νομός Λαρίσης): Κύριε Πρόεδρε, έχω να κάνω δύο προτάσεις, τις οποίες δεν πρόλαβα να πω κατά τη διάρκεια της ομιλίας μου, γιατί δεν είχα τον απαιτούμενο χρόνο.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Αυτές τις προτάσεις δεν μπορούμε να τις θέσουμε σε ψηφοφορία. Παραλείψεις προτάσεων μπορούμε να αναφέρουμε.

Η Μουρατίδου Δέσποινα έχει το λόγο.

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΜΟΥΡΑΤΙΔΟΥ (Β' Αθήνας): Υπάρχει στη Σύνοψη Κειμένων πρόταση «για εξοπλισμό μουσείων με κατάλληλα όργανα και πρόσληψη φυλάκων», ώστε να φυλάσσονται οι χώροι;

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Υπάρχει αυτή η πρόταση.

Η Στέλλα Βογιατζάκη έχει το λόγο.

ΣΤΕΛΛΑ ΒΟΓΙΑΤΖΑΚΗ (Λευκωσία Κύπρου): Πιστεύω πως το εκπαιδευτικό σύστημα της Ελλάδας πρέπει να ενημερώσει και να εκπαιδεύσει το διδακτικό προσωπικό για μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Υπάρχει.

Δύο νέες προτάσεις απ' αυτές που τώρα διατυπώσατε:

α) Είστε υπέρ της εξασφάλισης από την Πολιτεία της δυνατότητας διαδικτυακής επικοινωνίας καθηγητή και μαθητή;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Όχι, όχι.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Δε σήκωσε το χέρι ο απαιτούμενος και προβλεπόμενος από τον Κανονισμό της Βουλής αριθμός «Εφήβων Βουλευτών» και η πρόταση απορρίπτεται, κατά πλειοψηφία.

β) Είστε υπέρ της ενίσχυσης της προβολής των αθλημάτων που δεν έχουν ως τώρα προβολή και ενίσχυση των ομίλων που ασχολούνται με αυτά (π.χ. καγιάκ); (Πρόταση του Θωμά Παπαδά).

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Συνεπώς, η πρόταση έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Τώρα θα θέσω σε ψηφοφορία το σύνολο των προτάσεων της Σύνοψης Κειμένων, τις νέες προτάσεις που έγιναν δεκτές, καθώς και τις συμπληρωματικές.

Γίνεται δεκτή η Σύνοψη Κειμένων, όπως συμπληρώθηκε με τις νέες προτάσεις;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Συνεπώς, η Σύνοψη Κειμένων, αρμοδιότητας της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων, οι νέες προτάσεις, καθώς και οι συμπληρωματικές γίνονται δεκτές, κατά πλειοψηφία και στο σύνολο.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΑΝΤΩΝΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ (Νομός Ηρακλείου): Κύριε Πρόεδρε, τα Πρακτικά των δύο προηγούμενων συνεδριάσεων και η σημερινή έκθεση θα δοθούν το απόγευμα στα ξενοδοχεία των Εφήβων Βουλευτών;

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Θα σας διανεμηθεί μία Έκθεση που θα είναι κατατοπιστική των συνεδριάσεων της Επιτροπής μας.

Άλλη ερώτηση για να προχωρήσουμε;

ΜΑΡΙΑ-ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΖΑΠΟΥΝΙΔΟΥ (Ντύσελντορφ Γερμανίας): Πώς θα γίνει η διαδικασία για τους Εφήβους Βουλευτές από τον Απόδημο Ελληνισμό και την Κύπρο;

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Η διαδικασία θα γίνει σε άλλο χώρο με κλήρωση ανά ήπειρο από την Επιτροπή του Προγράμματος. Θα σας ενημερώσουν οι υπεύθυνοι.

Στη συνέχεια αρχίζει η κλήρωση των 5 «Εφήβων Βουλευτών», που θέλουν να ομιλήσουν στην Ολομέλεια.

Στο Βήμα προσέρχεται ένας «Εφηβος Βουλευτής» και μετά από τη σχετική διαδικασία, κληρώθηκαν οι πιο κάτω πέντε «Εφηβοί Βουλευτές», για να μιλήσουν στην Ολομέλεια της «Βουλής των Εφήβων»: Κεσμαλή Ειρήνη (Νομός Λέσβου), Χατζηαντωνίου Στυλιανή (Νομός Πέλλας), Μουρατίδου Δέσποινα (Β' Αθήνας), Παπαδημητρίου Νικολέτα (Νομός Λάρισας) και Λημναίου Ιωάννα-Μαρία (Β' Πειραιά).

Τέλος, και περί ώρα 10.26' λύθηκε η συνεδρίαση.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΗΛΕΙΑΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ-ΕΚΘΕΣΗ

Της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής των Εφήβων στα θέματα «Αξιολόγηση – Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, Βιβλία - Βιβλιοθήκες, Γλώσσα (γλωσσική πενιτεναιική γλώσσα), Εκπαιδευτικό σύστημα – Εξετάσεις, Ελληνική παράδοση, Θρησκεία – Εκκλησία – Κλήρος – Αιρέσεις, Επαγγελματικός Προσανατολισμός, Αναλφαβητισμός, Σχολική Ζωή – Ελεύθερος χρόνος, Αθλητισμός – Ολυμπιακοί Αγώνες, Πολιτισμός – Τέχνη και Βουλή των Εφήβων», της Σύνθεσης Κειμένων των μαθητών της Α', Β' και Γ' Τάξης του Ενιαίου Λυκείου και των Τ.Ε.Ε., καθώς και των Τ.Ε.Ε. Μαθητείας Α' κύκλου του Ο.Α.Ε.Δ. από την Ελλάδα και τον Απόδημο Ελληνισμό και των μαθητών της Β' Τάξης των Λυκείων και των Τεχνικών Σχολών από την Κύπρο, που συμμετείχαν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα "Βουλή των Εφήβων", Η' Σύνοδος 2002-2003.

Προς τη Βουλή των Εφήβων

Η Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής των Εφήβων συνήλθε στις 14, 15 και 16 Σεπτεμβρίου 2003, σε τρεις συνεδριάσεις, που διήρκεσαν, συνολικά περίπου 8 ώρες, υπό την προεδρία του Βουλευτή Ηλείας κ. Γιάννη Ζαφειρόπουλου, με αντικείμενο την εξέταση των θεμάτων της Σύνθεσης Κειμένων, που ανήκουν στην αρμοδιότητά της.

Στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής των Εφήβων συμμετείχαν οι Έφηβοι Βουλευτές: Αιγινήτη Γεωργία (Α' Αθήνας), Αλεξιάκη Κωνσταντίνα (Β' Αθήνας), Αλεξίου Ευαγγελία (Ν. Λάρισας), Αλεξίου Βασίλης (Ν. Λάρισας), Αντωνογιαννάκης Αντώνιος (Ν. Ηρακλείου), Αργυρίου Ευαγγελία (Στουτγάρδη Γερμανίας), Βαγγέλη Σταυρούλα (Β' Αθήνας), Βογιατζάκη Στέλλα (Λευκωσία Κύπρου), Γάκη Γεωργία (Ν. Ιωαννίνων), Γεωργακάκη Διονυσία (Ν. Χανίων), Δουλάμη Χριστίνα (Βερολίνο Γερμανίας), Δρακοπούλου Ελένη -Σταυρούλα (Καναδάς), Ευσταθάκη Ασημένια (Ν. Ροδόπης), Ζαπουνίδου Μαρία -Χριστίνα (Ντύσσελτορφ Γερμανίας), Ηλιοπούλου Σοφία (Β' Αθήνας), Ιωαννίδης Πρόδρομος (Κερύνεια Κύπρου), Κονδυλιώτου Ελένη (Ν. Κοζάνης), Καραϊσκού Δημήτρα (Β' Αθήνας), Καραχάλα- Σανδρή Αναστασία (Ν. Σερρών), Κατσαούνη Σταυρούλα (Ν. Αιτωλοακαρνανίας), Κελαράκης Θεόδωρος (Ν. Ηρακλείου), Κέλμαλη Ειρήνη (Ν. Λέσβου), Κοδοσάκη Ελευθερία (Α' Πειραιά), Κοντιζά Αικατερίνη (Α' Αθήνας), Κοσμάς Νικόλαος (Ν. Δωδεκανήσου), Κουκουλιώτη Βασιλική (Β' Αθήνας), Κουτσογιάννης Εμμανουήλ (Ν. Αρκαδίας), Κουτσούκη Αικατερίνη (Ν. Πέλλας), Κουφάκης Άγγελος (Ν. Λασιθίου), Κρατημένος Νικόλαος (Β' Αθήνας), Κωνσταντινάκου Αντωνία (Ν. Αχαΐας), Λαγού Φωτεινή (Ν. Φθιώτιδας), Λημναίου Ιωάννα -Μαρία (Β' Πειραιά), Λιλή

Αικατερίνη (Β' Πειραιά), Λοΐζος Κωνσταντίνος (Β' Αθήνας), Μακαρίου Θεανώ (Λευκωσία Κύπρου), Μαραγκού Αναστασία (Ν. Λέσβου), Μαροκοπούλου Ευρυδίκη (Ν. Κοζάνης), Μαυροειδή Βασιλική (Ν. Ηλείας), Μαχαλεπή Μαρία (Λευκωσία Κύπρου), Μιτσικίδου Σοφία (Ν. Χαλκιδικής), Μιχαλάκα Νίκη (Α' Πειραιά), Μιχάλαρος Χρήστος (Λεμεσός Κύπρου), Μιχαλοπούλου Ωραία (Ν. Μεσσηνίας), Μόρφης Αναστάσιος (Ν. Αχαΐας), Μουρατίδου Δέσποινα (Β' Αθήνας), Μπέλλας Αναστάσιος (Β' Αθήνας), Μπόμπου Κατερίνα (Α' Πειραιά), Μπουγιώτη Παναγιώτα -Χαρούλα (Β' Αθήνας), Ντούρος Βασίλειος (Ν. Μεσσηνίας), Οικονόμου Παναγιώτα (Β' Αθήνας), Οικονόμου -Βαμβακά Ευαγγελία (Ν. Καβάλας), Ομράν Τάμης (Α' Αθήνας), Ορφανόπουλος Λάμπρος (Β' Αθήνας), Παλιάγκα Σωτηρία- Σοφία (Ν. Εύβοιας), Πανοβράκος Γεώργιος (Ν. Αχαΐας), Παπαδάκη Μαρία (Α' Θεσσαλονίκης), Παπαδάς Θωμάς (Β' Πειραιά), Παπαδημητρίου Νικολέτα (Ν. Λάρισας), Παπαδήμος Βασίλειος (Ν. Σερρών), Προύντζου Στεφανία - Κλοτιδίδη (Ν. Αργολίδας), Ρόιδος Χρήστος (Ν. Ξάνθης), Σαραμάντου Μαρία (Α' Θεσσαλονίκης), Σεφερλή Αικατερίνη (Α' Θεσσαλονίκης), Σιάνης Ελισαίος (Σικάγο Η.Π.Α.), Σιδηρόπουλος Γεώργιος (Ν. Πιερίας), Στεργίου Βικτωρία (Ν. Ιωαννίνων), Τάσιος Θωμάς (Ν. Κοζάνης), Τέσκου Αθηνά (Ν. Ευβοίας), Τζανιδάκη Άννα (Ν. Ρεθύμνου), Τσαμπαλά Ειρήνη (Ν. Ιωαννίνων), Τσαπραϊλή Παρασκευή (Επικρατείας), Τσατσάκη Μαρία (Ν. Ηρακλείου), Τυροβολά Θεοδώρα (Ν. Αρκαδίας), Υψηλάντη Ελένη (Ν. Μεσσηνίας), Φαρμάκη Μαρία (Ν. Σερρών), Χατζηαντωνίου Στυλιανή (Ν. Πέλλας), Χατζηγεωργίου Παυλίνα (Ν. Κυκλάδων), Χόρτης Παναγιώτης (Ν. Λευκάδας), Χρήστου Στέλλα (Ν. Ηλείας) και Χριστουλάκης Μιχάλης (Ν. Ρεθύμνου).

Κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων, έλαβαν το λόγο η Εισηγήτρια Έφηβος Βουλευτής Μαυροειδή Βασιλική και οι Έφηβοι Βουλευτές: Παναγιώτης Χόρτης, Αικατερίνη Κουτσούκη, Αναστάσιος Μπέλλας, Παρασκευή Τσαπραϊλή, Σταυρούλα Κατσαούνη, Νικόλαος Κοσμάς, Δέσποινα Μουρατίδου, Διονυσία Γεωργακάκη, Άγγελος Κουφάκης, Ελένη Κονδυλιώτου, Ειρήνη Κέλμαλη, Αντώνης Αντωνογιαννάκης, Βασίλειος Παπαδήμος, Μιχάλης Χριστουλάκης, Γεωργία Γάκη, Ελένη Δρακοπούλου, Νικόλαος Κρατημένος, Πρόδρομος Ιωαννίδης, Μαρία Μαχαλεπή, Σταυρούλα Βαγγέλη, Αντωνία Κωνσταντινάκου, Βασίλειος Αλεξίου, Χρήστος Μιχάλαρος, Μαρία Σαραμάντου, Αικατερίνη Σεφερλή, Στέλλα Βογιατζάκη, Σωτηρία -Σοφία Παλιάγκα, Θεανώ Μακαρίου, Μαρία -Ιωάννα Λημναίου, Νίκη Μιχαλάκα, Ασημένια Ευσταθάκη, Μαρία -Χριστίνα Ζαπουνίδου, Τάμης Ομράν, Ευαγγελία Αλεξίου, Ευρυδίκη Μαροκοπούλου, Χριστίνα Δουλάμη, Κατερίνα Λιλή, Αικατερίνη Μπόμπου, Σοφία Μητσικίδου, Σοφία Ηλιοπούλου, Μαρία Παπαδάκη, Γεωργία Αιγινήτη, Άννα Τζανιδάκη, Θεοδώρα Τυροβολά, Βικτωρία

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Στεργίου, Αθηνά Τέσκου, Μαρία Τσατσάκη, Νικολέττα Παπαδημητρίου, Θωμάς Τάσιος, Στέλλα Χρήστου, Θωμάς Παπαδάς, Στέλλα Χατζηαντωνίου, Στεφανία – Κλοτίλδη Προύντζου, Βασίλειος Ντούρος, Ωραία Μιχαλοπούλου, Παναγιώτα Οικονόμου, Αναστασία Καραγάλια –Σανδρή, Κωνσταντίνα Αλεξάκη, Μαρία Φαρμάκη, Εμμανουήλ Κουτσογιάννης, Αναστάσιος Μόρφης, Παυλίνα Χατζηγεωργίου, Κωνσταντίνος Λοΐζος, Βασιλική Κουκουλιώτη, Ευαγγελία Οικονόμου-Βαμβακά, Γεώργιος Πανοβράκος, Ειρήνη Τσαμπαλά, Παναγιώτα Μπουγιώτη, Λάμπρος Ορφανόπουλος, Αναστασία Μαραγκού και Ελένη Υψηλάντη, οι οποίοι διατύπωσαν τις απόψεις τους επί των θεμάτων της Σύνθεσης Κειμένων, αρμοδιότητας της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων, καθώς και προτάσεις επί των θεμάτων αυτών.

Η Εισηγήτρια Έφηβος Βουλευτής Βασιλική Μαυροειδή (Ν. Ηλείας) είπε τα εξής:

«Φίλες και φίλοι Έφηβοι Βουλευτές, θα ήθελα να σας εκθέσω τις σπουδαιότερες επισημάνσεις και προτάσεις που διατυπώθηκαν στις εργασίες των μαθητών, οι οποίοι, με ελεύθερο πνεύμα και κριτική σκέψη, προσπάθησαν να συμβάλουν στη βελτίωση της ελληνικής παιδείας.

Όσον αφορά τους εκπαιδευτικούς, όλοι μας έχουμε συναντήσει ανίκανους ή ακατάλληλους καθηγητές στα σχολεία. Γι' αυτό προτείνεται η σωστή αξιολόγησή τους και η απομάκρυνσή τους, σε περίπτωση που είναι ανεπαρκείς. Από την άλλη, οι ίδιοι οι εκπαιδευτικοί πρέπει να αποτελούν παράδειγμα ήθους και να πράττουν όπως υπαγορεύει ο ρόλος τους, που είναι η γενικότερη καλλιέργεια των παιδιών. Επίσης, πρέπει το κράτος να φροντίσει για την επιμόρφωσή τους και να εξασφαλίσει ότι οι εκπαιδευτικοί έχουν σωστές και έγκυρες γνώσεις πάνω στο αντικείμενό τους, καθώς και γνώσεις παιδοψυχολογίας.

Είναι συχνό το φαινόμενο, μαθητές να αποστρέφονται τα βιβλία, ενώ αυτά προσφέρουν γνώσεις, ενημερώνουν, διαμορφώνουν το χαρακτήρα, διευρύνουν τη φαντασία και ενθαρρύνουν την επικοινωνία. Είναι απαραίτητη, λοιπόν, η ίδρυση βιβλιοθηκών σε όλα τα σχολεία, η οργάνωση εκθέσεων βιβλίων και η προβολή τους από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης. Επίσης, τα σχολικά βιβλία πρέπει να είναι εκσυγχρονισμένα, καλογραμμένα και αντικειμενικά, όσον αφορά το μάθημα της Ιστορίας.

Για το επόμενο θέμα αισθάνομαι και εγώ η ίδια κάπως ένοχη, καθώς αφορά τη γλώσσα και τη φθορά της από εμάς τους νέους που, επηρεασμένοι από την υπερπροβολή εικόνας, συντομογραφούμε. Όμως, η γλώσσα είναι στοιχείο προσωπικότητας και φορέας πολιτισμού. Γι' αυτό, είναι απαραίτητη η βαθιά μελέτη της ελληνικής γλώσσας στα σχολεία και η γλωσσομάθεια που βοηθά στη μελέτη του τρόπου σκέψης και των άλλων λαών. Επίσης, πρέπει να διασωθούν οι τοπικοί διάλεκτοι με πολιτιστικές εκδηλώσεις και προ-

σπάθειες στα σχολεία. Τέλος, είναι σημαντικό να γίνουν προσπάθειες για να εξαλειφθεί ο ρατσισμός προς τους δυσλεκτικούς μαθητές και να δημιουργηθούν ειδικά τμήματα γι' αυτούς.

Αισιόδοξο είναι πως η γνώση που προσφέρεται στα σχολεία, εκτός από πρακτικό αντίκτυπο στην καθημερινότητα, προσφέρει τη δυνατότητα για καλλιέργεια ελεύθερου πνεύματος, ενώ το ίδιο το σχολείο συμβάλλει στην κοινωνικοποίηση του ατόμου.

Όμως, για να εξαλειφθούν φαινόμενα όπως η λεξιπενία, η βαθμιοθηρία αλλά και η βία και ο ρατσισμός πρέπει να υπάρξουν οι κατάλληλες υποδομές, όπως φροντισμένα ολοήμερα σχολεία και τμήματα ταλαντούχων μαθητών, ενώ απεριορίστη πρέπει να είναι η μέριμνα του κράτους για την ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας του παιδιού.

Ακόμα, είναι αναγκαίο να αναβαθμιστούν μαθήματα, όπως ο σχολικός επαγγελματικός προσανατολισμός και η γυμναστική, ενώ, επιτέλους, πρέπει να υπάρξει σταθερότητα στο εκπαιδευτικό σύστημα.

Η ελληνική παράδοση είναι ταυτόσημη του πολιτισμού μας και στοιχείο της εθνικής μας ταυτότητας, ενώ η παγκοσμιοποίηση αποτελεί κίνδυνο για την καταστροφή της, καθώς ήδη οι νέοι την θεωρούν ξεπερασμένη. Για το λόγο αυτό, θα ήταν σκόπιμο, η παράδοση να διδάσκεται στα σχολεία, να οργανωθούν σεμινάρια γι' αυτή και να υποστηριχθούν οικονομικά οι σύλλογοι που τη διατηρούν.

Όσον αφορά τα θέματα θρησκείας, οι νέοι επισημαίνουν πως υπάρχει απομάκρυνση από το Θεό και πως το μάθημα των θρησκευτικών δεν προσφέρει στην παιδεία. Γι' αυτό, κρίνουν πως το μάθημα των θρησκευτικών πρέπει να είναι προαιρετικό και καλό θα ήταν να διδάσκεται θρησκευσιολογία σε όλες τις τάξεις. Επίσης, το κράτος καλείται να προστατεύσει τους εφήβους από το σατανισμό και τις αιρέσεις, ενώ, συγχρόνως, πρέπει να δραστηριοποιηθεί η εκκλησία.

Ένα άλλο θέμα που, δυστυχώς, απασχολεί όλους τους νέους, είναι η μεγάλη δυσκολία στην επιλογή του επαγγέλματος. Γι' αυτό το λόγο, θα έπρεπε ο σχολικός επαγγελματικός προσανατολισμός να βαθμολογείται, να αναβαθμιστούν τα βιβλία του και να διδάσκεται από ειδικούς καθηγητές. Επίσης, καλό θα ήταν να γίνονται διάφορα σεμινάρια στα σχολεία και οι μαθητές να επισκέπτονται διάφορους εργασιακούς χώρους.

Ένα πρόβλημα που υφίσταται ακόμα στην κοινωνία μας, παρ' όλο που θεωρείται ανεπτυγμένη, είναι και ο αναλφάβητισμός. Ο αναλφάβητος έχει προβλήματα συμπεριφοράς και δεν μπορεί να προσφέρει στην οικονομική και πολιτική ζωή. Συμπερασματικά, για την αντιμετώπισή του πρέπει να ληφθούν μέτρα, όπως ίδρυση ελεύθερων πανεπιστημίων και ειδικών σχολικών τμημάτων για την επιμόρφωση ανηλίκων, οικονομική ενίσχυση των αναλφάβητων και μέριμνα για την εκπαίδευση σε όλες τις απομακρυσμένες περιοχές.

Ένα άλλο πρόβλημα που απασχολεί τους νέους σήμερα, είναι ο ανύπαρκτος ελεύθερος χρόνος και η βαρετή σχολική ζωή. Γι' αυτό το λόγο, κουρασμένοι όλοι οι μαθητές ανεξαιρέτως, ζητούν τη μείωση της διδακτικής ύλης και την κατάργηση των πανελληνίων εξετάσεων της Β' Λυκείου, ώστε να υπάρχει χρόνος για δραστηριότητες στα πολιτιστικά και αθλητικά κέντρα που θέλουν να κατασκευαστούν σε όλη την Ελλάδα. Επιπρόσθετα, προκειμένου να έχουμε τις ενδιαφέρουσες και ευχάριστες διδακτικές ώρες που όλοι ονειρευόμαστε, είναι αναγκαίοι οι καθηγητές να είναι κάτω των πενήντα ετών, ώστε να μπορούν να μας τις προσφέρουν.

Δεδομένου ότι η Ολυμπιάδα του 2004 θα είναι γεγονός σε ένα μόλις χρόνο, μαθητές απ' όλη την Ελλάδα έχουν να παρατηρήσουν πως το αθλητικό ιδεώδες έχει αλλάξει και έχει δώσει τη θέση του στην εμπορευματοποίηση των αγώνων και στο «ντόπινγκ» των αθλητών. Ακόμα, η προβολή της χώρας λόγω της Ολυμπιάδας, σε τουριστικό επίπεδο, δεν σημαίνει ότι πρέπει να παραμεληθούν ζητήματα, όπως ο Εθελοντισμός, η Πολιτιστική Ολυμπιάδα και οι Παραολυμπιακοί Αγώνες. Επίσης, τα ακριβά εισιτήρια αποθαρρύνουν το ευρύ κοινό από το να παρακολουθήσει κάποιον αγώνα και θα έπρεπε να δημιουργηθούν αθλητικές εγκαταστάσεις σε όλη τη χώρα, γιατί η Ολυμπιάδα δεν έγινε μόνο για την Αθήνα, αλλά για όλη την Ελλάδα.

Αίσθηση προκαλεί σε πολλούς μαθητές το γεγονός πως οι νέοι έχουν ελάχιστες γνώσεις γύρω από την τέχνη και τον πολιτισμό, ενώ η ελληνική και η κυπριακή παράδοση συνεχίζουν να φθείρονται. Ζητούν, λοιπόν, να αναβαθμιστεί η διδασκαλία της μουσικής και της ζωγραφικής στα σχολεία και το κράτος να αυξήσει τις δαπάνες για τη χρηματοδότηση προγραμμάτων, ώστε να μπορέσει η νέα γενιά να έχει κάτι παραπάνω από μια στοιχειώδη πολιτιστική παιδεία και να διατηρηθεί η ελληνική πολιτιστική κληρονομιά. Ένα πολύ σωστό μέτρο θα ήταν, επίσης, η θέσπιση ελεύθερης εισόδου των μαθητών σε όλα τα μουσεία και τις πολιτιστικές εκδηλώσεις. Επίσης, μόνιμο αίτημα αποτελεί και η επιστροφή των μαρμάρων του Παρθενώνα.

Τελευταίο θέμα αποτελεί η ίδια η Βουλή των Εφήβων. Μαθητές υποστήριξαν πως, ενώ είναι ένας θεσμός που προσφέρει πολύ καλές εμπειρίες για όλους τους συμμετέχοντες, οι λύσεις που προτείνουν είναι ανέφικτες και οι μαθητές μοιάζουν να εξουσιάζονται και να βρίσκονται σε ένα είδος πανηγυριού. Σας καλώ, λοιπόν, να αποδείξετε ότι αυτές οι κατηγορίες δεν ευσταθούν, αλλά εδώ ήρθαμε γεμάτοι στόχους και όνειρα για το ύψιστο αγαθό του ανθρώπου, τη γνώση. Είμαστε όλοι έφηβοι και αυτό σημαίνει όχι ότι προσπαθούμε απλά για το καλύτερο, αλλά ότι έχουμε στόχο το τέλειο.»

Οι Έφηβοι Βουλευτές Παναγιώτης Χόρτης, Παρασκευή Τσαπραϊλή, Σταυρούλα Κατσαούνη, Νικόλαος Κο-

σμάς, Δέσποινα Μουρατίδου, Άγγελος Κουφάκης, Γεωργία Γάκη, Ελένη - Σταυρούλα Δρακοπούλου, Νικόλαος Κρατημένος, Πρόδρομος Ιωαννίδης, Σταυρούλα Βαγγέλη, Χρήστος Μιχάλαρος, Θεανώ Μακαρίου, Μαρία -Ιωάννα Λημναίου, Ευαγγελία Αλεξίου, Χριστιάνα Δουλάμη, Κατερίνα Μπόμπου, Άννα Τζανιδάκη, Μαρία Τσατσάκη, Νικολέτα Παπαδημητρίου, Στέλλα Χρήστου, Αικατερίνη Κοντιζά, Παναγιώτα Οικονόμου, Παναγιώτα Μπουγιώτη, Παυλίνα Χατζηγεωργίου, Θωμάς Παπαδάς και Νικόλαος Κοσμάς διατύπωσαν τις προτάσεις, που δεν περιλαμβάνονται στη Σύνοψη Κειμένων, αρμοδιότητα της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων.

Οι νέες αυτές προτάσεις, μετά από ψηφοφορία, έγιναν δεκτές ή απορρίφθηκαν, ομόφωνα ή κατά πλειοψηφία, όπως αναφέρεται αναλυτικά στην Έκθεση της Επιτροπής.

Στη συνέχεια η Σύνοψη Κειμένων, αρμοδιότητας της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων, έγινε δεκτή, κατ' αρχήν, ομόφωνα, κατά θέμα και στο σύνολό της κατά πλειοψηφία.

Ειδικότερα:

Τα θέματα «Αξιολόγηση – Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, Βιβλία - Βιβλιοθήκες, Γλώσσα (γλωσσική πενία- νεανική γλώσσα), Εκπαιδευτικό σύστημα – Εξετάσεις, Ελληνική παράδοση, Επαγγελματικός Προσανατολισμός, Αναλφαβητισμός, Σχολική Ζωή – Ελεύθερος χρόνος, Αθλητισμός – Ολυμπιακοί Αγώνες, Πολιτισμός – Τέχνη και Βουλή των Εφήβων» έγιναν δεκτά κατά πλειοψηφία.

Το θέμα «Θρησκεία – Εκκλησία – Κλήρος – Αιρέσεις» απορρίφθηκε, κατά πλειοψηφία.

ΕΚΘΕΣΗ

Η Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής των Εφήβων κατά την εξέταση των θεμάτων «Αξιολόγηση – Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, Βιβλία - Βιβλιοθήκες, Γλώσσα (γλωσσική πενία- νεανική γλώσσα), Εκπαιδευτικό σύστημα – Εξετάσεις, Ελληνική παράδοση, Θρησκεία – Εκκλησία – Κλήρος - Αιρέσεις, Επαγγελματικός Προσανατολισμός, Αναλφαβητισμός, Σχολική Ζωή – Ελεύθερος χρόνος, Αθλητισμός – Ολυμπιακοί Αγώνες, Πολιτισμός – Τέχνη και Βουλή των Εφήβων» της Σύνοψης Κειμένων των μαθητών της Α', Β' και Γ' Τάξης του Ενιαίου Λυκείου και των Τ.Ε.Ε., καθώς και των Τ.Ε.Ε. Μαθητείας Α' κύκλου του Ο.Α.Ε.Δ. από την Ελλάδα και τον Απόδημο Ελληνισμό και των μαθητών της Β' Τάξης των Λυκείων και των Τεχνικών Σχολών από την Κύπρο, που συμμετείχαν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα "Βουλή των Εφήβων", Η' Σύνοδος 2002-2003, αφού έλαβε υπόψη τις αγορεύσεις της Εισηγήτριας Βασιλικής Μαυροειδή, καθώς και των μελών της, αποδέχθηκε τη Σύνοψη των

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Κειμένων, κατ' αρχήν, ομόφωνα, κατά θέμα και στο σύνολό της, κατά πλειοψηφία, και εισηγείται την ψήφισή της από την Ολομέλεια της Βουλής των Εφήβων, με την προσθήκη των παρακάτω **νέων προτάσεων**, που έγιναν, κατά τη συζήτηση στην Επιτροπή, από τους Έφηβους Βουλευτές.

1. Μείωση του αριθμού των πανελλαδικώς εξεταζομένων μαθημάτων (κατά πλειοψηφία).

2. Αναβίωση των παραδοσιακών αξιών και αναδημιουργία της ιστορικής μας κληρονομιάς (κατά πλειοψηφία).

3. Αλλαγή του συστήματος αξιολόγησης των γραπτών στις πανελλήνιες εξετάσεις, ώστε να αποτραπούν φαινόμενα μη αντικειμενικής βαθμολόγησης (κατά πλειοψηφία).

4. Καθορισμός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος για τη διόρθωση ορισμένου αριθμού γραπτών, τον οποίο δεν θα μπορούν να υπερβούν οι βαθμολογητές (κατά πλειοψηφία).

5. Συγκρότηση ειδικής ομάδας βαθμολογητών με επιστημονική επάρκεια και εμπειρία, οι οποίοι θα ελέγχονται για την ποιότητα των γνώσεών τους και θα αντιμετωπίζουν την εργασία τους με σοβαρότητα και υπομονή (κατά πλειοψηφία).

6. Καθιέρωση συστήματος στο Λύκειο, ώστε οι μαθητές να συγκεντρώνουν μόρια από τις επιδόσεις τους στις εξετάσεις όλων των τάξεων του Λυκείου και η εισαγωγή τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση να μην εξαρτάται μόνο από τις εξετάσεις της Γ' Λυκείου (κατά πλειοψηφία).

7. Μείωση των διδασκομένων μαθημάτων, ώστε να περιορισθούν οι ώρες διδασκαλίας (κατά πλειοψηφία).

8. Δυνατότητα μετατροπής της μουσικής, των καλλιτεχνικών, της τεχνολογίας και της πληροφορικής σε μαθήματα επιλογής (κατά πλειοψηφία).

9. Ανακαίνιση των μουσείων της Ελλάδας (ομόφωνα).

10. Προβολή της εθνικής μας κληρονομιάς και των μνημείων μέσα από τα Μ.Μ.Ε. και διανομή εφημερίδας με ανάλογο θέμα (κατά πλειοψηφία).

11. Συνέχεια και όχι επανάληψη της διδακτέας ύλης από το Δημοτικό μέχρι και το Λύκειο (κατά πλειοψηφία).

12. Ανέγερση αθλητικών εγκαταστάσεων στην επαρχία, εξοπλισμένων για άτομα με ειδικές ανάγκες ή παραχώρηση χώρων στις ήδη υπάρχουσες εγκαταστάσεις για άτομα με σωματικά ή νοητικά προβλήματα (ομόφωνα).

13. Διορισμός εξειδικευμένων προπονητών για τους ανάπηρους, που θα διαθέτουν μεταδοτικότητα και άρτια γνώση των αθλημάτων (ομόφωνα).

14. Προβολή των Παραολυμπιακών Αγώνων από τα Μ.Μ.Ε. (κατά πλειοψηφία).

15. Αποστολή, στα σχολεία του εξωτερικού, βιβλίων γραμμένων με τρόπο κατανοητό στα παιδιά που δεν ζουν στην Ελλάδα και δεν έρχονται σε καθημερινή επαφή με την ελληνική γλώσσα (κατά πλειοψηφία).

16. Επιλογή των συμμετεχόντων στο πρόγραμμα «Βουλή

των Εφήβων» από νέα άτομα, που έχουν ήδη συμμετάσχει στο πρόγραμμα αυτό (κατά πλειοψηφία).

17. Πληρέστερη κάλυψη του Εκπαιδευτικού Προγράμματος «Βουλή των Εφήβων» από τον Τύπο (ομόφωνα).

18. Επιλογή των ομιλητών της Ολομέλειας στη «Βουλή των Εφήβων» από τους ίδιους τους συμμετέχοντες και όχι με κλήρωση (κατά πλειοψηφία).

19. Δημιουργία ιστοσελίδας για το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα «Βουλή των Εφήβων», που θα ανανεώνεται συνεχώς, ώστε να ενημερώνονται, όσοι δεν συμμετέχουν στο πρόγραμμα αυτό (κατά πλειοψηφία).

20. Υλοποίηση των πορισμάτων και συμπερασμάτων που εξάγονται από το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα «Βουλή των Εφήβων» (ομόφωνα).

21. Συνεργασία της Εκκλησίας με το σχολείο, το κράτος και τους κοινωνικούς φορείς, χωρίς μικροπολιτικά συμφέροντα και σκοπιμότητες (κατά πλειοψηφία).

22. Επιστροφή του τετραδίου συμμετοχής στη «Βουλή των Εφήβων», ώστε οι συμμετέχοντες στο πρόγραμμα αυτό να έχουν μία επίσημη χειροπιαστή ανάμνηση, μία απόδειξη ότι κατέθεσαν τις προσωπικές τους απόψεις για μία κοινωνία καλύτερη από τη σημερινή (κατά πλειοψηφία).

23. Δημιουργία καλλιτεχνικού σχολείου στην Κύπρο για παιδιά ολοκληρωτικά δοσμένα στις τέχνες, το οποίο θα επιχορηγείται από το Υπουργείο Παιδείας και θα αντικαθιστά το συνηθισμένο σχολείο (κατά πλειοψηφία).

24. Ανανέωση διαδικτυακού τόπου του προγράμματος «Βουλή των Εφήβων» και δημιουργία «chat room» για την ανταλλαγή απόψεων (ομόφωνα).

25. Μέριμνα του Υπουργείου Παιδείας, ώστε τα παιδιά των Ελλήνων στο Βερολίνο να εγκαταλείπουν το γερμανικό σχολείο, πριν τη συμπλήρωση δεκαετούς κύκλου σπουδών, ώστε να έχουν τη δυνατότητα να φοιτούν αποκλειστικά στο Ελληνικό Λύκειο (ομόφωνα).

26. Υποχρεωτική συμμετοχή στις εκπαιδευτικές εκδρομές και επισκέψεις σε χώρους σχετικούς με κάθε μάθημα (κατά πλειοψηφία).

27. Η αναφορά των μεγάλων καλλιτεχνών στο μάθημα της Ιστορίας να συνδέεται με σχολιασμό του έργου και της εποχής τους (κατά πλειοψηφία).

28. Διοργάνωση πανελλήνιων μαθητικών διαγωνισμών ποίησης, τραγουδιού, θεάτρου, γλυπτικής, ζωγραφικής και χορού, με στόχο τη δημιουργία και την έκφραση και προμολόγηση από το Υπουργείο Παιδείας των μαθητών που διακρίνονται (κατά πλειοψηφία).

29. Βαθμολόγηση – αξιολόγηση των καθηγητών από τους μαθητές (κατά πλειοψηφία).

30. Αξιοποίηση του ιερού χώρου της Αρχαίας Ολυμπίας και συμμετοχή της στους Ολυμπιακούς Αγώνες με την αναβίωση αρχαίων τελετών στο στάδιο της και τη διοργάνωση

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

θεατρικών παραστάσεων, συναυλιών και πνευματικών αγώνων (κατά πλειοψηφία).

31. Ίδρυση πανεπιστημιακών σχολών ανθρωπιστικών σπουδών απανταχού της Ελλάδας (κατά πλειοψηφία).

32. Δημιουργία αθλητικών ομάδων στα σχολεία με σκοπό τη διοργάνωση αγώνων μεταξύ των ομάδων της περιφέρειας ή του δήμου και λειτουργία εξοπλισμένου ιατρείου που θα στελεχώνεται απαραίτητα με γιατρό και ψυχολόγο (ομόφωνα).

33. Διοργάνωση αγώνων από τους κατά τόπους δημοτικούς αθλητικούς φορείς σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Φυσικής Αγωγής (κατά πλειοψηφία).

34. Εμπλουτισμός του μαθήματος της Ολυμπιακής Παιδείας με ιστορικό και ενημερωτικό εποπτικό υλικό (κατά πλειοψηφία).

35. Ίδρυση περισσότερων αθλητικών λυκείων (κατά πλειοψηφία).

36. Εξασφάλιση καλύτερων συνθηκών διαβίωσης στις φοιτητικές εστίες και δωρεάν διαμονή για όλους (ομόφωνα).

37. Ένταξη των θεατρικών σπουδών σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης (κατά πλειοψηφία).

38. Ενίσχυση της προβολής των αθλητικών ομίλων και των ομοσπονδιών των λιγότερο διαδεδομένων αθλημάτων (κατά πλειοψηφία).

Οι ακόλουθες προτάσεις των Έφηβων Βουλευτών, μελών της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων, δεν έγιναν δεκτές, κατά πλειοψηφία:

1. Διατήρηση του πανελλαδικού χαρακτήρα των εξετάσεων της Β΄ Λυκείου, χωρίς όμως τα αποτελέσματα να υπολογίζονται για την εισαγωγή των υποψηφίων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

2. Κατάργηση του δικαιώματος εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση υποψηφίων, σε ποσοστό 10%, διατηρώντας τη βαθμολογία προηγούμενων ετών.

3. Καθιέρωση εξετάσεων δύο φορές το χρόνο, ώστε οι μαθητές να εξετάζονται κάθε φορά στη μισή ύλη.

4. Οικονομική στήριξη, από την πολιτεία, σχολικών προγραμμάτων για την εκμάθηση της ιστορίας άλλων λαών.

5. Άρση του υποχρεωτικού χαρακτήρα της εκπαίδευσης.

6. Διδασκαλία της γλώσσας σε όλη την ιστορική της διαδρομή (αρχαία, βυζαντινή και νεοελληνική).

7. Αύξηση των μαθημάτων γενικής παιδείας.

8. Εισαγωγή στα Α.Ε.Ι. με κριτήριο τον τόπο καταγωγής.

9. Εξασφάλιση δυνατότητας διαδικτυακής επικοινωνίας μεταξύ καθηγητή και μαθητή.

Αθήνα, 16 Σεπτεμβρίου 2003

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΗΛΕΙΑΣ

